

2020

Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego

Statistical Yearbook of Śląskie Voivodship

2020

Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego

Statistical Yearbook of Śląskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Katowicach Statistical Office in Katowice

Katowice 2020

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Katowicach
Editorial Board of Statistical Office in Katowice

Przewodniczący
President

Aurelia Hetmańska

Zastępca Przewodniczącego
Vice-President

Grażyna Witkowska

Członkowie
Members

Mirosław Draszczyk, Alina Franczyk, Dorota Gwóźdź, Andrzej Marks, Ewa Jendrzej, Katarzyna Mynarek, Izabela Nieduziak, Anna Owczarek (sekretarz secretary), Małgorzata Szczygieł, Waldemar Szubert, Małgorzata Widuch, Joanna Wieczorek, Barbara Żurek, Ilona Żurek

Prace merytoryczne
Content-related works

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Katowicach
The team of employees of the Statistical Office in Katowice

pod kierunkiem
supervised by

Ilony Żurek

Tłumaczenie
Translation

Cezary Horoń

Skład i opracowanie graficzne
Typesetting and graphics

Agnieszka Kaim, Monika Lichota-Czapla, Piotr Porwisz

Zdjęcie zamieszczone na okładce
Photograph on the cover

Rynek w Katowicach – fot. Piotr Porwisz

ISSN 1640-0097

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available on website

katowice.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
When publishing Statistics Office data – please indicate the source

PRZEDMOWA

Przekazuję Państwu dwudzieste pierwsze wydanie „**Rocznika Statystycznego Województwa Śląskiego**”.

Bieżąca edycja została opracowana w nowej formie. Tablice statystyczne uzupełniono mapami i wykresami, które wzbogaciły zawartość merytoryczną Rocznika. Zastosowanie graficznej formy prezentacji danych pozwala na łatwiejsze zrozumienie informacji statystycznych. Dzięki wizualizacji zjawisk publikacja ma charakter poglądowy, zachowując przy tym swoją dotychczasową funkcję informacyjno-poznawczą.

Rocznik zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa. Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 22 działach tematycznych. Opracowanie kończą dwie tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2019 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju w 2019 r. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

W stosunku do poprzedniej edycji wprowadzono zmianę w układzie tematycznym Rocznika, został wyodrębniony nowy dział „Leśnictwo i łowiectwo”.

Dwujęzyczna, polsko-angielska, wersja publikacji dostępna jest w wersji książkowej oraz w postaci elektronicznej na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Katowicach <http://katowice.stat.gov.pl>.

Wyrażam nadzieję, że opracowanie będzie przydatnym źródłem informacji, pomocnym w podejmowaniu strategicznych decyzji, przygotowywaniu analiz i porównań dotyczących kierunków rozwoju województwa, a także przyczyni się do popularyzacji wiedzy statystycznej o naszym regionie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

AURELIA HETMAŃSKA

PREFACE

I would like to present the twenty-first edition of the “**Statistical Yearbook of Śląskie Voivodship**”.

The current edition has been developed in a new form. Statistical tables were supplemented with maps and charts, which enriched the substantial content of the Yearbook. Use of a graphical form of data presentation allows for easier understanding of statistical information. Due to visualisation of the phenomena, the publication has an illustrative character while retaining its informative and cognitive function.

The publication contains a rich set of information characterising the standard of living of the society and the state of the economy of the Voivodship. Detailed statistical data are grouped in 22 thematic chapters. The study ends with two review tables containing more important data on the Voivodship in years 2000, 2010, 2015 and 2019 as well as selected information about the Voivodship against the background of the country in 2019. The published statistical material was supplemented with general comments containing explanations on the terminology, methodology and scope of information.

Compared to the previous edition, a change in the thematic structure of the Yearbook was introduced and a new chapter „Forestry and hunting” was created.

Bilingual publication in Polish and English is available in the form of a book and in an electronic form on the website of the Statistical Office in Katowice <http://katowice.stat.gov.pl>.

I hope the publication will be a useful source of information, helpful in making strategic decisions, preparing analyses and comparisons concerning the development trends of the Voivodship, and will contribute to the popularization of statistical knowledge about our region.

Director
of the Statistical Office in Katowice

AURELIA HETMAŃSKA

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Ceny	
XIII. Rolnictwo	
XIV. Leśnictwo i łowiectwo	
XV. Przemysł i budownictwo	
XVI. Transport	
XVII. Handel i gastronomia	
XVIII. Finanse przedsiębiorstw	
XIX. Finanse publiczne	
XX. Inwestycje. Środki trwałe	
XXI. Rachunki regionalne	
XXII. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2019 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	

Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	9
Local government	25
Public safety. Justice	26
Population	29
Labour market	47
Wages and salaries. Social benefits	57
Households. Dwellings	61
Education	74
Health care and social welfare	83
Culture. Tourism. Sport	95
Science and technology. Information society	105
Prices	110
Agriculture	112
Forestry and hunting	121
Industry and construction	126
Transport	130
Trade and catering	134
Finances of enterprises	136
Public finance	143
Investments. Fixed assets	148
Regional accounts	152
Entities of the national economy	155

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2019	157
Major data on the voivodship	162

General notes	171
Notes to chapters	174

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero:	(0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
	(0,0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 173 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 173
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty złoty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt·hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt·hour
TJ	teradžul terajoule

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning								
°C	stopień Celsjusza centigrade								
s	sekunda second								
min	minuta minute								
h	godzina hour								
d 24 h	doba 24 hours								
r.	rok								
ceg brick	cegła przeliczeniowa materiałów ściennych standard brick unit expressing the quantity of wall building materials								
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year								
art. Art.	artykuł article								
dok. cont.	dokończenie continued								
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level								
nr (Nr) No.	numer number								
pkt	punkt								
p.proc.	punkt procentowy percentage point								
poz.	pozycja								
tabl.	tablica table								
ust.	ustęp								
0°1'1" ←	<table style="border: none; margin-left: 20px;"> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">E</td> <td>wschód East</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">N</td> <td>północ North</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">S</td> <td>południe South</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">W</td> <td>zachód West</td> </tr> </table>	E	wschód East	N	północ North	S	południe South	W	zachód West
E	wschód East								
N	północ North								
S	południe South								
W	zachód West								
Dz. U.	Dziennik Ustaw								
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy								
i in.	i inni								
im.	imienia								

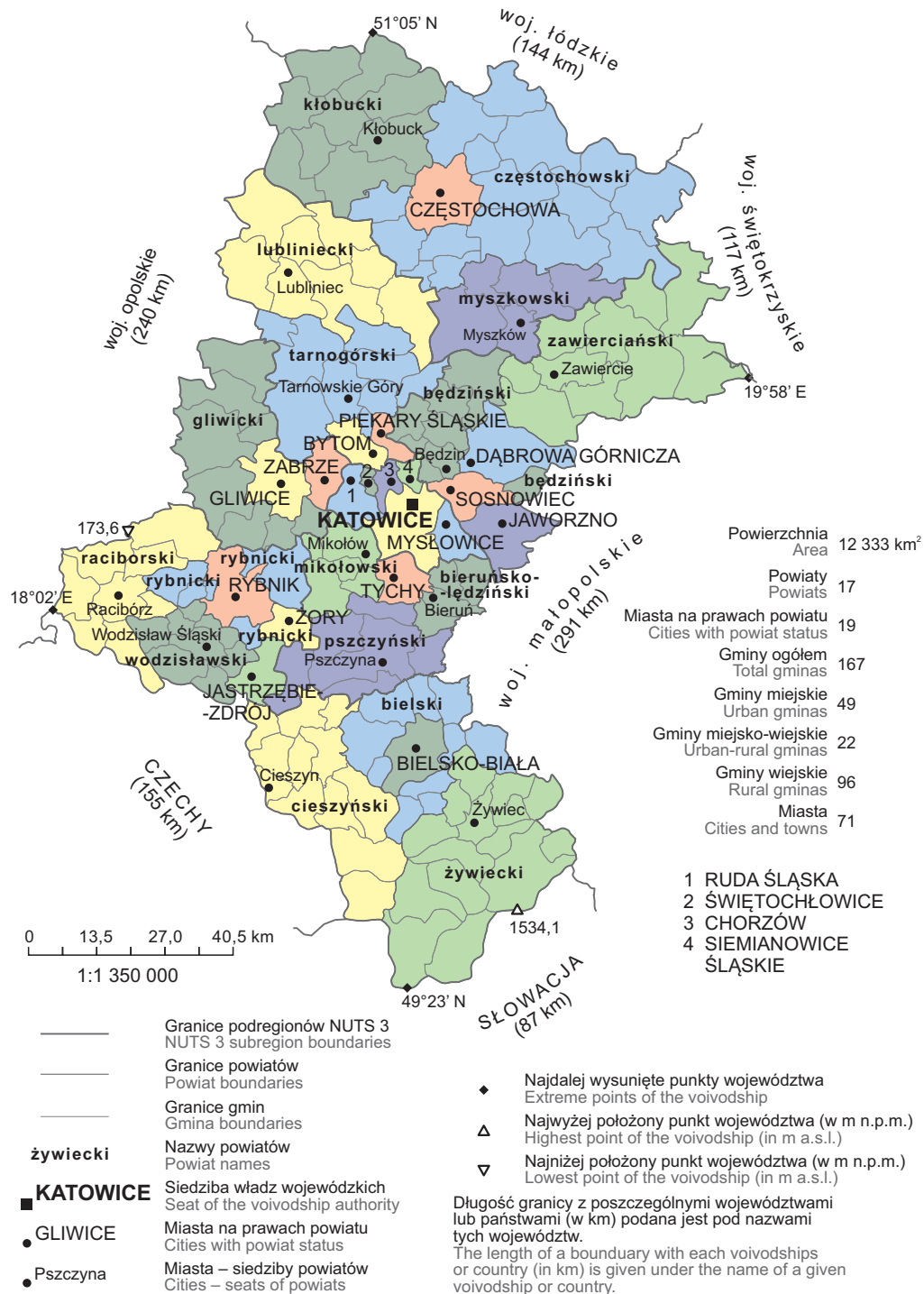
WAŻNIEJSZE SKRÓTY

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
ozn. i.e.	to znaczy that is
zw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska
Chapter I. Environment and environmental protection

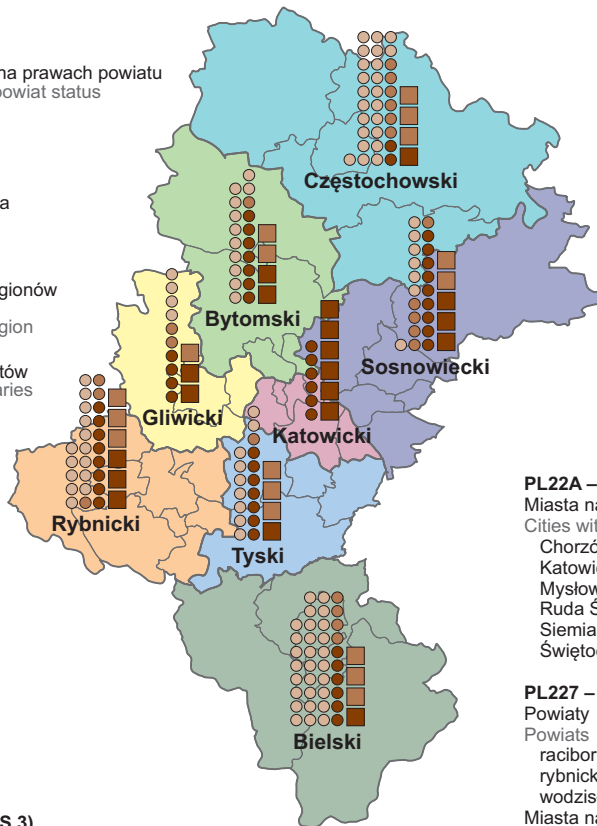
MAPA 1. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2019 R.
MAP 1. ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2019

MAPA 2. PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2019 R.

MAP 2. DIVISION OF ŚLĄSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2019

- Jeden powiat
One powiat
- Jedno miasto na prawach powiatu
One city with powiat status
- Jedna gmina:
One gmina:
- wiejska
rural
- miejsko-wiejska
urban-rural
- miejska
urban
- Granice podregionów
NUTS 3
NUTS 3 subregion
boundaries
- Granice powiatów
Powiat boundaries

**PODREGIONY (NUTS 3)
SUBREGIONS (NUTS 3)**

PL225 – Bielski

Powiaty	
Powiaty	
bielski	(10)
cieszyński	(12)
żywiecki	(15)
Miasto na prawach powiatu	
City with powiat status	
Bielsko-Biała	(1)

PL228 – Bytomski

Powiaty	
Powiaty	
lubliniecki	(8)
tarnogórski	(9)
Miasta na prawach powiatu	
Cities with powiat status	
Bytom	(1)
Piekary Śląskie	(1)

PL224 – Częstochowski

Powiaty	
Powiaty	
częstochowski	(16)
kłobucki	(9)
myszkowski	(5)
Miasto na prawach powiatu	
City with powiat status	
Częstochowa	(1)

PL229 – Gliwicki

Powiaty	
Powiaty	
gliwicki	(8)
Miasta na prawach powiatu	
Cities with powiat status	
Gliwice	(1)
Zabrze	(1)

PL22A – Katowicki

Miasta na prawach powiatu	
Cities with powiat status	
Chorzów	(1)
Katowice	(1)
Mysłowice	(1)
Ruda Śląska	(1)
Siemianowice Śląskie	(1)
Świętochłowice	(1)

PL227 – Rybnicki

Powiaty	
Powiaty	
raciborski	(8)
rybnicki	(5)
wodzisławski	(9)
Miasta na prawach powiatu	
Cities with powiat status	
Jastrzębie-Zdrój	(1)
Rybnik	(1)
Żory	(1)

PL22B – Sosnowiecki

Powiaty	
Powiaty	
będziński	(8)
zawierciański	(10)
Miasta na prawach powiatu	
Cities with powiat status	
Dąbrowa Górnicza	(1)
Jaworzno	(1)
Sosnowiec	(1)

PL22C – Tyski

Powiaty	
Powiaty	
bieruńsko-lędziński	(5)
mikołowski	(5)
pszczyński	(6)
Miasto na prawach powiatu	
City with powiat status	
Tychy	(1)

W nawiasach podano liczbę gmin.
Number of gminas is given in parentheses.

TABL. 1. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesie- nie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures	
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		maksy- mum maximum	minimium minimum
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019	1971–2019			
Bielsko-Biała	398	8,1	8,4	8,8	10,6	36,4	-27,4	63,8	
Częstochowa	293	8,0	8,2	8,7	10,5	36,9	-26,6	63,5	
Katowice	284	8,2	8,6	8,8	10,4	37,2	-27,4	64,6	

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 2. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie sta- cji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind veloci- ty in m/s	Usłonecz- nienie w h Insolation in h	Średnie za- chmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
		1971–2000		1991–2000				
		średnie ^b		average ^b				
Bielsko-Biała	398	942	879	1039	1084	3,4	2061	5,2
Częstochowa ^c	293	617	660	673	473	2,4	1965	.
Katowice	284	729	728	770	719	2,4	1977	5,4

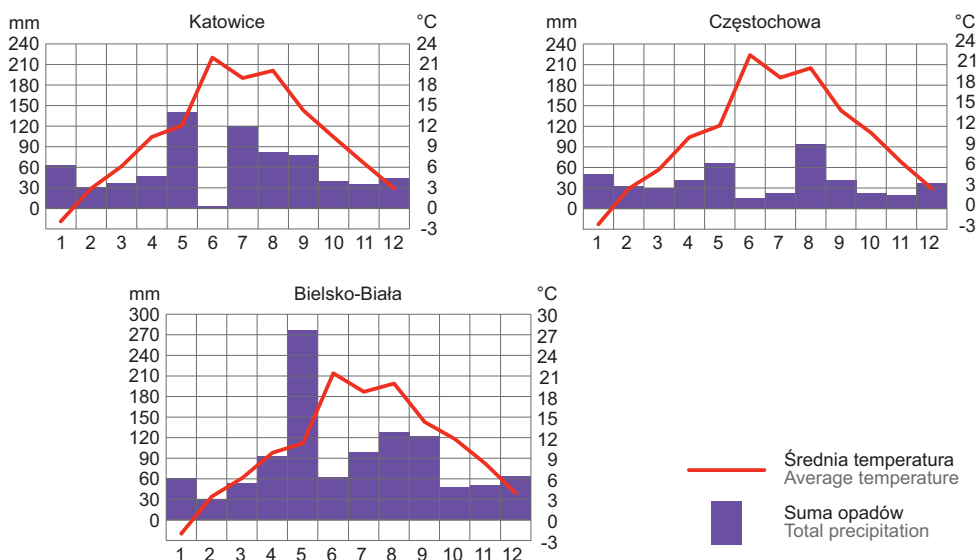
a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. c Stacja nie prowadzi obserwacji zachmurzenia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

c Station does not observe cloudiness.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE
W WYBRANYCH STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2019 R.
CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION
IN SELECTED METEOROLOGICAL STATIONS IN 2019

TABL. 3. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
 Stan w dniu 1 stycznia
 GEODETIC AREA BY THE LAND USE
 As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020		SPECIFICATION
	w ha		in ha	odsetkach in percent		
Powierzchnia ogólna	1233309	1233309	1233309	1233309	100,0	Total area
Użytki rolne	646076	628296	625074 ^a	622981 ^a	50,5	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	410114	412571	411250	410684	33,3	Forest land as well as wooded and bushy areas
Grunty pod wodami powierzchniowymi	15133	18366	18825	18935	1,5	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	141196	154129	159593 ^b	162206 ^b	13,2	Built-up and urbanised areas
Użytki ekologiczne	440	476	604	750	0,1	Ecological areas
Nieuzytki	14940	14218	13300	13096	1,1	Wasteland
Tereny różne	5410	5253	4663	4657	0,4	Miscellaneous land

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych ujmowanych do roku 2016 w pozycji „Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi na budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

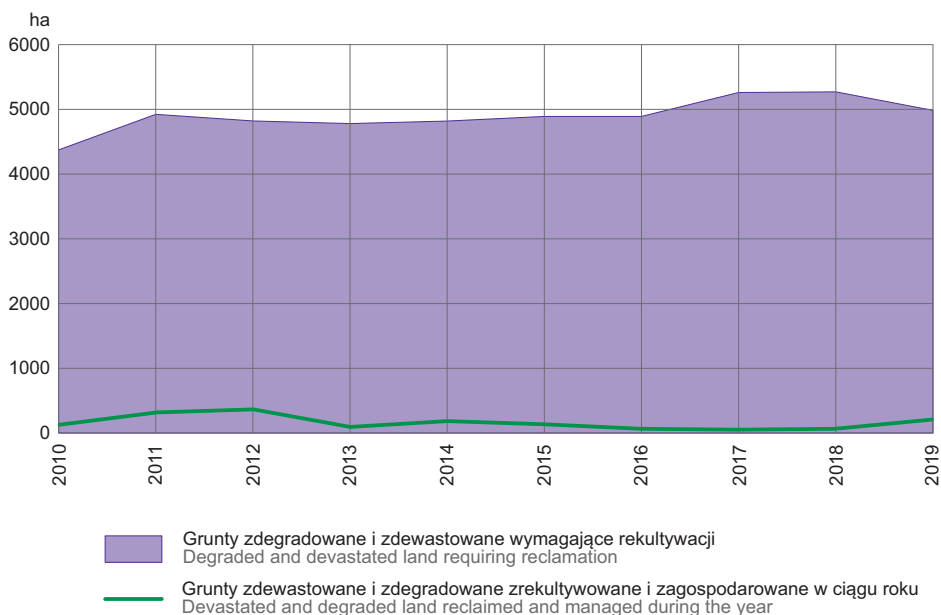
a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item, „Forest land as well as wooded and bushy areas”.

b Including land designated for the of public roads and railways.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

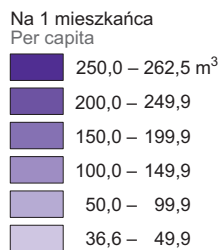
WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE

CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

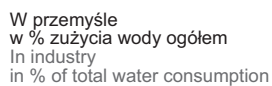

**MAPA 3. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY
GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2019 R.**

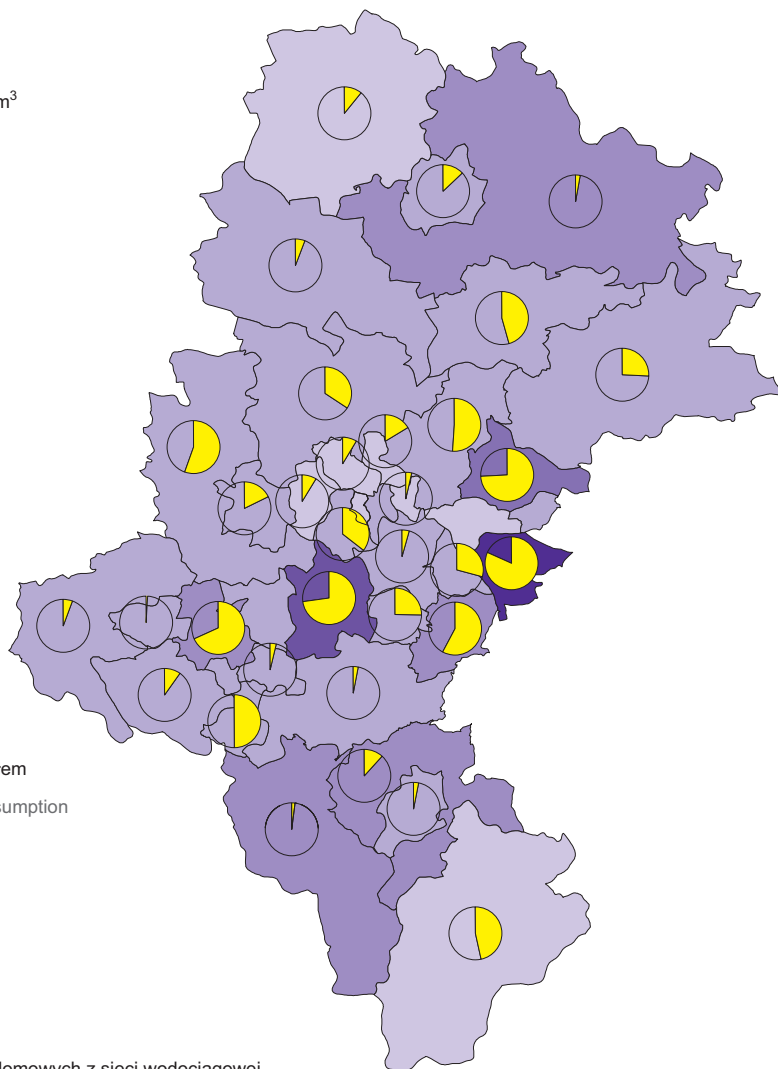
MAP 3. WATER CONSUMPTION FOR NEEDS
OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2019

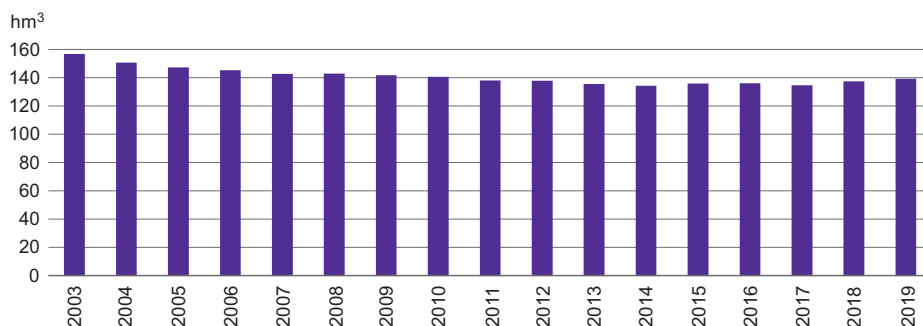
Śląskie=80,2

Śląskie=30,1

Na cele gospodarstw domowych z sieci wodociągowej
For household purposes from water supply network

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO
THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	393,9	372,8	378,9	384,5	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	243,6	223,4	223,5	226,2	58,8	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	2,7	5,5	3,0	3,0	0,8	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	150,3	149,3	155,4	158,3	41,2	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	391,2	367,3	376,0	381,5	99,2	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	338,1	309,9	317,8	324,6	84,4	treated
mechanicznie	155,8	140,1	140,4	145,5	37,8	mechanically
chemicznie ^b	27,3	14,3	16,4	15,6	4,1	chemically ^b
biologicznie	30,6	17,0	16,4	17,8	4,6	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	124,4	138,4	144,6	145,7	37,9	with increased biogene removal
nieoczyszczane	53,1	57,4	58,2	56,9	14,8	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	49,1	56,7	56,9	55,1	14,3	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	4,0	0,7	1,3	1,8	0,5	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.
 a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

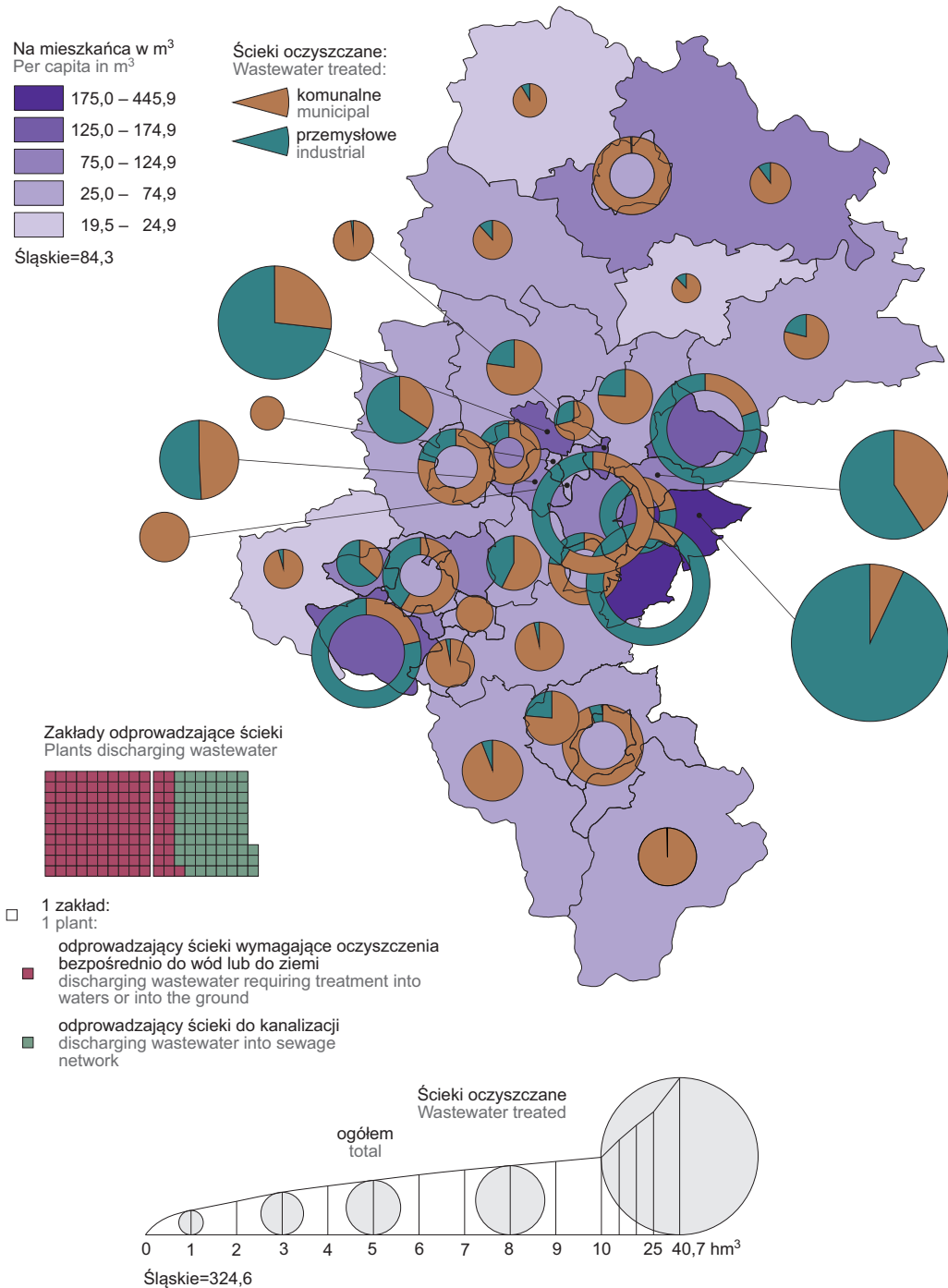
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

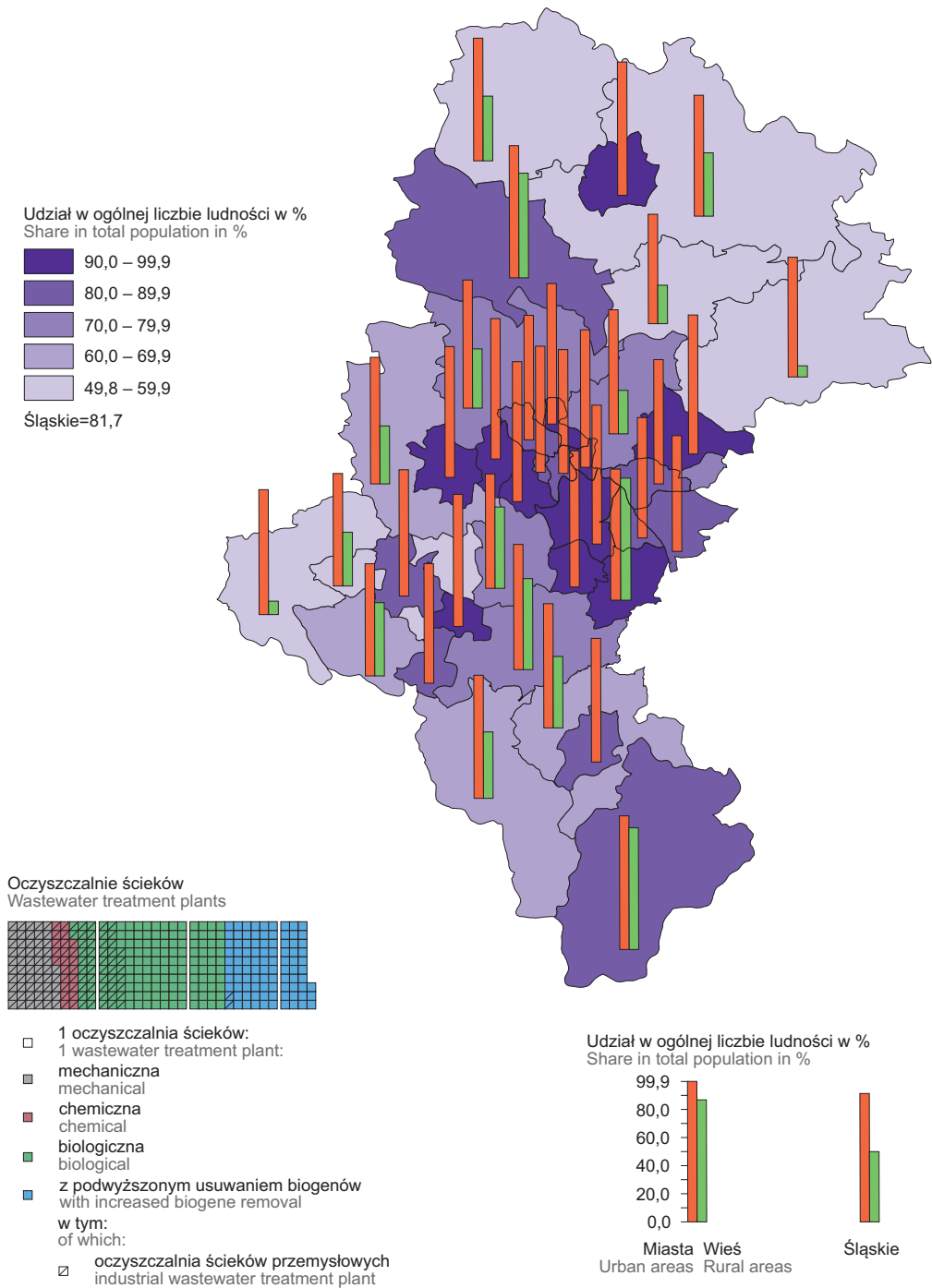
**MAPA 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2019 R.**

MAP 4. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT PLANTS
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2019

MAPA 5. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2019 R.

MAP 5. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2019

TABL. 5. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	13,4	10,2	7,9	5,6	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	8,3	4,5	2,5	1,9	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	43390,3	38759,8	36290,1	32432,4	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	92,5	63,7	38,7	29,9	sulphur dioxide
tlenek węgla	137,6	161,6	151,8	130,5	carbon oxide
tlenki azotu ^a	67,9	46,2	35,2	30,2	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	42700,5	37985,1	35599,8	31821,6	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	3541,4	2629,0	2485,9	1914,1	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	290,1	287,9	232,5	212,4	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,6	99,6	99,7	99,7	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	29,6	27,1	25,2	25,8	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 6. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII				EQUIPMENT – as of 31 December
Cyklony	437	365	289	262	Cyclones
Multicyklony	123	112	103	101	Multicyclones
Filtry tkaninowe	768	894	1010	1037	Fabric filters
Elektrofiltry	176	134	155	155	Electrofilters
Urządzenia mokre	285	215	197	186	Wet air cleaners
Inne	195	266	283	309	Others
	PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h				WASTE GAS FLOW in dam ³ /h
Cyklony	8768	5592	4166	3722	Cyclones
Multicyklony	4624	3443	2352	2910	Multicyclones
Filtry tkaninowe	19853	21402	27641	31258	Fabric filters
Elektrofiltry	43691	40836	37716	35111	Electrofilters
Urządzenia mokre	8649	7461	7567	13188	Wet air cleaners
Inne	8730	10149	12860	12017	Others

TABL. 7. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
Stan w dniu 31 grudnia
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w ha		in ha	w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²	
OGÓŁEM	273172,2	273727,9	271928,4	272535,5	22,1	603
Parki narodowe	-	-	-	-	-	-
Rezerваты przyrody	4076,7	4355,1	4428,4	4427,4	0,4	10
Parki krajobrazowe ^b	227005,5	226933,8	224709,0	224709,0	18,2	497
Obszary chronionego krajobrazu ^b	36987,3	36987,3	36987,3	37371,0	3,0	83
Stanowiska dokumentacyjne	15,2	19,0	24,9	36,9	0,0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	4251,2	4601,8	4634,9	4790,0	0,4	11
Użytki ekologiczne	836,3	830,9	1143,9	1201,2	0,1	3

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

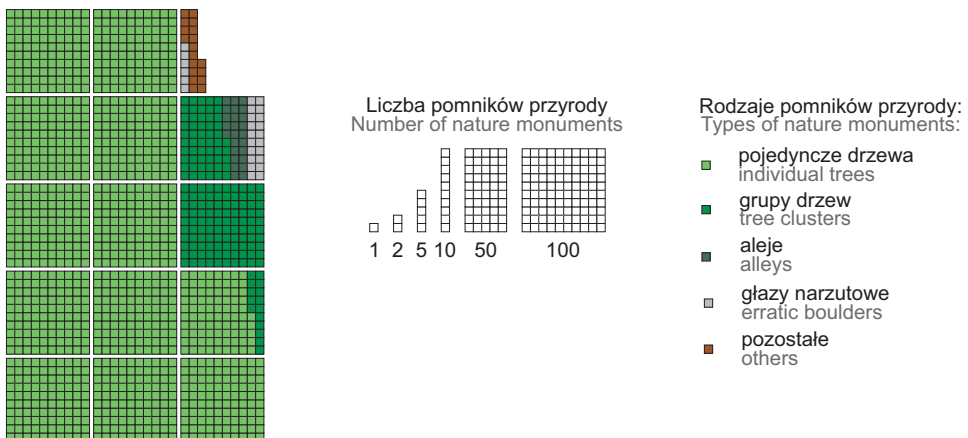
a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within the other legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 8. PARKI KRAJOBRAZOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 LANDSCAPE PARKS
 As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha		in ha	
OGÓŁEM	2010	229669,0	128631,5	55558,5	893,0
TOTAL	2015	229669,0	128631,5	55558,5	893,0
	2018	229669,0	128631,5	55558,5	893,0
	2019	229669,0	128631,5	55558,5	893,0
ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO		229669,0	128631,5	55558,5	893,0
COMPLEX OF LANDSCAPE PARKS OF THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP					
Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich		49387,0	28840,0	16806,0	659,0
Orlich Gniazd ^c		47965,0	20403,0	25684,0	-
Lasy nad Górną Liswartą		38731,0	-	-	-
Beskidu Śląskiego		38620,0	33771,0	4800,0	49,0
Żywiecki		35870,0	29415,0	5375,0	185,0
Beskidu Małego ^c		16540,0	13926,7	2613,3	-
Stawki		1732,0	1732,0	-	-
Załęczański ^c		824,0	543,8	280,2	-

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c Powierzchnia parków w granicach województwa.
 a Listed according to decreasing grand total area in the voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within park. c Area of parks within the area of the voivodship.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2019 R.
 CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2019

MAPA 6. POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2019 R.

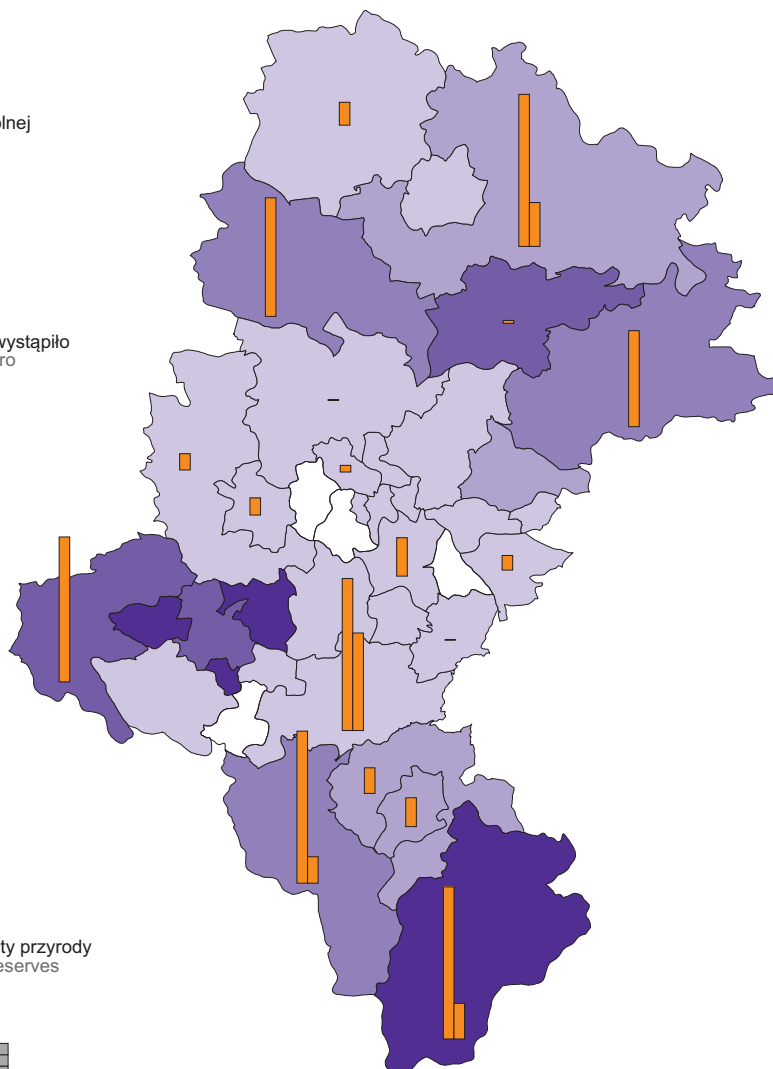
MAP 6. AREA SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2019

W % powierzchni ogólnej
In % of total area

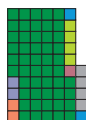
- 45,0 – 56,8
- 35,0 – 44,9
- 25,0 – 34,9
- 15,0 – 24,9
- 0,2 – 14,9

zjawisko nie wystąpiło
magnitude zero

Śląskie=22,1

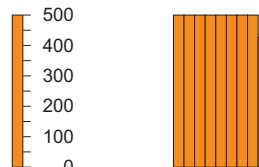

Rezerwy przyrody
Nature reserves

□ 1 rezerwat:
1 reserve:	■ torfowiskowy
peat-bog
■ faunistyczny
fauna	■ florystyczny
flora
■ krajobrazowy
landscape	■ wodny
water
■ leśny
forest	■ przyrody nieożywionej
inanimate nature

Powierzchnia rezerwatów przyrody w ha
Area of nature reserves in ha

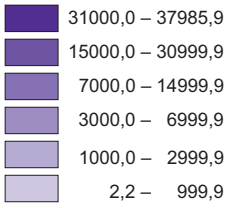
Śląskie

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

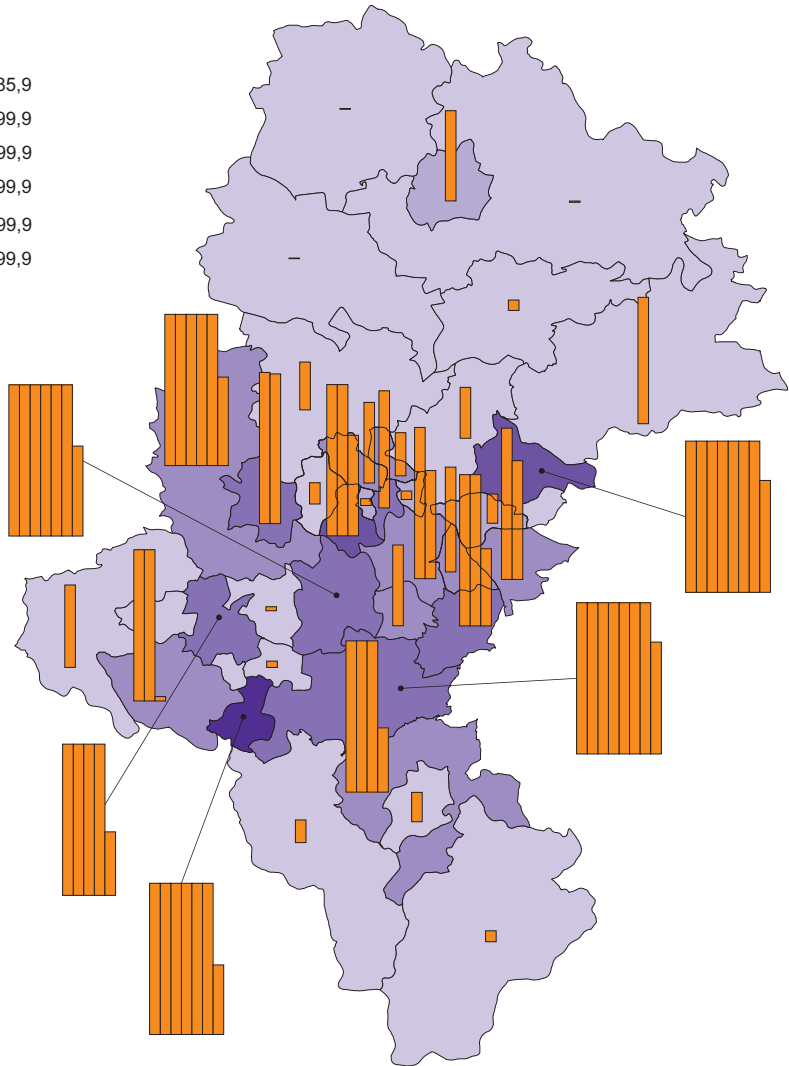
^a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within the other legally protected areas.

MAPA 7. **ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2019 R.**
 MAP 7. WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2019

W t na 1 km²
 In tonnes per 1 km²

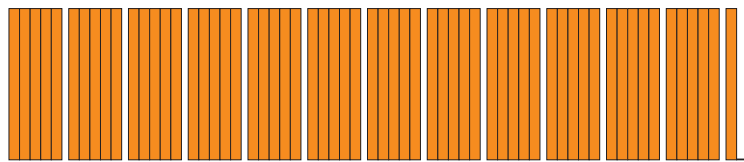
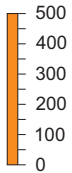

Śląskie=2473,2

Odpady wytworzone
 Generated waste

w tys. t
 in thousand tonnes

Śląskie

TABL. 9. ODPADY KOMUNALNE
MUNICIPAL WASTE

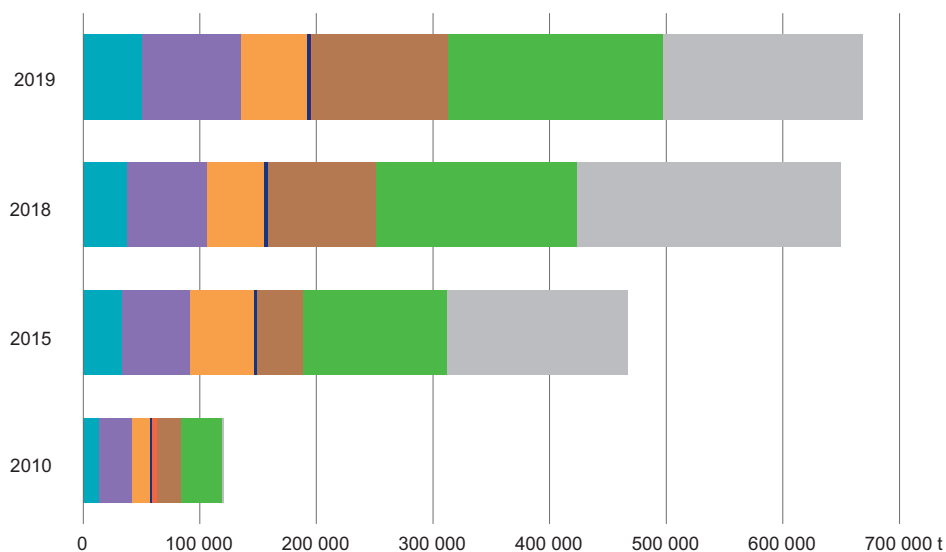
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospodarstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane ^b w tys. t	1380,2	1519,7	1664,1	1700,9	1494,4	Municipal waste collected ^b in thousand tonnes
zmieszane	1260,1	1053,1	1014,0	1032,5	877,7	mixed
miasta	1126,8	885,6	849,2	863,2	730,5	urban areas
wieś	133,3	167,5	164,7	169,3	147,2	rural areas
zebrane selektywnie	120,1	466,6	650,1	668,4	616,7	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	14,1	33,7	37,9	50,5	39,5	paper and cardboard
szkło	28,3	57,8	68,7	85,4	78,9	glass
tworzywa sztuczne	15,1	54,8	49,1	56,2	51,4	plastic
metale	1,2	2,9	3,1	3,8	3,6	metals
wielkogabarytowe	21,4	38,9	92,5	116,8	111,1	largesize
biodegradowalne	34,8	123,5	172,6	183,8	173,5	biodegradable

a Dane szacunkowe. b Od 2014 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości.

a Estimated data. b From 2014 includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by municipalities from 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system.

WYKRES 5. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE

CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

Rodzaj odpadów:
Waste types:

papier i tektura
paper and cardboard

metale
metals

biodegradowalne
biodegradable

szkło
glass

tekstylna
textile

pozostałe
other

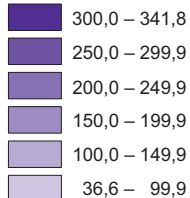
tworzywa sztuczne
plastic

wielkogabarytowe
largesize

MAPA 8. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2019 R.

MAP 8. MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2019

Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w kg
Mixed municipal waste collected per capita in kg

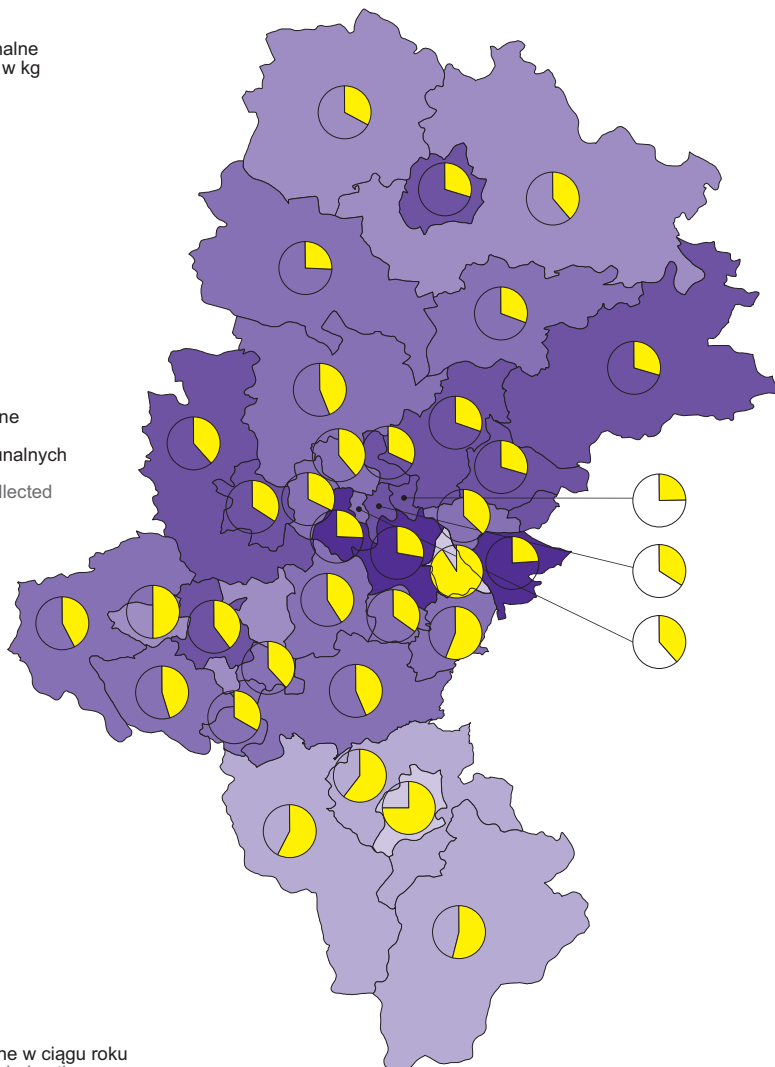

Śląskie=228,2

Odpady komunalne zebrane selektywnie w % ogółu zebranych odpadów komunalnych
Municipal waste collected separately in % of total collected municipal waste

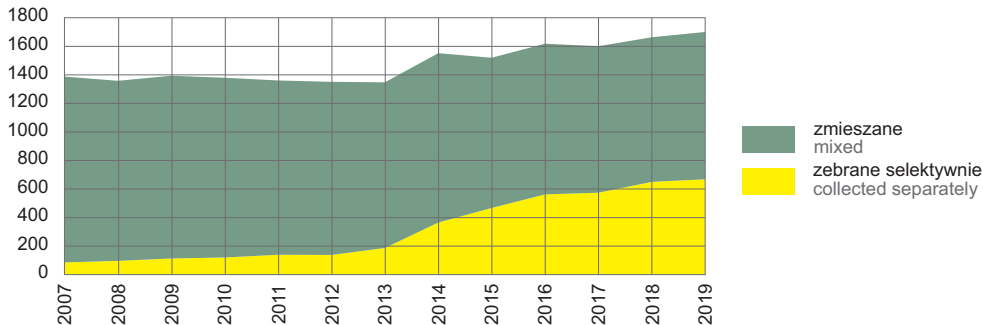

Śląskie

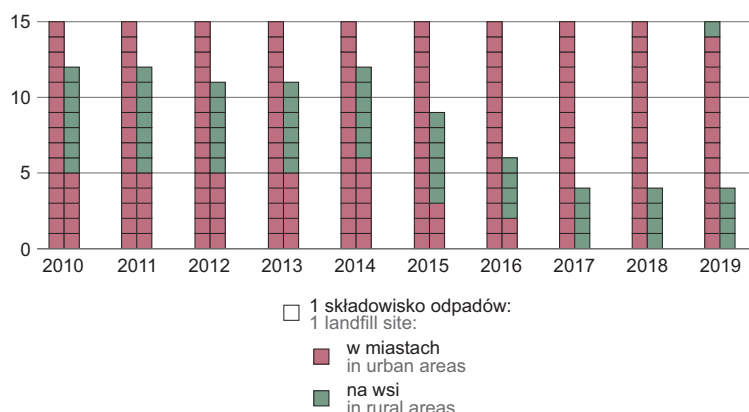

Odpady komunalne zebrane w ciągu roku
Municipal waste collected during the year

w tys. t
in thousand tonnes

WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW
CHART 6. LANDFILL SITES

TABL. 10. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	1481987,9	2002913,2	1491868,4	1815350,4	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	159878,0	729310,1	528854,4	669519,5	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	71718,5	41835,2	25420,8	35109,5	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	1019544,3	792782,2	530700,0	676384,7	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	106743,5	101519,4	73500,6	129015,3	municipal wastewater treatment sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	139281,3	195178,5	65576,5	90691,4	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport w tym selektywne zbieranie odpadów	29571,3	29570,8	20061,4	29845,5	waste collection ^b and transportation
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	34372,0	66276,0	16322,4	22082,1	of which selective waste collection removal and treatment of waste ^b
rekultywację składowisk i obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz innych terenów zdegradowanych i zdegradowanych	16133,6	29118,2	15208,0	10141,9	reclamation of waste landfills and waste facilities as well as other devastated and degraded lands
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	3098,3	241,5	36839,7	6195,7	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	21958,6	58478,0	48799,6	75458,5	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	218407,9	446561,4	416777,1	779500,9	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	157985,5	158057,2	177658,4	198774,3	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	11717,4	8494,6	25685,1	13316,5	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	25362,3	235081,1	210449,0	562123,0	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	9828,5	28475,0	895,0	505,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	13514,2	16453,5	2089,6	4782,1	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 11. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA		ENVIRONMENTAL PROTECTION			
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	53	311	629	22	particulate
gazowych	66	1652	8767	17007	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	1433,4	1262,8	343,8	376,4	wastewater
wody opadowe	213,4	277,3	52,2	46,0	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	5	7	1	3	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	4	6	1	2	of which municipal
mechaniczne	2	–	–	1	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	3	6	1	2	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	1	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	24682	8807	1350	4143	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	24323	8757	1350	4123	of which municipal
mechanicznych	20799	–	–	20	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	3883	8757	1350	4123	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	50	–	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	–	280	46	44	facilities
przepustowość w m ³ /d	–	237	104	49	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	7	–	5	2	facilities
przepustowość w m ³ /d	4596	–	1929	3830	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	2	2	1	–	facilities
wydajność w t/r	250000	77867	3	–	capacity in t/y
Sładowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	2,2	–	–	2,5	area in ha
wydajność w t/r	6033	–	–	58500	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	3305244	1535300	–	–	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA		WATER MANAGEMENT			
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	13369	730	12964	3697	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1308	3130	4539	1183	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	625,3	428,9	322,1	362,3	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m ³	–	–	–	–	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	2,9	7,5	0,4	0,5	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	0,1	6,0	0,1	0,8	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny
Chapter II. Local government

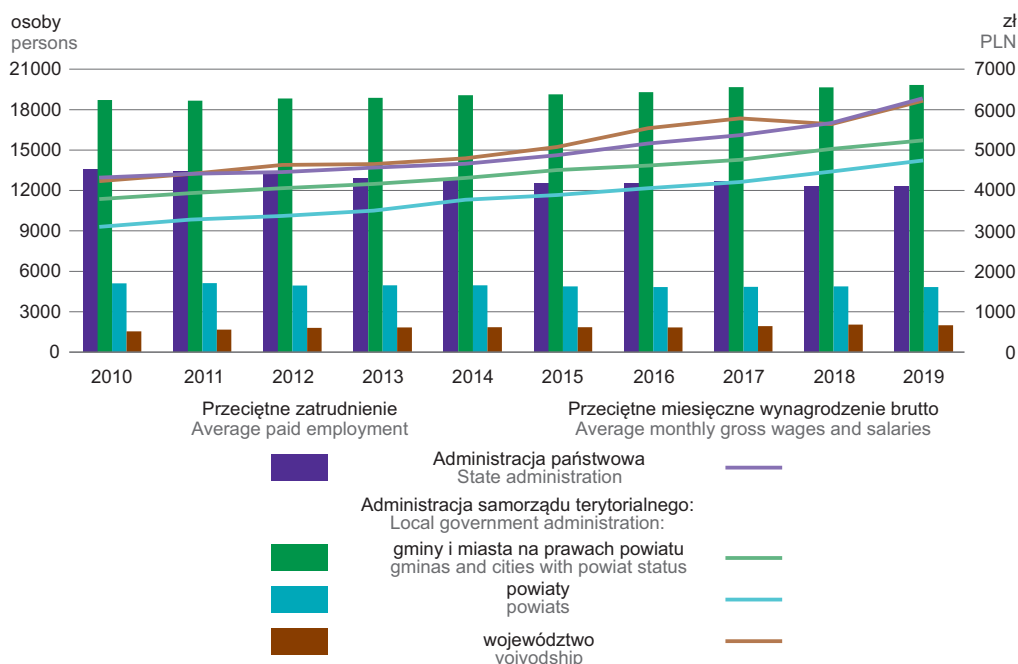
TABL. 1 (12). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2019 R.
 Stan w dniu 31 grudnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2019
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional councils	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2357	464	397	45	TOTAL
W tym kobiety	739	130	113	18	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	80	22	5	2	18–29 years
30–39	409	96	45	5	30–39
40–49	644	125	95	10	40–49
50–59	647	101	123	11	50–59
60 lat i więcej	577	120	129	17	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	1103	343	323	44	Tertiary
Policealne i średnie	858	95	68	1	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	384	25	6	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	12	1	–	–	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
 a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

WYKRES 1 (7). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

CHART 1 (7). AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

Dział III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości Chapter III. Public safety. Justice

Uwaga do tablicy 1 (13), wykresu 1 (8) i mapy 1 (9) na str. 26–27.

Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2014–2019 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
Note to table 1 (13), chart 1 (8) and map 1 (9) on pages 26–27.

Data on ascertained crimes in 2014–2019 do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (13). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010 ^a	2015	2018	2019	2010 ^a	2015	2018	2019
	przestępstwa stwierdzone przez Policję ascertained crimes by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
O G Ó Ł E M T O T A L	169024	117163	110167	108859	63,6	68,4	77,7	76,8
w tym ^b : of which ^b :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	4742	2787	2912	2484	83,5	79,7	76,0	83,1
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	14800	10026	7989	8459	98,7	97,9	97,7	98,1
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	5968	3472	3293	3534	94,8	90,1	89,4	87,9
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	605	536	586	663	88,0	86,1	79,1	84,1
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	6893	4228	13742	10077	100,0	99,1	100,0	99,9
Przeciwko czci i netykalności cielesnej Against good name and personal integrity	1435	223	370	422	98,7	80,3	82,7	80,1
Przeciwko mieniu ^c Against property ^c	98361	64665	49986	52442	41,8	52,4	60,3	60,8

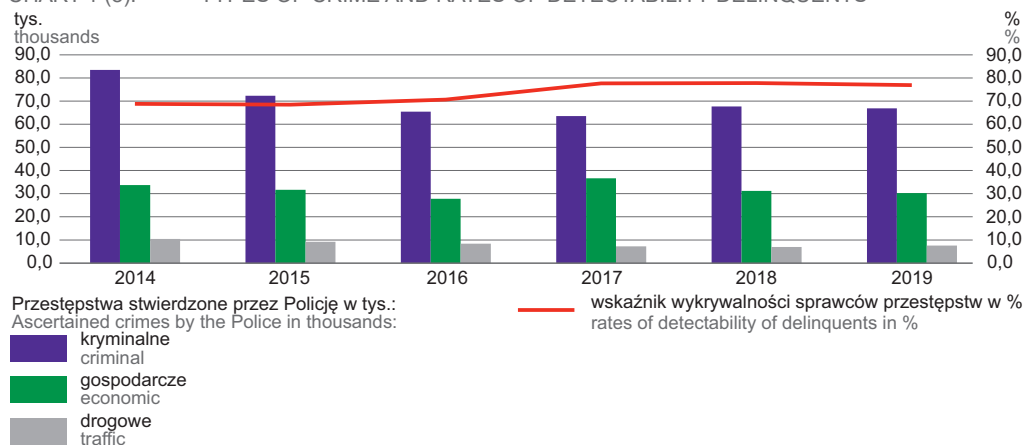
a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 175. c Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

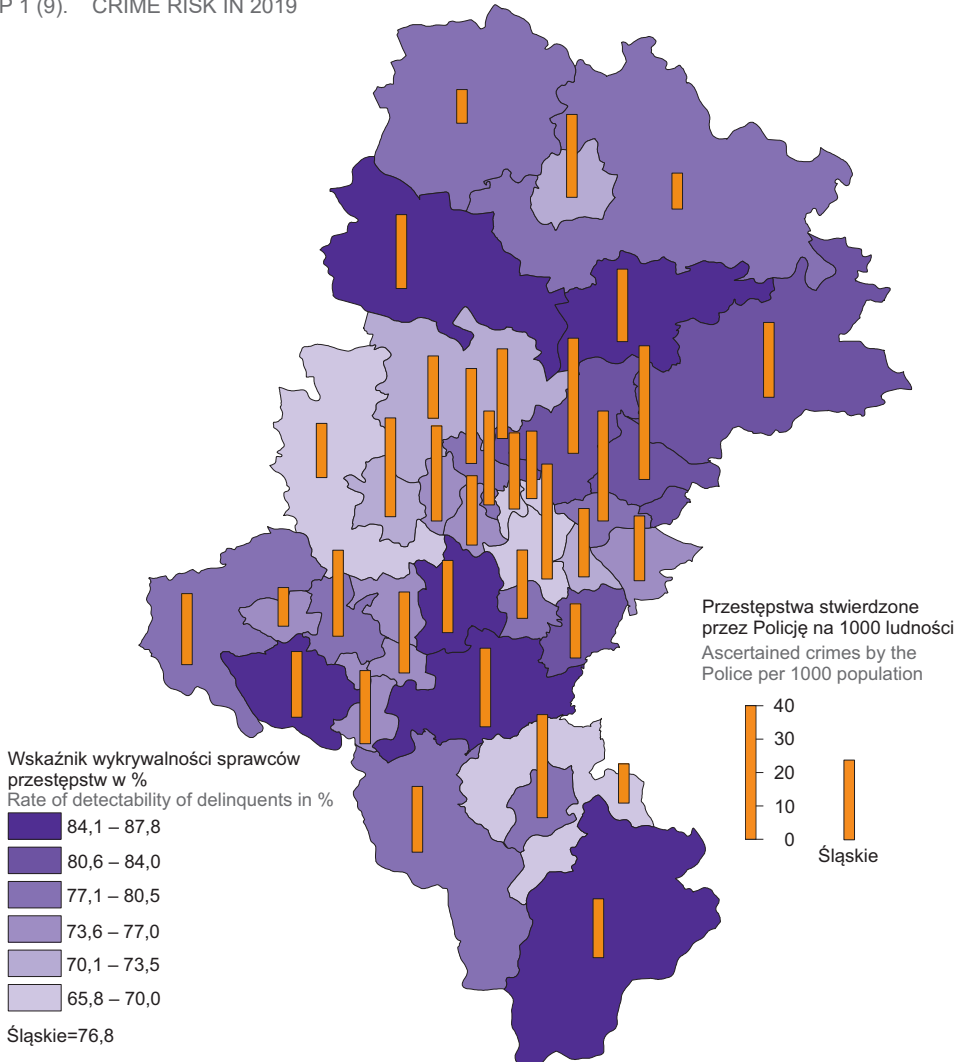
a Including crimes ascertained by prosecutor's office. b See Criminal Code articles, notes to the chapter, item 1 on page 175. c Including theft or appropriation of identification.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 1 (8). RODZAJE PRZESTĘPSTW I WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI
CHART 1 (8). TYPES OF CRIME AND RATES OF DETECTABILITY DELINQUENTS

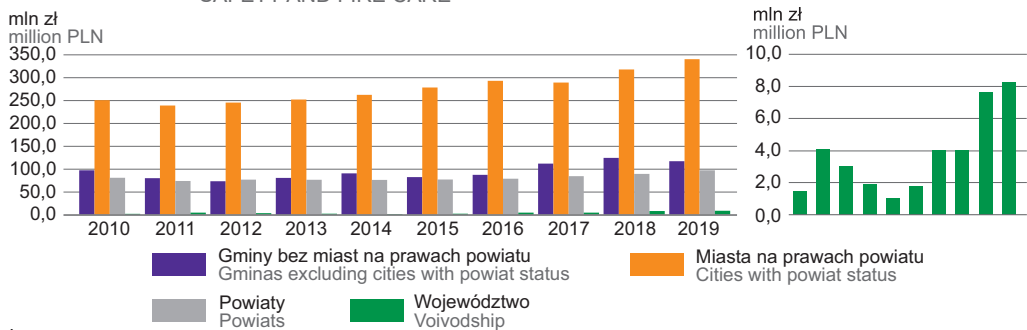

MAPA 1 (9). ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2019 R.
MAP 1 (9). CRIME RISK IN 2019

WYKRES 2 (9). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA

CHART 2 (9). EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT IN DIVISION PUBLIC SAFETY AND FIRE CARE

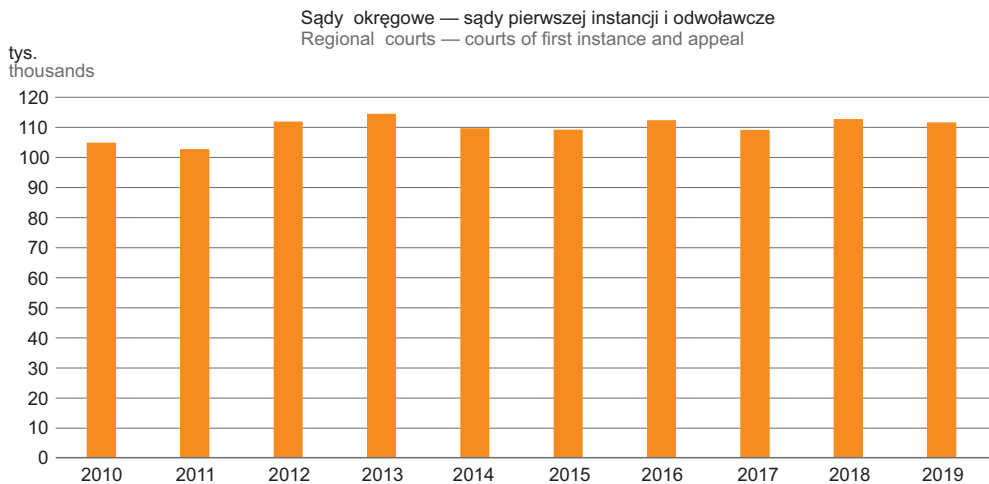
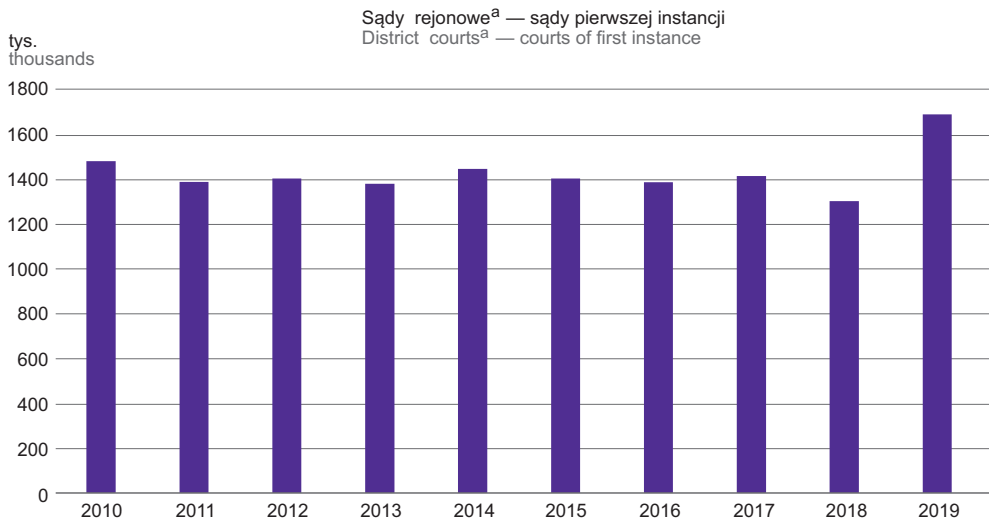
Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (14). ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	64442	44406	36093	32763	T O T A L
O rozwód	12678	11781	11603	10442	By divorce
O separację	1135	827	709	509	By separation
O alimenty	19541	14909	11053	9520	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji	.	10016	8504	8150	of demoralization
popelnienia czynu karnego	.	6873	4224	4142	of committing punishable acts

a Dane dotyczą osób.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a Data relate to persons.
Source: data of the Ministry of Justice.

WYKRES 3 (10). WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH
CHART 3 (10). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

a Od 2013 r. dane nie obejmują spraw rejestrowych.
a From 2013 data don't include registration matters.

Dział IV. Ludność Chapter IV. Population

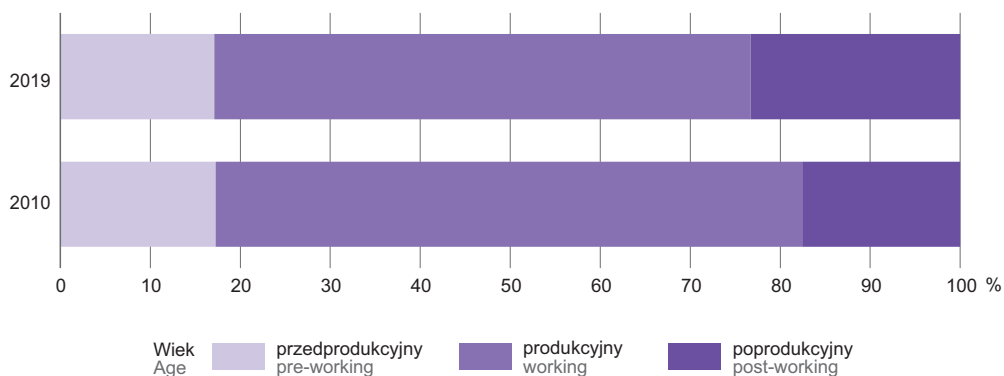
TABL. 1 (15). **LUDNOŚĆ**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4634935	4570849	4533565	4517635	TOTAL
na 1 km ²	376	371	368	366	per 1 km ²
mężczyźni	2238591	2204972	2185485	2177295	males
kobiety	2396344	2365877	2348080	2340340	females
na 100 mężczyzn	107,0	107,3	107,4	107,5	per 100 males
Miasta	3607496	3525289	3478789	3460667	Urban areas
w % ogółu ludności	77,8	77,1	76,7	76,6	in % of total population
Wieś	1027439	1045560	1054776	1056968	Rural areas
w % ogółu ludności	22,2	22,9	23,3	23,4	in % of total population

TABL. 2 (16). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4634935	4570849	4533565	4517635	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	799933	767533	772095	772668	Pre-working age
mężczyźni	409077	392902	395425	395937	males
kobiety	390856	374631	376670	376731	females
Miasta	598684	572541	575371	575336	Urban areas
Wieś	201249	194992	196724	197332	Rural areas
W wieku produkcyjnym	3021163	2858648	2735057	2694162	Working age
mężczyźni	1573209	1509126	1451852	1431810	males
kobiety	1447954	1349522	1283205	1262352	females
Miasta	2362366	2197015	2081720	2044854	Urban areas
Wieś	658797	661633	653337	649308	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	813839	944668	1026413	1050805	Post-working age
mężczyźni	256305	302944	338208	349548	males
kobiety	557534	641724	688205	701257	females
Miasta	646446	755733	821698	840477	Urban areas
Wieś	167393	188935	204715	210328	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	53,4	59,9	65,8	67,7	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	42,3	46,1	50,5	52,1	Males
Kobiety	65,5	75,3	83,0	85,4	Females

WYKRES 1 (11). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W 2010 I 2019 R.**
CHART 1 (11). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS IN 2010 AND 2019**

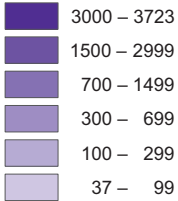
MAPA 1 (10). **GĘŚCİŚĆ ZALUDNIENIA W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

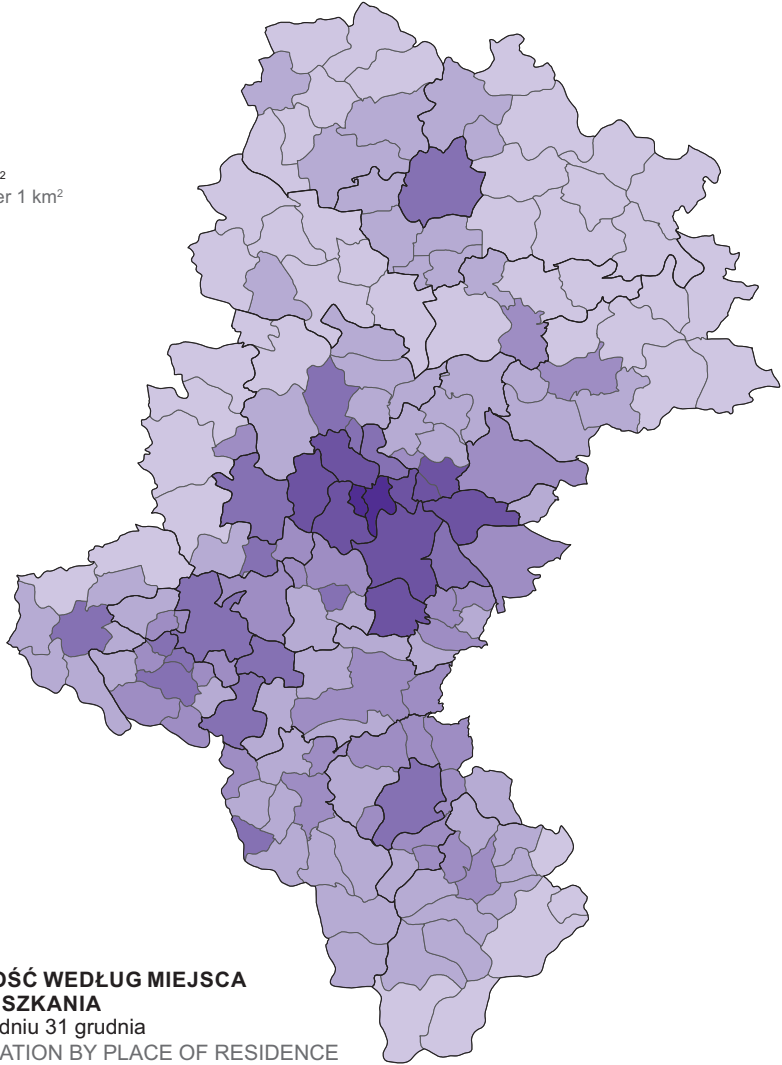
MAP 1 (10). **POPULATION DENSITY IN 2019**

As of 31 December

Liczba ludności na 1 km²
Number of population per 1 km²

Śląskie=366

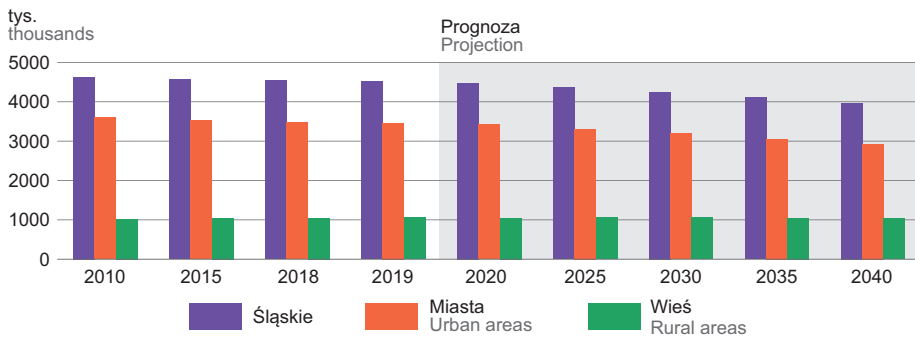

WYKRES 2 (12). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (12). **POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE**

As of 31 December

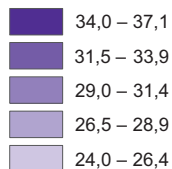
MAPA 2 (11). LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (11). PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2019

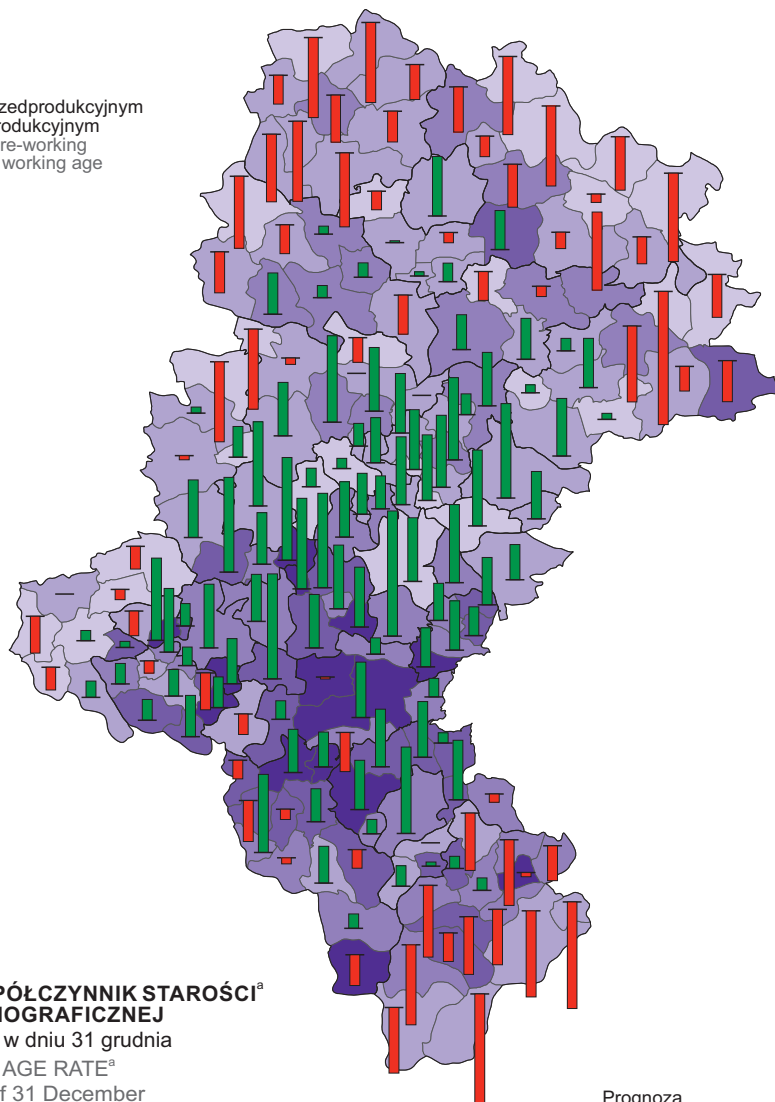
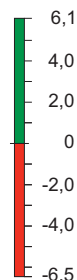
As of 31 December

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym
na 100 osób w wieku produkcyjnym
Number of persons at pre-working
age per 100 persons at working age

Śląskie=28,7

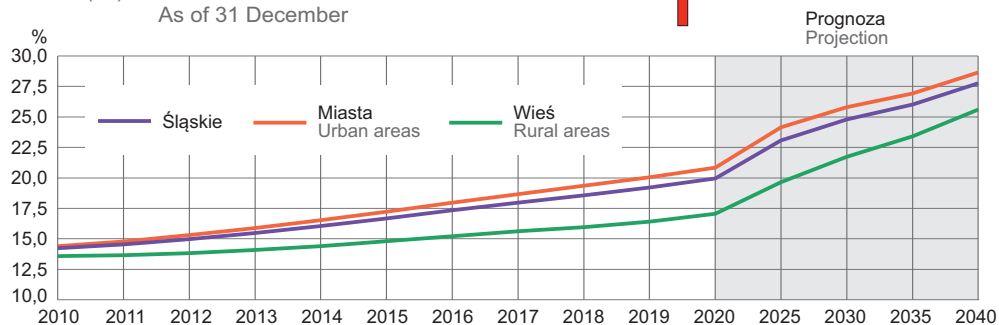
Zmiana
w porównaniu z 2010 r.
Change
in relation to 2010

WYKRES 3 (13). WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI^a
DEMOGRAFICZNEJ

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (13). OLD AGE RATE^a

As of 31 December

a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
a Share of population at age 65 and more in the total population.

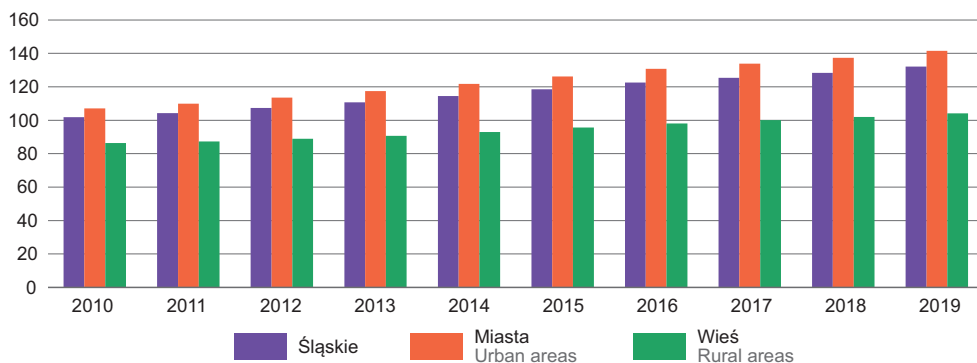
TABL. 3 (17). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH
Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	71	3607496	77,8
TOTAL	2015	71	3525289	77,1
	2018	71	3478789	76,7
	2019	71	3460667	76,6
Poniżej 2000	Below 2000	2	3823	0,1
2000–4999		10	36148	0,8
5000–9999		12	88504	2,0
10000–19999		10	157537	3,5
20000–49999		16	532759	11,8
50000–99999		9	611598	13,5
100000–199999		10	1517091	33,6
200000 i więcej	and more	2	513207	11,4

TABL. 4 (18). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ
Stan w dniu 31 grudnia
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy Gminas	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	118	1027439	22,2
TOTAL	2015	118	1045560	22,9
	2018	118	1054776	23,3
	2019	118	1056968	23,4
Poniżej 2000	Below 2000	–	–	–
2000–4999		22	85728	1,9
5000–6999		30	182405	4,0
7000–9999		22	184309	4,1
10000 i więcej	and more	44	604526	13,4

WYKRES 4 (14). INDEKS STAROŚCI^a
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (14). AGEING INDEX^a
As of 31 December

^a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

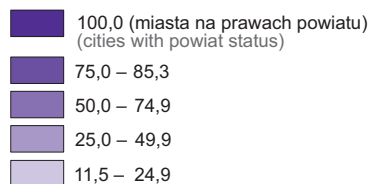
MAPA 3 (12). WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

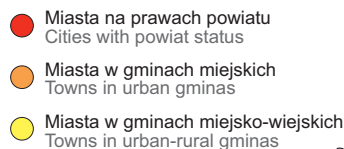
MAP 3 (12). URBANIZATION RATE IN 2019

As of 31 December

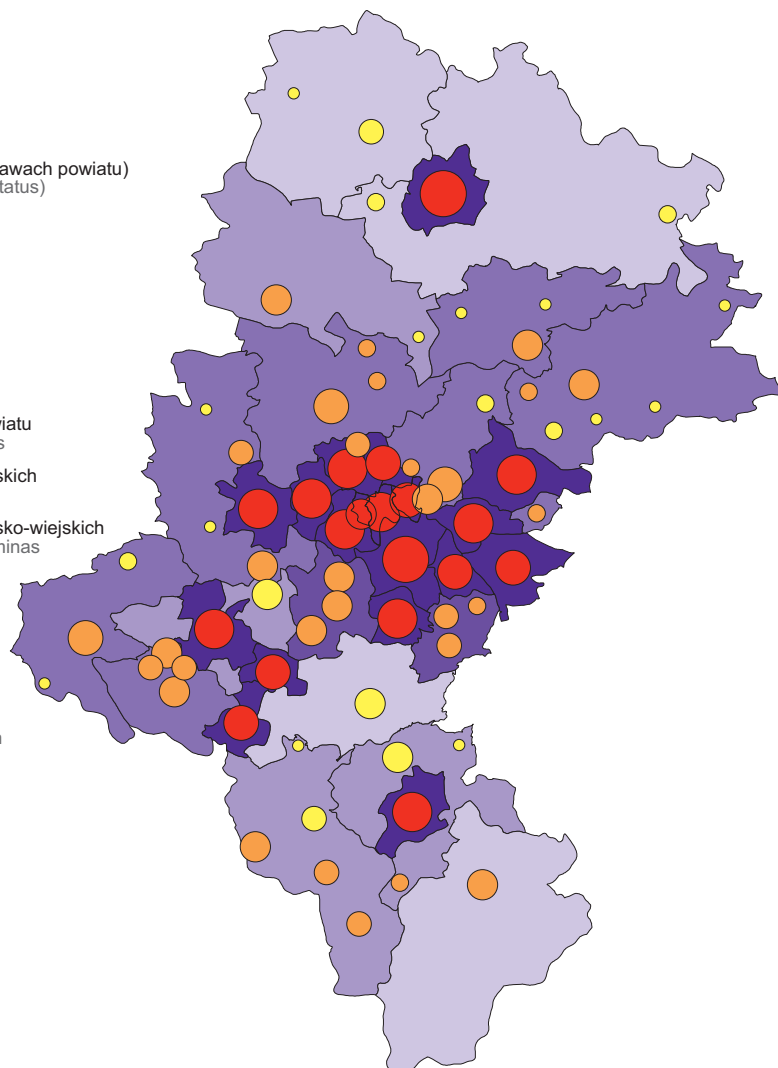
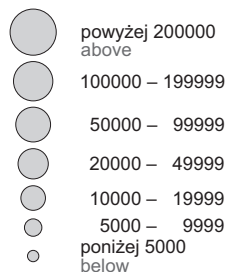
Udział ludności miejskiej
w ogólnej liczbie ludności
Share of urban population
in the total population

Śląskie=76,6

Liczba ludności miast
Number of urban population

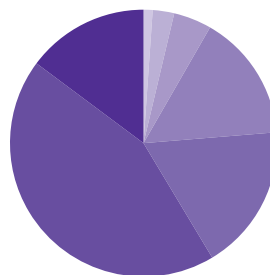
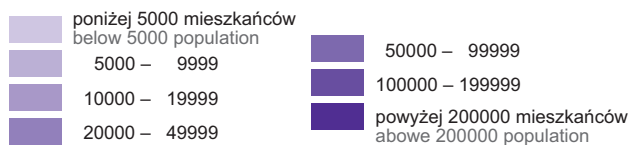
WYKRES 5 (15). LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (15). URBAN POPULATION IN 2019

As of 31 December

Odsetek ludności w miastach o wielkości
Share of urban population in towns by size

TABL. 5 (19). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

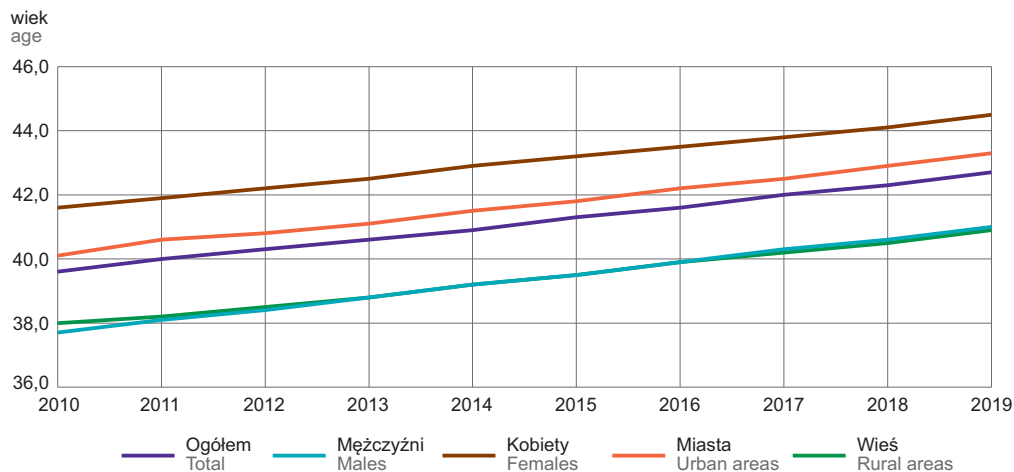
WIEK AGE	2010	2015	2018	2019					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	4634935	4570849	4533565	4517635	2177295	3460667	1658303	1056968	518992
0–2 lata	144143	126281	129595	127276	65329	95880	49144	31396	16185
3–6	168129	185456	171758	170065	87181	127039	65180	43026	22001
7–12	243457	252963	275078	277201	141970	206333	105757	70868	36213
13–15	139189	119312	117744	121721	62269	90087	46154	31634	16115
16–18	161109	127847	118862	116053	59252	85128	43333	30925	15919
19–24	391575	312209	271279	260978	133261	191300	97580	69678	35681
25–29	386730	327671	289417	276449	140940	205038	104437	71411	36503
30–34	373249	379497	350067	336401	170604	256903	130329	79498	40275
35–39	327517	366449	376560	376655	190583	291779	147718	84876	42865
40–44	295381	321190	348313	355265	178816	273262	137330	82003	41486
45–49	315972	287831	297951	306598	153326	231902	115825	74696	37501
50–54	377095	304664	284744	280083	137987	211093	103307	68990	34680
55–59	364368	358202	315644	302450	146594	230291	110390	72159	36204
60–64	287918	339393	344495	342729	159635	270676	124155	72053	35480
65–69	193732	261794	299069	305283	135449	244422	106936	60861	28513
70–74	184277	169927	194209	209615	88660	169731	71003	39884	17657
75–79	137857	152834	151231	148414	57485	118476	45648	29938	11837
80 lat i więcej and more	143237	177329	197549	204399	67954	161327	54077	43072	13877

WYKRES 6 (16). MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 6 (16). MEDIAN AGE (MIDDLE AGE) OF POPULATION

As of 31 December

WYKRES 7 (17). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2010, 2019 I 2040

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (17). POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010, 2019 AND 2040

As of 31 December

Mężczyźni Males

Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age

Wiek produkcyjny
Working age

— 2010 r.

— 2040 r.

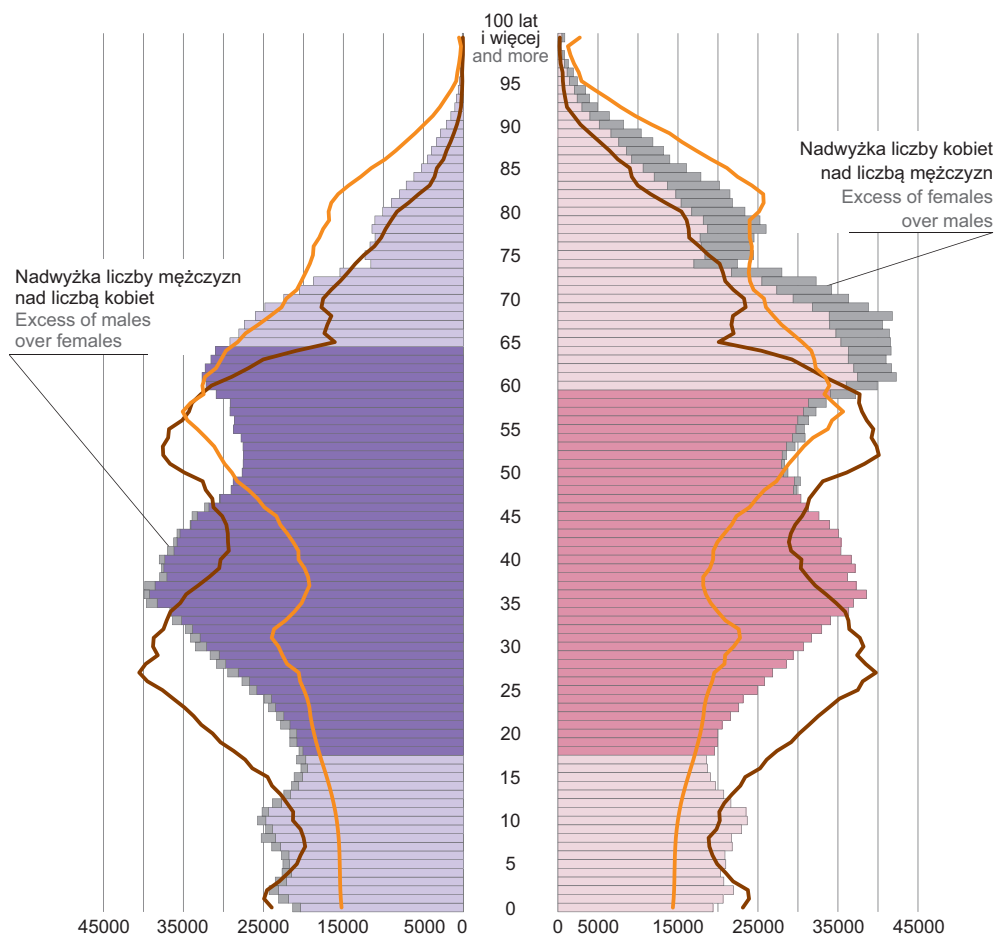
Kobiety Females

Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age

Wiek produkcyjny
Working age

— 2010 r.

— 2040 r.

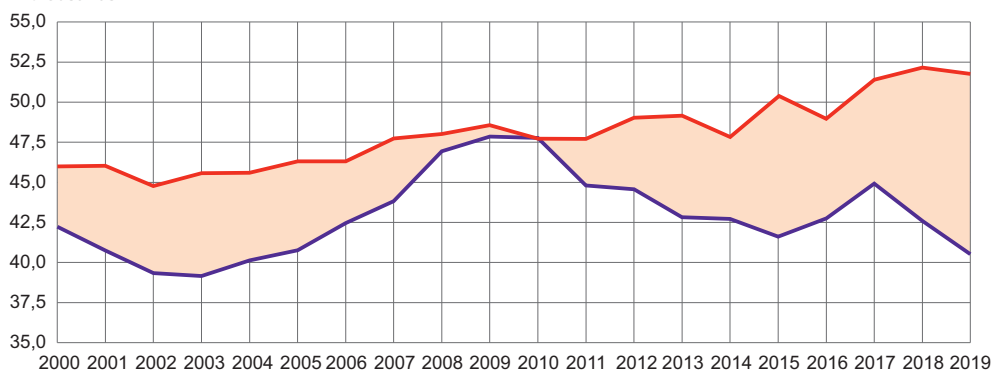

TABL. 6 (20). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

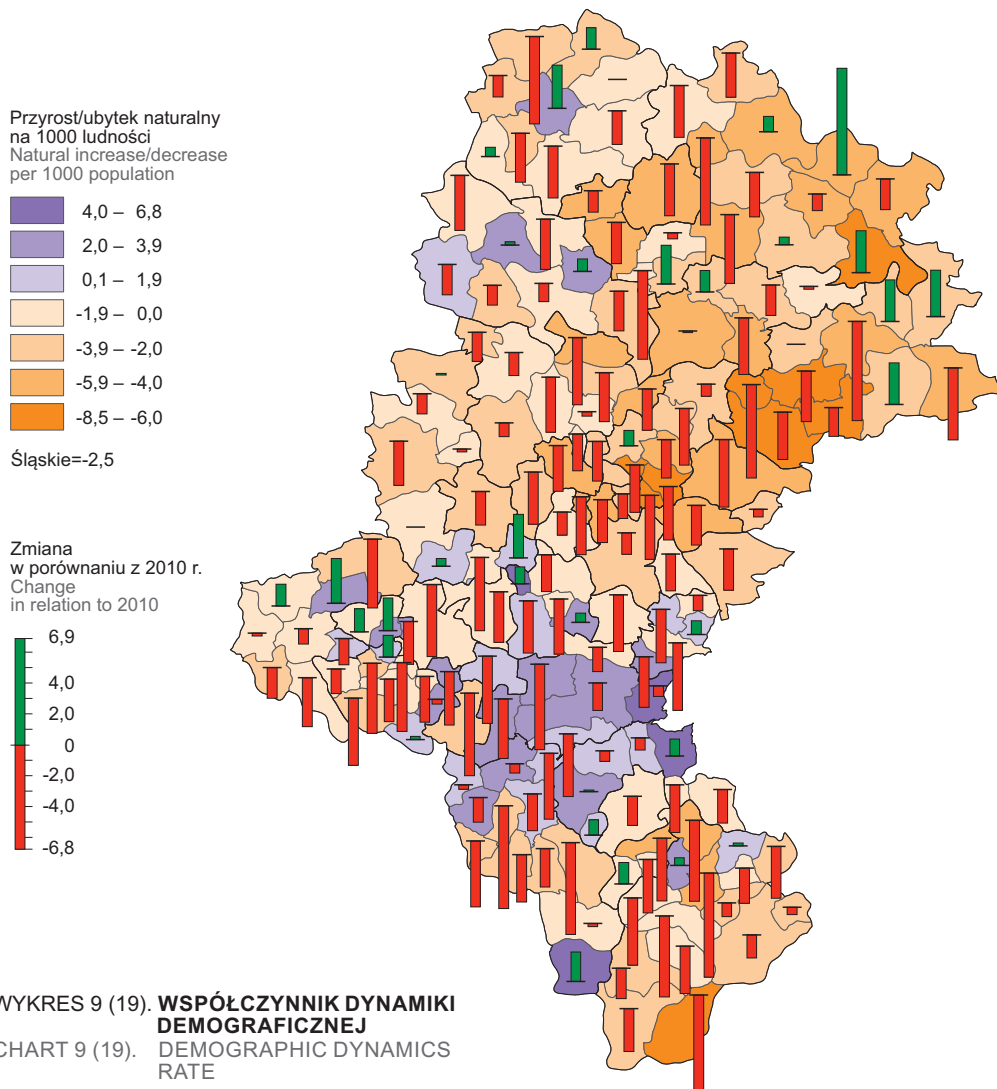
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH		IN ABSOLUTE NUMBERS			
OGÓŁEM	2010	47814	47719	274	95
TOTAL	2015	41611	50421	197	-8810
	2018	42596	51159	165	-9563
	2019	40508	51766	187	-11258
Miasta	2010	36739	37556	213	-817
Urban areas	2015	31431	39873	145	-8442
	2018	32121	40949	124	-8828
	2019	30364	40961	149	-10597
Wieś	2010	11075	10163	61	912
Rural areas	2015	10180	10548	52	-368
	2018	10475	11210	41	-735
	2019	10144	10805	38	-661
NA 1000 LUDNOŚC ^a		PER 1000 POPULATION ^a			
OGÓŁEM	2010	10,3	10,3	5,7	0,0
TOTAL	2015	9,1	11,0	4,7	-1,9
	2018	9,4	11,5	3,9	-2,1
	2019	9,0	11,4	4,6	-2,5
Miasta	2010	10,2	10,4	5,8	-0,2
Urban areas	2015	8,9	11,3	4,6	-2,4
	2018	9,2	11,7	3,9	-2,5
	2019	8,8	11,8	4,9	-3,1
Wieś	2010	10,8	9,9	5,5	0,9
Rural areas	2015	9,8	10,1	5,1	-0,4
	2018	9,9	10,6	3,9	-0,7
	2019	9,6	10,2	3,7	-0,6

a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.

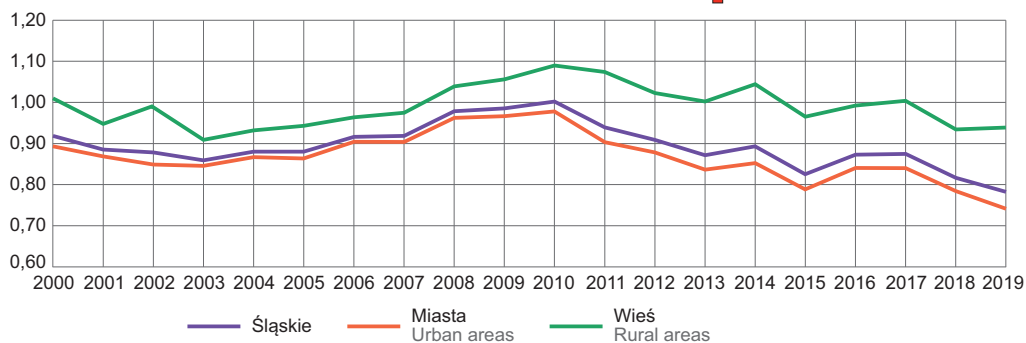
a In case of infant deaths - per 1000 live births.

WYKRES 8 (18). PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY
CHART 8 (18). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHSw tys.
in thousands

MAPA 4 (13). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2019 R.
MAP 4 (13). VITAL STATISTICS IN 2019

WYKRES 9 (19). WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI
DEMOGRAFICZNEJ
CHART 9 (19). DEMOGRAPHIC DYNAMICS
RATE

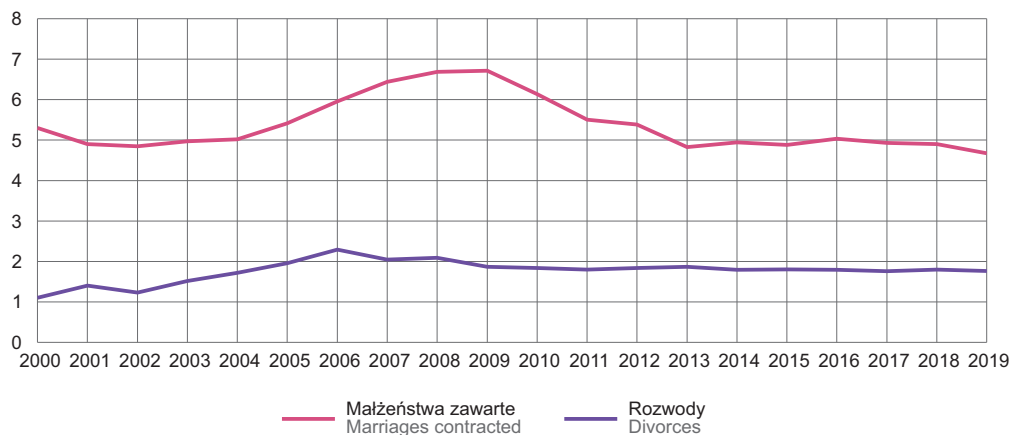

TABL. 7 (21). MAŁŻEŃSTWA, ROZWOODY, SEPARACJE
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Separacje Separations	Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^b Difference between contracted and dissolved marriages ^b
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^a of which religious ^a	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2010	28462	18447	14870	5775	8522	25,7	7,5	514	-1963
TOTAL	2015	22338	12774	13415	5390	8249	24,2	7,4	275	-6472
	2018	22242	12634	15225	6125	8152	27,0	7,5	267	-8785
	2019	21132	11399	14985	6032	7965	26,7	7,3	212	-9022
Miasta	2010	22083	13636	11600	4662	7421	27,1	8,5	415	-4475
Urban areas	2015	17298	9162	10522	4300	6953	25,6	8,2	224	-7128
	2018	17111	9080	11854	4867	6785	28,5	8,2	209	-8556
	2019	16098	8044	11672	4863	6570	28,3	8,0	158	-9218
Wieś	2010	6379	4811	3270	1113	1101	21,0	4,2	99	2512
Rural areas	2015	5040	3612	2893	1090	1296	19,7	4,8	51	656
	2018	5131	3554	3371	1258	1367	22,4	5,1	58	-229
	2019	5034	3355	3313	1169	1395	21,9	5,2	54	195

a Ze skutkami cywilnymi. b Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

a With civil law consequences. b After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

WYKRES 10 (20). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWOODY NA 1000 LUDNOŚCI
CHART 10 (20). MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION

TABL. 8 (22). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
OGÓŁEM	2010	47814	24776	16888	4219	1175	425	328
TOTAL	2015	41611	20004	15779	4160	1056	335	249
	2018 ^b	42596
	2019	40508	17301	13841	6653	1908	564	241
19 lat i mniej Under 20 years		905	804	88	13	–	–	–
20–24		5025	3357	1172	404	76	15	1
25–29		13381	7201	4260	1487	321	85	27
30–34		13434	4312	5543	2643	687	176	73
35–39		6514	1402	2425	1734	655	211	87
40–44		1213	216	345	367	165	74	46
45 lat i więcej and more		36	9	8	5	4	3	7

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia. b W 2018 r. brak informacji o urodzeniach żywych według kolejności urodzenia, w związku ze zmianą kart urodzeń wprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown. b In 2018 lack of information about live births by birth order due to new birth certificate templates introduced by the Ministry of Health.

TABL. 9 (23). PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

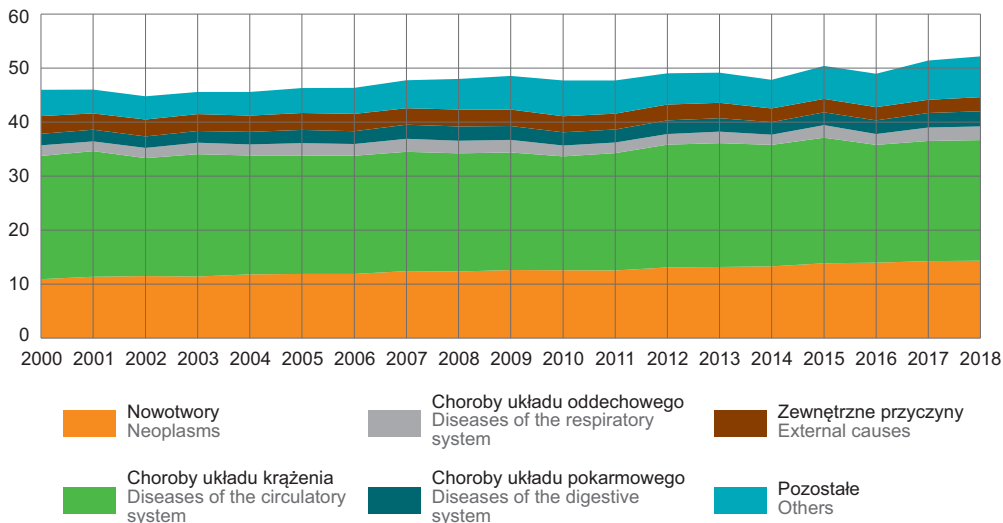
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	41,7	38,7	41,0	39,5	39,0	40,8
15–19	16,2	13,1	10,4	9,4	10,4	6,7
20–24	53,9	47,6	48,5	45,5	46,1	43,9
25–29	94,3	86,4	98,2	96,5	94,1	103,5
30–34	72,2	70,5	80,3	79,4	78,9	81,1
35–39	28,7	30,4	34,5	35,0	34,7	36,0
40–44	4,9	5,5	6,7	6,9	6,9	7,2
45–49 lat	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,341	1,258	1,389	1,360	1,351	1,388
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,654	0,611	0,674	0,663	0,657	0,684
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,002	0,825	0,817	0,783	0,741	0,939

TABL. 10 (24). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of grand total number					
					miasta urban areas			wieś rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	47719	25334	22385	37556	19874	17682	10163	5460	4703
TOTAL	2015	50421	26084	24337	39873	20629	19244	10548	5455	5093
	2018	52159	27008	25151	40949	21167	19782	11210	5841	5369
	2019	51766	26636	25130	40961	20926	20035	10805	5710	5095
0 lat		187	94	93	149	76	73	38	18	20
1–4 lata		24	13	11	19	9	10	5	4	1
5–9		24	12	12	17	9	8	7	3	4
10–14		24	15	9	16	10	6	8	5	3
15–19		50	35	15	37	23	14	13	12	1
20–24		136	109	27	102	84	18	34	25	9
25–29		181	147	34	145	116	29	36	31	5
30–34		347	266	81	291	225	66	56	41	15
35–39		542	393	149	436	322	114	106	71	35
40–44		750	547	203	598	432	166	152	115	37
45–49		1105	786	319	877	619	258	228	167	61
50–54		1539	1080	459	1200	835	365	339	245	94
55–59		2850	1920	930	2231	1492	739	619	428	191
60–64		4897	3196	1701	3982	2547	1435	915	649	266
65–69		6184	3896	2288	5010	3088	1922	1174	808	366
70–74		5775	3291	2484	4706	2666	2040	1069	625	444
75–79		6501	3327	3174	5218	2606	2612	1283	721	562
80–84		7710	3492	4218	6008	2691	3317	1702	801	901
85 lat i więcej and more		12940	4017	8923	9919	3076	6843	3021	941	2080

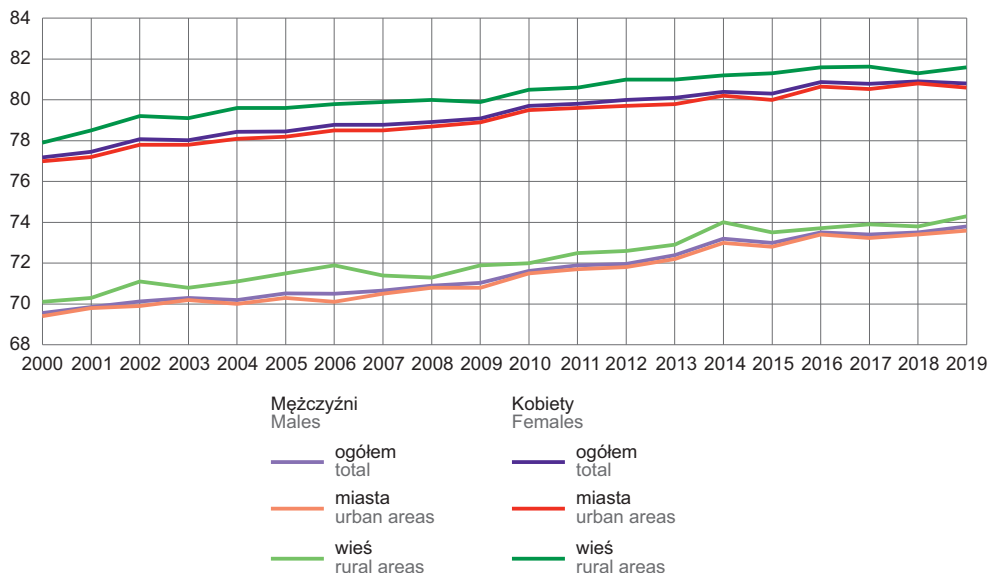
WYKRES 11 (21). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ
CHART 11 (21). DEATHS BY SELECTED CAUSES

tys. osób
thousand persons

TABL. 11 (25). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziewczeta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					ogółem total	chłopcy males	dziewczeta females	ogółem total	chłopcy males	dziewczeta females
OGÓŁEM	2010	274	165	109	213	131	82	61	34	27
TOTAL	2015	197	100	97	145	67	78	52	33	19
	2018	165	87	78	124	65	59	41	22	19
	2019	187	94	93	149	76	73	38	18	20
0–27 dni 0–27 days		118	58	60	92	44	48	26	14	12
0–6		77	34	43	59	26	33	18	8	10
w tym 0 of which 0		44	20	24	35	16	19	9	4	5
7–13		19	11	8	16	8	8	3	3	–
14–20		13	8	5	11	6	5	2	2	–
21–27		9	5	4	6	4	2	3	1	2
28–29 dni 28–29 days		1	–	1	1	–	1	–	–	–
1 miesiąc 1 month		25	13	12	20	12	8	5	1	4
2		8	3	5	6	3	3	2	–	2
3		5	3	2	4	2	2	1	1	–
4		6	3	3	5	2	3	1	1	–
5		8	5	3	6	4	2	2	1	1
6		5	4	1	4	4	–	1	–	1
7		3	1	2	3	1	2	–	–	–
8		1	1	–	1	1	–	–	–	–
9		2	1	1	2	1	1	–	–	–
10		3	1	2	3	1	2	–	–	–
11 miesięcy 11 months		2	1	1	2	1	1	–	–	–

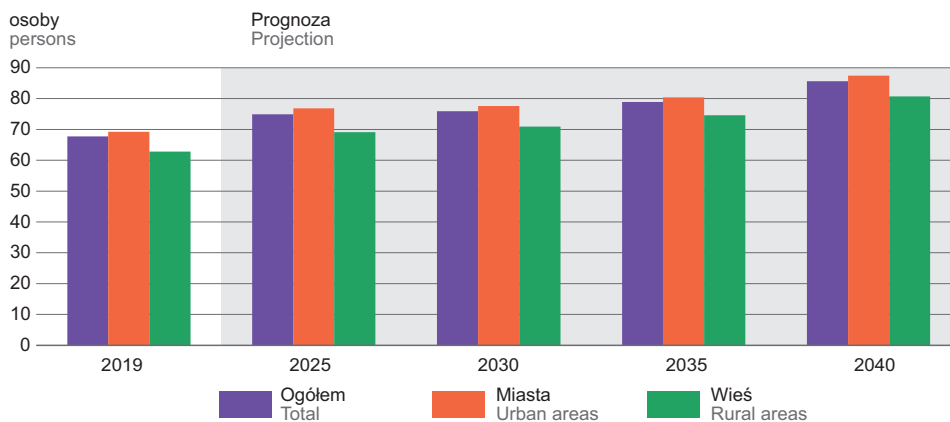
WYKRES 12 (22). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
CHART 12 (22). LIFE EXPECTANCY
wiek
age

TABL. 12 (26). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
OGÓLEM w tys.	4369,7	4245,2	4107,9	3964,6	3821,5	3680,6	TOTAL in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	719,0	646,2	597,2	560,8	539,7	525,4	Pre-working age
mężczyźni	368,6	331,7	306,7	288,0	277,2	269,9	males
kobiety	350,4	314,5	290,5	272,8	262,5	255,5	females
Miasta	529,4	470,8	431,8	403,4	386,7	374,7	Urban areas
mężczyźni	271,1	241,4	221,5	206,9	198,4	192,2	males
kobiety	258,3	229,4	210,3	196,5	188,3	182,5	females
Wieś	189,5	175,4	165,3	157,4	153,0	150,7	Rural areas
mężczyźni	97,5	90,4	85,2	81,1	78,9	77,7	males
kobiety	92,1	85,1	80,1	76,3	74,2	73,0	females
W wieku produkcyjnym	2499,1	2413,8	2296,5	2136,5	1943,9	1763,0	Working age
mężczyźni	1323,9	1280,3	1232,1	1164,4	1073,2	973,4	males
kobiety	1175,2	1133,5	1064,4	972,2	870,7	789,6	females
Miasta	1873,9	1796,1	1695,7	1562,0	1404,8	1260,3	Urban areas
mężczyźni	990,1	950,1	907,2	849,7	774,1	693,6	males
kobiety	883,8	846,0	788,5	712,3	630,7	566,7	females
Wieś	625,2	617,7	600,8	574,6	539,1	502,7	Rural areas
mężczyźni	333,8	330,2	324,9	314,7	299,1	279,8	males
kobiety	291,4	287,5	275,9	259,9	240,0	222,9	females
W wieku poprodukcyjnym	1151,7	1185,2	1214,2	1267,2	1337,8	1392,2	Post-working age
mężczyźni	409,5	428,7	436,9	457,8	497,0	543,5	males
kobiety	742,2	756,4	777,4	809,4	840,9	848,6	females
Miasta	909,5	922,6	931,6	961,2	1004,9	1035,1	Urban areas
mężczyźni	320,9	330,1	331,1	342,7	369,5	401,6	males
kobiety	588,6	592,5	600,5	618,5	635,3	633,5	females
Wieś	242,2	262,6	282,6	306,0	333,0	357,1	Rural areas
mężczyźni	88,6	98,6	105,8	115,1	127,4	141,9	males
kobiety	153,6	163,9	176,8	190,9	205,6	215,1	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	74,9	75,9	78,9	85,6	96,6	108,8	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	58,8	59,4	60,4	64,1	72,1	83,6	Males
Kobiety	93,0	94,5	100,3	111,3	126,7	139,8	Females

WYKRES 13 (23) **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU
PRODUKCYJNYM**

Stan na 31 grudnia
CHART 13 (23) **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
As of 31 December

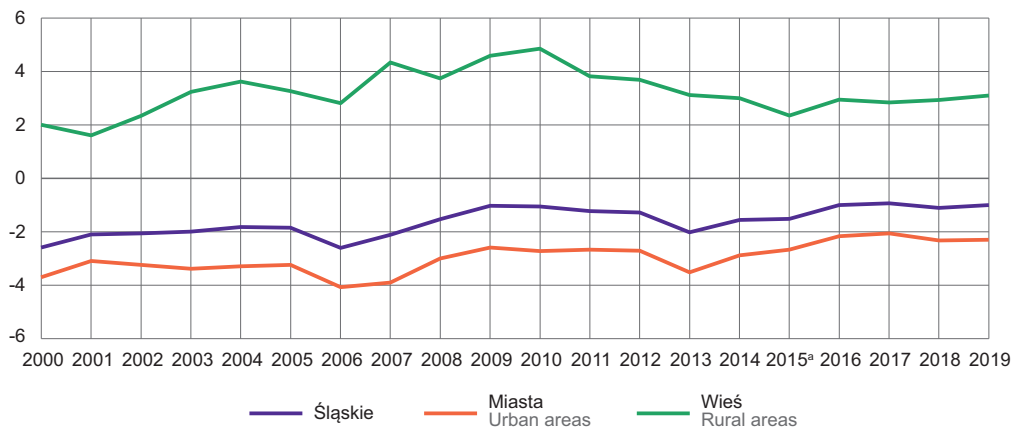
TABL. 13 (27). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagra- nicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2010	46399	33716	10469	2214	51337	29873	17506	3958	-4938
TOTAL	2015	41040	29197	10227	.	48020	27754	15119	.	-6980 ^e
	2018	45385	32188	11657	1540	50413	31113	16963	2337	-5028
	2019	46650	33135	11885	1630	51367	31705	17590	2072	-4717
Miasta	2010	32206	23198	7195	1813	42097	24575	14312	3210	-9891
Urban areas	2015	28857	20332	7180	.	38286	22015	12023	.	-9429 ^e
	2018	31658	22323	8093	1242	39776	24471	13324	1981	-8118
	2019	32192	22793	8116	1283	40195	24895	13643	1657	-8003
Wieś	2010	14193	10518	3274	401	9240	5298	3194	748	4953
Rural areas	2015	12183	8865	3047	.	9734	5739	3096	.	2449 ^e
	2018	13727	9865	3564	298	10637	6642	3639	356	3090
	2019	14458	10342	3769	347	11172	6810	3947	415	3286
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2010	10,0	7,3	2,3	0,5	11,1	6,4	3,8	0,9	-1,1
TOTAL	2015	9,0	6,4	2,2	.	10,5	6,1	3,3	.	-1,5 ^e
	2018	10,0	7,1	2,6	0,3	11,1	6,9	3,7	0,5	-1,1
	2019	10,3	7,3	2,6	0,4	11,4	7,0	3,9	0,5	-1,0
Miasta	2010	8,9	6,4	2,0	0,5	11,7	6,8	4,0	0,9	-2,7
Urban areas	2015	8,2	5,8	2,0	.	10,8	6,2	3,4	.	-2,7 ^e
	2018	9,1	6,4	2,3	0,4	11,4	7,0	3,8	0,6	-2,3
	2019	9,3	6,6	2,3	0,4	11,6	7,2	3,9	0,5	-2,3
Wieś	2010	13,9	10,3	3,2	0,4	9,0	5,2	3,1	0,7	4,8
Rural areas	2015	11,7	8,5	2,9	.	9,3	5,5	3,0	.	2,3 ^e
	2018	13,0	9,4	3,4	0,3	10,1	6,3	3,5	0,3	2,9
	2019	13,7	9,8	3,6	0,3	10,6	6,5	3,7	0,4	3,1

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

WYKRES 14 (24). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 14 (24). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**
PER 1000 POPULATION

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

MAPA 5 (14). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE NA POBYT STAŁY W 2019 R.
 MAP 5 (14). INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2019

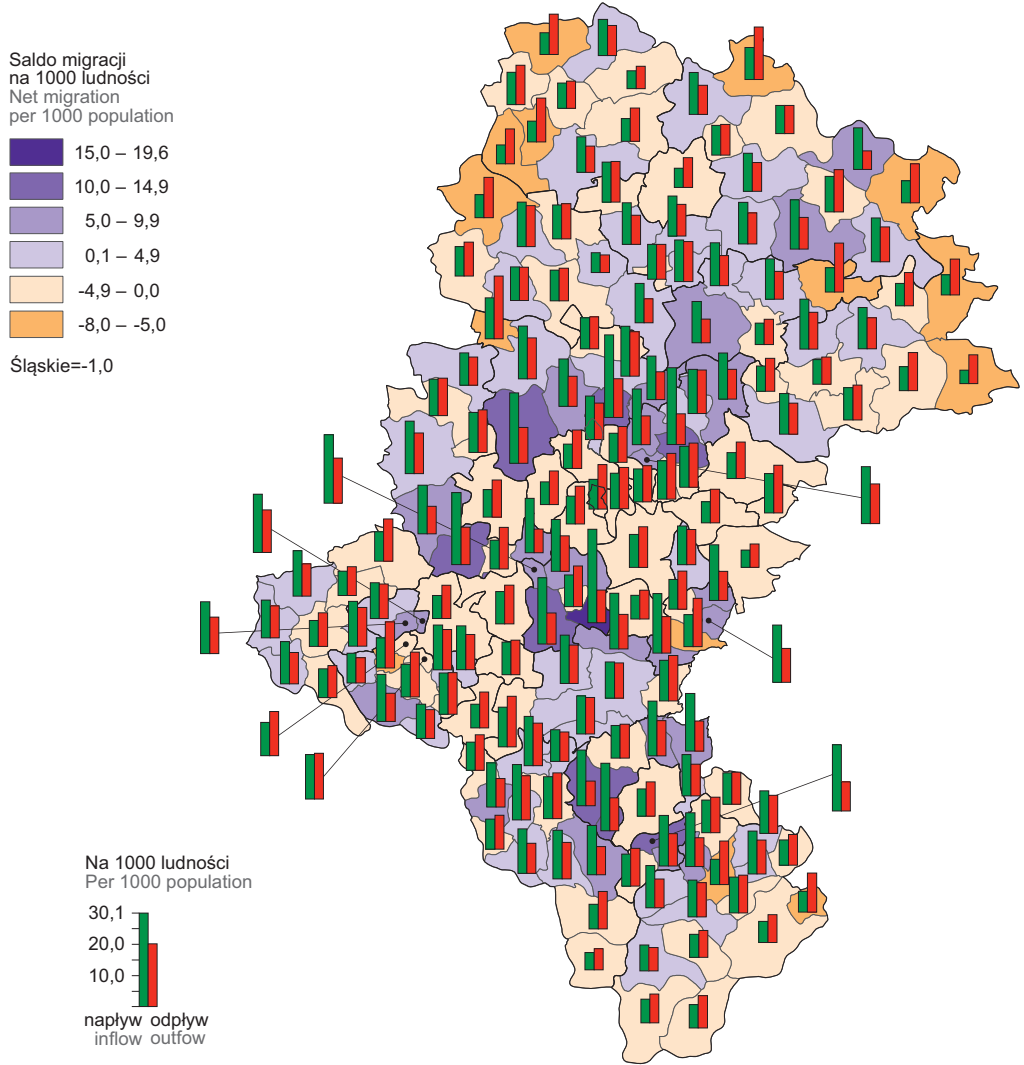

TABLE 14 (28). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	2214	1367	847	3958	1830	2128	-1744	-463	-1281
TOTAL	2014	1616	895	721	5147	2525	2622	-3531	-1630	-1901
	2018	1540	864	676	2337	1132	1205	-797	-268	-529
	2019	1630	892	738	2072	998	1074	-442	-106	-336
0–4 lata		556	277	279	35	16	19	521	261	260
5–9		220	110	110	109	57	52	111	53	58
10–14		59	31	28	89	38	51	-30	-7	-23
15–19		29	16	13	202	168	34	-173	-152	-21
20–24		43	27	16	108	49	59	-65	-22	-43
25–29		83	45	38	193	87	106	-110	-42	-68
30–34		148	78	70	246	100	146	-98	-22	-76
35–39		149	95	54	280	114	166	-131	-19	-112
40–44		92	65	27	193	86	107	-101	-21	-80
45–49		60	35	25	152	70	82	-92	-35	-57
50–54		39	24	15	164	71	93	-125	-47	-78
55–59		45	29	16	107	48	59	-62	-19	-43
60–64		32	17	15	100	60	40	-68	-43	-25
65 lat i więcej and more		75	43	32	94	34	60	-19	9	-28

TABLE 15 (29). **REZYDENCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4585758	4520567	4488998	4475460	TOTAL
mężczyźni	2215603	2181742	2166051	2159267	males
kobiety	2370155	2338825	2322947	2316193	females
Miasta	3573360	3490493	3449323	3433375	Urban areas
w tym mężczyźni	1717987	1675110	1654469	1646571	of which males
Wieś	1012398	1030074	1039675	1042085	Rural areas
w tym mężczyźni	497616	506632	511582	512696	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usual residence population (residents) – comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); persons temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 16 (30). **NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SOME CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	
	jednostki kościelne ^a church units ^a				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful				
Kościół Katolicki Catholic Church													
Kościół Rzymskokatolicki ^b	1151	1160	1162	1162	3731	3753	3752	3736	4230522	4060579	3867593	3875771	
Starokatolickie Old Catholic													
Kościół Polskokatolicki w RP	5	4	5	5	5	4	5	3	2072	1878	1812	1812	
Kościół Starokatolicki Mariawitów	3	3 ^c	3	3	2	2 ^c	2	2	550	507 ^c	494	494	
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant tradition													
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^d	63 ^e	63	53	63	86 ^e	75	77	78	60175 ^e	49411	46793	48871	
Kościół Zielonoświątkowy	24	27	29	29	39	41	45	44	4132	4643	4645	4745	
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	28	27	28	28	10	12	11	12	2411	2270	2311	2315	
Kościół Wolnych Chrześcijan w RP	36	23	23	23	47	60	65	65	2042	2138	2043	2035	
Kościół Boży w Chrystusie	9	7	7	8	21	24	15	17	568	623	586	645	
Nowoapostolski Kościół w Polsce	5	5	5	4	8	14	13	12	559	587	655	607	
Kościół Chrystusowy w RP ^f	5 ^g	5	5	5	13 ^g	43	39	39	800 ^g	523	582	597	
Kościół Chrześcijan Babtystów w RP	8	10	10	10	7	12	7	7	518	543	539	549	
Kościół Ewangelicko- -Metodystyczny w RP	5	5	4	4	2	2	3	3	463	463	465	465	
Nurt badaczy Pisma Świętego Bible student movement													
Świadkowie Jehowy w Polsce	299	209	200	198	–	–	–	–	21388	20364	19431	19199	
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions													
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ^h	1	1	2	2	–	–	–	–	120	123	136	138	
Inne Others													
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	1	1 ^c	1	1	28	8 ^c	4	5	194	251 ^c	256	262	

a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b Dane dotyczą diecezji: bielsko-żywieckiej, częstochowskiej, sosnowieckiej, gliwickiej i katowickiej. c Dane za 2014 r. d Dane dotyczą diecezji katowickiej i cieszyńskiej. e Dane za 2009 r. f Do 2010 r. Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. g Dane za 2008 r. h Do 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. b Data concern dioceses: bielsko-żywiecka, częstochowska, sosnowiecka, gliwicka and katowicka. c Data for 2014. d Data concern diocese: katowicka and cieszyńska. e Data for 2009. f Till 2010 Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. g Data for 2008. h Till 2011 Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

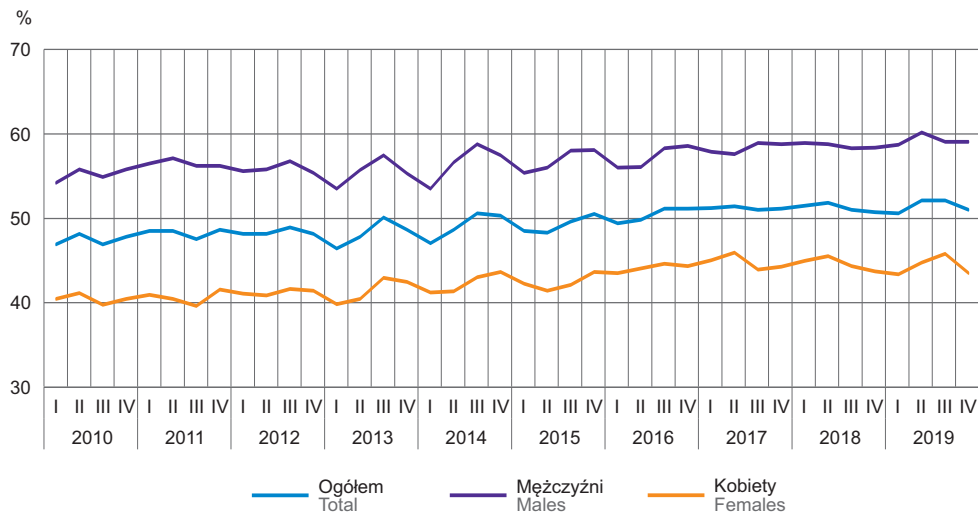
TABL. 1 (31). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
– NA PODSTAWIE BAEŁ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE
– ON THE LFS BASIS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartaly quarters				
	1	2	3	4					
LUDNOŚĆ w tys.	3785	3573	3646	3618	3625	3620	3616	3612	POPULATION in thousands
Mężczyźni	1799	1687	1738	1723	1727	1724	1722	1720	Men
Kobiety	1986	1886	1908	1895	1898	1896	1894	1892	Women
Aktywni zawodowo	1980	1897	1940	1911	1898	1925	1932	1890	Economically active persons
mężczyźni	1081	1033	1057	1043	1037	1058	1042	1036	men
kobiety	899	864	883	868	861	867	890	854	women
Pracujący	1799	1761	1873	1865	1839	1890	1889	1844	Employed persons
mężczyźni	994	961	1020	1023	1015	1040	1019	1018	men
kobiety	805	800	853	843	824	850	870	825	women
Bezrobotni ^a	181	136	67	46	59	35	43	47	Unemployed persons ^a
mężczyźni	87	72	37	20	22	19	23	18	men
kobiety	95	64	30	26	37	17	20	29	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	52,3	53,1	53,2	52,8	52,4	53,2	53,4	52,3	ACTIVITY RATE in %
Mężczyźni	60,1	61,2	60,8	60,5	60,0	61,4	60,5	60,2	Men
Kobiety	45,3	45,8	46,3	45,8	45,4	45,7	47,0	45,1	Women
Bierni zawodowo	1804	1676	1707	1707	1727	1694	1683	1722	Economically inactive persons
Mężczyźni	718	654	681	680	690	666	680	684	Men
Kobiety	1087	1022	1026	1027	1037	1029	1003	1037	Women
STOPA BEZROBOCIA w %	9,1	7,2	3,5	2,4	3,1	1,8	2,2	2,5	UNEMPLOYMENT RATE in %
Mężczyźni	8,0	7,0	3,5	1,9	2,1	1,8	2,2	1,7	Men
Kobiety	10,6	7,4	3,4	3,0	4,3	2,0	2,2	3,4	Women

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (25). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
CHART 1 (25). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15 YEARS AND MORE

TABL. 2 (32). **PRACUJĄCY^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL	1637275	1671978	1763709	1777243	812169
sektor publiczny public sector	466283	413932	410927	411460	243074
sektor prywatny private sector	1170992	1258046	1352782	1365783	569095
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b Agriculture, forestry and fishing ^b	102514	102191	102136	101860	51657
Przemysł Industry	488654	484509	506846	505364	144857
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	330204	350258	384599	383309	127554
Budownictwo Construction	112127	102159	110016	114622	13103
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	275436	275401	277610	279534	145923
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	93009	95440	111830	118018	29795
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	28623	28904	31689	33430	21123
Informacja i komunikacja Information and communication	24080	32406	38945	39960	12994
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	37140	36897	33965	33696	22095
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	25842	26338	28107	27326	15125
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	56419	69334	77682	77678	40621
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	63589	71177	77974	75249	33062
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	62590	63801	64450	65528	44298
Edukacja Education	125392	129116	135064	136524	110357
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	96637	104684	113100	113086	91272
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	21032	18942	19773	20138	12220
Pozostała działalność usługowa Other service activities	24191	30679	34522	35230	23667

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.
 a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data.

TABL. 3 (33). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	1219187	1183257	1248785	1263972	1080754	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6755	6490	6777	6548	2948	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	466140	449147	468453	473705	446490	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	307544	318853	353592	358981	333435	of which manufacturing
Budownictwo	88824	76120	77343	79120	53996	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	157449	152885	160898	163191	109071	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	50918	54500	63723	67128	53363	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	17318	16136	18238	19683	12068	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	12574	16224	20359	22152	18599	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23367	21920	17613	16717	13975	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	20755	20399	20795	20455	16624	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	37975	36972	42000	42695	28113	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	41405	40464	50273	46338	41188	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	61515	60248	60670	60973	60973	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	119272	119143	123043	125362	123521	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	85201	83734	87990	88860	82602	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18523	15939	16153	16499	15662	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	11196	12936	14456	14549	1562	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą.
a Excluding persons employed abroad.

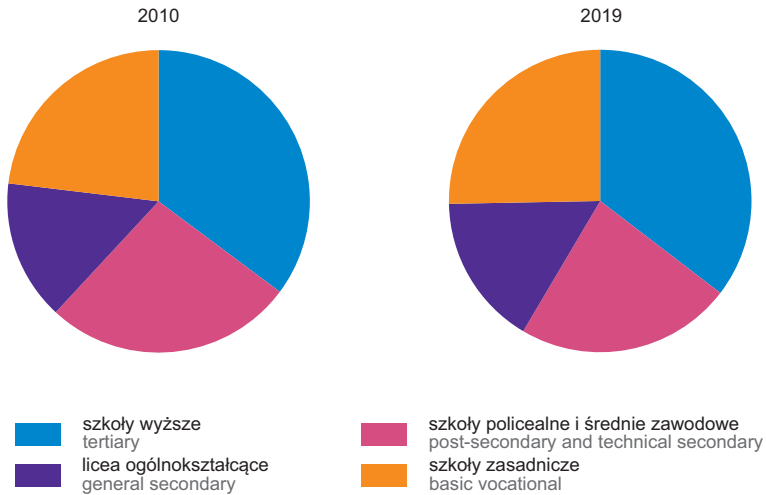
TABL. 4 (34). PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Terminations rate in %
		ogółem total	w tym kobiety of which women		ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	2010	194626	72666	19,5	192695	71674	19,2
TOTAL	2015	197463	75480	19,8	197468	66323	19,7
	2018	258647	102196	24,8	238741	93088	22,8
	2019	235977	94335	22,3	219826	85152	20,7
sektor publiczny public sector		37631	24070	10,4	36524	22173	10,0
sektor prywatny private sector		198346	70265	28,5	183302	62979	26,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		508	182	19,0	550	184	20,4
Przemysł Industry		80739	23513	17,8	77728	21842	17,1
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		68194	21847	20,2	64801	20530	19,1
Budownictwo Construction		18131	1402	34,0	17107	1175	32,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A		32420	16843	30,9	27106	13969	25,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		17161	2676	32,4	14326	2121	27,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A		4402	2890	43,4	3817	2395	37,4
Informacja i komunikacja Information and communication		5272	2041	29,0	3894	1474	21,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2103	1492	14,1	2689	2055	17,9
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities		2412	1326	14,8	2543	1335	15,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		6279	3249	23,0	5355	2580	19,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities		30759	10903	75,2	32191	11709	78,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		6578	4694	10,2	6219	4228	9,5
Edukacja Education		12884	10128	11,9	11865	8950	10,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		13258	11144	17,2	11692	9518	15,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		2788	1688	19,4	2428	1435	16,9
Pozostałe sekcje Other sections		283	164	18,1	316	182	20,0

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 2 (26). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**

CHART 2 (26). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF SCHOOL THEY GRADUATED FROM^a**

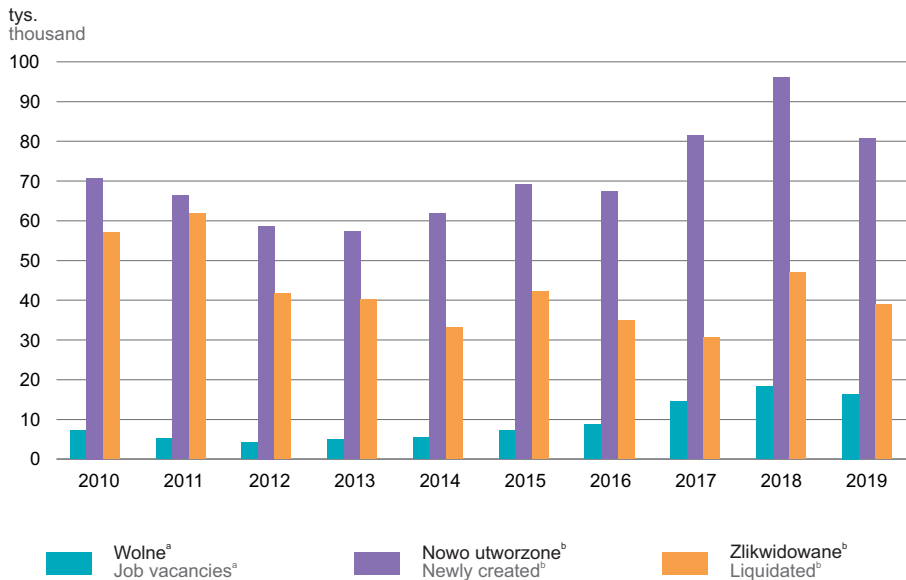

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 3 (27). **MIJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE**

CHART 3 (27). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

^a Stan w dniu 31 grudnia. ^b W ciągu roku.

^a As of 31 December. ^b During the year.

TABL. 5 (35). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
 Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	181198	148508	80079	66521	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	98169	80665	46761	37626	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	35806	21236	9428	7104	previously not employed
absolwenci ^a	10831	5960	2377	2193	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	47059	43121	23037	18588	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6517	7904	3418	2948	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	72162	80389	39097	29024	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	27762	19659	12032	10723	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	.	21805	16109	12522	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	11064	10205	5954	5395	disabled persons

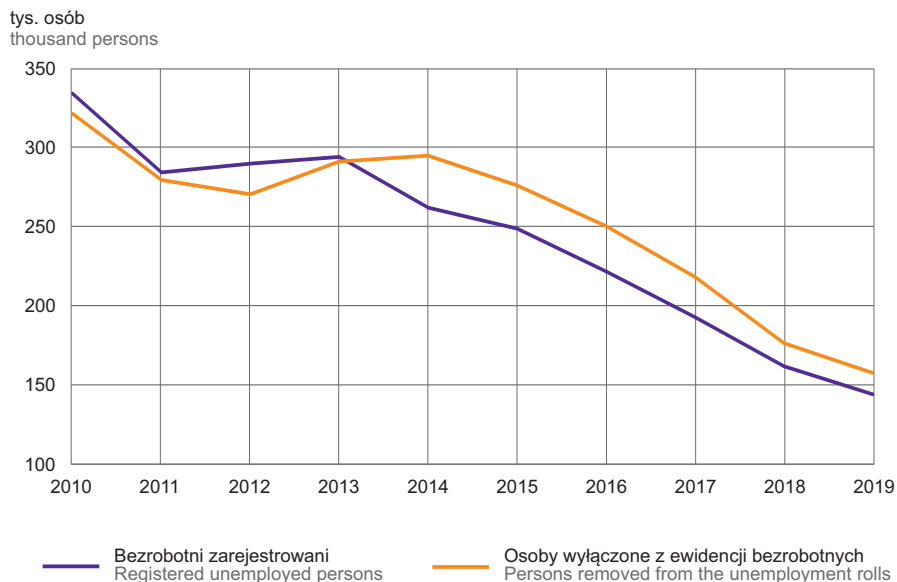
a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

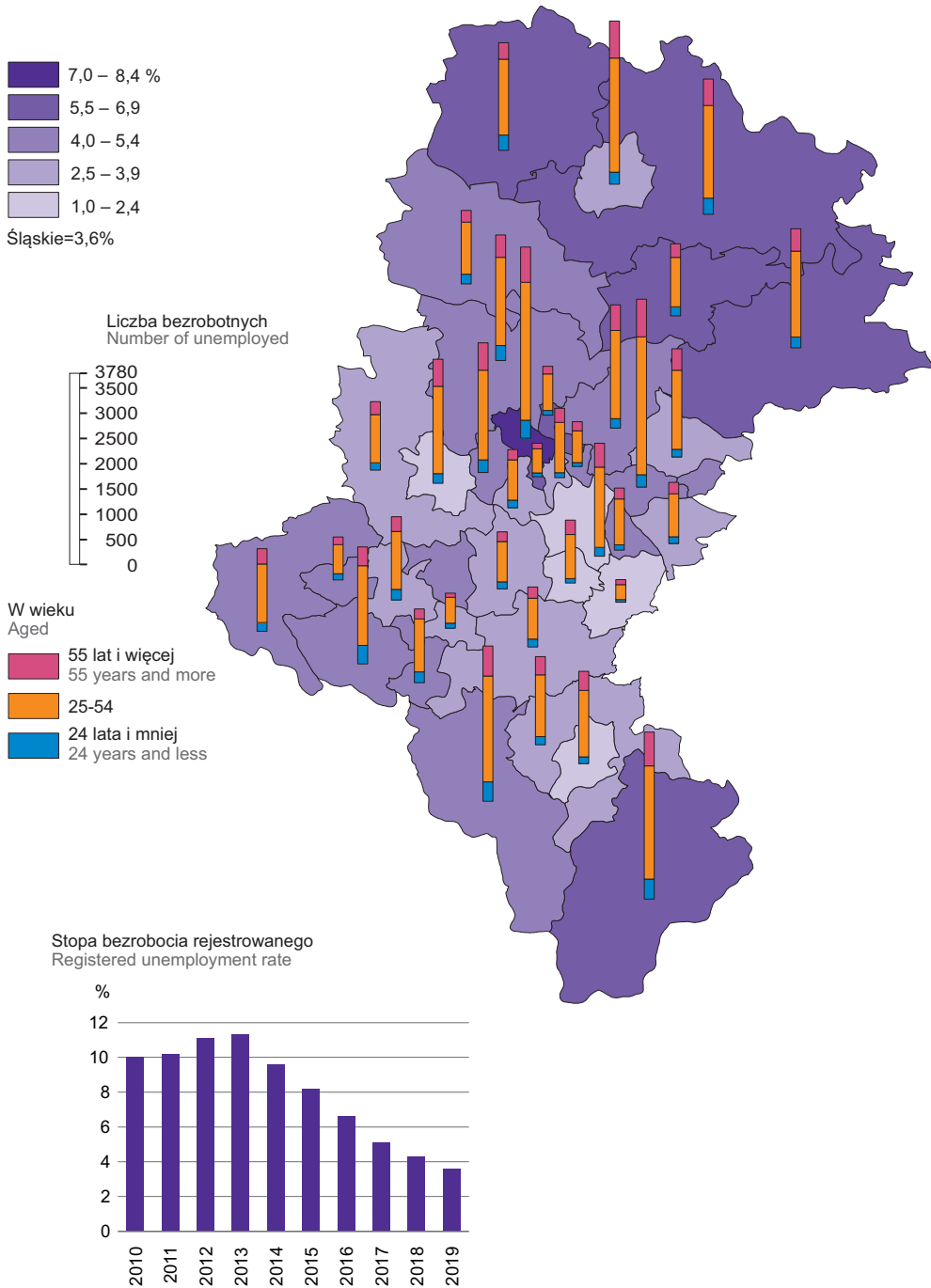
a An unemployed school-leaver is a person who has within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 4 (28). NAPŁYW I ODPŁYW BEZROBOTNYCH
CHART 4 (28). INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED

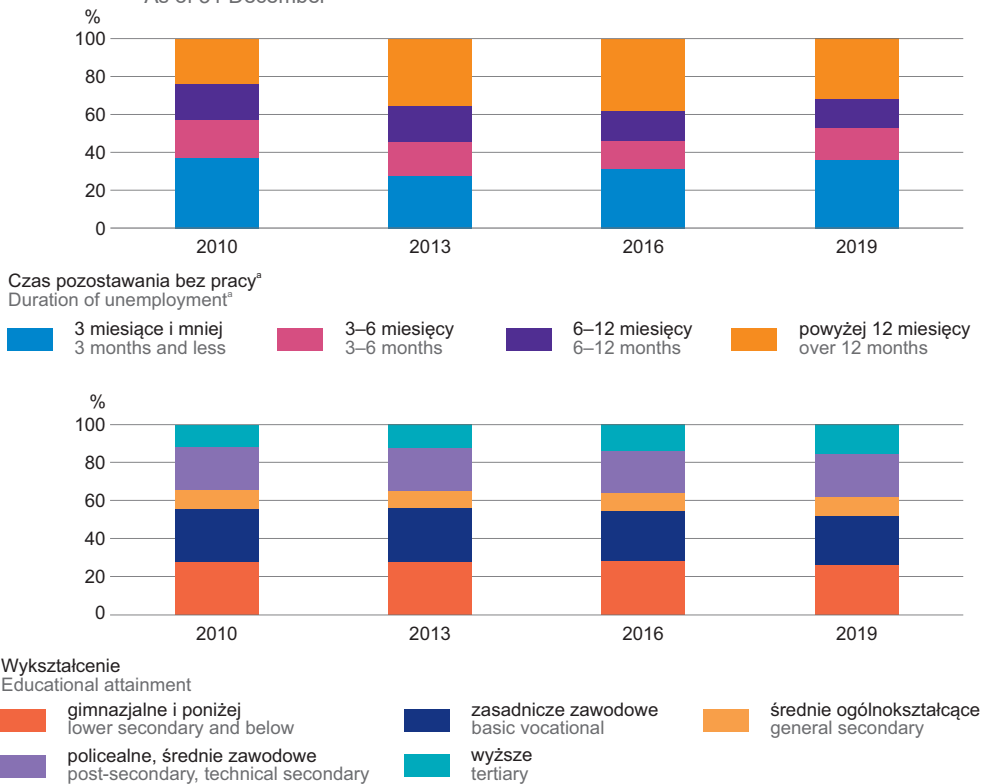

MAPA 1 (15). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2019 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2019
 As of 31 December

WYKRES 5 (29). BEZROBOTNI OGÓLEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 grudnia
CHART 5 (29). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYED AND EDUCATIONAL ATTAINMENT
 As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 6 (36). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	1889	2656	2466	2268	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1100	1486	1416	1408	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	4116	2127	1503	901	Undertook employment in public works
w tym kobiety	1707	1170	898	499	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	46729	27218	13465	11700	Started training and traineeship with the employer
w tym kobiety	29422	17229	8778	7666	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	6267	4675	2412	1881	Started a social useful works
w tym kobiety	3344	2616	1220	957	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	115238	140951	196995	158389	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	44	17	7	8	Unemployed persons per 1 job offer^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.

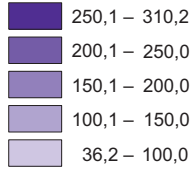
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year. b As of 31 December.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 2 (16). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a W 2019 R.
Stan w dniu 31 grudnia
MAP 2 (16). EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a IN 2019
As of 31 December

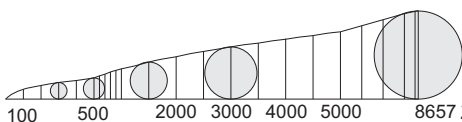
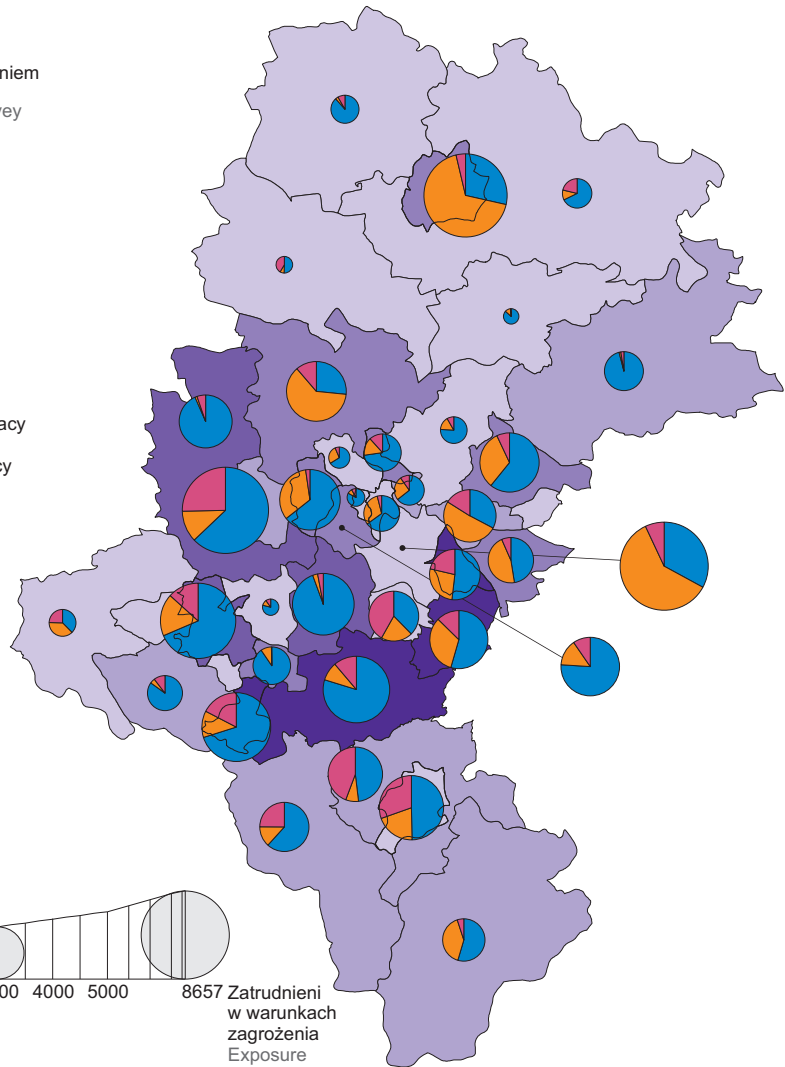
Na 1000 zatrudnionych
 w zakładach objętych badaniem
 Per 1000 employees
 in units covered by the survey

Śląskie=138,5

Zagrożenia związane:
 Risks arising from:

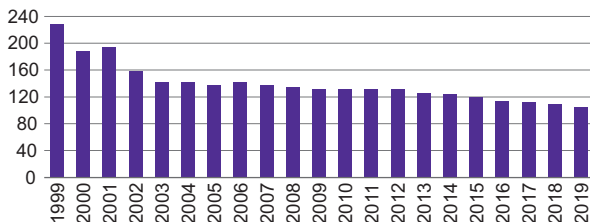
- ze środowiskiem pracy
work environment
- z uciążliwością pracy
strenuous work
- z czynnikami mechanicznymi
związanymi z maszynami
szczególnie niebezpiecznymi
mechanical factors
associated with particularly
dangerous machinery

Zatrudnieni
 w warunkach
 zagrożenia
 Exposure
 to risk factors
 at work

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia
 Exposure to risk factors at work

tys.
 thousands

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
^a Employees listed only once by predominant factor.

TABL. 7 (37). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM	2010	13802	64	108	13630	135	3999	8845	TOTAL
	2015	12156	37	64	12055	183	4140	7245	
	2018	12026	35	73	11918	185	4315	6791	
	2019	12150	31	61	12058	108	4613	7254	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		26	1	1	24	–	9	15	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		5928	20	40	5868	35	1911	3897	Industry
górnictwo i wydobywanie		1668	15	7	1646	3	179	1436	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		3899	5	32	3862	29	1592	2248	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		83	–	–	83	–	25	57	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^a		278	–	1	277	3	115	156	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		696	8	8	680	3	209	473	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a		1404	–	4	1400	12	655	720	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka maga- zynowa		903	1	1	901	7	378	499	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a		98	–	–	98	2	49	47	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja		58	–	1	57	–	34	22	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		82	–	–	82	–	42	39	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a		120	–	–	120	1	47	72	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		169	–	–	169	1	87	80	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a		475	–	2	473	4	188	277	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		325	–	1	324	6	152	162	Public administration and defen- ce; compulsory social security
Edukacja		662	1	1	660	7	304	343	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1054	–	2	1052	29	486	522	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		90	–	–	90	–	34	55	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa		60	–	–	60	1	28	31	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

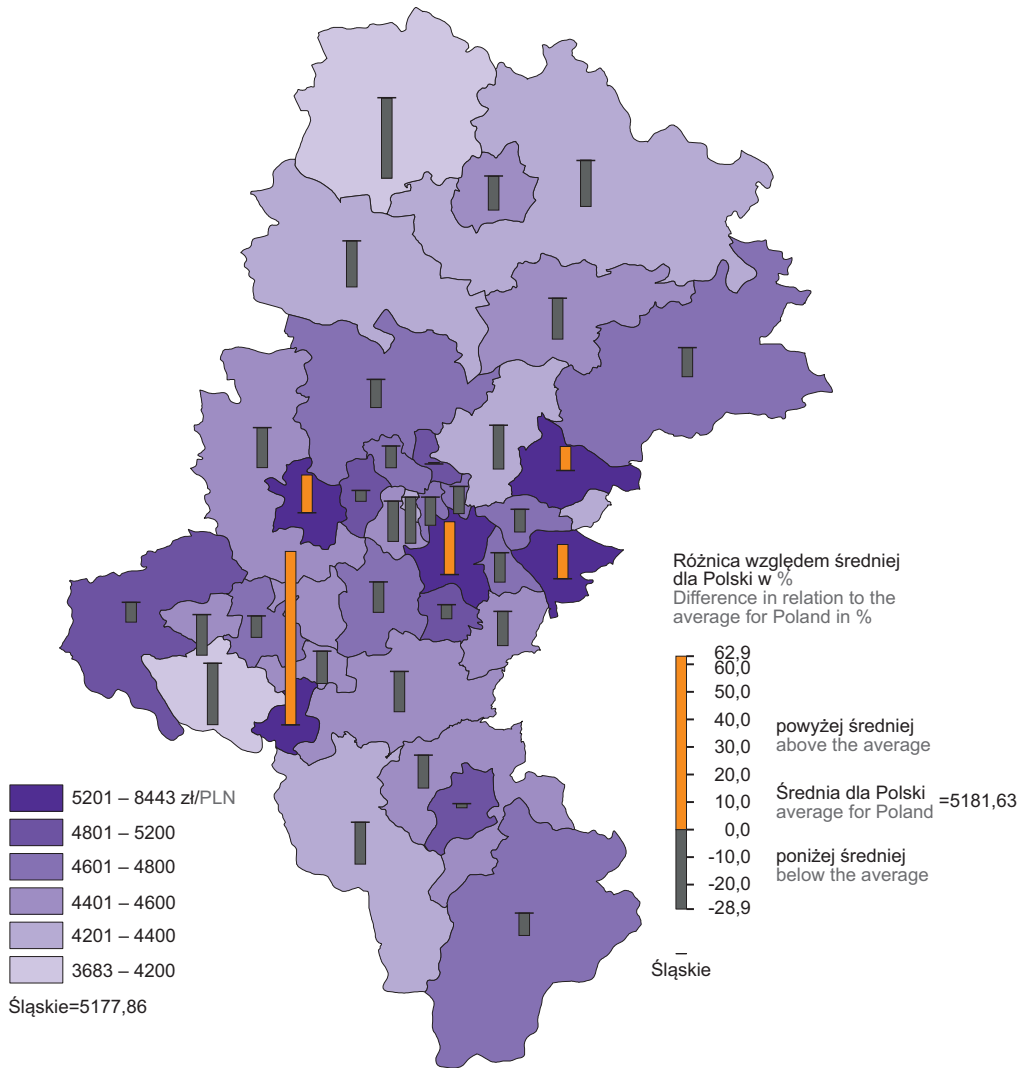
Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia Wages and salaries

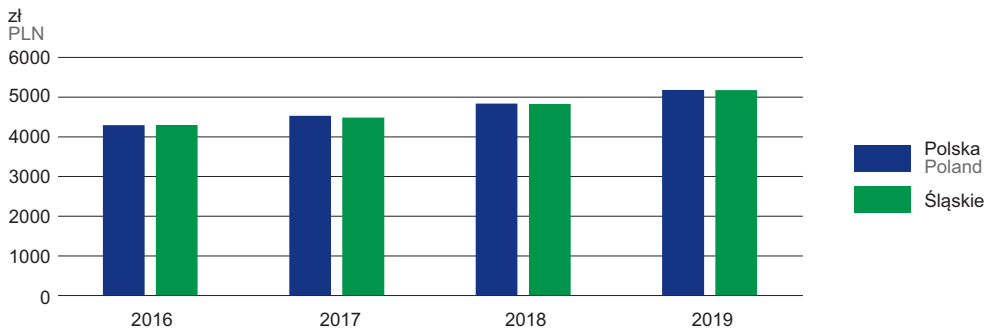
TABL. 1 (38). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 of which entities employing more than 9 persons	
w zł in PLN						
O G Ó Ł E M	3306,69	3969,67	4586,55	4922,79	5177,86	T O T A L
sektor publiczny	4143,18	4922,11	5476,82	5926,59	5926,59	public sector
sektor prywatny	2840,86	3513,27	4212,33	4505,25	4788,63	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3374,87	4654,74	4857,28	5052,27	5583,44	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3910,15	4648,07	5276,34	5620,68	5759,84	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3131,30	3924,71	4635,79	4945,51	5073,32	of which manufacturing
Budownictwo	2602,45	3075,04	3820,87	4146,29	4623,22	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2350,99	2987,59	3693,37	4012,64	4343,92	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2616,16	3220,59	3826,42	4078,11	4346,72	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1724,93	2147,75	2663,50	2890,67	3040,55	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3962,17	4958,89	6312,95	6805,33	7039,18	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4599,32	5532,79	6607,75	6979,08	7547,80	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3135,39	3796,60	4327,43	4544,07	4719,59	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3661,62	4167,35	4881,86	5076,36	5571,94	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1916,25	2489,97	3013,73	3306,08	3275,93	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4079,28	4744,03	5432,38	5870,54	5870,54	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3245,03	3995,63	4289,61	4621,32	4639,39	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3125,45	3576,27	4388,85	4865,08	4964,72	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2629,16	3180,05	3734,18	3981,45	4021,27	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2273,50	2612,48	3176,75	3223,05	3346,32	Other service activities

MAPA 1 (17). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2019 R.
Map 1 (17). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2019

WYKRES 1 (30). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
CHART 1 (30). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Świadczenia społeczne
Social benefits
TABL. 2 (39). EMERYCI I RENCISCI^a
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1186494	1147272	1179798	1184604	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1138690	1108998	1144991	1151382	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	753129	751535	814880	829334	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	165998	136278	111610	104797	disability pensions
renty rodzinne	219563	221185	218502	217251	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	47804	38274	34807	33222	Farmers

a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (40). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	27720,9	32977,4	36625,7	38325,0	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	27030,1	32333,1	36038,5	37743,7	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1978,16	2429,61	2622,91	2731,77	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	18695,1	22900,4	26563,5	28052,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	2068,60	2539,29	2716,51	2818,79	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	3324,5	3334,0	3018,2	2983,7	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1668,96	2038,72	2253,54	2372,59	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	5010,5	6098,8	6456,8	6707,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1901,71	2297,76	2462,52	2572,83	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	690,8	644,2	587,2	581,3	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1204,18	1402,70	1405,75	1458,11	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 180.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see notes to the chapter, item 1 on page 180.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (41). ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”
CHILD-RAISING BENEFIT „FAMILY 500+”

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie w tys.	265,1	250,6	255,3 ^a	average monthly number of families receiving benefit in thousands
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	380,2	360,6	367,6 ^b 671,3	average monthly number of children to which families receive benefits in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	2338482,0	2248006,1	3285175,8	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy:				Child-rising supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	6304	6307	6178	average monthly number of children to which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	38473	38123	37398	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty:				Lump sum supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	56	56	70	average monthly number of children to which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	340	341	421	benefit payments in thousand PLN
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego:				Supplement equal child-rising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które pozostałe placówki otrzymują dodatek	.	.	1650 ^c	average monthly number of children to which others centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	.	.	6043,6 ^c	benefit payments in thousand PLN

a, b, c Dane dotyczą okresu: a – od 1 stycznia do 30 czerwca. Od 1 lipca 2019 r. nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, b – w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi do działu, ust. 8 na str. 180, c – od 1 lipca do 31 grudnia.

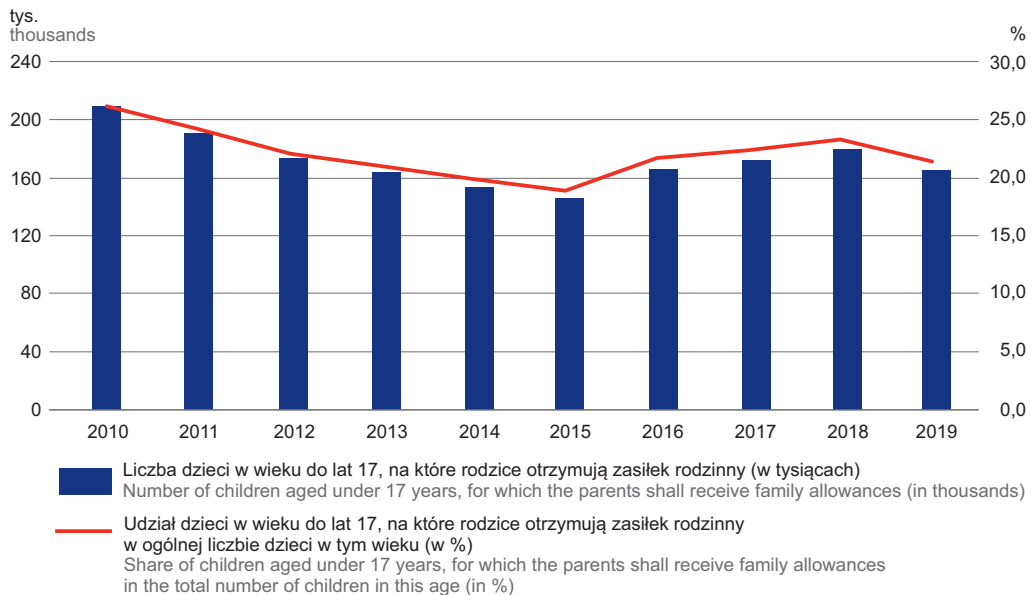
Uwaga. W 2019 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 84745 rodzin.

Ź r ó ł Ń o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a, b, c Data concern the period: a – from 1 January to 30 June. Since 1 July 2019 information of the number of families receiving the child-raising benefit is not collected, b – in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December, see notes to the chapter, item 8 on page 180, c – from the July to 31 December.

Note. In 2019, 84745 families had the Large Family Card.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 2 (31). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH
CHART 2 (31). BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe Households

TABL. 1 (42). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSEHOLDS PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands								
O G Ó Ł E M	1817,8	1872,4	1893,4	1806,7	1686,3	1606,9	1555,4	TOTAL
Miasta	1471,3	1496,8	1490,5	1418,0	1313,0	1241,0	1196,7	Urban areas
Wieś	346,5	375,6	402,9	388,8	373,3	365,9	358,7	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN A HOUSEHOLD								
O G Ó Ł E M	2,45	2,32	2,23	2,26	2,34	2,36	2,45	TOTAL
Miasta	2,31	2,20	2,13	2,14	2,21	2,24	2,31	Urban areas
Wieś	3,03	2,80	2,61	2,69	2,77	2,79	3,03	Rural areas

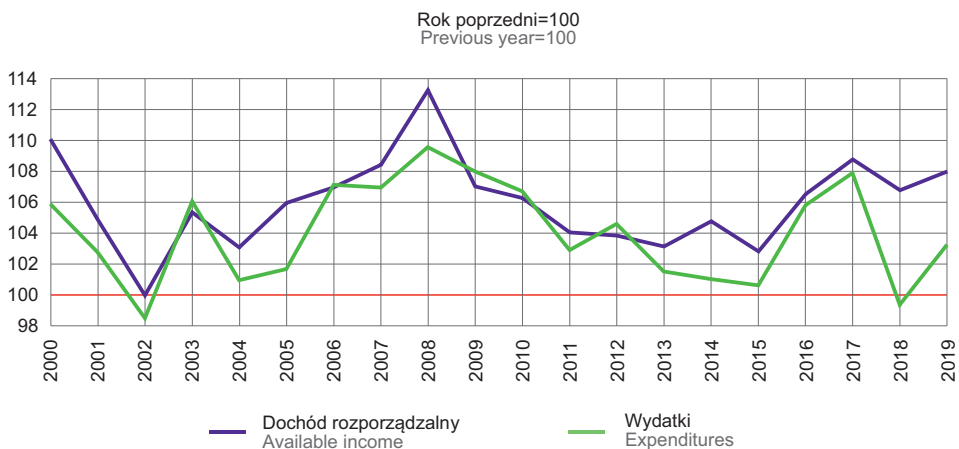
Budżety gospodarstw domowych Households budgets

TABL. 2 (43). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	4504	4347	4114	4018	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,76	2,58	2,54	2,49	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,03	1,01	0,98	0,96	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,76	0,76	1,14	0,86	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,68	0,67	0,74	0,76	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu	0,91	0,76	0,38	0,63	dependents

WYKRES 1 (32). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 1 (32). **AVERAGE MONTHLY INCOMES AND EXPENDITURES PER CAPITA
IN HOUSEHOLDS**

TABL. 3 (44). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

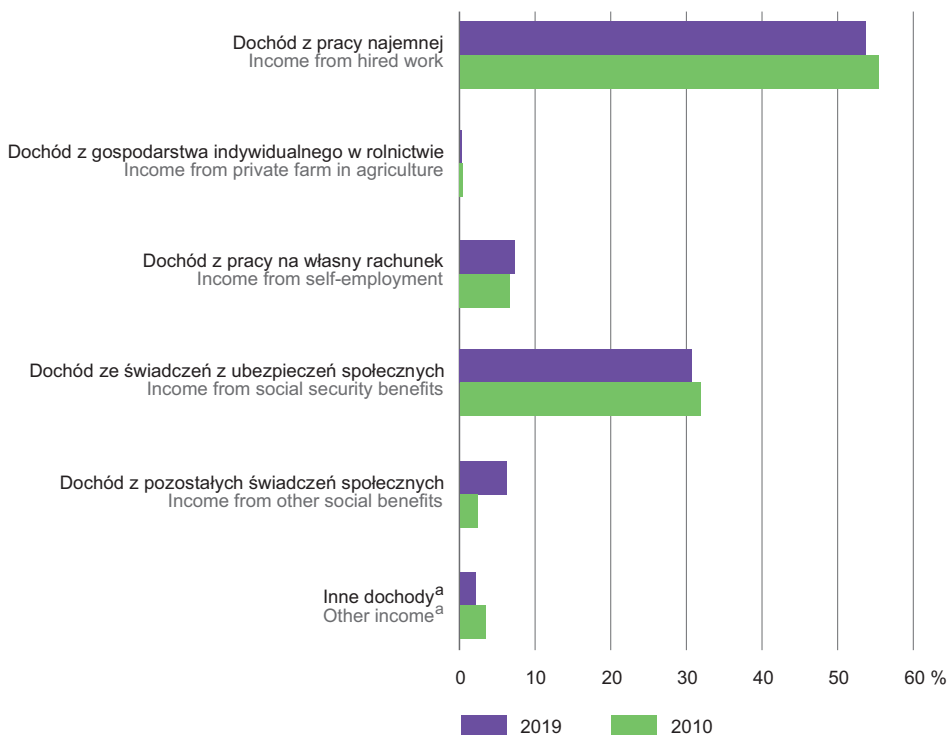
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1183,88	1420,54	1757,03	1897,39	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1133,26	1366,24	1691,76	1835,71	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	655,25	793,07	944,31	1017,38	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	4,97	3,03 ^a	4,49 ^b	3,78 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	78,44	107,44	118,91	136,91	from self-employment
ze świadczeń społecznych	404,72	466,34	531,01	582,12	from social benefits

a-c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 57,81%, b – 48,12%, c – 61,28%.

a–c Relative error of estimates exceeds 10% and equals to: a – 57,81%, b – 48,12%, c – 61,28%.

WYKRES 2 (33). **STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 2 (33). **STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS**

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 4 (45). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

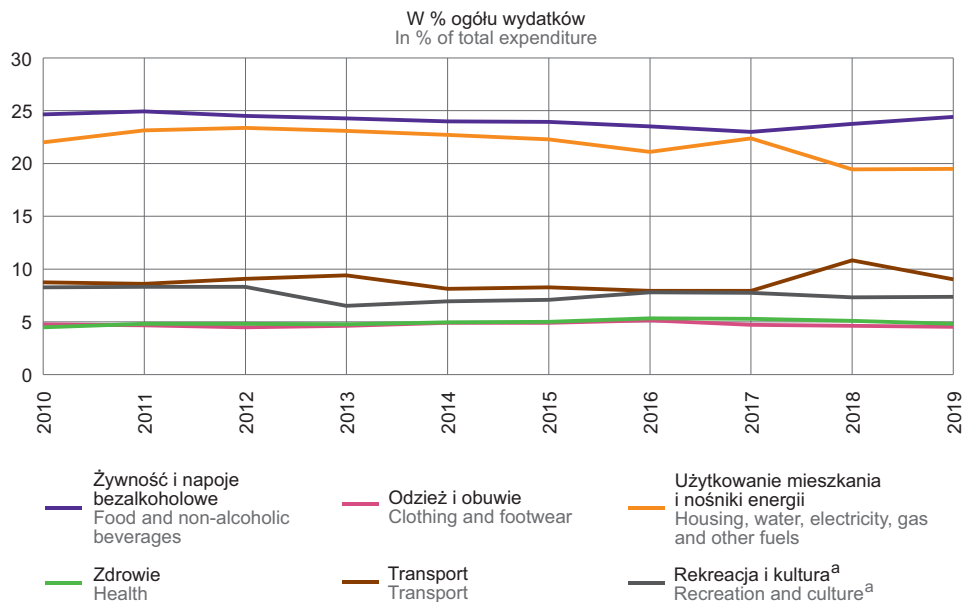
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1023,66	1136,42	1288,63	1330,36	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	973,04	1082,12	1223,35	1268,69	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	251,85	271,42	305,50	324,19	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	28,55	32,79	34,42	36,87	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	48,67	55,54	59,08	59,81	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	224,85	252,94	250,00	259,04	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	50,70	55,12	72,58	80,34	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	45,64	56,59	64,96	63,40	health
w tym artykuły farmaceutyczne	29,37	34,90	40,65	40,11	of which pharmaceutical products
transport	89,31	93,52	139,24	119,44	transport
łączość ^c	43,76	56,48	48,56	57,93	communication ^c
rekreacja i kultura	84,19	80,18	94,22	97,41	recreation and culture
edukacja ^d	10,91	9,03 ^e	10,37	11,65	education ^d
restauracje i hotele	19,32	37,43	49,81	57,46	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	55,45 ^b	63,92	71,87	77,04	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	28,14	32,61	38,62	40,56	of which personal care

a, b, c, d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. ujmowane w pozycji „Rekreacja i kultura”), d – wychowaniem przedszkolnym. e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 12,6%.

a, b, c, d Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures, c – expenditures for Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"), d – pre-school education. e Relative error of estimates exceeds 10% and equals to 12,6%.

WYKRES 3 (34). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 3 (34). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.
a Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 5 (46). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

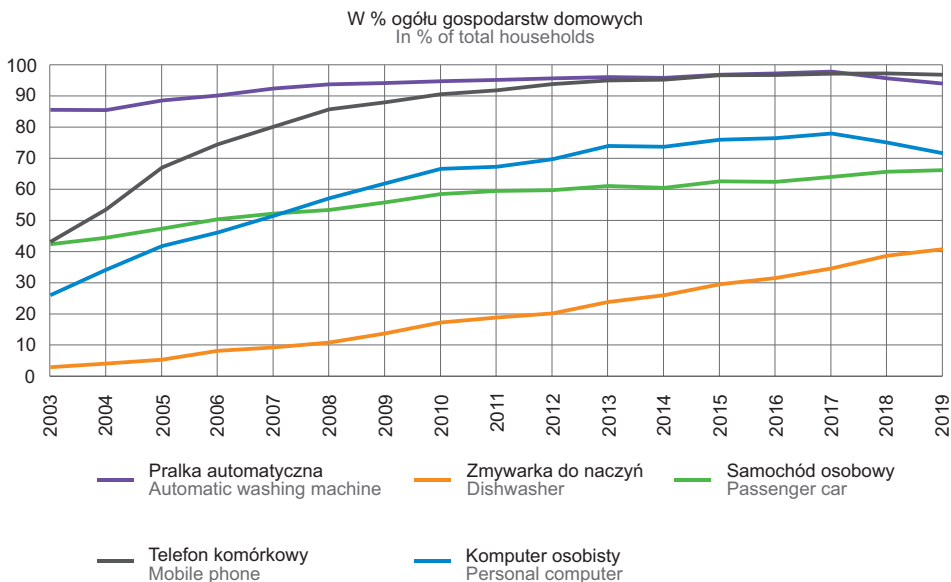
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	94,7	96,8	95,6	93,9	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	17,1	29,4	38,6	40,7	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	.	13,7	20,7	22,7	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	50,0	54,3	57,4	55,2	Microwave oven
Samochód osobowy	58,4	62,5	65,6	66,1	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	.	.	4,5	4,3	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	.	.	57,8	51,8	Bicycle (excluding children's)
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	.	75,1	67,2	57,8	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	99,4	96,6	97,0	95,9	Television set
Telefon komórkowy	90,5	96,6	97,2	96,8	Mobile phone
w tym smartfon	.	43,2	70,3	69,8	of which smartphone
Zestaw kina domowego	22,9	16,5	14,3	13,9	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	66,6	62,0	62,4	61,1	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	66,5	75,9	75,0	71,5	Personal computer
w tym laptop, tablet	.	.	66,5	61,3	of which laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	.	.	76,2	78,7	Device with access to the Internet ^c
Drukarka	42,9	34,3	36,0	29,9	Printer
w tym drukarka wielofunkcyjna	.	21,1	26,1	21,5	of which multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu na końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (35). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (35). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 6 (47). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

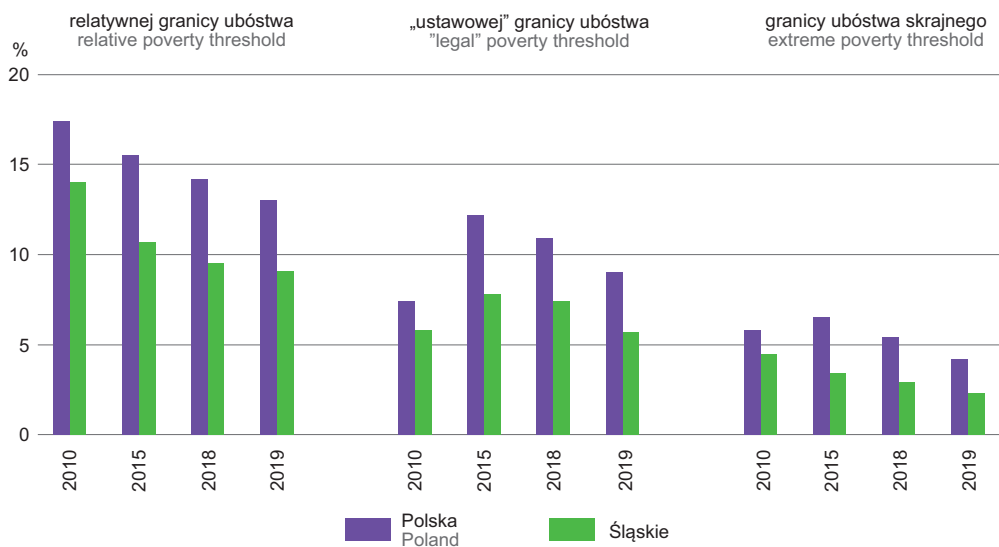
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	7,14	6,09	5,44	5,40	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	4,98	3,92	3,26	3,15	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,55	5,30	5,19	5,06	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	.	2,98	2,94	2,83	raw meat
w tym drób	.	.	1,58	1,55	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,36	2,07	2,03	1,99	processed meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,55	0,39	0,35	0,32	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	2,79	2,58	2,54	2,61	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,46	0,45	0,47	0,47	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,95	0,84	0,90	0,91	Cheese and curd ^g in kg
Jaja w szt.	12,98	11,87	11,75	11,48	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,40	1,20	1,12	1,13	Oils and fats in kg
w tym masło	0,36	0,33	0,32	0,35	of which butter
Owoce ^h w kg	3,31	3,50	3,74	3,91	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	9,19	7,92	7,35	7,15	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,50	3,16	2,50	2,39	of which potatoes
Cukier w kg	1,16	0,86	0,80	0,68	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,31	0,26	0,26	0,27	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	4,34	5,21	6,46	6,52	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	1,22	1,05	1,13	1,10	Fruit and vegetable juices in l

a, b, g Od 2013 r. bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h łącznie z: d – wyrobami garmażeryjnymi oraz od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku.

a, b, g. Since 2013 excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products as well as since 2013 excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

WYKRES 5 (36). **WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 5 (36). **POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS**

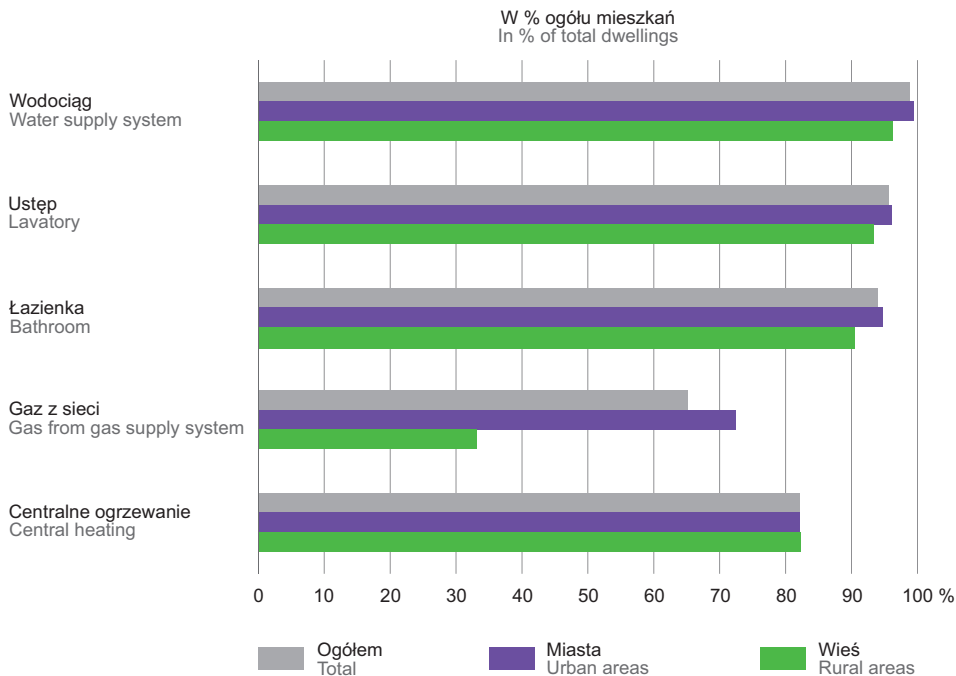
Udział osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej:
Share of persons in households with expenditures below:

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure
TABL. 7 (48). ZASOBY MIESZKANIOWE^a
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLING STOCKS^a
As of 31 December

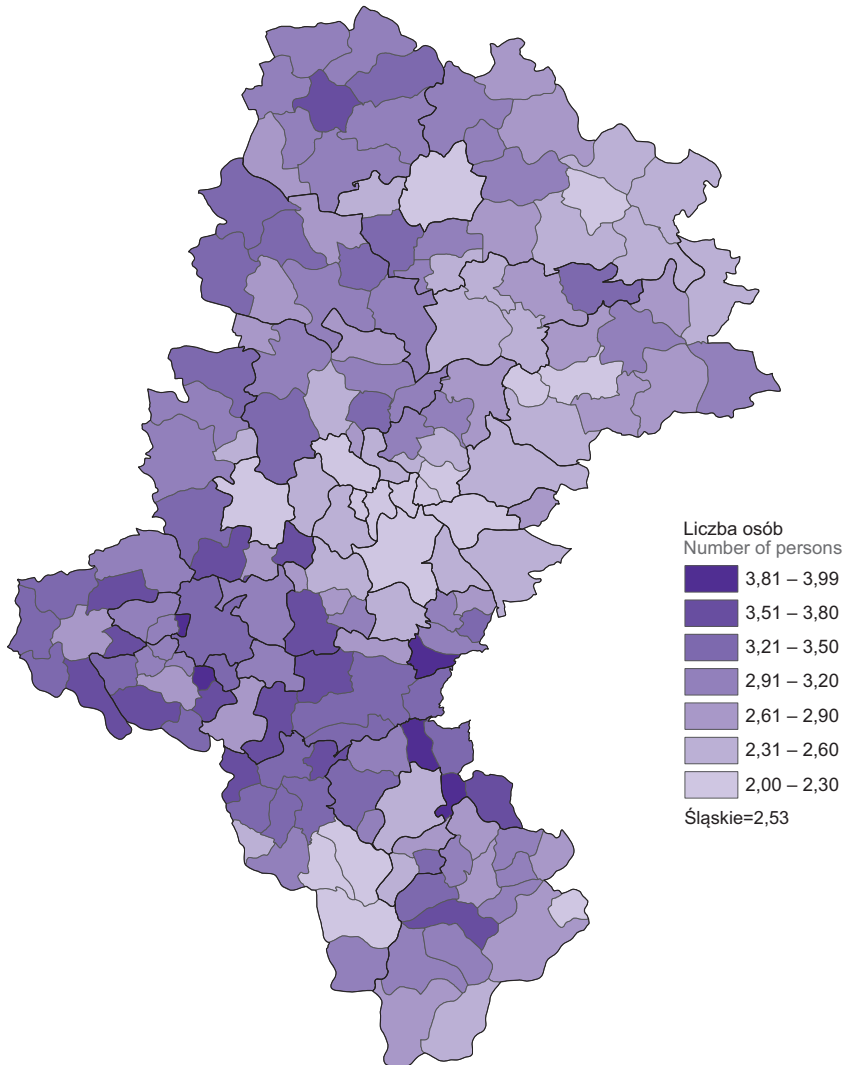
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1696,6	1740,3	1773,5	1786,7	1453,4	333,3	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	6313,7	6529,1	6681,6	6738,6	5163,9	1574,8	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	117110,9	122594,5	126385,9	127804,8	94287,7	33517,1	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,72	3,75	3,77	3,77	3,55	4,73	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	69,0	70,4	71,3	71,5	64,9	100,6	per dwelling
na 1 osobę	25,3	26,8	27,9	28,3	27,2	31,7	per person
liczba osób na:							number of persons:
1 mieszkanie	2,73	2,63	2,56	2,53	2,38	3,17	per dwelling
1 izbę	0,73	0,70	0,68	0,67	0,67	0,67	per room

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

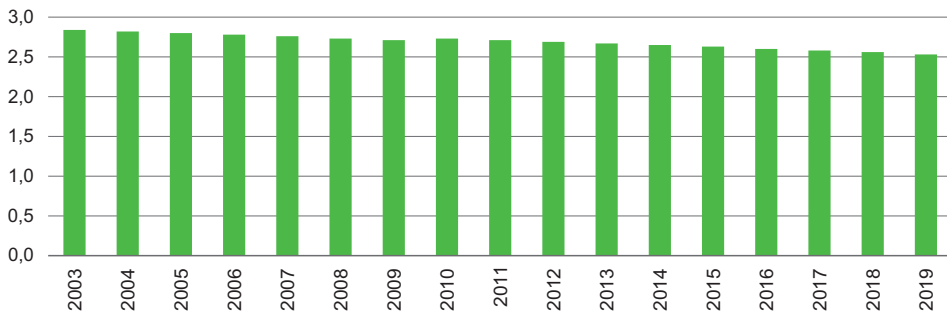
WYKRES 6 (37). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2019 R.
CHART 6 (37). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2019

MAPA 1 (18).
MAP 1 (18).

PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB NA 1 MIESZKANIE W 2019 R.
AVERAGE NUMBER OF PERSONS PER DWELLING IN 2019

Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie
Average number of persons per dwelling

TABL. 8 (49). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	14135	13594	20115	20480	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	12594	12643	19443	19822	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	9012	8155	10949	11672	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	3582	4488	8494	8150	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	29	15	6	9	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	1512	936	666	649	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

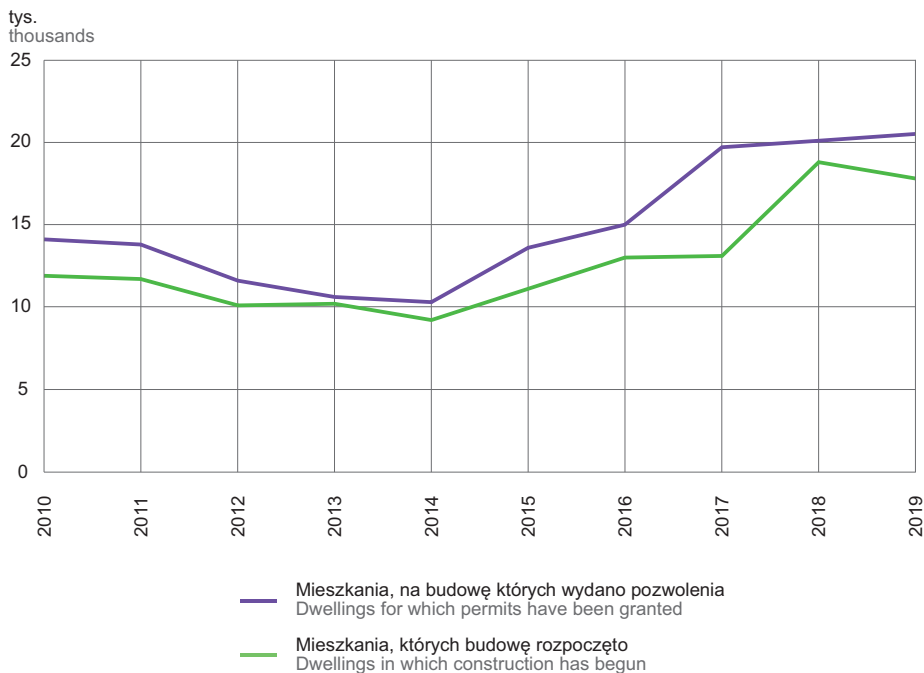
a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 9 (50). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	11932	11066	18801	17776	T O T A L
Indywidualne	8393	7675	8272 ^a	8469 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2993	3210	10089 ^b	8957 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	174	57	12	—	Cooperatives
Komunalne (gminne)	90	124	158	10	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	280	—	219	340	Public building society
Zakładowe	2	—	51	—	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 182.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to the chapter, item 5 on page 182.

WYKRES 7 (38). **MIESZKANIA (pozwolenia, rozpoczęte budowy)**
CHART 7 (38). **DWELLINGS (permits, construction in progress)**

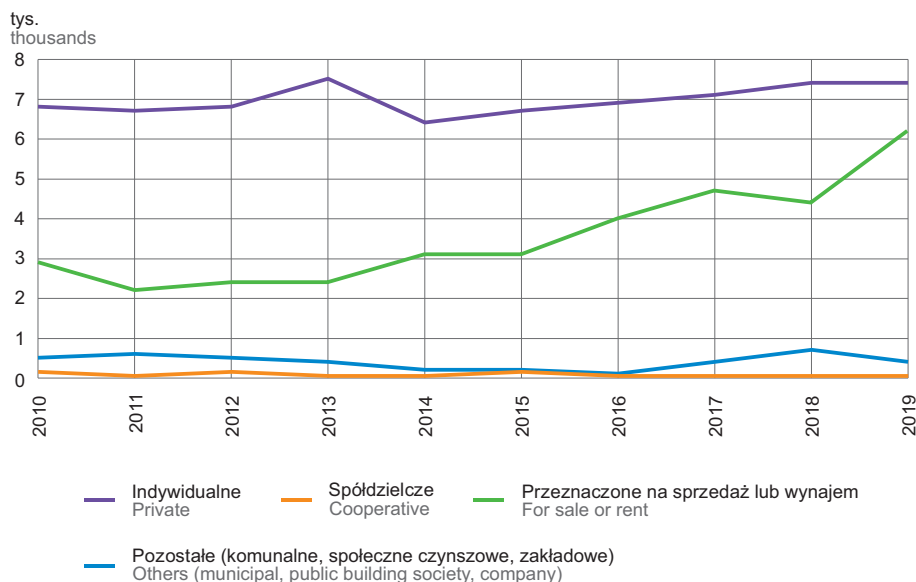
TABL. 10 (51). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkania	10202	10152	12480	13987	Dwellings
miasta	6899	6839	8849	10180	urban areas
wieś	3303	3313	3631	3807	rural areas
Indywidualne ^a	.	6747	7365	7421	Private ^a
miasta	.	3532	3889	3892	urban areas
wieś	.	3215	3476	3529	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	.	3107	4378	6172	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	75	80	4	1	Cooperative
Komunalne (gminne)	213	135	236	221	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	259	83	494	172	Public building society
Zakładowe	–	–	3	–	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	358	454	561	662	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	312	395	517	632	Urban areas
Wieś	518	657	708	756	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	127,1	119,8	112,0	107,3	Average useful floor area per dwelling in m ²
miasta	117,0	108,9	100,7	95,7	urban areas
wieś	148,0	142,3	139,6	138,5	rural areas
Indywidualne ^a	.	141,8	142,2	142,0	Private ^a
miasta	.	141,1	142,3	142,2	urban areas
wieś	.	142,6	142,1	141,8	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	.	66,2	72,4	69,1	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	83,5	68,4	38,0	214,0	Cooperative
Komunalne (gminne)	36,5	35,4	37,7	45,6	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	46,9	48,5	50,0	59,9	Public building society
Zakładowe	–	–	124,3	–	Company

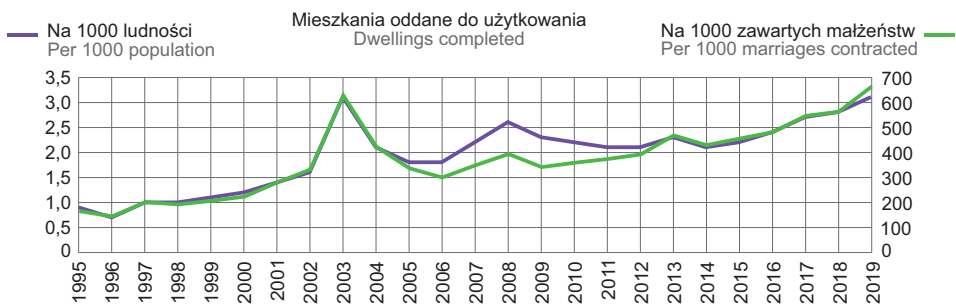
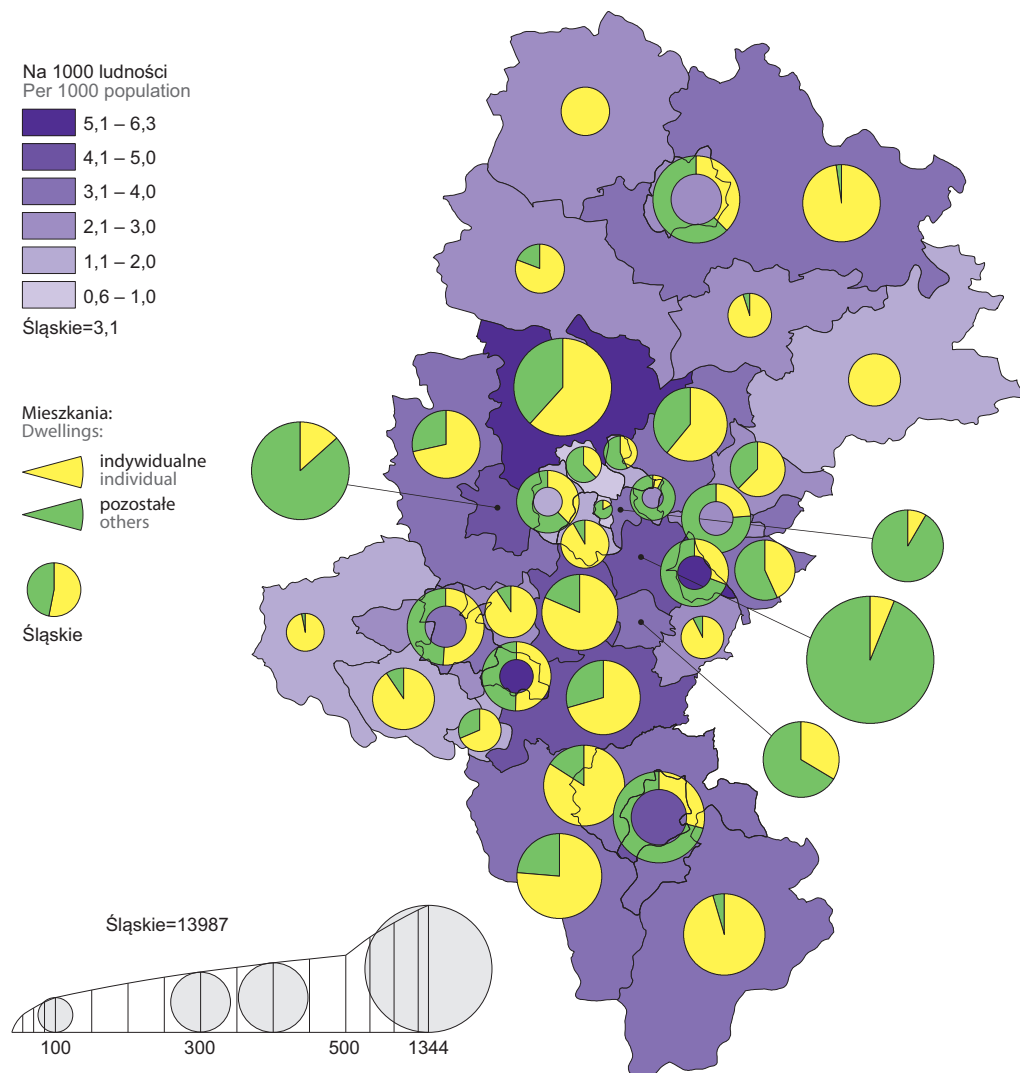
a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 182.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to the chapter, item 5 on page 182.

WYKRES 8 (39). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 8 (39). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (19). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2019 R.**
 MAP 2 (19). **DWELLINGS COMPLETED IN 2019**

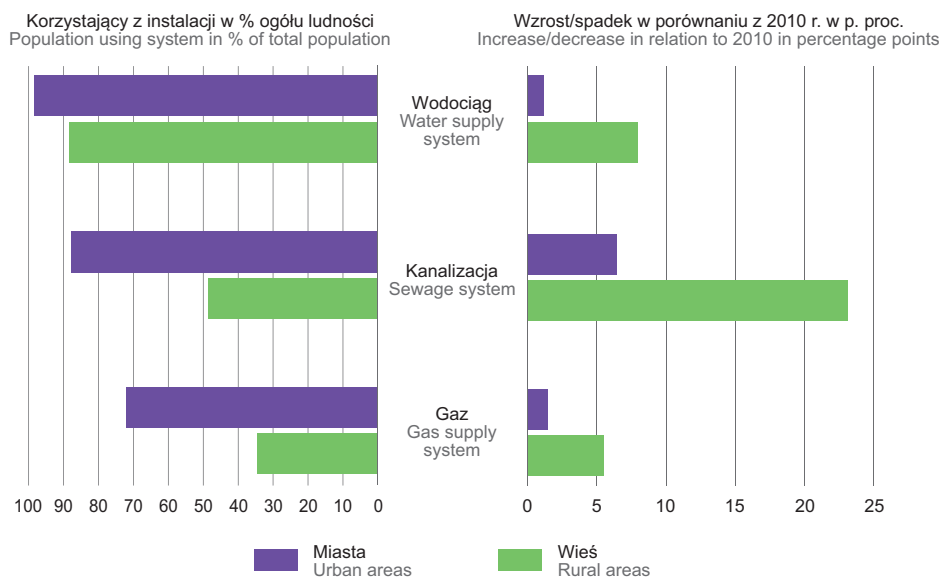
TABL. 11 (52). WODOCIĄGI I KANALIZACJA
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	19786,6	21055,4	21674,9	21926,9	Water supply
miasta	10560,1	11076,7	11391,4	11604,9	urban areas
wieś	9226,5	9978,7	10283,5	10322,0	rural areas
Kanalizacyjna ^a	11403,3	15557,3	16677,5	17141,6	Sewage ^a
miasta	8181,1	10162,4	10650,3	10898,6	urban areas
wieś	3222,2	5394,9	6027,2	6243,0	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	140,7	135,9	137,5	139,3	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	30,3	29,7	30,3	30,8	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	117,3	110,1	109,8	111,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	32,5	31,1	31,5	32,0	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	23,3	25,8	27,7	28,2	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	22,7	24,8	26,3	26,7	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	150,3	149,3	155,4	158,3	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	146,3	148,6	154,1	156,5	Of which treated

a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

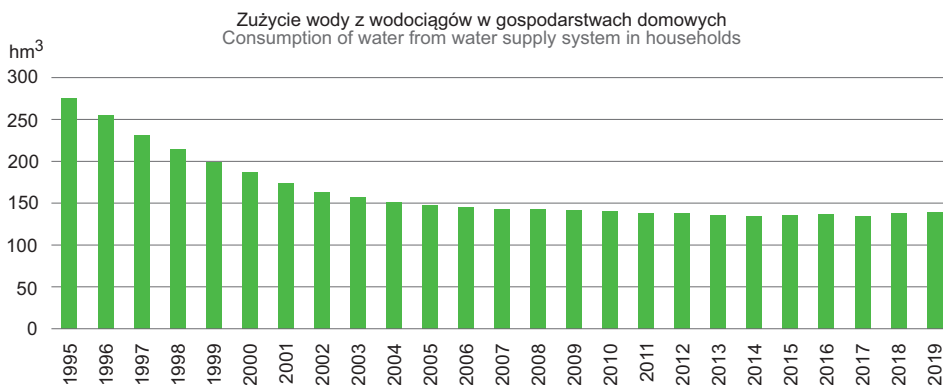
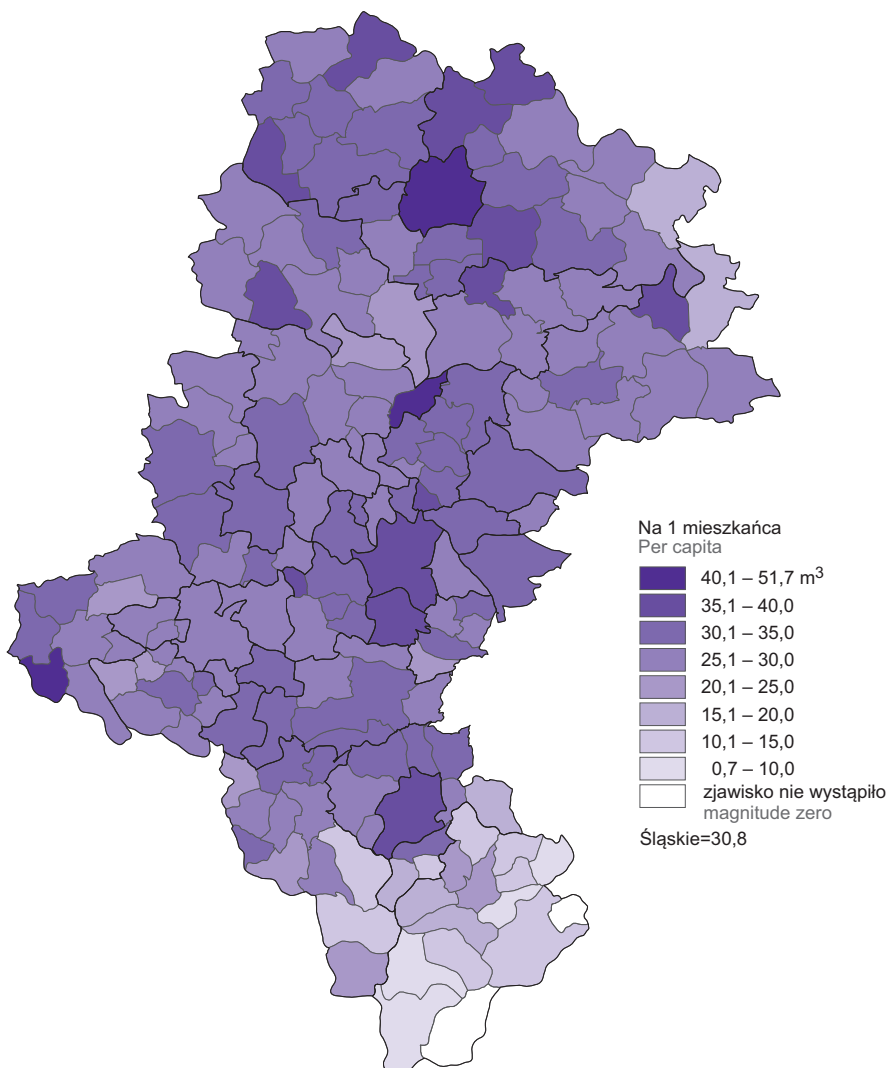
WYKRES 9 (40). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2019 R.

CHART 9 (40). POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2019

MAPA 3 (20).
MAP 3 (20).

ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2019 R.
CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS
IN 2019

TABL. 12 (53). ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1843,3	1846,5	1912,5	1918,9	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	1464,5	1456,5	1509,4	1516,3	Urban areas
Wieś	378,8	390,0	403,1	402,7	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	3719,3	3545,9	3666,7	3688,1	In GWh
miasta	2861,8	2656,3	2722,9	2733,2	urban areas
wieś	857,5	889,6	943,8	954,9	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	792,1	751,7	780,8	788,0	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1954,1	1823,8	1804,0	1802,6	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2263,8	2280,9	2341,5	2371,4	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Energii.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Energy.

TABL. 13 (54). SIĘĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIĘCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	16082,3	16904,1	17609,3	17889,0	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1518,8	1487,3	1495,4	1497,2	of which transmission
miasta	821,7	806,5	829,1	831,0	urban areas
wieś	697,2	680,8	666,3	666,2	rural areas
Miasta	9667,6	10156,8	10603,3	10812,0	Urban areas
Wieś	6414,7	6747,3	7005,9	7077,0	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	1048,9	1061,8	1090,7	1108,5	Consumers of gas from gas supply system^a in thousands
Miasta	961,0	965,8	986,7	999,1	Urban areas
Wieś	87,9	96,0	104,0	109,5	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku)					Consumption of gas from gas supply system (during the year)
W GWh ^b	473,9	4665,6	5399,5	5553,2	In GWh ^b
miasta	408,5	3977,0	4492,2	4553,5	urban areas
wieś	65,4	688,6	907,3	999,7	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh ^c	102,2	1019,2	1189,3	1227,5	Per capita in kWh ^c
miasta	113,1	1125,4	1288,2	1312,8	urban areas
wieś	63,8	659,6	861,7	947,1	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b, c W 2010 r. w jednostkach naturalnych: b – hm³, c – m³.

a Including consumers using collective gas-meter. b, c In 2010 in natural units: b – hm³, c – m³.

TABL. 14 (55). OGRZEWNICTWO
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepłota przesyłowa i rozdzielcza w km	3658,7	3572,8	3633,7	3637,0	3517,6	119,4	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	1456	2727	2718	4006	3405	601	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	35068,5	29792,9	29878,3	30225,4	29594,0	631,5	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie
Chapter VIII. Education

TABL. 1 (56). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a PRE-PRIMARY EDUCATION^a					
Placówki	1711	1831	1921	1936	Establishments
w tym na wsi	557	574	584	586	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	1255	1457	1550	1568	Nursery schools
w tym specjalne	5	16	22	25	of which special
w tym na wsi	344	380	398	397	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	426	299	313	313	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	1246	1259	1417	1416	primary
w tym na wsi	513	502	514	513	of which in rural areas
gimnazja	757	772	121	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	39	43	46	48	special job-training
branżowe I stopnia ^b	192	186	172 ^c	182	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	320	253	249	257	general secondary ^d
technika ^e	240	215	218	224	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	18	23	24	23	general art
policjalne	396	313	236	186	post-secondary
dla dorosłych	443	226	161	130	for adults
podstawowe	2	2	23	19	primary
gimnazja	24	32	7	7	lower secondary
zasadnicze zawodowe	21	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	295	181	131	104	general secondary ^d
technika ^e	101	11	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	45	38	34	30	Higher education institutions
NAUCZYCIELE^f TEACHERS^f					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	18385	20712	28126	29518	primary
w tym na wsi	5003	5298	7060	7493	of which in rural areas
gimnazja	12185	10951	3649	8	lower secondary
branżowe I stopnia ^{bg}	1846	1840	1714 ^c	2097	stage I sectoral vocational ^{bg}
licea ogólnokształcące ^d	5584	4338	4086	5150	general secondary ^d
technika ^{eh}	5964	5581	5500	6430	technical secondary ^{eh}
policjalne	1428	1046	669	356	post-secondary
Uczelnie	9440	8725	8242	8281	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne:					Pre-primary education:
dzieci w wieku 6 lat	34900	46168	42271	40695	children aged 6
w tym w przedszkolach	28248	41905	37396	35922	of which nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	240382	279550	340783	343413	primary
w tym na wsi	59646	67751	82883	83885	of which in rural areas
gimnazja	137949	116527	37924	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	1059	1154	1073	1323	special job-training
branżowe I stopnia ^b	24013	19379	15170 ^c	20653	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	70253	51282	48702	66310	general secondary ^d
technika ^e	67362	58820	57582	73978	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	2317	2338	2371	2623	general art
policjalne	42891	35207	27380	24095	post-secondary
dla dorosłych	38258	23935	16634	14465	for adults
podstawowe	22	10	782	818	primary
gimnazja	2957	2118	638	120	lower secondary
zasadnicze zawodowe	983	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	28217	21596	15214	13527	general secondary ^d
technika ^e	6079	211	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	172084	118936	107982	105672	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c Z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. f – h łącznie ze szkołami: f – dla dorosłych; g – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; h – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. i W roku szkolnym 2015/16 – w wieku 5 lat.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. c Including basic vocational school sections. d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. f-h Including schools: f – for adults; g – special job-training schools; h – general art schools leading to professional certification. i In the 2015/16 school year – 5 years old.

TABL. 1 (56). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)

EDUCATION BY LEVELS (cont.)

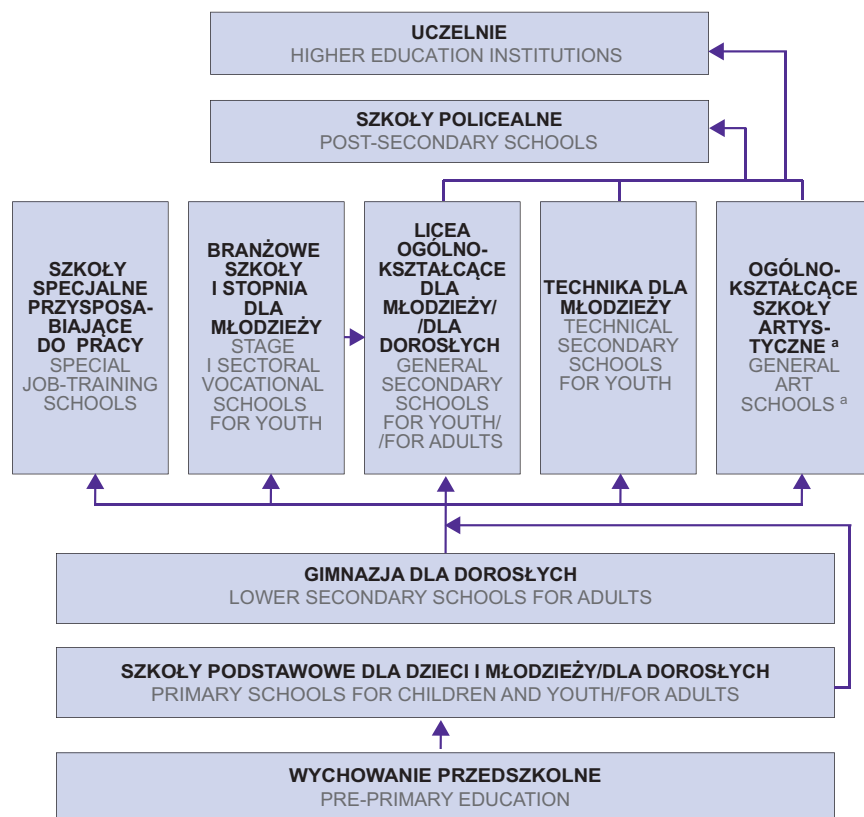
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	41733	37847	39874	.	primary
gimnazja	44718	37565	35747	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	170	274	244	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	7327	5923	4203	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	23275	16688	14923	.	general secondary ^d
technika ^e	15527	13391	12375	.	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	418	367	393	.	general art
policealne	11525	9699	5973	.	post-secondary
dla dorosłych	8178	5799	3860	.	for adults
podstawowe	10	3	173	.	primary
gimnazja	806	559	237	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	228	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	5891	5173	3450	.	general secondary ^d
technika ^e	1243	64	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	48809	31990	28090	.	Higher education institutions

d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2019/20

EDUCATION BY LEVELS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

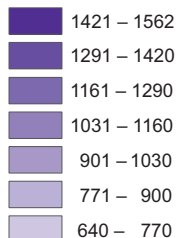
a Dające uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification.

MAPA 1 (21). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2019/20

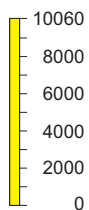
MAP 1 (21). PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

Dzieci w placówkach
wychowania przedszkolnego
ogółem na 1000 dzieci wieku 3-6 lat
Children in pre-primary
establishments per 1000 children
aged 3-6

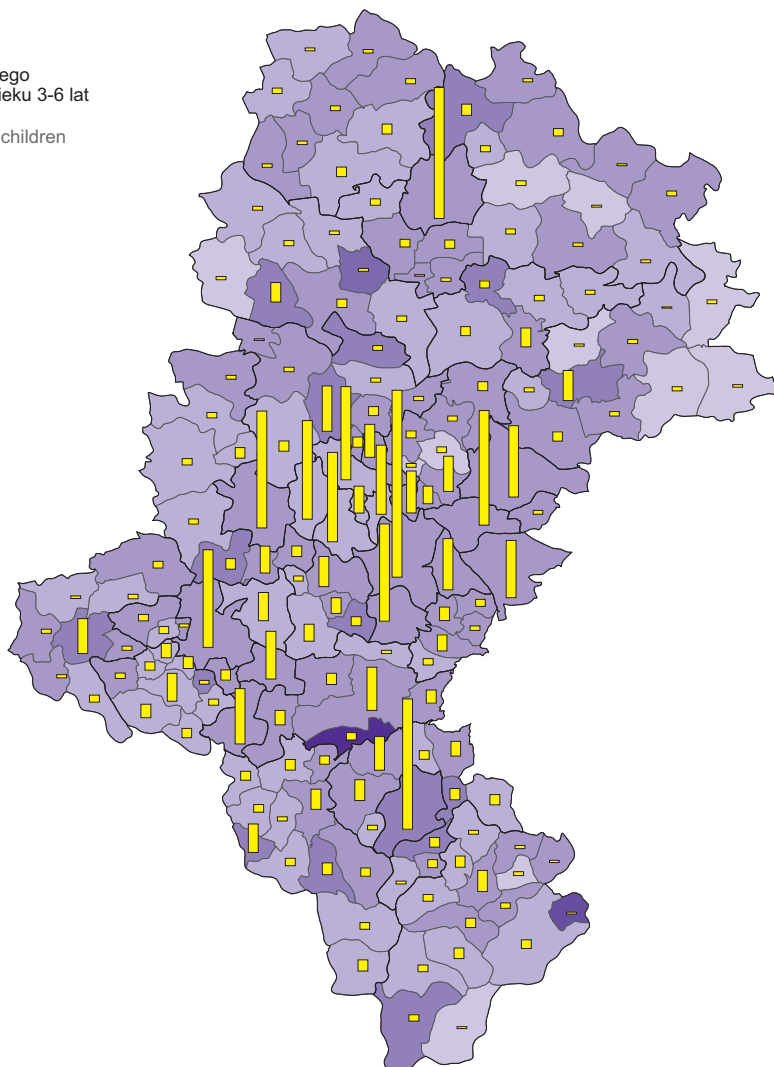

Śląskie=938

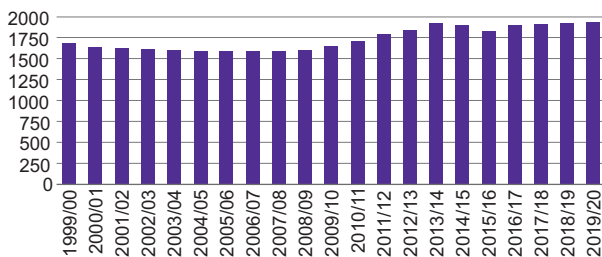
Liczba dzieci
w placówkach
Number of children
in establishments

Śląskie=159549

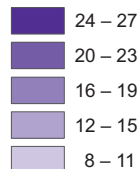
Liczba placówek
Number of establishments

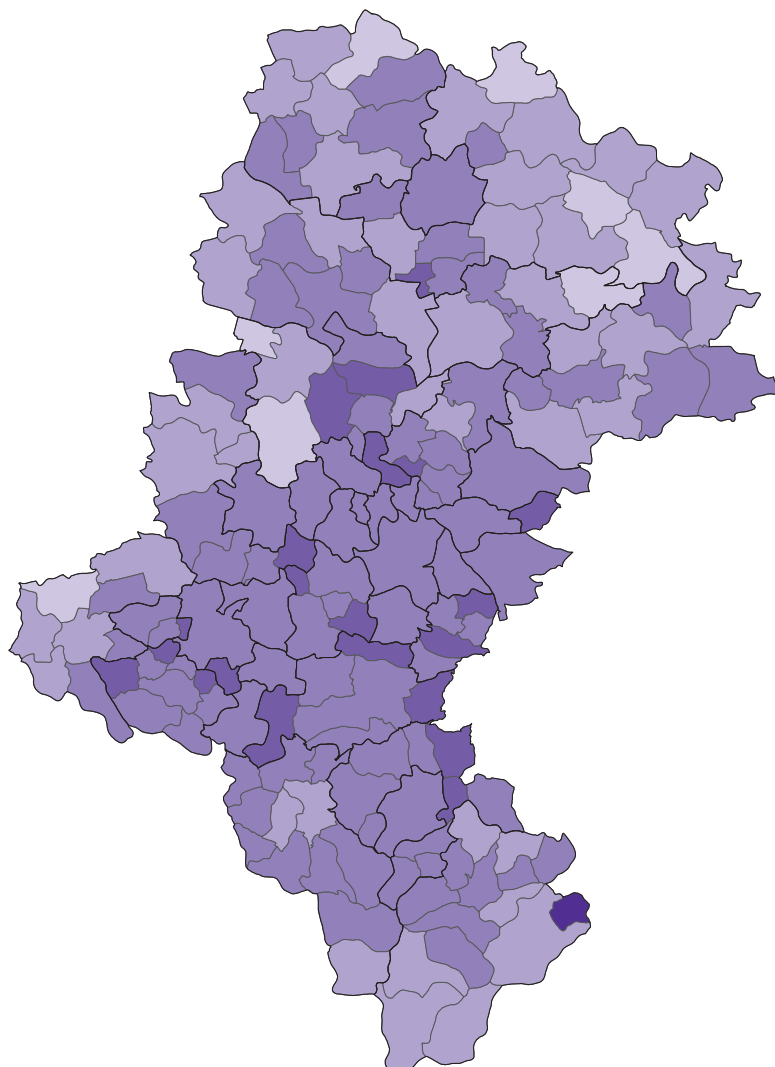
^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (22). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20
 MAP 2 (22). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

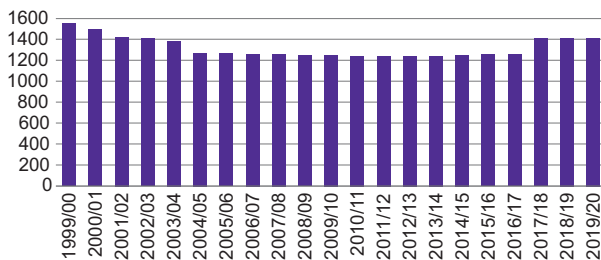
Liczba uczniów
 na 1 oddział
 Number of pupils
 per 1 section

Śląskie=17

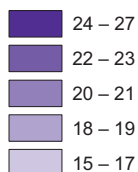
Liczba szkół podstawowych
 Number of primary schools

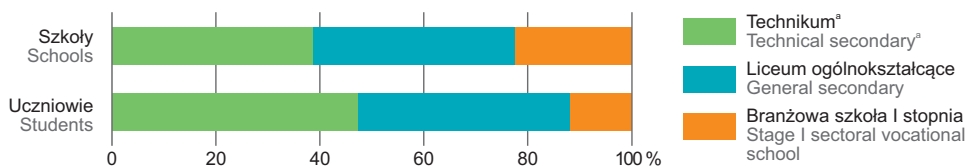
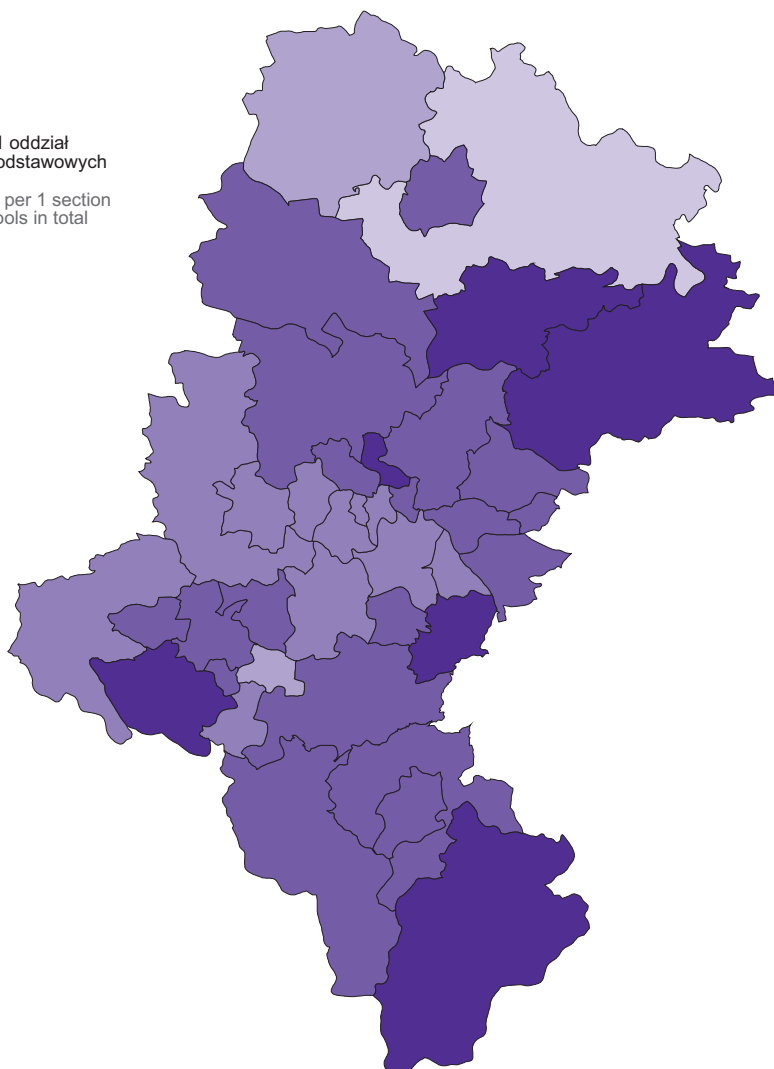
MAPA 3 (23). SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) W ROKU SZKOLNYM 2019/20

MAP 3 (23). POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

Liczba uczniów na 1 oddział w szkołach ponadpodstawowych ogółem
Number of students per 1 section in post-primary schools in total

Śląskie=27

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

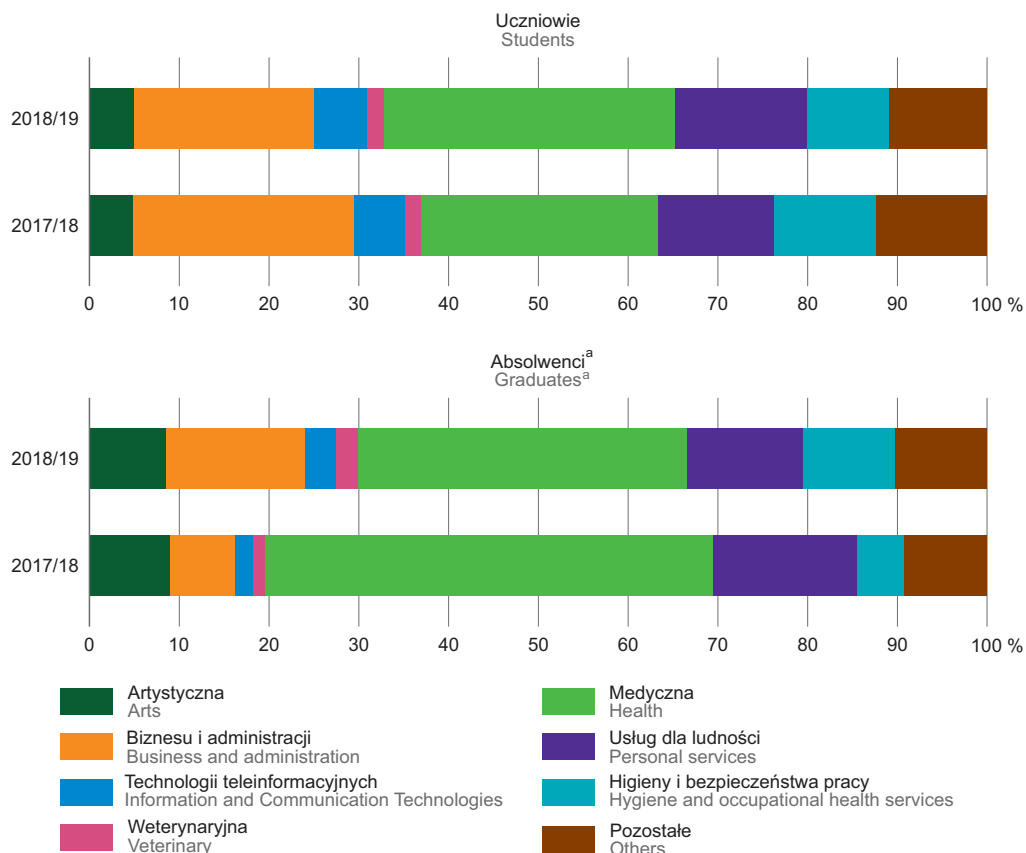
TABL. 2 (57). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)

POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Szkoły	393	310	233	183	Schools
Oddziały	2036	1956	1713	1421	Sections
Uczniowie	42860	35172	27357	24077	Students
w tym kobiety	27227	25802	20225	17633	of which females
Absolwenci	11509	9672	5960	.	Graduates
w tym kobiety	7976	7679	4823	.	of which females

WYKRES 1 (41). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

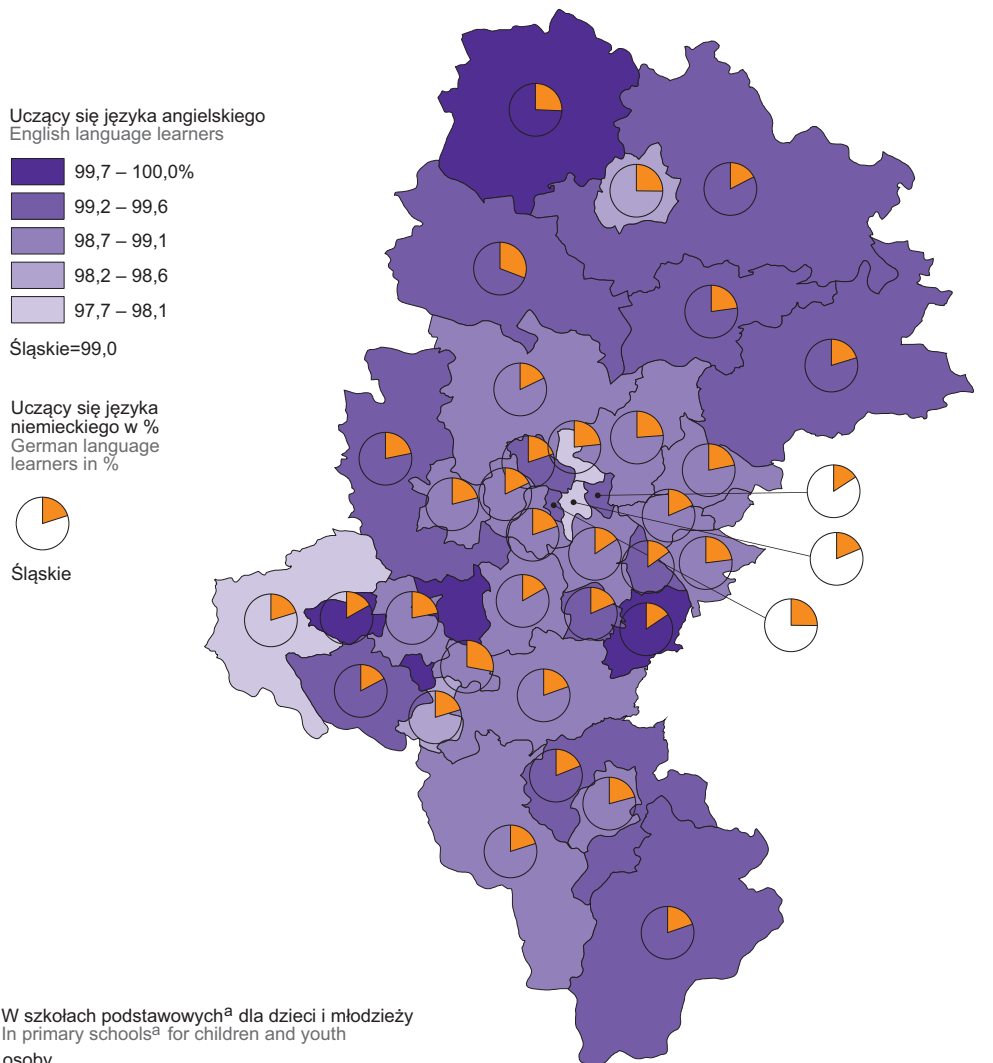
CHART 1 (41). STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

^a Dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.
^a Data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

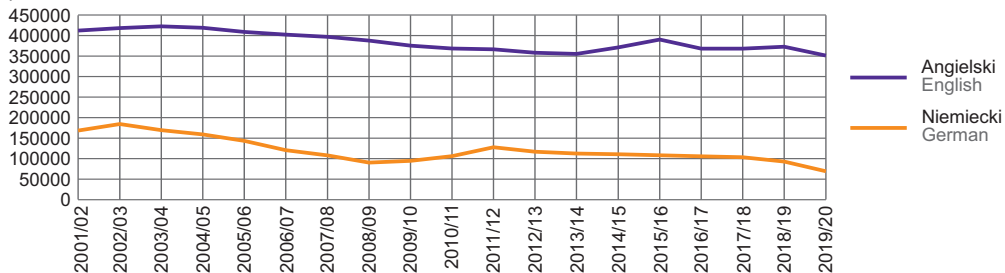
MAPA 4 (24). **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20**

MAP 4 (24). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

W szkołach podstawowych^a dla dzieci i młodzieży
In primary schools^a for children and youth

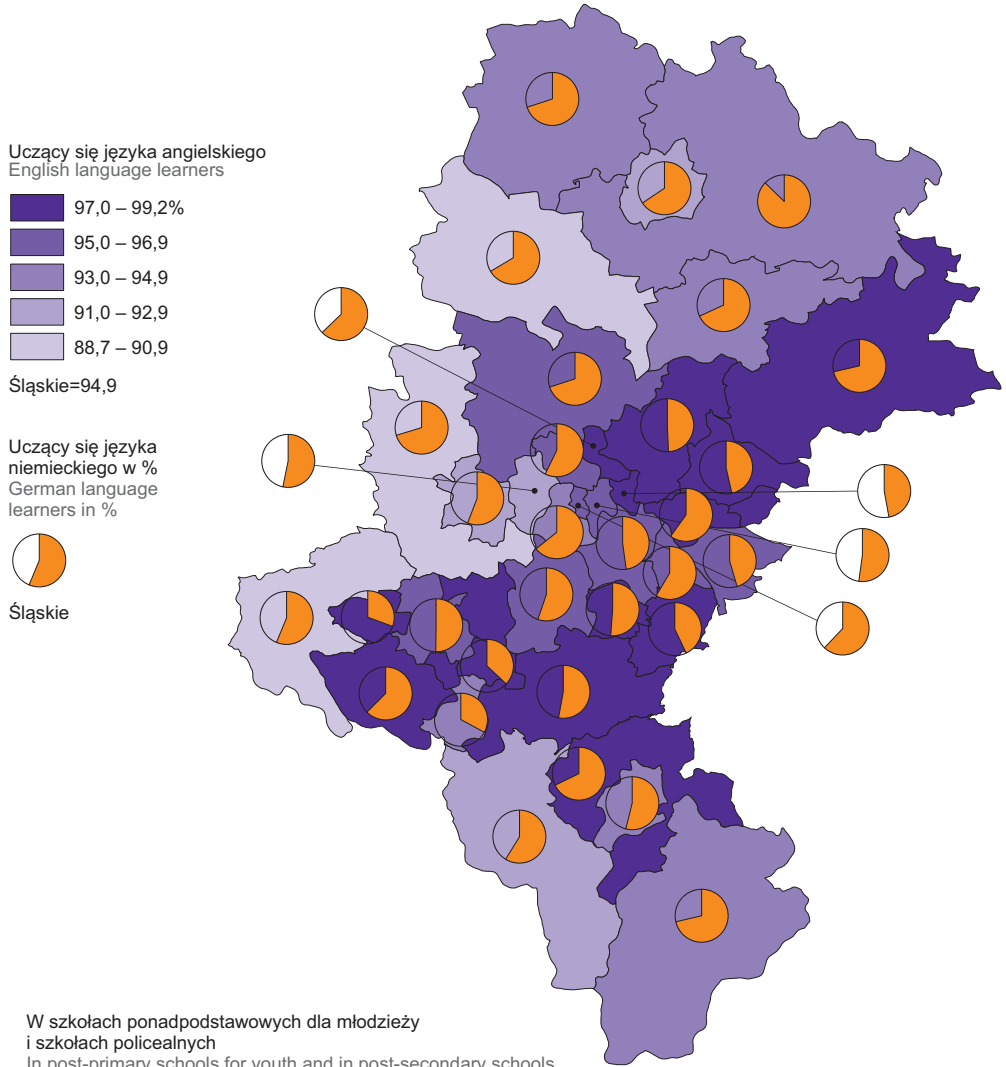
osoby
persons

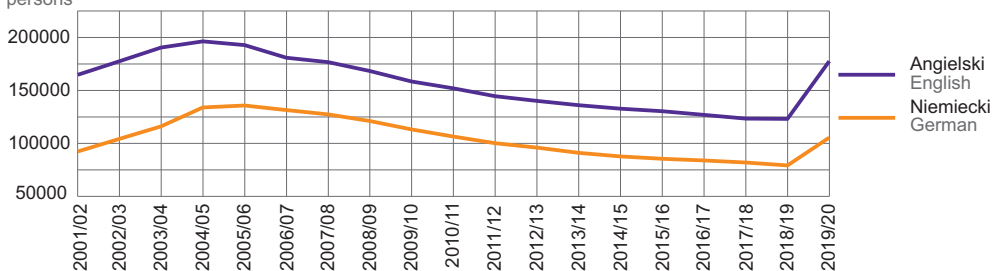
a Do roku szkolnego 2018/19 łącznie ze szkołami gimnazjalnymi.
a Until the school year 2018/19 including lower secondary schools.

MAPA 5 (25). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2019/20 (bez szkół specjalnych)

MAP 5 (25). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

W szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży i szkołach policealnych
In post-primary schools for youth and in post-secondary schools
osoby
persons

TABL. 3 (58). UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2019/20

HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2019/20 ACADEMIC YEAR

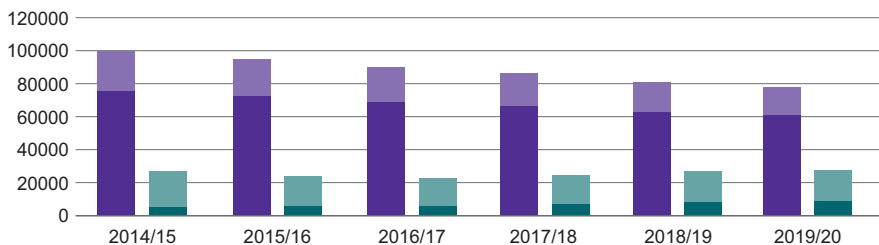
WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na studiach stacjonarnych of which full-time programmes	w tym cudzoziemcy of which foreigners		
O G Ó Ł E M	30	8281	105672	70114	5198	28090	T O T A L
w tym nadzorowane przez Ministerstwo:							of which supervised by the Ministry of:
Nauki i Szkolnictwa Wyższego	27	6640	93867	59760	4481	25369	Science and Higher Education
Zdrowia	1	1329	10436	9226	643	2323	Health
Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Maritime Economy and Inland Navigation
Kultury i Dziedzictwa Narodowego	2	312	1369	1128	74	398	Culture and National Heritage
Obrony Narodowej	National Defence

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni - osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by types of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January 2019 and 31 December 2019.

WYKRES 2 (42). STUDENCI UCZELNI

CHART 2 (42). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Studenci uczelni publicznych:
Students of public higher education institutions:

- studia niestacjonarne part-time programmes
- studia stacjonarne full-time programmes

Studenci uczelni niepublicznych:
Students of non-public higher education institutions:

- studia niestacjonarne part-time programmes
- studia stacjonarne full-time programmes

TABL. 4 (59). SŁUCHACZE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI

NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Słuchacze studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
			na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
O G Ó Ł E M							T O T A L
2010/11	14128	9962	3202	1642	.	.	
2015/16	10586	8393	3486	1942	.	.	
2018/19	11778	9261	3403	1847	.	.	
2019/20	10561	8432	2619	1450	447	218	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (60). OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE

Stan w dniu 31 grudnia
 BASIC DATA ON HEALTH CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL		
Lekarze	11077	11042	11064	Doctors
Lekarze dentyści	1483	1418	1409	Dentists
Pielęgniarki i położne	28303	27692	27437	Nurses and midwives
Fizjoterapeuci	2923	3258	3249	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	1159	1205	1256	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	3361	3426	3428	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE		
Przychodnie	2814	2790	2797	Outpatient departments
miasta	2372	2362	2373	urban areas
wieś	442	428	424	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^a	425	327	276	Practices of doctors and dentists ^a
miasta	314	235	188	urban areas
wieś	111	92	88	rural areas
Porady udzielone ^b w ciągu roku w tys.	39777,3	40530,4	40552,2	Consultations provided ^b during the year in thousands
lekarskie ^c	35699,4	36322,3	36345,5	doctors ^c
w tym w opiece zdrowotnej:				of which in health care:
podstawowej	20050,7	20541,2	20666,5	primary
specjalistycznej	14812,0	15088,3	14980,1	specialised
stomatologiczne	4078,0	4208,1	4206,7	stomatological
SZPITALA		HOSPITALS		
Szpitala ogólne	152	157	136	General hospitals
Łóżka	25526	24689	23287	Beds
Leczeni ^d w ciągu roku na:				Inpatients ^d during the year per:
10 tys. ludności	2046,6	2022,1	1934,1	10 thousand population
1 łóżko ^e	36,4	36,8	37,2	bed ^e

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. c Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. e Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

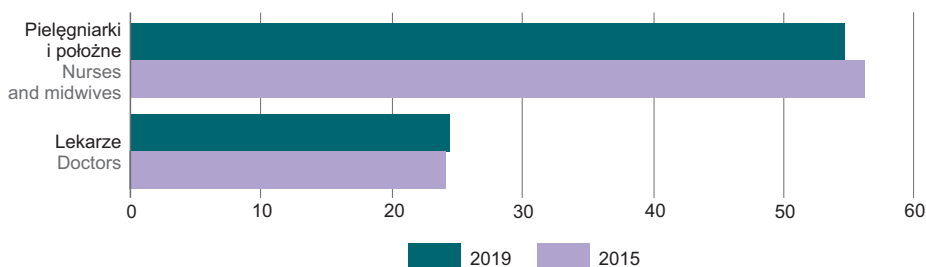
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments. b Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. c Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalized patients. d Excluding inter-ward patient transfer. e For calculating of indice the average monthly number of beds in year was used.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

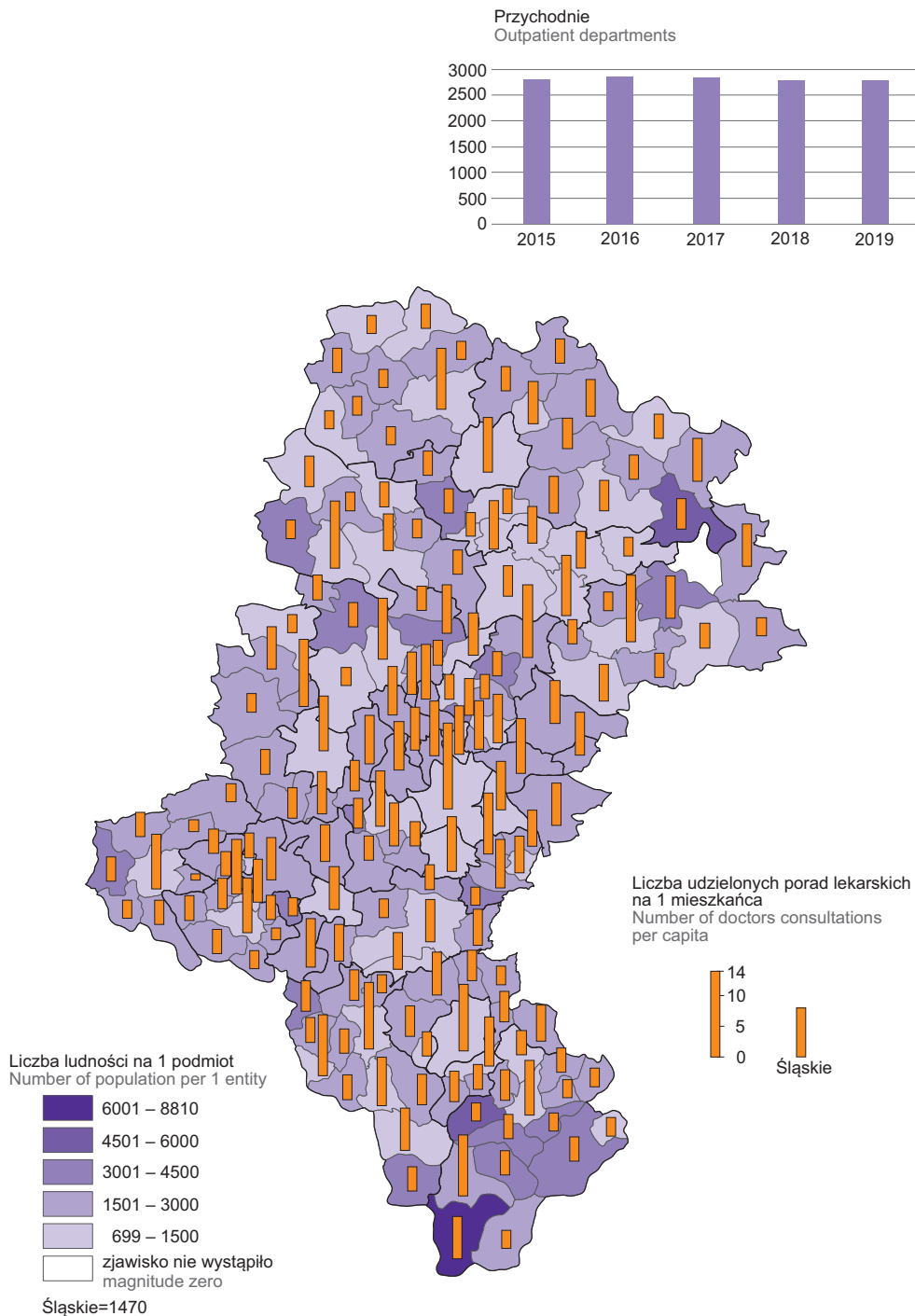
WYKRES 1 (43). PRACOWNICY MEDYCZNI NA 10 TYS. LUDNOŚCI

CHART 1 (43). MEDICAL PERSONNEL PER 10 THOUSAND POPULATION

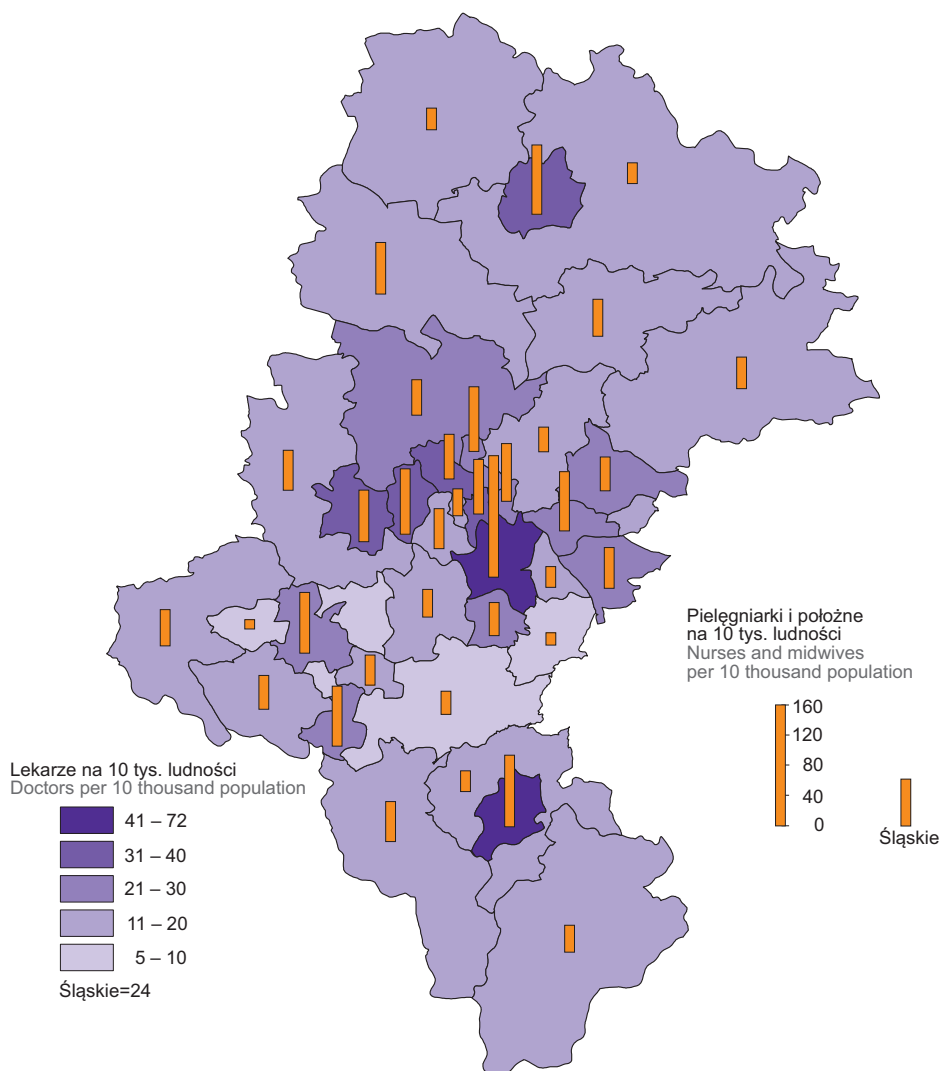
MAPA 1 (26). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2019 R.**

MAP 1 (26). **OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2019**

MAPA 2 (27). PRACOWNICY MEDYCZNI W 2019 R.

MAP 2 (27). MEDICAL PERSONNEL IN 2019

Lekarze uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według grup wieku i płci w 2019 r.

Doctors entitled to practise medical profession by age groups and sex in 2019

osoby

persons

3000

2500

2000

1500

1000

500

0

34 lata i mniej
and less

35–44

45–54

55–64

65 lat i więcej
and moreMężczyźni
MenKobiety
Women

TABL. 2 (61). LEKARZE SPECJALIŚCI
 Stan w dniu 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS
 As of 31 December

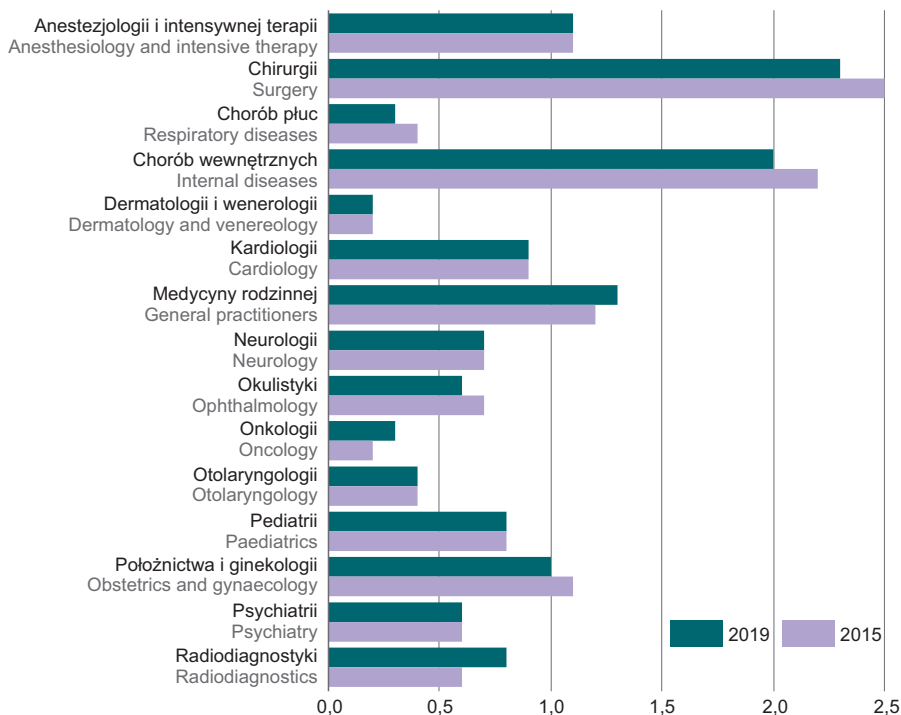
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	7662	7550	7297	Doctors specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	524	527	518	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	1132	1062	1043	Surgery
Chorób płuc	165	152	151	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	1022	938	902	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	111	119	107	Dermatology and venereology
Kardiologii	418	430	428	Cardiology
Medycyny rodzinnej	568	569	582	General practitioners
Neurologii	328	316	297	Neurology
Okulistyki	305	285	269	Ophthalmology
Onkologii	87	91	118	Oncology
Otolaryngologii	189	184	177	Otolaryngology
Pediatrici	383	385	353	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	484	481	446	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	290	311	291	Psychiatry
Radiodiagnostyki	295	346	341	Radiodiagnostics

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

WYKRES 2 (44). LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI
NA 10 TYS. LUDNOŚCI

CHART 2 (44). DOCTORS SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION
PER 10 THOUSAND POPULATION

TABL. 3 (62). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	991,6	975,3	935,1	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	6,1	6,0	6,0	Average patient stay in days
Łóżka ^b	25526	24689	23287	Beds ^b
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	3429	3126	2815	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	1088	1096	1072	Cardiological ^c
Chirurgicznych	5487	5238	4786	Surgical
Pediatrycznych	948	811	775	Paediatric
Ginekologiczno-polożniczych	1992	1874	1746	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	868	859	801	Oncological
Intensywnej terapii	443	471	473	Intensive therapy
Zakaźnych	203	213	203	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	1134	1114	980	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	340	163	161	Dermatological
Neurologicznych	1275	1265	1197	Neurological
Psychiatrycznych	635	682	698	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (63). LECZNICTWO UZDROWISKOWE
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sanatoria ^a	10	13	14	15	Sanatoria ^a
łóżka ^a	2099	2172	2295	2425	beds ^a
kuracjusze leczenia stacjonarnego w tys.	26,3	34,4	35,8	39,2	inpatients in thousands
Szpitale uzdrowiskowe ^a	3	2	2	2	Health resort hospitals ^a
łóżka ^a	199	221	214	214	beds ^a
kuracjusze leczenia stacjonarnego w tys.	2,4	2,3	2,4	2,4	inpatients in thousands

a Stan w dniu 31 grudnia.

Uwaga. W 2019 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 1,5 tys. kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

Note. In 2019 in health resort facilities in outpatient health care system has been treated 1,5 thousands of outpatients.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (64). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE

Stan w dniu 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	159	155	162	162	Emergency rescue teams
podstawowe	83	86	121	121	basic
specjalistyczne	76	69	41	41	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	9	12	12	14	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	362,1	408,6	410,9	409,4	in thousands
na 1000 ludności	78,1	89,3	90,5	90,5	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	364,1	409,9	413,0	413,2	in thousands
na 1000 ludności	78,5	89,5	91,0	91,3	per 1000 population

TABL. 6 (65). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	2	2	2	2	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	13	13	12	12	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	74,2	68,9	64,8	64,9	Blood donors in thousands
w tym honorowi	73,9	68,9	64,8	64,9	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	148,7	152,7	147,9	151,1	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	187,0	163,4	154,2	158,4	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (66). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE

Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Apteki	1294	1486	1485	1420	Pharmacies
w tym prywatne	1293	1484	1485	1420	of which private
w tym na wsi	171	209	213	206	of which in rural areas
Punkty apteczne	97	104	102	99	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	97	104	102	99	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3332	2875	2857	2974	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	3834	3340	3348	3465	of which in rural areas
1 aptekę	3582	3076	3053	3181	pharmacy
w tym na wsi	6008	5003	4952	5131	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	2818	3164	3205	3201	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABL. 8 (67). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI**
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gruźlica	25,5	26,5	18,6	19,1	Tuberculosis
Tężec	0,0	–	0,0	0,1	Tetanus
Ksztuś	2,6	11,7	3,1	3,1	Whooping cough
Odra	0,0	0,0	0,7	6,1	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,8	0,2	17,8	6,2	type A
typ B	2,9	14,5	10,0	9,2	type B
typ C	3,5	12,7	8,9	8,0	type C
Różyczka	9,6	5,1	1,5	1,0	Rubella
Inwazyjne zakażenie <i>Streptococcus pneumoniae</i>	0,8	1,9	3,0	3,6	<i>Streptococcus pneumoniae</i> invasive infection
AIDS ^a	0,4	0,3	0,6	0,3	AIDS ^a
Salmonellozy	18,5	16,5	23,5	23,7	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	0,0	0,1	0,1	0,0	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	16,0	12,5	1,1	2,2	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	360,6	506,5	536,1	602,5	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	46,3	83,9	55,1	69,2	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,2	2,1	1,8	1,7	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1,4	1,0	1,3	1,3	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,3	0,4	0,2	0,3	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	8,9	6,6	4,5	3,8	Mumps
Grypa ^c	902,7	6260,2	10869,2	9951,6	Influenza ^c
Szczepieni przeciw wściekliznie	13,8	15,9	16,2	16,1	Rabies vaccinants

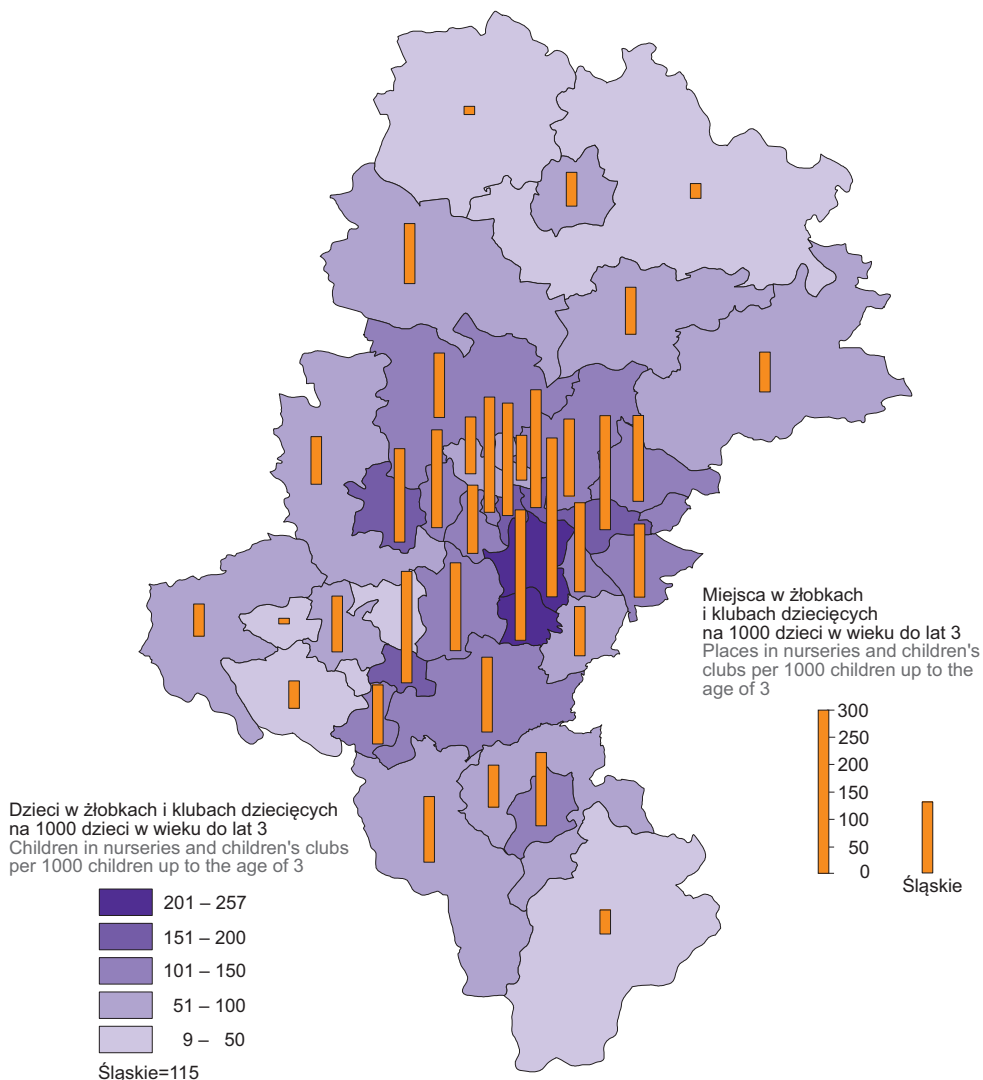
a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne) oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

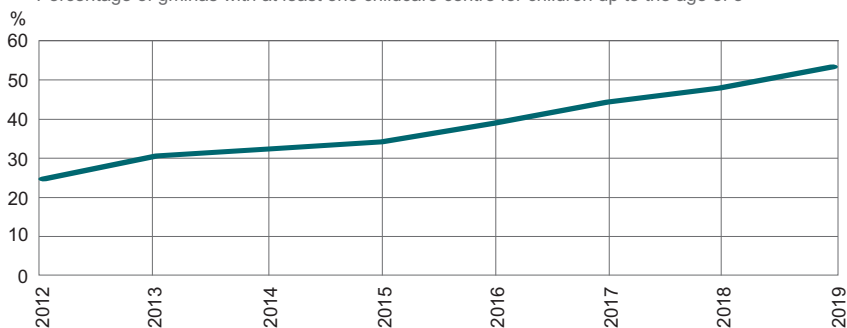
a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations) and the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (28). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2019 R.**
 MAP 3 (28). **NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2019**

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
 Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 9 (68). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^a
 Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019 ^a	SPECIFICATION
Żłobki	58	177	309	350	Nurseries
w tym publiczne	53	69	89	88	of which public
Oddziały żłobkowe	4	1	1	1	Nursery wards
Kluby dziecięce	–	38	58	68	Children's clubs
w tym publiczne	–	4	7	11	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	3351	7570	13317	15233	in nurseries
w klubach dziecięcych	–	722	1069	1339	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	5621	11351	18739	21265	in nurseries
w klubach dziecięcych	–	939	1487	1856	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	.	61,0	99,9	115,4	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	.	92,9	90,0	88,6	per 100 places

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto opiekę nad dziećmi do lat 3 sprawowało 89 dziennych opiekunów opiekujących się 565 dziećmi i 522 nianie zarejestrowane w ZUS.

a Places and children staying in nurseries including nursery wards. b Moreover, childcare for children up to the age of 3 was provided by 89 day-time carers looking after 565 children and 522 nannies registered in the Social Insurance Institution.

TABL. 10 (69). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
 Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	5286	5297	5014	4884	Foster families
Spokrewnione	4218	3416	3200	3133	Related
dzieci ^b	5386	4323	4047	3966	children ^b
Niezawodowe	884	1654	1537	1473	Non-professional
dzieci ^b	1403	2245	2049	1962	children ^b
Zawodowe ^c	184	227	277	278	Professional ^c
dzieci ^b	783	794	989	1027	children ^b
Rodzinne domy dziecka	–	69	82	88	Foster homes
dzieci ^d	–	471	553	624	children ^d

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za 2010 r. z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Some data are not fully comparable with data for 2010 due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 – up to the age of 18, since 2012 – up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 11 (70). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 grudnia
 INSTITUTIONAL FOSTER CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	78	106	156	159	2316	2587	2213	2220	Care and education centres
interwencyjne	3	2	4	4	50	34	32	44	intervention
rodzinne	25	16	12	12	199	133	81	78	family
socializacyjne	24	76	132	132	959	1972	1938	1911	socialisation
inne ^a	26	12	8	11	1108	448	162	187	others ^a
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	–	4	4	4	–	104	107	135	Regional care and therapy centers
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	–	1	1	–	–	21	20	–	Intervention preadoption centers

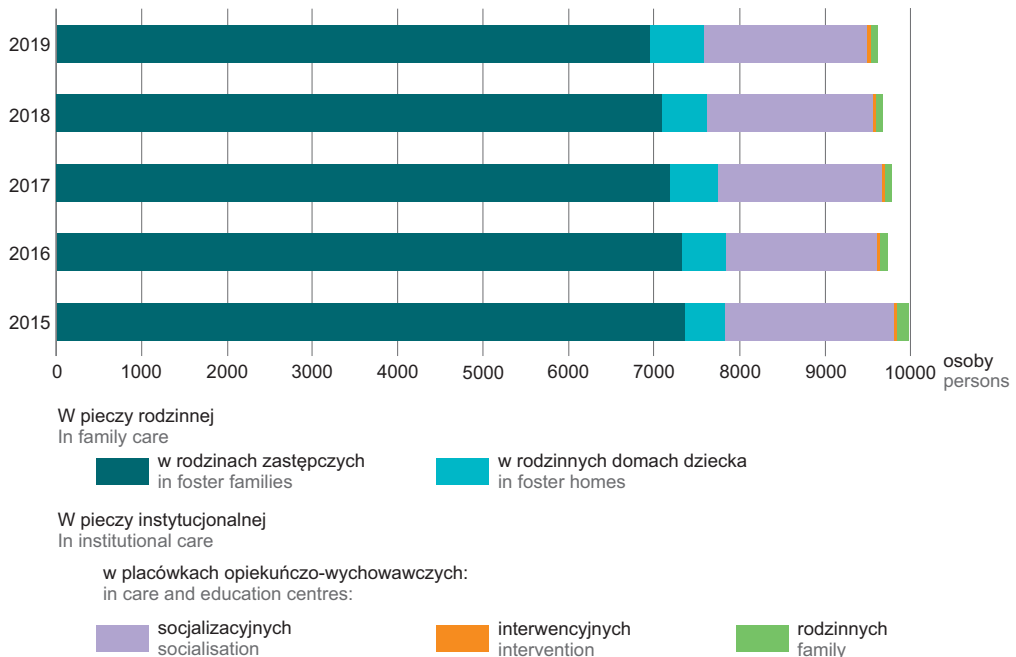
a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socializacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. – placówki wielofunkcyjne.
 a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 – multifunctional centres.

WYKRES 3 (45). **DZIECI (WYCHOWANKOWIE) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (45). **CHILDREN (RESIDENTS) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE**

As of 31 December

TABL. 12 (71). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	181	212	227	229	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	11470	13431	13554	13792	total
na 10 tys. ludności	24,7	29,4	29,9	30,2	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	11183	12707	12890	12991	total
na 10 tys. ludności	24,1	27,8	28,4	28,8	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	1633	1652	2234	2034	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
a Including community self-help homes.

TABL. 13 (72). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010	185627	367413,9	TOTAL
	2015	159016	334633,6	
	2018	109985	306956,4	
	2019	100291	301798,8	
Pomoc pieniężna		100255	203069,8	Monetary assistance
w tym:				of which:
Zasiłek stały		18328	93122,8	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		28433	48251,8	Temporary benefit
Zasiłek celowy		52766	58587,4	Earmarked allowance
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		190	746,0	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		52353	98729,0	Non-monetary assistance
w tym:				of which:
Schronienie		3929	18618,5	Shelter
Posiłek		33224	21742,3	Meal
Ubranie		43	7,2	Clothing
Sprawienie pogrzebu		795 ^b	1817,5	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		14107	56381,3	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		55	152,0	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

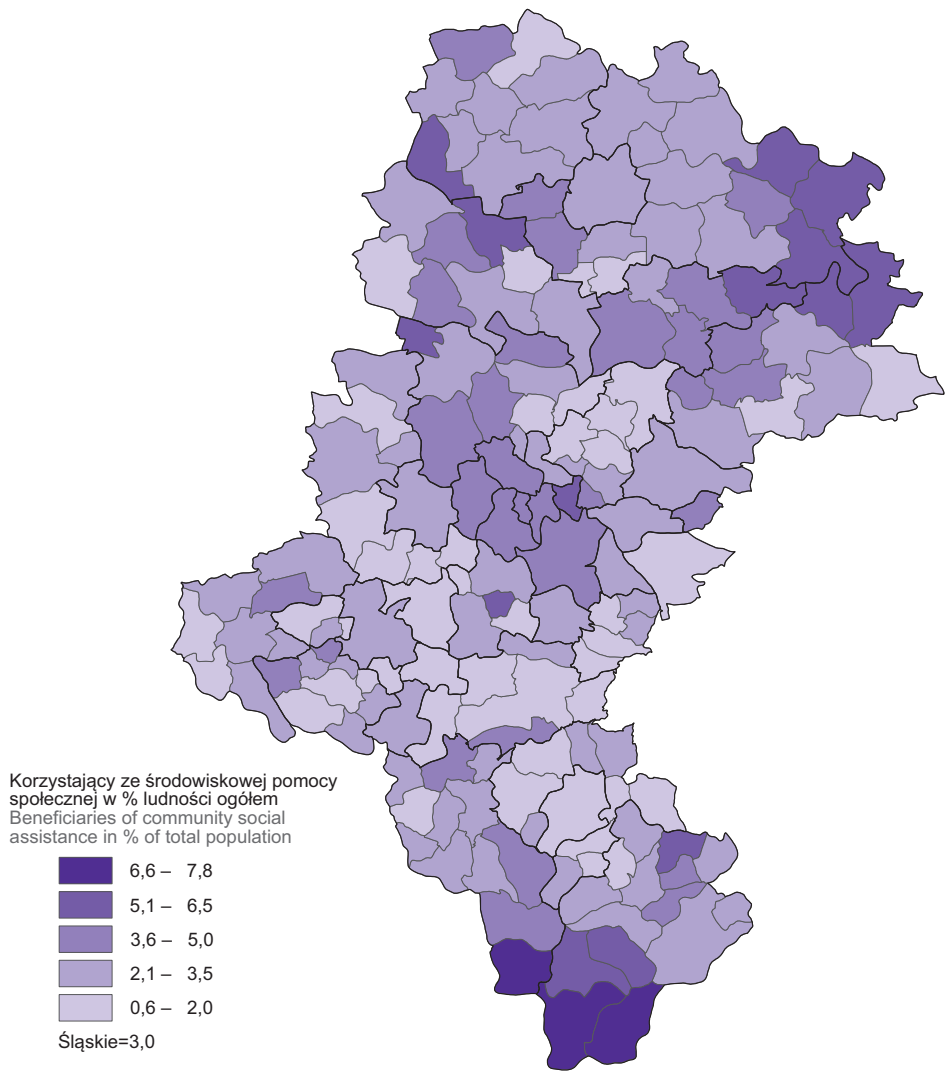
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times. b The number of benefits is provided, which in this case means the number of deceased.

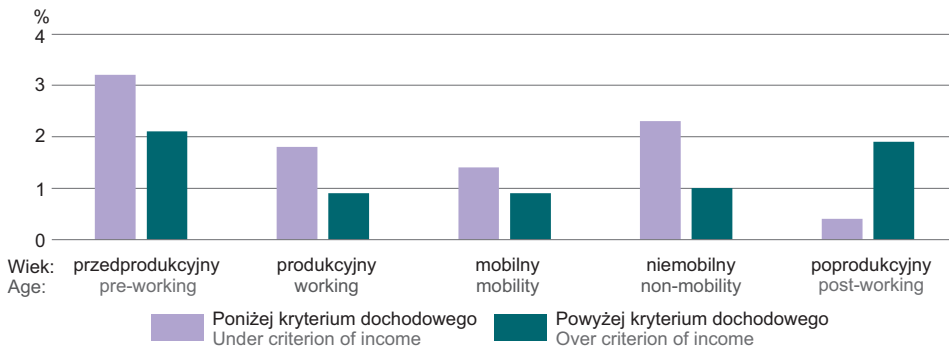
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (29). BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 R.

MAP 4 (29). BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2019

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2019 r.
Share of beneficiaries of community social assistance by criterion of income in 2019

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

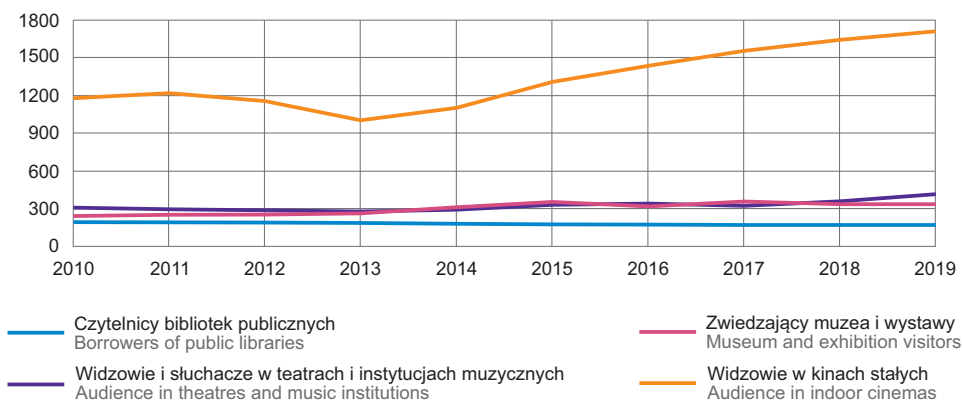
Kultura Culture

TABL. 1 (73). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITIES – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów		number of titles		
Książki i broszury	2462	2798	2671	2539	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	1003	826	729	621	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	147	83	70	32	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	89	314	188	137	Professional publications
Podręczniki szkolne	16	10	47	39	School textbooks
Wydawnictwa popularne	805	944	929	1008	Popular science
Literatura piękna	402	621	708	702	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	59	106	202	254	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	639	581	572	520	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (46). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 1 (46). PERSONS USING CULTURAL INSTITUTIONS PER 1000 POPULATION

TABL. 2 (74). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

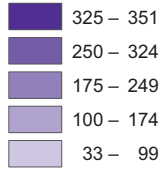
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	814	791	781	777	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	340	334	332	331	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	34	28	24	23	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	18	.	.	.	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)					Collection (as of 31 December)
w tys. wol.	16733,4	16396,1	16049,5	15886,0	in thousand volumes
w tym na wsi	3783,6	3784,5	3782,6	3800,6	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	882,2	793,2	763,7	758,2	Borrowers ^a in thousand
w tym na wsi	140,6	141,6	134,7	134,9	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	17363,9	15495,8	13658,5	13668,2	in thousand volumes
w tym na wsi	2863,2	2768,6	2461,9	2443,7	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	19,7	19,5	17,9	18,0	per borrower in volumes
w tym na wsi	20,4	19,6	18,3	18,1	of which in rural areas

a Łącznie z punktami bibliotecznymi, dane za lata 2015–2019 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points, data for 2015–2019 were assigned with division into urban areas and rural areas according to the location of the main unit. b In 2010 excluding interlibrary loans.

MAPA 1 (30). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2019 R.**
 MAP 1 (30). PUBLIC LIBRARIES IN 2019

Czytelnicy bibliotek publicznych
 na 1000 ludności
 Borrowers of public libraries
 per 1000 population

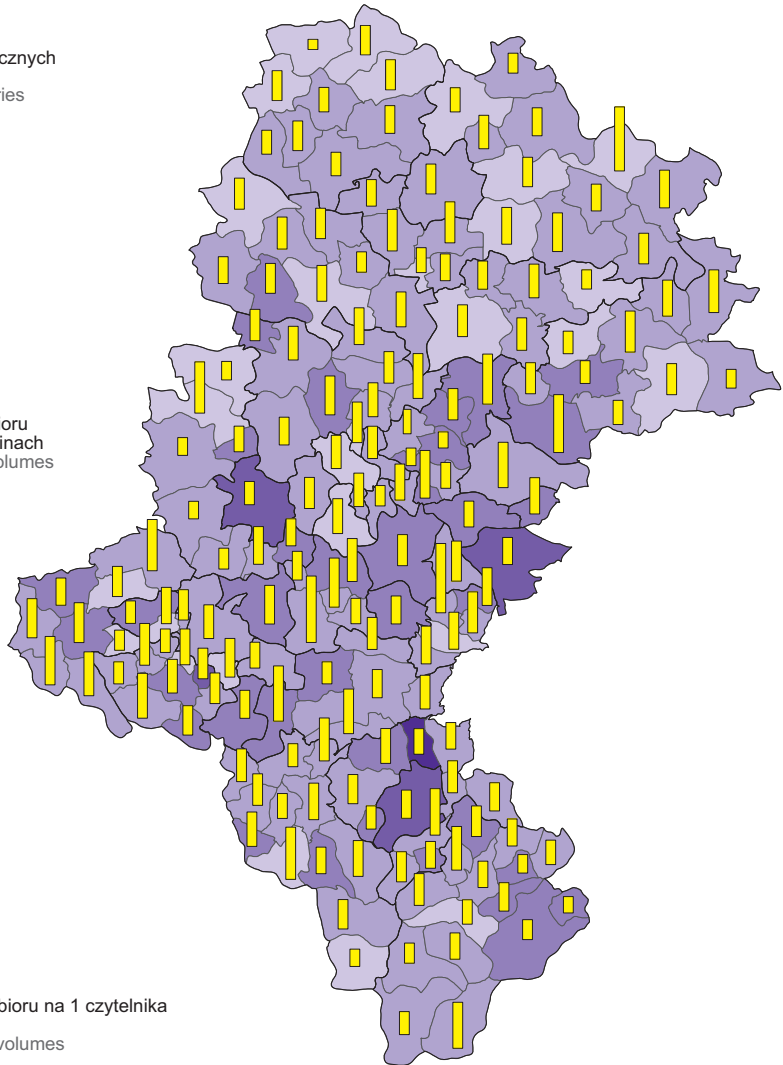

Śląskie=168

Wypożyczenia księgozbioru
 na 1 czytelnika w woluminach
 Loans per borrower in volumes

Śląskie=18,0

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika
 w woluminach
 Loans per borrower in volumes

TABL. 3 (75). MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	55	68	69	74	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt	1155,2	1160,0	705,1	719,8	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	318	294	325	277	own ^b
obce ^c	149	151	106	71	exterior ^c
współorganizowane	–	–	117	116	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	1108,7	1609,1	1513,3	1514,4	Museum and exhibition visitors in thousand
w tym młodzież szkolna ^d	274,6	230,1	210,3	189,3	of which primary and secondary school students ^d

a Stan w dniu 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 4 (76). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2010	20	8804	6583	1417,6	Theatres and music institutions
	2015	20	10007	7383	1509,1	
	2018	22	10986	7162	1620,4	
	2019	22	12541	8051	1869,8	
Teatry		10	6023	4198	912,2	Theatres
dramatyczne		6	5216	3240	783,4	dramatic
lalkowe		4	807	958	128,9	puppet
Teatry muzyczne		3	1434	664	187,5	Music theatres
Filharmonie		3	1707	1787	238,2	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry		5	3227	1296	298,1	Symphonic and chamber orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca		1	150	106	233,7	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2010	2	.	510	161,2	Entertainment enterprises
	2015	2	.	249	99,5	
	2018	3	.	504	185,9	
	2019	3	.	410	161,1	

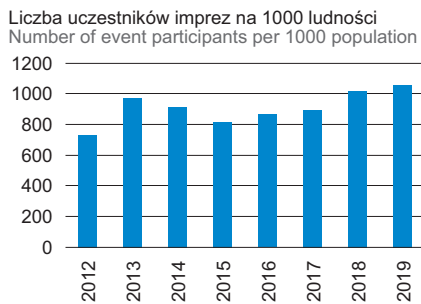
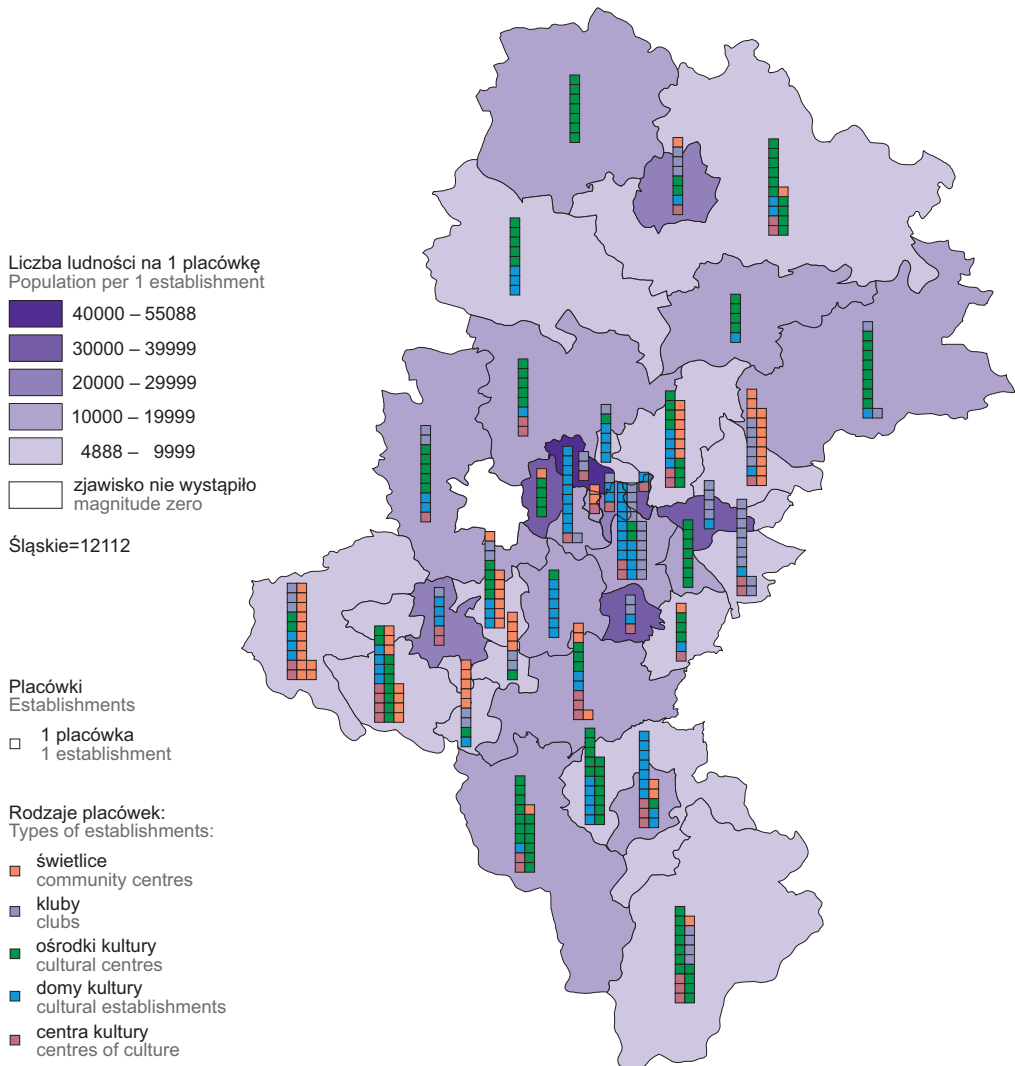
a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
a As of 31 December. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 5 (77). KINA STAŁE
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	56	48	51	55 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	10	11	12	11	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	39385	37917	40454	41479	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	20483	21715	22637	21271	of which multiplexes
Seanse	308569	273914	307690	319480	Screenings
w tym multiplexy	225157	186589	197764	192471	of which multiplexes
na 1 kino	5510	5707	6033	5809	per cinema
Widzowie	5460594	5989917	7462455	7745638	Audience
w tym multiplexy	3658149	3836478	4432192	4267635	of which multiplexes
na 1 kino	97511	124790	146323	140830	per cinema
na 1 seans	18	22	24	24	per screening

a W tym 12 miniplexów.
a Of which 12 miniplexes.

MAPA 2 (31). **PLACÓWKI KULTURY W 2019 R.**
 MAP 2 (31). **CULTURE CENTRES IN 2019**

Turystyka Tourism

TABL. 6 (78). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	511	633	671	699	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	470	582	617	644	of which open all year
Obiekty hotelowe	268	306	342	348	Hotels and similar establishments
hotele	156	198	215	221	hotels
motele	3	5	4	4	motels
pensjonaty	13	15	16	15	boarding houses
inne obiekty hotelowe	96	88	107	108	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	243	327	329	351	Other establishments
schroniska ^b	35	31	28	32	shelters ^b
kempingi	5	6	7	10	camping sites
pola biwakowe	13	14	15	14	tent camp sites
ośrodki wczasowe	50	42	47	49	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	44	35	33	33	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	14	14	15	18	complexes of tourist cottages
hostele	3	4	9	10	hostels
pokoje gościnne	.	80	84	98	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	43	44	39	agrotourism lodgings
inne obiekty	79	58	47	48	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	40989	45884	49096	51639	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	38327	42378	44218	46362	of which open all year
Obiekty hotelowe	22831	26664	29026	30454	Hotels and similar establishments
hotele	16340	20778	22300	23567	hotels
motele	115	162	152	172	motels
pensjonaty	590	595	504	425	boarding houses
inne obiekty hotelowe	5786	5129	6070	6290	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	18158	19220	20070	21185	Other facilities
schroniska ^b	1785	1826	1642	1789	shelters ^b
kempingi	768	874	1206	1395	camping sites
pola biwakowe	570	1210	2090	2070	tent camp sites
ośrodki wczasowe	4122	3530	3635	3979	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3835	2770	2764	2628	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	552	652	622	746	complexes of tourist cottages ^c
hostele	190	443	595	566	hostels
pokoje gościnne	.	1852	1951	2417	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	832	830	714	agrotourism lodgings
inne obiekty	6336	5231	4735	4881	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	1769019	2147365	2809293	2903195	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	252591	328606	422025	430674	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1246710	1619845	2158333	2230828	Hotels and similar establishments
hotele	998994	1423966	1893911	1958061	hotels
motele	15881	8884	9663	11167	motels
pensjonaty	17370	16234	17339	19991	boarding houses
inne obiekty hotelowe	214465	170761	237420	241609	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	522309	527520	650960	672367	Other establishments
schroniska ^b	61281	56865	61308	64223	shelters ^b
kempingi	9830	9554	14074	14713	camping sites
pola biwakowe	1409	.	.	.	tent camp sites
ośrodki wczasowe	103479	98810	133703	144026	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	138155	79924	110415	102971	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	9014	10013	12030	10885	complexes of tourist cottages ^c
hostele	8749	36607	46758	51058	hostels
pokoje gościnne	.	41028	53998	65565	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	9359	13987	10945	agrotourism lodgings
inne obiekty	190392	177966	192117	195291	miscellaneous establishments

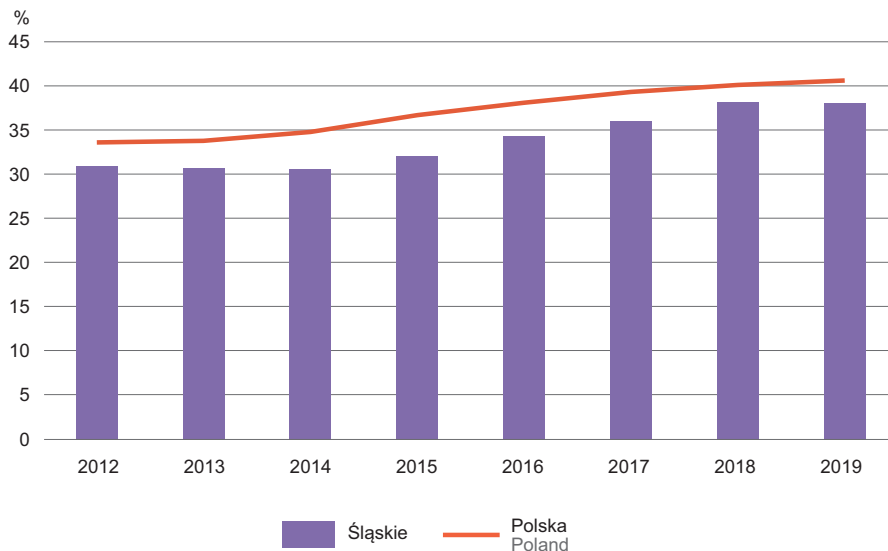
a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019 concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019 were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 6 (78). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	4585385	4945725	6315306	6520299	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	597579	662287	967481	966060	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	2441711	3042373	4060555	4170413	Hotels and similar establishments
hotele	1770204	2504743	3335269	3440614	hotels
motele	18586	12297	14177	14528	motels
pensjonaty	50919	44281	39995	46359	boarding houses
inne obiekty hotelowe	602002	481052	671114	668912	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	2143674	1903352	2254751	2349886	Other establishments
schroniska ^b	136211	113068	123240	121062	shelters ^b
kempingi	16474	18000	34255	33850	camping sites
poła biwakowe	2639	.	.	.	tent camp sites
ośrodki wczasowe	425120	317688	432299	485252	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	389927	260787	300330	287746	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	29413	29881	37289	34240	complexes of tourist cottages ^c
hostele	23983	87941	109004	114891	hostels
pokoje gościnne	.	107820	185315	228919	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	25650	38967	35485	agrotourism lodgings
inne obiekty	119907	927938	969682	985392	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019 concerns establishments with 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019 were compiled considering imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

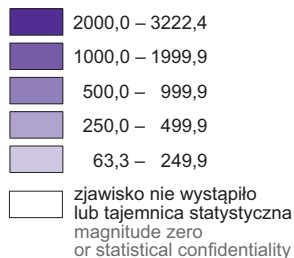
WYKRES 2 (47). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**
CHART 2 (47). OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
a Concerns establishments with 10 and more bed places.

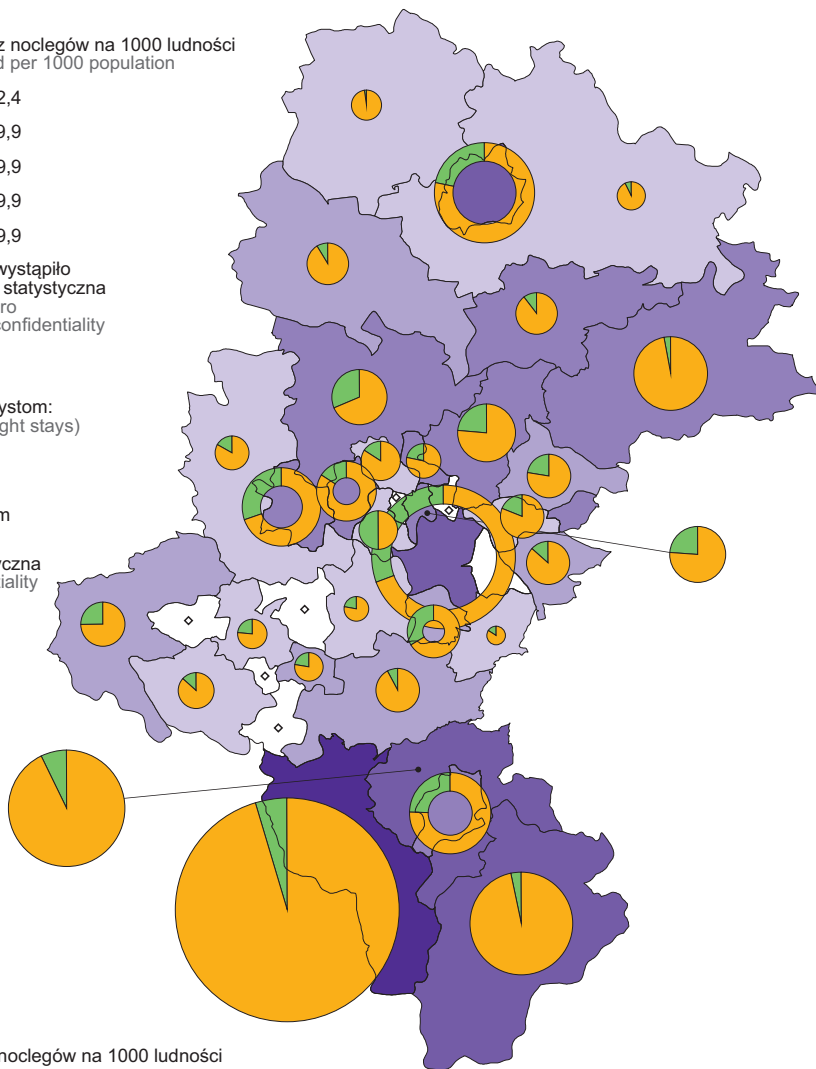
MAPA 3 (32). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2019 R.**
 MAP 3 (32). **OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2019**

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
 Tourists accommodated per 1000 population

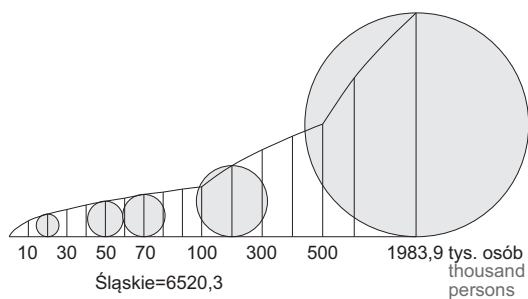
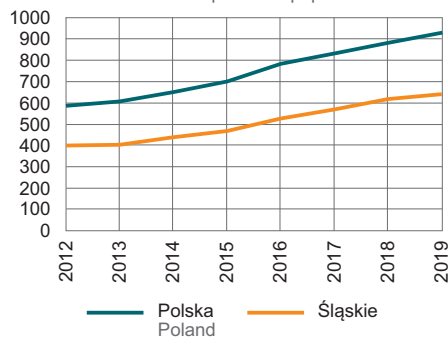

Śląskie=641,7

Udzielone noclegi turystom:
 Nights spent (overnight stays)
 by tourists:

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
 Tourists accommodated per 1000 population

Sport
Sport

TABL. 7 (79). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2016	2018	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	254	256	161	164	Organizational units
Członkowie	37019	35732	26829	27267	Members
Ćwiczący ^a	41106	40647	31135	32496	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	1308	1378	1519	1540	Organizational units
Członkowie	97921	105092	121546	120086	Members
Ćwiczący	94227	104432	122801	127705	Persons practising sports
mężczyźni	73025	78766	91712	96982	males
kobiety	21202	25666	31089	30723	females
w tym w wieku do 18 lat	64091	72463	89027	94511	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	2241	2204	2392	2352	Sports sections
Trenerzy	1384	1873	3016	3671	Coaches
Instruktorzy sportowi	2610	2681	2448	2250	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	1019	926	990	939	Other persons running sports classes

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years.

TABL. 8 (80). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R.
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	14	842	732	819	21	14	Acrobatics ^a
Badminton	29	889	474	698	7	31	Badminton
Biathlon ^a	8	414	206	382	10	7	Biathlon ^a
Boks	31	1189	210	736	31	34	Boxing
Brydż sportowy	6	131	15	10	–	4	Bridge
Gimnastyka artystyczna	12	551	551	551	18	17	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	8	312	185	293	17	9	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	31	1676	152	1039	58	25	Ice hockey
Jeździectwo ^a	51	850	682	390	32	63	Equestrian sports ^a
Judo	53	4745	1485	4486	69	74	Judo
Kajakarstwo klasyczne	10	302	128	223	5	12	Classic canoeing
Karate ^a	63	4173	1372	3080	42	154	Karate ^a
Kick-boxing	27	1419	250	957	27	36	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	19	703	225	291	11	15	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	18	467	129	342	9	12	Road cycling
Koszykówka	75	3743	1211	3083	173	57	Basketball
Lekkoatletyka	82	3617	1889	2806	120	74	Athletics
Łucznictwo	13	449	171	273	17	7	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	4	266	206	210	6	7	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^a	3	55	22	53	1	1	Speed skating ^a
Narciarstwo alpejskie	19	1986	867	926	28	35	Alpine skiing

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (80). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018 (cont.)
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Narciarstwo klasyczne	17	488	218	404	28	12	Nordic skiing
Piłka nożna	652	56933	2127	45193	2067	409	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	32	931	124	583	42	10	Indoor football
Piłka ręczna	46	2707	1496	2518	78	29	Handball
Piłka siatkowa	204	8289	4902	6753	255	174	Volleyball
Pływanie	76	6149	3028	5848	149	107	Swimming
Podnoszenie ciężarów	8	177	38	43	7	6	Weightlifting
Sport lotniczy ^a	26	1026	155	153	8	53	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	18	354	32	90	8	9	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	33	3119	265	190	75	87	Sport shooting ^a
Szachy	42	1979	565	1484	19	65	Chess
Szermierka	23	901	399	810	42	20	Fencing
Tenis	44	1800	786	1497	49	50	Tennis
Tenis stołowy	102	2708	765	1895	76	105	Table tennis
Wioślarstwo	1	23	11	23	–	3	Rowing
Zapasy styl klasyczny	4	208	45	188	8	6	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	6	356	120	317	15	6	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^a	25	639	269	328	7	70	Sailing ^a

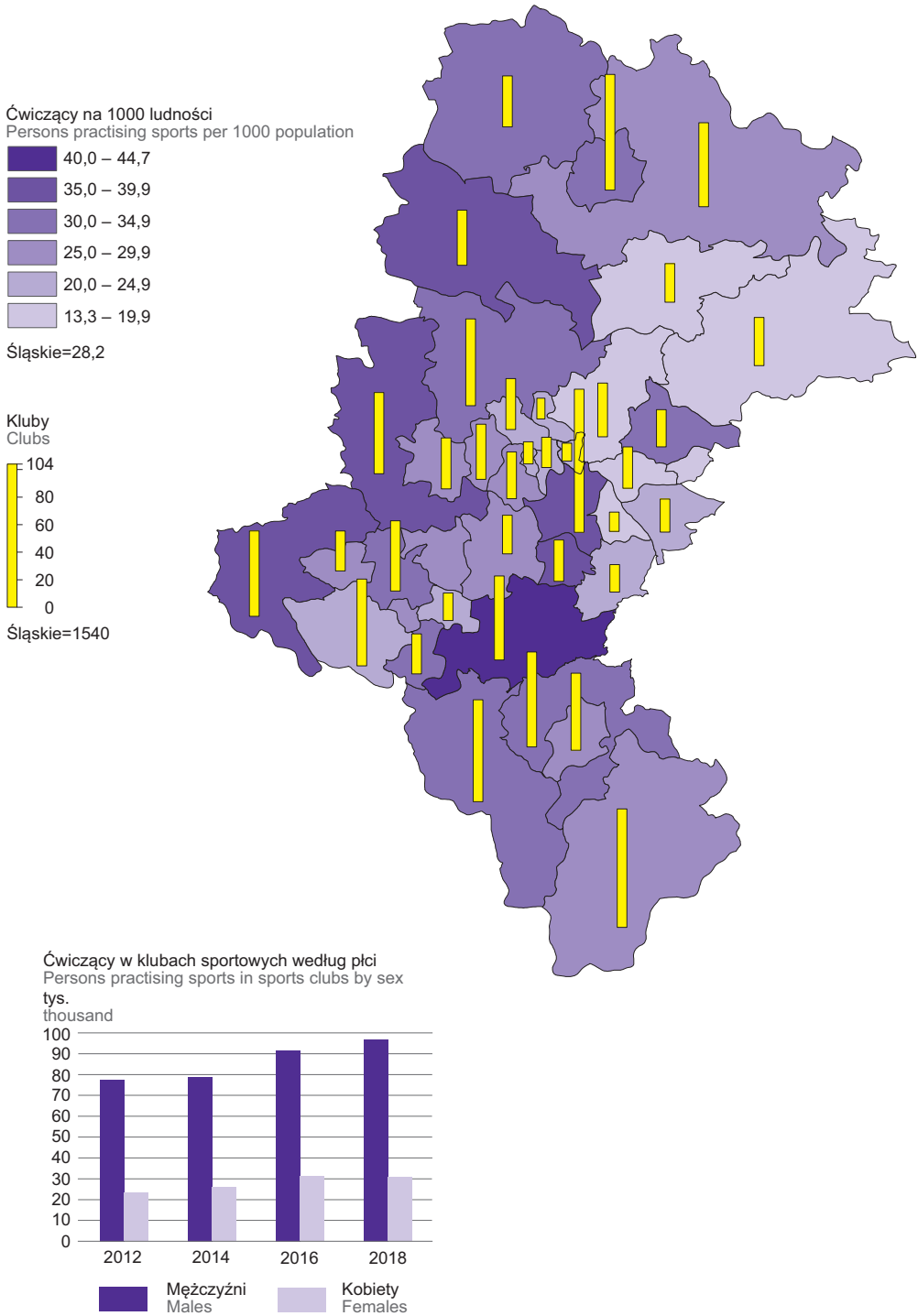
a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 9 (81). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2018 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2018
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem ^b	212	84	Stadiums total ^b
w tym piłkarskie	155	60	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	643	219	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	629	212	of which football
Boiska do gier małych ^c	261	103	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	60	35	basketball
piłki ręcznej	19	9	handball
piłki siatkowej	39	19	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	291	149	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	243	97	Tennis courts
Hale sportowe	112	75	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	160	56	Gyms ^d
Pływalnie	127	79	Swimming pools
Tory sportowe	21	9	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	46	11	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni.
c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.
a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

MAPA 4 (33). **KLUBY SPORTOWE W 2018 R.**
 MAP 4 (33). **SPORTS CLUBS IN 2018**

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (82). PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	234	493	622	662	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	73	67	78	79	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	20	15	15	14	institutes ^b
uczelnie ^b	.	24	21	20	higher education institutions ^b
pozostałe	.	28	42	45	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	.	289	340	351	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	120	264	312	323	of which manufacturing
Budownictwo	.	12	.	.	Construction
Usługi ^c	103	192	267	290	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	73,1	80,4	82,3	80,9	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	73,9	82,9	89,4	89,5	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	179,8	182,4	89,4	institutes ^b
uczelnie ^b	77,8	84,5	94,7	92,7	higher education institutions ^b
pozostałe	29,4	59,7	66,8	68,4	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	57,5	70,1	44,9	45,4	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	57,5	69,1	46,1	43,9	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	.	52,5	Construction
Usługi ^c	73,6	82,2	88,4	88,6	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
EXPENDITURES^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

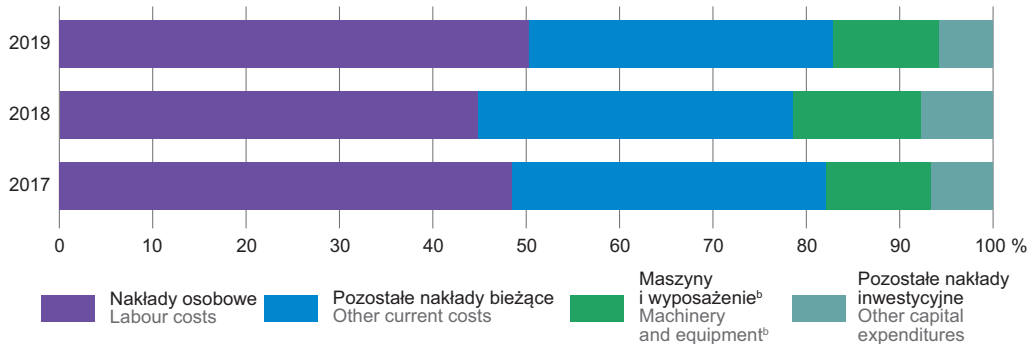
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
OGÓŁEM	848,8	1352,2	1871,2	2461,3	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	645,6	684,4	812,3	1091,6	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	319,7	243,3	262,6	255,4	institutes ^b
uczelnie ^b	.	355,3	429,5	713,5	higher education institutions ^b
pozostałe	.	85,8	120,2	122,7	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	.	2,9	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	.	493,2	690,4	957,8	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	155,0	469,8	665,3	912,0	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	24,2	.	Construction
Usługi ^c	688,4	848,3	1153,7	1471,5	Services ^c

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 186. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See notes to the chapter, item 1 on page 186. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (48). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW

CHART 1 (48). EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS

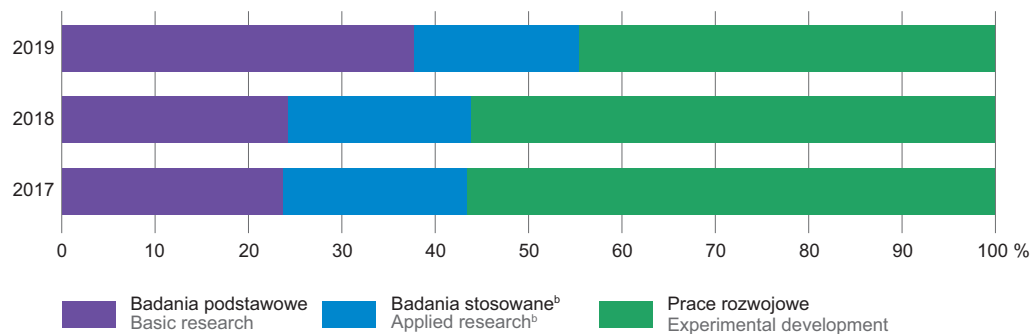

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (49). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R

CHART 2 (49). EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b W 2017 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b In 2017 including expenditures on industrial research.

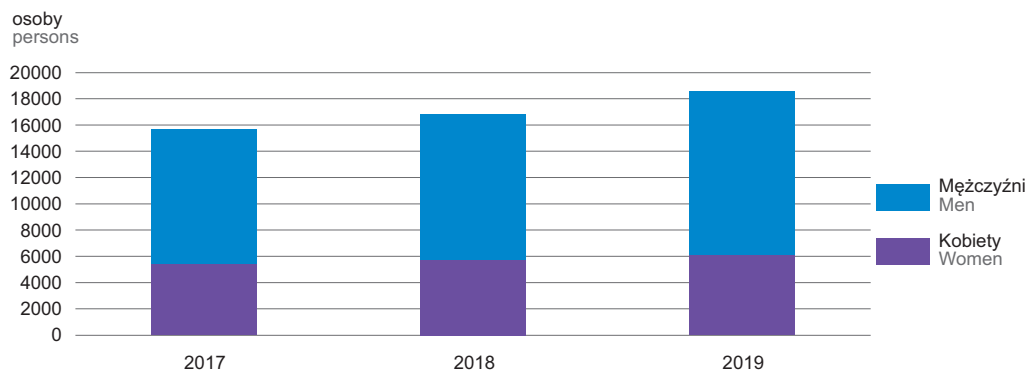
TABL. 2 (83). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)

EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	848,8	1352,2	1871,2	2461,3	TOTAL
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	83,5	149,8	185,1	250,2	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	641,4	1021,9	1402,0	1742,9	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	40,0	75,5	127,3	220,1	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	3,5	5,8	8,8	.	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	59,1	46,1	81,3	89,4	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	21,3	53,0	66,8	.	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (50). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (50). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant.

TABL. 3 (84). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education						SPECIFICATION
		wyższym tertiary					pozostałym other	
		z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostali others			
			doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)				
OGÓŁEM	2018	16797	957	1923	4253	7689	1975	TOTAL
	2019	18541	915	2128	4258	9172	2068	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		9831	881	2097	3955	2392	506	of which R&D dedi- cated entities
instytuty ^c		1627	.	.	473	729	243	institutes ^c
uczelnie ^c		7479	814	1975	3421	1158	111	higher education institutions ^c
pozostałe		725	.	.	61	505	152	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		.	-	-	-	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		4972	.	.	154	3630	1163	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		4681	.	.	133	3429	1097	of which manufac- turing
Budownictwo		.	.	.	10	.	.	Construction
Usługi ^d		13104	899	2116	4094	5127	868	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 186. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G-U).

a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professional post in scientific institutions. c See notes to the chapter, item 1 on page 186. d Other kinds of activity (sections G-U).

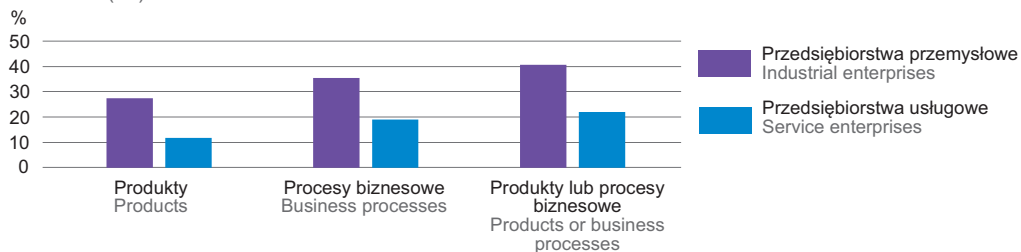
TABL. 4 (85). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018		2019			SPECIFICATION
	ogółem total		badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff	
O G Ó Ł E M	10572,0	11452,9	8834,8	1826,0	792,1	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo						of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	1498,7	1381,2	975,2	320,5	85,5	institutes ^b
uczelnie ^b	3483,6	4024,8	3653,5	221,3	150,0	higher education institutions ^b
pozostałe	519,4	516,6	379,2	74,8	62,6	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2971,7	3358,7	2174,6	823,2	360,9	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2872,3	3224,1	2094,2	810,8	319,1	of which manufacturing
Budownictwo	Construction
Usługi ^c	7171,3	7951,4	6546,9	985,9	418,6	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 186. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a In full-time equivalents (FTE). b See notes to the chapter, item 1 on page 186. c Other kinds of activity (sections G–U).

WYKRES 4 (51). PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2017–2019 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b

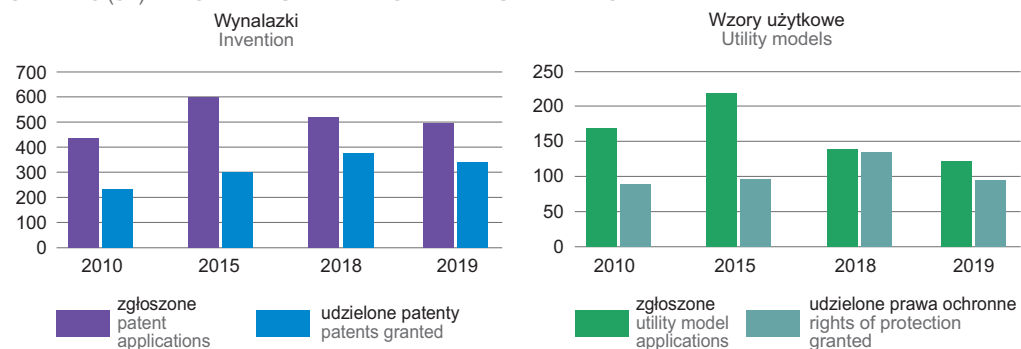
CHART 4 (51). INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2017–2019 BY INNOVATION TYPES^b

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49. b W % w liczby przedsiębiorstw ogółem.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (52). WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a

CHART 5 (52). DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne Information society

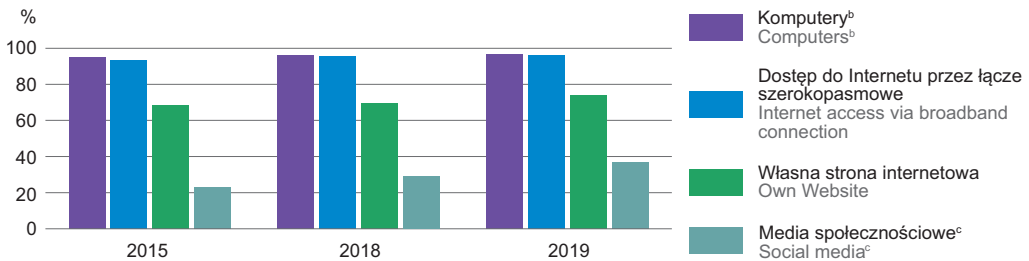
TABL. 5 (86). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	.	7,0	11,0	17,2	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż elektroniczną	10,5	12,0	15,3	14,9	Enterprises conducting electronic sales
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	.	16,8	18,3	Enterprises using open data

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 6 (53). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
As of January

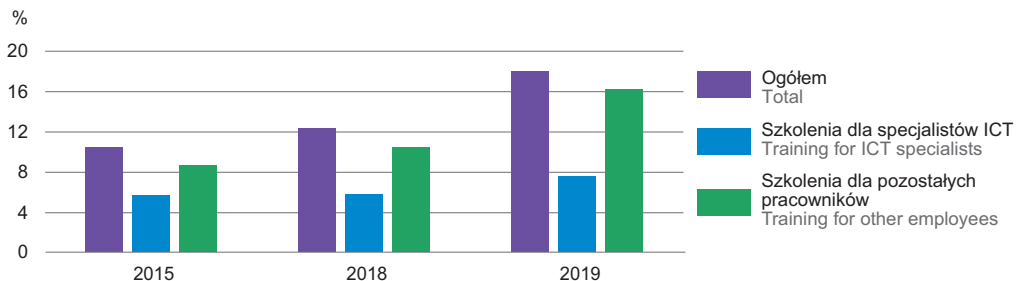

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. b Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooki); od 2015 r. również smartfony i nettopy. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2015 including smartphones and nettops. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (54). PRZEDSIĘBIORSTWA ZAPEWNIAJĄCE SWOIM PRACOWNIKOM SZKOLENIA PODNOŚĄCE UMIEJĘTNOŚCI Z ZAKRESU ICT

CHART 7 (54). ENTERPRISES PROVIDING ICT TRAINING TO THEIR EMPLOYEES

Dział XII. Ceny
Chapter XII. Prices

TABL. 1 (87). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain – per dt:
pszenicy	59,95	65,61	72,16	70,12	wheat
żyta	41,72	50,18	62,42	63,45	rye
jęczmienia	45,20	55,27	65,36	66,05	barley
owsa i mieszanek zbożowych	40,74	41,35	50,72	58,42	oats and cereal mixed
pszenżyta	45,49	51,86	63,00	64,59	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	80,37	54,67	68,56	136,99	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	78,79	52,27	68,87	140,77	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	11,56	11,78	7,60	7,52	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	127,54	153,89	153,92	156,34	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	615,47	677,11	940,20	863,17	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	.	1913,00	.	.	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,45	5,86	5,08	5,83	cattle (excluding calves)
cielęta	5,77	8,78	10,40	9,68	calves
trzoda chlewna	3,78	4,12	4,41	5,34	pigs
Mleko krowie – za 1 l	1,02	1,15	1,34	1,34	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt.	0,25	0,34	0,42	0,31	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 2 (88). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain – per dt:
pszenicy	72,02	83,92	88,53	94,39	wheat
żyta	61,01	68,99	77,38	80,99	rye
jęczmienia	64,90	77,24	78,97	86,32	barley
owsa	60,85	74,50	75,64	80,35	oats
pszenżyta	61,18	74,52	78,67	83,36	triticale
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt	111,45	81,15	96,96	194,79	Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt
Siano łąkowe – za 1 dt	44,83	44,34	46,88	51,51	Meadow hay – per dt
Stoma zbóż ozimych – za 1 dt	31,35	36,06	31,81	40,93	Straw of winter cereals – per dt
Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	166,27	224,67	226,02	220,00	Livestock – piglet – per head
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
cielęta	8,67	.	.	.	calves
trzoda chlewna	pigs
Jaja kurze – za 1 szt.	0,49	0,66	0,81	0,78	Hen eggs – per piece

WYKRES 1 (55). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

Rok poprzedni=100

CHART 1 (55). PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

Previous year=100

Dział XIII. Rolnictwo
Chapter XIII. Agriculture

TABL. 1 (89). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION	
		Total	Of which private farms		
		w ha	in ha		
O G Ó Ł E M	2010	391197	362938	T O T A L	
	2015	356706	330372		
	2018	371897	347422		
	2019	362310	338562		
W dobrej kulturze rolnej		357789	335161	In good agricultural condition	
Pod zasiewami		270357	250758	Sown area	
Grunty ugorowane		5619	5384	Fallow land	
Uprawy trwałe		1710	1690	Permanent crops	
Ogrody przydomowe		345	344	Kitchen gardens	
Łąki trwałe		72330	70006	Permanent meadows	
Pastwiska trwałe		7428	6979	Permanent pastures	
Pozostałe		4522	3400	Others	

a Według siedziby użytkownika.

a By residence of the holder.

TABL. 2 (90). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH

Stan w czerwcu

FARMS BY AREA GROUPS

As of June

LATA YEARS	w tys. in thousands	Gospodarstwa Farms								Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
O G Ó Ł E M T O T A L											
2010	64,7	3,2	33,9	36,9	15,8	4,7	1,8	2,6	1,0	6,9	6,0
2013	59,0	3,6	30,6	37,7	16,5	4,8	2,0	3,4	1,4	7,4	6,5
2016	54,5	4,6	30,5	36,3	15,9	4,8	2,6	3,7	1,6	7,6	6,8
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS											
2010	64,6	3,2	34,0	37,0	15,9	4,7	1,8	2,6	0,9	6,4	5,6
2013	58,9	3,6	30,7	37,7	16,5	4,8	2,0	3,4	1,3	6,9	6,1
2016	54,4	4,6	30,6	36,4	15,9	4,8	2,5	3,7	1,5	7,1	6,3

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (91). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE

ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010		153	3451	2288
2015		173	5822	816
2018		118	2301	650
2019		106	2695	862

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (92). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	267992	263955	272615	270357	250758	T O T A L
w tym:						of which:
Zboża	213120	200188	211257	216461	202690	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	172920	164232	172423	173753	163506	basic cereals
pszenica	65013	65696	69665	68869	61991	wheat
żyto	29794	16877	22907	20708	20158	rye
jęczmień	31475	31264	31039	31143	29320	barley
owies	14068	11767	15369	14178	13959	oats
pszenżyto	32570	38628	33443	38855	38078	triticale
mieszanek zbożowe	22214	14706	18544	20032	20004	cereal mixed
kukurydza na ziarno	14820	20201	18222	20089	16647	maize for grain
Ziemniaki	11301	7588	7332	7358	7308	Potatoes
Buraki cukrowe	1681	1165	1727	1479	1012	Sugar beets
Rzepak i rzepik	20686	19687	25257	18145	14320	Rape and turnip rape

TABL. 5 (93). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW

SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2011-2015 ^a	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes						
Zboża	815507	745894	791470	823214	735741	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	624044	597880	628895	627359	566065	basic cereals
pszenica	282068	285572	299257	295486	251760	wheat
żyto	67475	44952	61154	54559	52209	rye
jęczmień	106701	103709	107662	104063	94044	barley
owies	42486	35453	47665	41896	41179	oats
pszenżyto	125315	128193	113158	131354	126873	triticale
mieszanek zbożowe	63425	44612	56896	57833	57771	cereal mixed
Ziemniaki	191260	123487	173138	119105	117659	Potatoes
Buraki cukrowe	105363	68171	103809	103744	69801	Sugar beets
Rzepak i rzepik	56191	56473	69214	48916	36876	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	332070	239516	369486	280600	275670	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	39,0	37,3	37,5	38,0	36,3	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	36,8	36,4	36,5	36,1	34,6	basic cereals
pszenica	43,3	43,5	43,0	42,9	40,6	wheat
żyto	27,7	26,6	26,7	26,3	25,9	rye
jęczmień	35,0	33,2	34,7	33,4	32,1	barley
owies	31,3	30,1	31,0	29,5	29,5	oats
pszenżyto	35,1	33,2	33,8	33,8	33,3	triticale
mieszanek zbożowe	32,3	30,3	30,7	28,9	28,9	cereal mixed
Ziemniaki	217	163	236	162	161	Potatoes
Buraki cukrowe	634	585	601	701	690	Sugar beets
Rzepak i rzepik	28,5	28,7	27,4	27,0	25,8	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	44,8	33,4	49,0	38,8	39,4	Meadow hay

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

TABL. 6 (94). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu AREA in ha – as of June					
O G Ó Ł E M	2587	2531	2499	2433	T O T A L
Kapusta	421	351	337	337	Cabbages
Kalafiory	65	62	61	61	Cauliflowers
Cebula	188	188	214	192	Onions
Marchew jadalna	651	620	507	481	Carrots
Buraki ćwikłowe	300	295	294	277	Beetroots
Ogórki	186	182	190	190	Cucumbers
Pomidory	100	97	99	99	Tomatoes
Pozostałe ^b	676	736	797	796	Others ^b
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
O G Ó Ł E M	63144	62441	53985	51914	T O T A L
Kapusta	15441	13962	12349	12349	Cabbages
Kalafiory	1058	996	920	920	Cauliflowers
Cebula	3149	3527	3708	3258	Onions
Marchew jadalna	21394	19420	12946	11780	Carrots
Buraki ćwikłowe	7875	7432	7150	6698	Beetroots
Ogórki	2899	2966	2857	2857	Cucumbers
Pomidory	1616	1656	1626	1626	Tomatoes
Pozostałe ^b	9712	12481	12429	12426	Others ^b
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta	367	398	366	366	Cabbages
Kalafiory	164	161	150	150	Cauliflowers
Cebula	168	188	174	170	Onions
Marchew jadalna	328	313	255	245	Carrots
Buraki ćwikłowe	263	252	244	242	Beetroots
Ogórki	156	163	150	150	Cucumbers
Pomidory	161	170	164	164	Tomatoes
Pozostałe ^b	144	170	156	156	Others ^b

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
 a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

WYKRES 1 (56). ZBIORY OWOCÓW

CHART 1 (56). FRUIT PRODUCTION

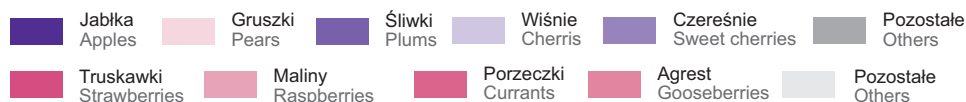
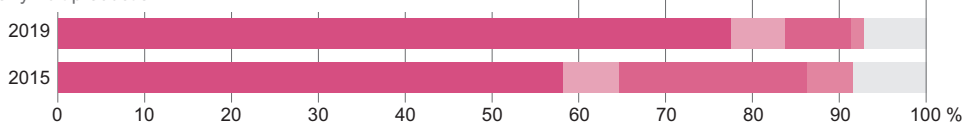
Zbiory owoców z drzew owocowych:

Tree fruit production:

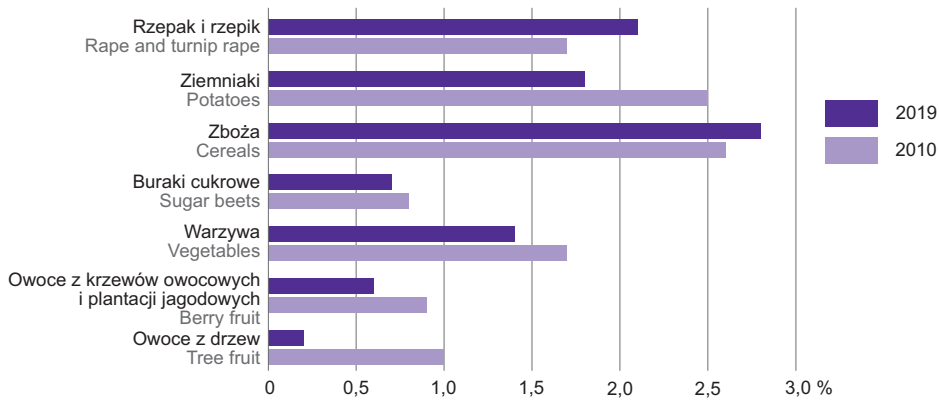
Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:

Berry fruit production:

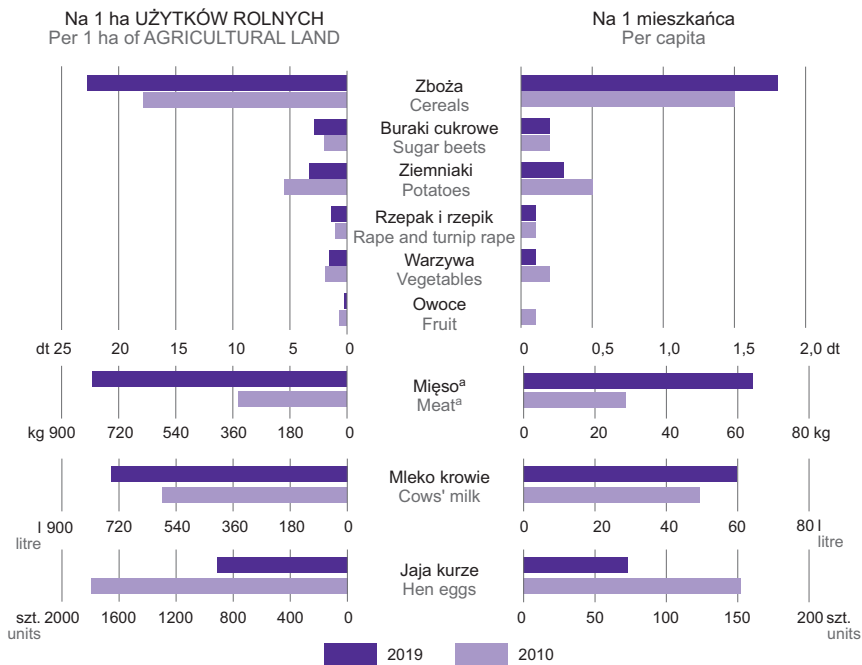
WYKRES 2 (57). UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH

CHART 2 (57). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS

WYKRES 3 (58). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

CHART 3 (58). PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates a per post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (95). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS AND SHEEP

As of June

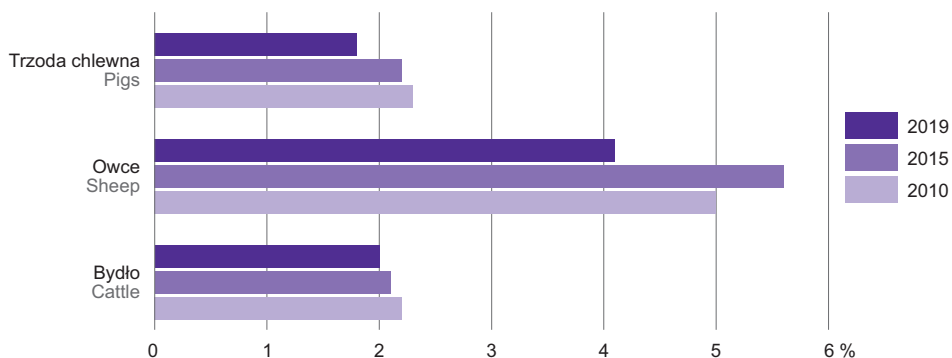
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło	127454	122320	122137	128829	120158	115787	115787	122483	Cattle
w tym krowy	53312	46510	46431	47440	50078	43629	43489	44488	of which cows
Trzoda chlewna	348773	251562	220418	198878	292281	186743	165020	144898	Pigs
w tym lochy	33599	22899	19468	17185	32203	16402	15402	13509	of which sows
Owce	13059	12834	11160	11134	12298	12069	10301	9942	Sheep
w tym maciorki	8313	7175	7757	5859	7921	6858	7327	5213	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	163452	144552	139832	141953	150370	129403	126227	128537	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	32,6	34,3	32,8	35,6	33,1	35,0	33,3	36,2	Cattle
w tym krowy	13,6	13,0	12,5	13,1	13,8	13,2	12,5	13,1	of which cows
Trzoda chlewna	89,2	70,5	59,3	54,9	80,5	56,5	47,5	42,8	Pigs
w tym lochy	8,6	6,4	5,2	4,7	8,9	5,0	4,4	4,0	of which sows
Owce	3,3	3,6	3,0	3,1	3,4	3,7	3,0	2,9	Sheep
w tym maciorki	2,1	2,0	2,1	1,6	2,2	2,1	2,1	1,5	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	41,8	40,5	37,6	39,2	41,4	39,2	36,3	38,0	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)

a W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2018 r. i 2019 r. – stan z 2016 r.

In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2018 and 2019 – as of 2016.

WYKRES 4 (59). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWYM POGŁÓWIU BYDŁA, TRZODY CHLEWNEJ I OWIEC**

CHART 4 (59). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC STOCK OF CATTLE, PIGS AND SHEEP

TABL. 8 (96). **PRODUKCJA MIĘSA^a**
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	133,7	152,1	215,0	290,5	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	126,3	143,7	202,6	274,1	meat and fats
wołowe	14,4	13,3	22,0	18,8	beef
cielęce	0,2	0,3	-0,0	-0,0	veal
wieprzowe	45,4	43,7	44,2	49,2	pork
baranie	0,1	0,1	0,0	0,1	mutton
końskie	1,5	1,1	2,7	1,5	horseflesh
drobiowe	63,9	84,3	132,3	203,5	poultry
kozy i królicze ^b	0,8	1,0	1,4	1,1	goat and rabbit ^b
podroby	7,4	8,4	12,5	16,4	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	341,8	426,4	578,2	801,7	T O T A L

a W wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Łącznie z dziczyzną.
a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with data for previous years. b Including game.

TABL. 9 (97). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	228,5	240,8	253,6	270,2	242,6	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	58,4	67,5	68,2	74,6	71,7	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4425	5293	5558	5714	5471	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	704,5	512,2	396,4	330,8	265,9	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	177	186	175	157	181	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

TABL. 10 (98). **CIĄGNIKI ROLNICZE**

Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

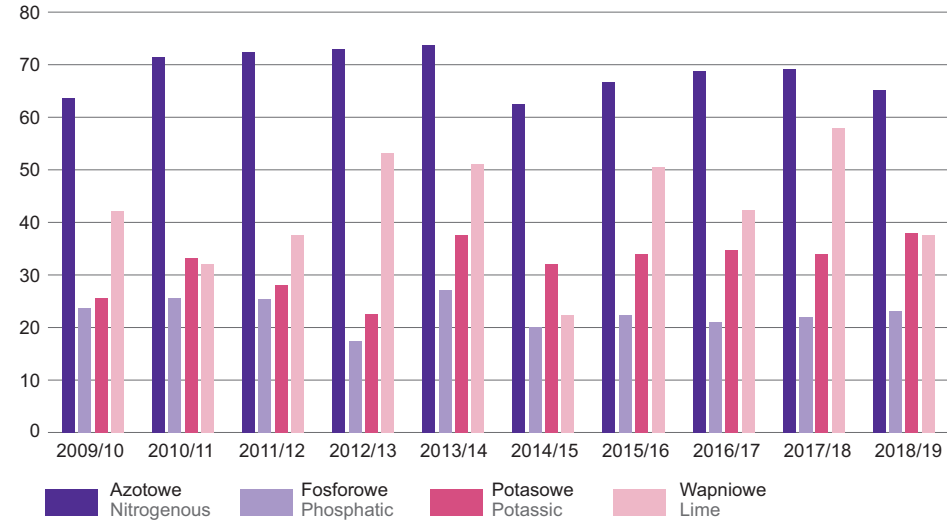
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2010	48445	47723	In units
	2013	46687	46094	
	2016	45866	45283	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2010	8,1	7,6	Agricultural land area per tractor in ha
	2013	8,2	7,7	
	2016	8,0	7,6	

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

WYKRES 5 (60). ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK

CHART 5 (60). CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

na 1 ha użytków rolnych w kg
per 1 ha of agricultural land in kg

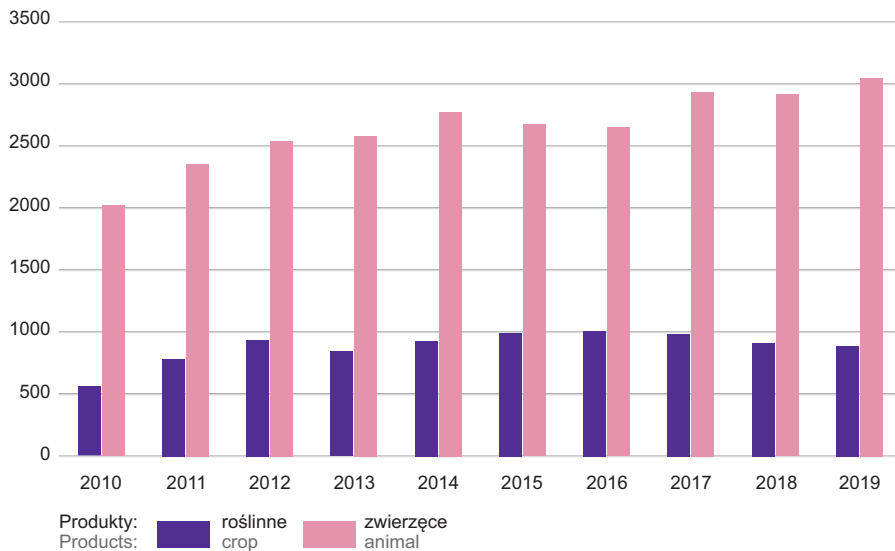

^a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
^a Including mixed fertilizers.

WYKRES 6 (61). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)

CHART 6 (61). VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)

na 1 ha użytków rolnych w zł
per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 11 (99). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Zboża w t	143069	217747	169313	173135	110814	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	117266	181833	117221	111805	71922	of which basic cereals
pszenica	90709	149537	93329	82196	51715	wheat
żyto	7676	6898	3688	7011	4288	rye
jęczmień	10526	12374	10242	9728	5360	barley
owies i mieszanki zbożowe	284	1296	925	1459	612	oats and cereal mixed
pszenżyto	8071	11728	9037	11411	9947	triticale
Ziemniaki w t	1688	6272	6932	6860	5622	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	76292	113013	124131	107183	72095	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	42575	41601	60300	45564	34086	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	9205	42835	39766	23700	19691	Vegetables in tonnes
Owoce w t	8157	5127	7433	4795	4765	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	160404	172807	178084	173100	151072	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	23504	21676	36285	22525	21772	cattle (excluding calves)
cielęta	84	85	51	51	47	calves
trzoda chlewna	49916	53651	47587	43817	32016	pigs
owce	5	6	9	24	24	sheep
konie	1362	1413	3434	1462	1462	horses
drob	85533	95976	90718	105221	95751	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	111921	120921	126305	125954	109229	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	179312	206082	248444	252989	226143	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	29803	3763	4799	12034	8823	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data been not comparable with data for previous years.

TABL. 12 (100). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe)

INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni=100				previous year=100				
Produkcja globalna	91,4	99,6	98,4	102,8	91,1	99,4	99,2	102,2	Gross output
roślinna	77,5	88,2	97,7	92,6	77,0	87,6	98,7	89,2	crop
zwierzęca	104,2	111,1	99,1	111,0	104,4	111,7	99,5	112,7	animal
Produkcja końcowa	96,6	100,7	95,9	105,6	96,9	100,3	96,4	105,1	Final output
roślinna	81,9	84,5	90,2	93,6	81,8	83,0	90,6	88,2	crop
zwierzęca	104,4	112,0	99,3	112,0	104,6	112,6	99,7	113,8	animal
Produkcja towarowa	94,1	107,9	97,4	106,4	94,6	107,9	97,5	106,5	Market output
roślinna	80,8	96,7	94,8	92,2	82,4	96,7	95,8	88,1	crop
zwierzęca	101,8	115,1	98,9	114,0	101,3	115,2	98,4	115,9	animal

TABL. 13 (101). GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)

GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

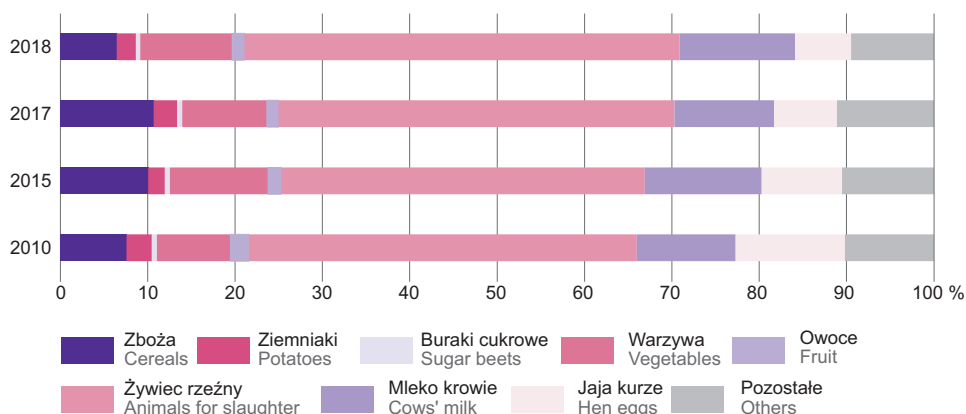
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	40,8	44,2	45,4	40,1	Crop output
Zboża	13,1	16,3	17,7	14,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	10,1	13,5	14,3	11,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	5,2	7,1	7,3	6,0	of which: wheat
żyto	1,0	0,9	1,0	1,0	rye
jęczmień	1,6	2,3	2,5	1,9	barley
Ziemiaki	4,2	2,6	3,8	3,1	Potatoes
Przemysłowe	2,4	3,0	3,1	3,2	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,4	0,3	0,5	0,3	of which sugar beets
Warzywa	7,0	10,4	9,1	10,0	Vegetables
Owoce	2,0	1,4	1,2	1,3	Fruit
Siano łąkowe	3,0	1,1	1,7	1,4	Meadow hay
Pozostałe	9,2	9,4	8,8	6,9	Others
Produkcja zwierzęca	59,2	55,8	54,6	59,9	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	34,5	34,7	37,1	41,7	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	5,8	5,7	5,9	8,3	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,2	0,0	0,0	calves
trzoda chlewna	12,3	9,6	8,8	8,8	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	15,4	18,6	21,8	23,5	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,6	-1,3	0,5	-0,1	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	9,7	12,1	9,8	10,8	Cows' milk
Jaja kurze	12,5	9,0	6,6	6,5	Hen eggs
Obornik	1,0	0,7	.	0,6	Manure
Pozostałe	0,8	0,6	0,6	0,4	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 7 (62). TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)

CHART 7 (62). MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

Dział XIV. Leśnictwo i łowiectwo Chapter XIV. Forestry and hunting

TABL. 1 (102). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	401862	403826	404726	405708	T O T A L in ha
Lasy	392082	393858	394773	395736	Forests
Publiczne	323332	324644	325614	326729	Public
własność Skarbu Państwa	319331	320806	321811	322928	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	312015	314249	315572	315908	managed by the State Forests
parki narodowe	—	—	—	—	national parks
własność gmin ^a	4001	3795	3761	3755	gmina ^a owned
pozostałe	—	42	43	47	other
Prywatne	78530	79182	79111	78978	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	9781	9967	9953	9971	Land connected with forest management
LESISTOŚĆ w %	31,8	31,9	32,0	32,1	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	33,0	33,2	33,3	33,4	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 (63) i 2 (64)

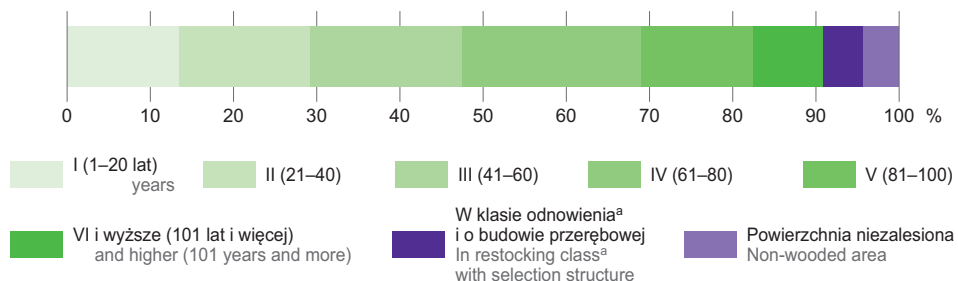
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2015–2019 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 (63) and 2 (64)

Data prepared on the National Forest Inventory conducted in 2015–2019 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (63). POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

CHART 1 (63). FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

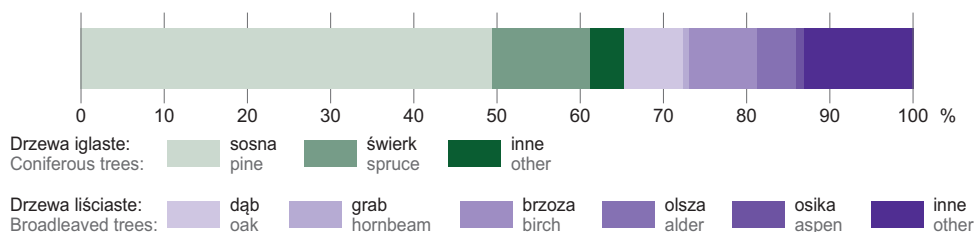

a łącznie z klasą do odnowienia.

a Including class for restocking.

WYKRES 2 (64). POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

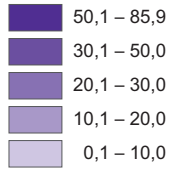
CHART 2 (64). FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

MAPA 1 (34). LASY W 2019 R.

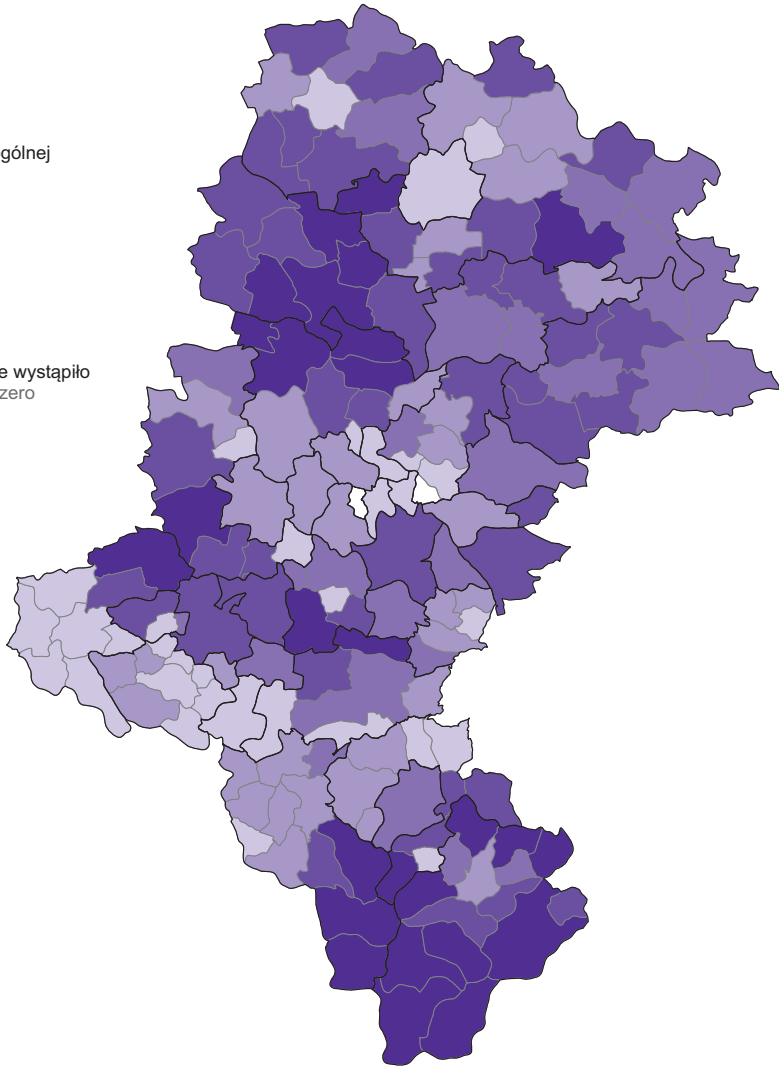
MAP 1 (34). FORESTS IN 2019

W % powierzchni ogólnej
In % of total area

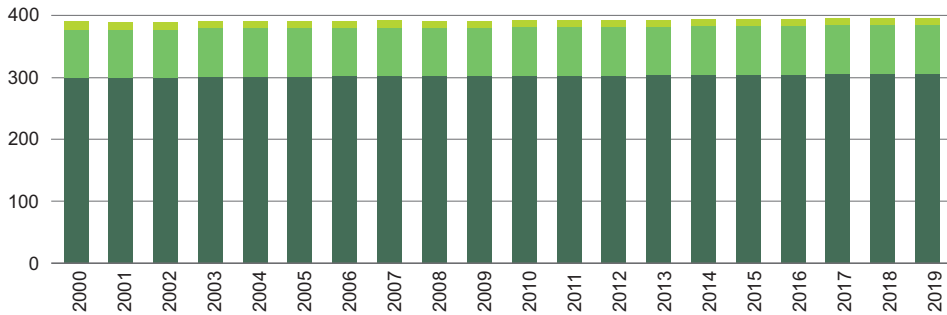
zjawisko nie wystąpiło
magnitude zero

Śląskie=32,1

Powierzchnia lasów
Forest area

tys. ha
thousand ha

Lasy: w zarządzie Lasów Państwowych prywatne pozostałe
Forests: managed by the State Forest private other

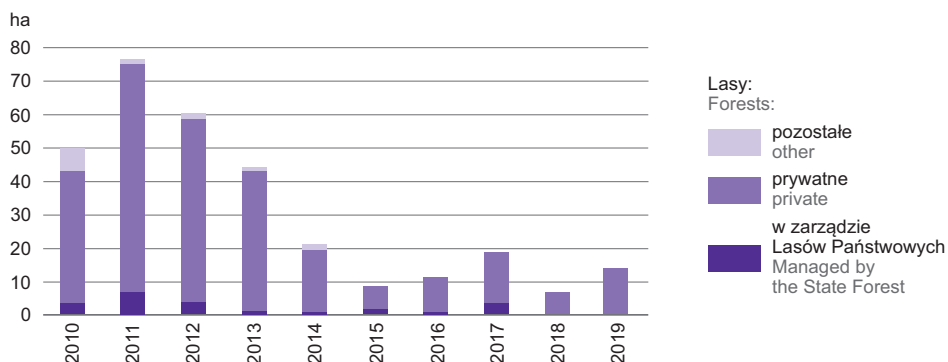
TABL. 2 (103). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE
TREATMENT ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
Odnowienia i zalesienia	3178	3108	2686	3094	2989	2985	104	Renewals and afforestation
Odnowienia								Renewals
sztuczne ^b	2809	2482	2287	2345	2301	2297	44	artificial ^b
naturalne	369	626	400	748	688	688	60	natural
Zalesienia ^c	50	8	7	14	—	—	14	Afforestation ^c
Poprawki i uzupełnienia	270	213	146	190	156	154	34	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	16020	16476	15235	13298	13003	12935	295	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	18639	16518	16669	13986	13115	13098	871	Area covered by thinnings

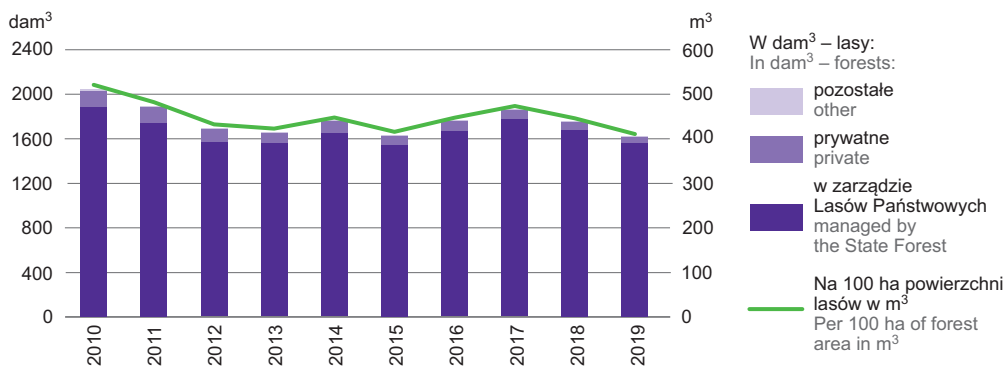
a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

a Estimated data. b Including renewals under cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in land development plan or a decision on building conditions and site management.

WYKRES 3 (65). **ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH**
CHART 3 (65). AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND

WYKRES 4 (66). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)**
CHART 4 (66). TIMBER REMOVALS

TABL. 3 (104). POZYSKANIE DREWNA^a
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	las publiczne public forests		las prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam ³	2078,6	1670,2	1790,0	1654,5	1595,5	1592,3	59,0	TOTAL in dam ³
Grubizna	2035,1	1629,1	1753,4	1617,6	1558,5	1555,3	59,0	Timber
Grubizna iglasta w tym drewno wielkowymiarowe	1721,7 914,4	1195,7 705,9	1308,9 729,7	1236,6 693,6	1191,6 663,3	1189,5 661,9	44,9 30,4	Coniferous of which large-size wood
Grubizna liściasta w tym drewno wielkowymiarowe	313,4 85,6	433,4 131,6	444,5 123,2	381,0 110,8	366,9 103,1	365,8 102,6	14,1 7,7	Non-coniferous of which large-size wood
Drewno małowymiarowe^b	43,5	41,0	36,5	36,9	36,9	36,9	–	Slash^b
Do przerobu przemysłowego	1,8	1,8	0,3	0,2	0,2	0,2	–	Slash for industrial purposes
Opałowe	41,7	39,2	36,3	36,7	36,7	36,7	–	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	519,0	413,6	444,2	408,7	492,0	496,8	74,8	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (105). SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZNY ŁOWNEJ
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w t in tonnes				
Owoce leśne	–	2	1	7	Forest fruits
Grzyby leśne	–	–	23	27	Forest mushrooms
Zwierzyzna łowna	345	277	296	493	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (106). POŻARY W LASACH
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pożary	356	832	550	511	Number of fires
w tym: podpalenia	119	277	166	184	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	158	300	232	189	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	182,5	355,3	197,4	147,8	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	57,9	112,0	67,3	56,9	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	86,2	159,5	94,1	57,5	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,5	0,4	0,4	0,3	Average forest area burned by fire in ha

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
Source: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

Uwaga do tablic 6 (107)–8 (109).

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6 (107)–8 (109).

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

TABL. 6 (107). KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE

Stan w dniu 10 marca

CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION

AND HUNTING DISTRICTS

As of 10 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	210	176	175	176	number ^a
członkowie ^b	6907	6663	6902	6957	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	218	207	204	204	number
powierzchnia w tys. ha	949,1	931,9	907,1	910,1	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	360,9	358,1	354,1	354,5	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a member of a hunting club.

S o u r c e: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (108). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a

Stan w dniu 10 marca

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2018	2019	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	68	106	86	114	Moose
Daniele	1184	1293	1441	1566	Fallow deer
Mufłony	11	16	2	20	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	7,8	8,4	10,5	10,0	Deer
Sarny	33,4	33,4	38,2	37,0	Roe deer
Dziki	8,1	9,5	3,1	2,6	Wild boars
Lisy	8,0	8,7	8,4	8,3	Foxes
Zajęce	17,5	17,8	17,4	16,5	Hares
Bażanty	33,4	30,6	27,6	27,5	Pheasants
Kuropatwy	15,1	8,2	6,4	6,2	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

S o u r c e: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (109). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄTCULLING^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2018/19	2019/20	GAME SPECIES
	w szt. in heads				
Daniele	465	422	519	626	Fallow deer
Jelenie	2437	3570	4272	3730	Deer
Sarny	6821	8163	9184	8172	Roe deer
Dziki	7127	11185	11162	15561	Wild boars
Lisy	5285	7495	7222	8573	Foxes
Zajęce	977	931	458	515	Hares
Bażanty	8109	9478	6202	5881	Pheasants
Kuropatwy	62	30	23	35	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

S o u r c e: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XV. Przemysł i budownictwo Chapter XV. Industry and construction

Przemysł Industry

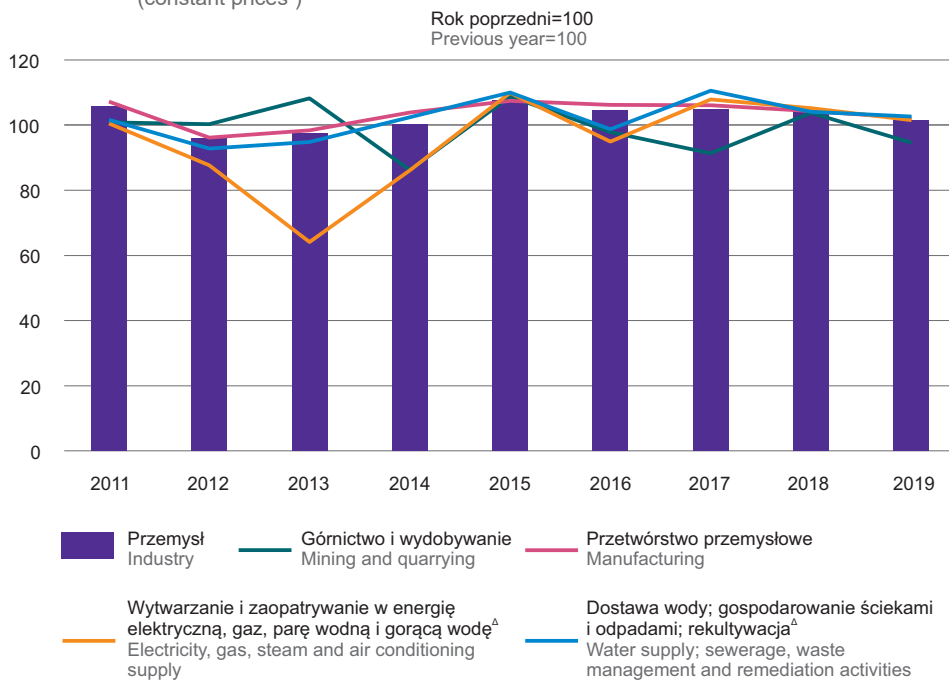
TABL. 1 (110). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	2018=100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące		current prices			
OGÓŁEM TOTAL	173623,3	193638,7	233039,2	234893,3	100,0	101,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	23162,7	21351,9	24678,6	23600,4	10,0	94,6
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	133106,4	159739,4	194240,4	196294,9	83,6	102,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	12424,8	7067,7	7599,5	8166,6	3,5	101,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	4929,3	5479,6	6520,7	6831,4	2,9	102,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (67). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD (ceny stałe^b)**

CHART 1 (67). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS (constant prices^b)**

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str 172.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. See general notes, item 11 on page 172.

TABL. 2 (111). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2018	2019		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcyj krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Węgiel kamienny ^b w mln t	66,9	61,4	52,2	50,3	81,0	Hard coal ^b in million tonnes
Świeże i schłodzone mięso wołowe i cielęce w tys. t	21,0	25,1	23,2	25,4	4,3	Fresh or chilled beef and veal meat in thousand tonnes
Mięso wieprzowe świeże lub schłodzone w tys. t	110,7	119,0	79,0	70,3	4,3	Pork meat, fresh or chilled in thousand tonnes
Mięso drobiowe w tys. t	109,7	104,6	128,1	106,5	3,5	Poultry meat in thousand tonnes
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	1665,0	1873,2	1950,3	2040,9	17,6	Fruit and vegetable juice in thousand hectolitres
Piwo otrzymywane ze siodu ^c w mln hl	11,0	11,1	10,4	10,2	25,3	Beer from malt ^c in million hectolitres
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt.:						Clothes and garments in thousand units:
płaszczki męskie lub chłopięce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	44	12	4	4	1,1	men's or boys' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar articles
garnitury i komplety męskie lub chłopięce	186	198	159	114	10,5	men's or boys' suits and ensembles
płaszczki damskie lub dziewczęce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	90	45	35	.	.	women's or girls' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar articles
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^d w tys. par	1160	1591	1507	1255	12,8	Footwear with leather uppers ^d in thousand pairs
Tarcica w dam ³	217,9	178,7	140,3	135,5	2,7	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	212,4	172,1	137,0	133,0	3,0	of which coniferous sawnwood
Okna i drzwi, ościeżnice i progi z drewna w tys. szt.	1160	2675	2607	2134	15,6	Wooden windows and their frames, doors and their frames and thresholds in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych. c O objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%. d Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem z drewna.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Excluding coal briquettes and similar solid fuels. c Of an alcoholic strength of more than 0.5%. d Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with wooden outer soles.

TABL. 3 (112). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	440604	425324	442013	446490	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	119006	98402	83516	83154	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	283315	296267	328673	333435	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	18205	11368	10237	10148	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	20078	19286	19587	19753	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	4026,04	4769,95	5405,07	5759,84	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	5792,43	6916,73	7888,01	8562,66	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3240,24	4040,38	4756,75	5073,32	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	5322,46	6426,80	7596,65	7199,35	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	3469,05	4047,76	4551,67	4809,89	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

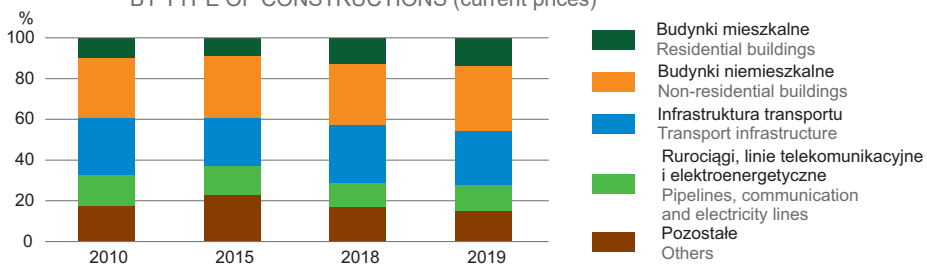
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo
Construction
TABL. 4 (113). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	16439,1	18914,5	23831,4	26374,5	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	9673,0	10421,2	11792,3	12762,7	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^a	3210,3	2898,7	3208,2	3729,5	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3789,6	3912,9	4894,9	5182,5	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	2673,1	3609,6	3689,1	3850,7	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
 a Realised by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation).

WYKRES 2 (68). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a
WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)
CHART 2 (68). CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a
BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (114). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				SPECIFICATION
	2010	2015	2018	2019	
O G Ó Ł E M	9673,0	10421,2	11792,3	12762,7	T O T A L
	9673,0	10421,2	11792,3	12762,7	
	10421,2	11792,3	12762,7	13762,7	
	11792,3	13762,7	15762,7	17762,7	
	12762,7	15762,7	17762,7	19762,7	
2019	12762,7	15762,7	17762,7	19762,7	
Budynki	5823,3	4273,8	4273,8	4273,8	Buildings
budynki mieszkalne	1757,1	1143,6	1143,6	1143,6	residential buildings
budynki niemieszkalne	4066,2	3130,3	3130,3	3130,3	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	6939,3	5110,2	5110,2	5110,2	Civil engineering works
infrastruktura transportu	3399,1	2666,8	2666,8	2666,8	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1606,3	1280,6	1280,6	1280,6	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowlane na terenach przemysłowych	1772,3	1014,0	1014,0	1014,0	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	161,6	148,9	148,9	148,9	other civil engineering works
roboty o charakterze remontowym i pozostałe					Works with a restoration character and other works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (115). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Budynki^a	9202	9373	10772	10208	Buildings^a
miasta	5407	5594	6639	6137	urban areas
wieś	3795	3779	4133	4071	rural areas
Budynki mieszkalne	7095	7210	8359	8389	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	6890	7014	8096	8136	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	114	132	219	206	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	2107	2163	2413	1819	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	52	40	27	41	hotels and similar buildings
budynki biurowe	83	81	72	70	office buildings
budynki handlowo-usługowe	467	364	317	290	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	845	1091	1235	701	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	348	308	370	366	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	114	81	56	50	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	198	198	336	301	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	13954,3	15114,3	19462,1	18498,6	Cubic volume in dam³
miasta	10711,2	11625,4	15035,7	14266,3	urban areas
wieś	3243,1	3488,9	4426,4	4232,4	rural areas
Budynki mieszkalne	5635,6	5765,4	6628,4	7038,2	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	4825,2	4979,7	5600,8	5661,1	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	763,1	740,5	997,0	1357,7	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	8318,7	9348,9	12833,7	11460,5	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	151,7	88,6	41,4	39,9	hotels and similar buildings
budynki biurowe	505,4	444,8	494,3	262,1	office buildings
budynki handlowo-usługowe	2185,3	2160,5	2107,7	1145,5	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	220,8	232,4	224,2	157,8	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	4209,3	4927,5	9302,2	9395,1	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	788,6	1138,6	299,4	186,7	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	257,4	356,5	364,4	273,4	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (116). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	64288	53149	53274	53996	Average paid employment
Budowa budynków ^a	22391	15294	15407	15259	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	20776	18113	18584	19078	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	21122	19472	19283	19659	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2919,04	3443,12	4287,29	4623,22	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	2554,81	2915,84	3614,80	3926,36	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3182,17	3647,87	4958,02	5318,80	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	3046,22	3663,76	4178,19	4489,10	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XVI. Transport Chapter XVI. Transport

TABL. 1 (117). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane ^a	2155	1970	1943	1925	Railways lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	1744	1653	1936	1667	of which: electrified
jednotorowe	1043	913	908	867	single track
dwu- i więcej torowe	1112	1057	1035	1058	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	17,5	16,0	15,8	15,6	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	21263,7	21648,6	21741,9	22037,4	Hard surface public roads
w tym: miejskie	9542,8	9781,2	9771,3	9957,0	of which: urban
zamiejskie	11720,9	11867,4	11970,6	12080,4	non urban
ekspresowe	102,5	130,9	132,5	132,5	expressways
autostrady	107,4	176,4	174,9	213,8	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	172,4	175,5	176,3	178,7	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	.	725,3	933,7	1047,6	Roads for bicycle
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	.	5,9	7,6	8,5	Per 100 km ² of total area

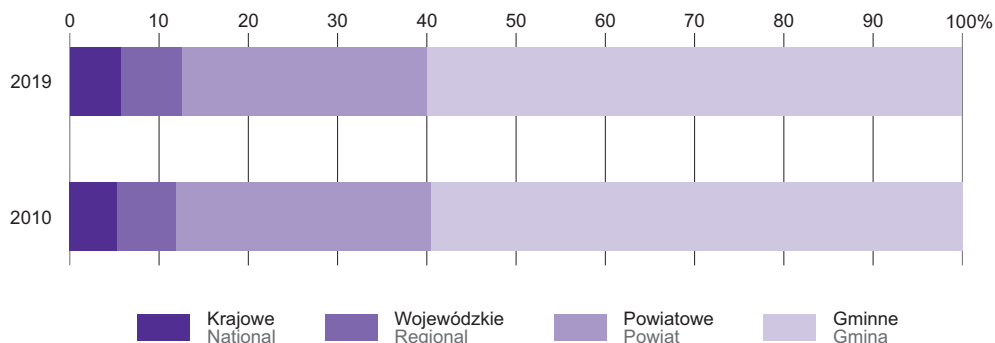
a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (69). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
CHART 1 (69). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

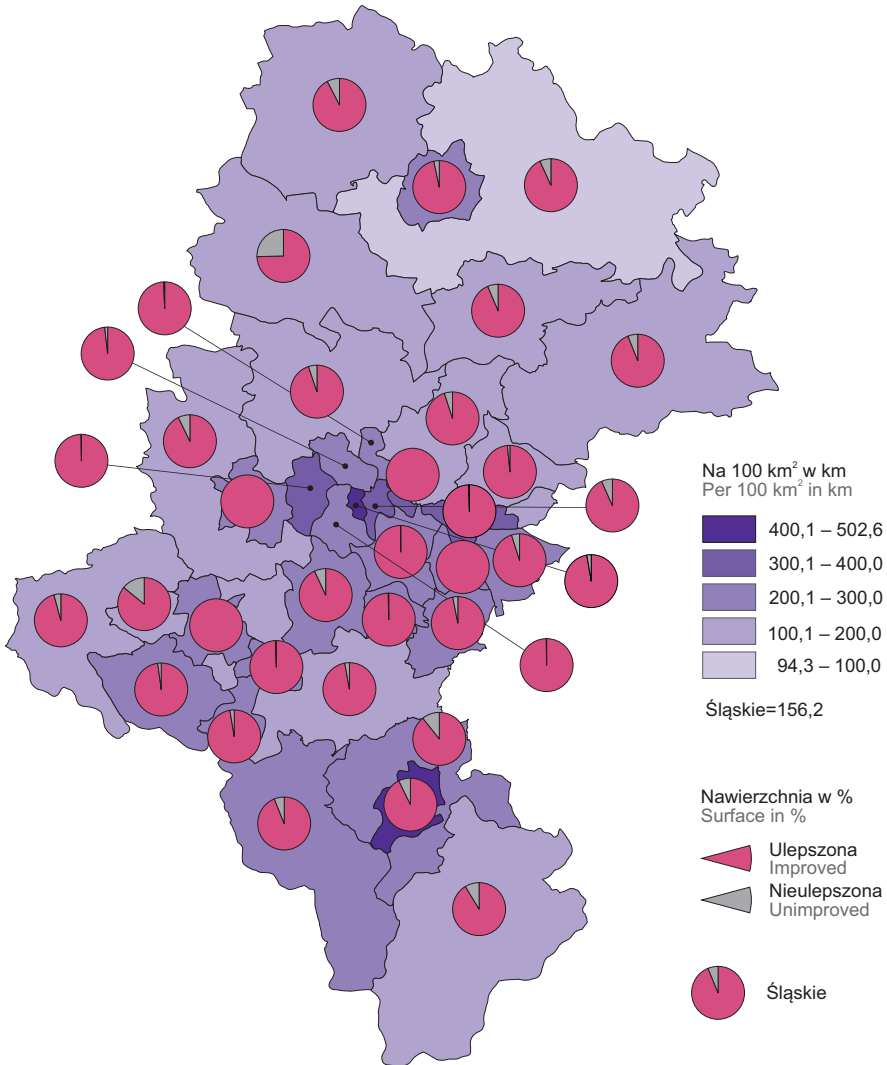
TABL. 2 (118). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES^a AND TRACTORS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2521534	2952996	3259835	3369337	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	2041565	2398119	2650304	2738627	Passenger cars
Autobusy	10193	10969	11627	11856	Buses
Samochody ciężarowe ^b	308637	331863	332085	340194	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	78813	91901	102438	106453	Road and agricultural tractors
Motocykle	91277	121792	143731	151492	Motorcycles

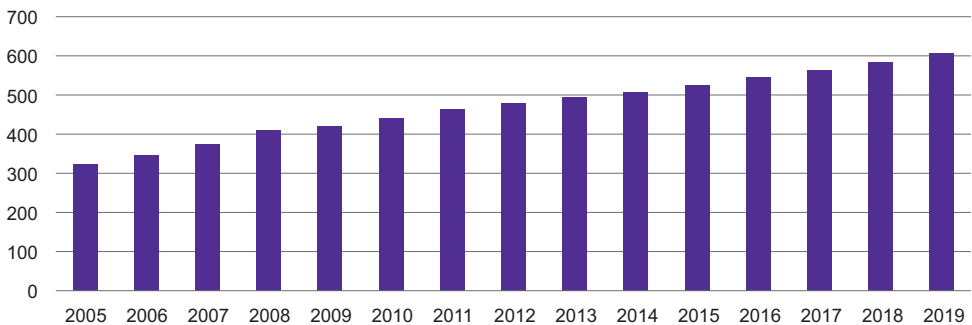
a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji; od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a According to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs; since 2015 including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

MAPA 1 (35). **DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2019 R.**
 MAP 1 (35). **GINNA AND POWIAT ROADS ON HARD SURFACE IN 2019**

WYKRES 2 (70). **SAMOCHODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**
 CHART 2 (70). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (119). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1163	702	481	306	National: number
długość w km	50479	29450	19361	10052	length in km
regionalne: liczba	156	84	36	16	regional: number
długość w km	12089	6481	2804	1213	length in km
podmiejskie: liczba	955	573	415	265	suburban: number
długość w km	26217	16019	11850	7060	length in km
miejskie: liczba	23	22	19	21	urban: number
długość w km	400	253	260	238	length in km
Międzynarodowe: liczba	18	8	2	1	International: number
długość w km	33321	15738	2613	1314	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (120). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
 HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	52531,9	31088,1	21544,8	15405,2	Transport of passengers ^b in thousands of persons
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	30,6	29,8	31,9	40,6	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	254,2	218,6	197,6	185,4	Transport of passengers ^b in thousands of persons
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	2184,7	2107,7	1424,6	1578,2	Average transport distance of 1 passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (including taxis).

TABL. 5 (121). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 URBAN TRANSPORT^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	11257	12829	12411	12093	Transport network – lines in km
autobusowe	10839	12353	11942	11615	bus
tramwajowe	346	395	388	365	tram
trolejbusowe	72	81	81	113	trolleybus
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	1983	1937	1846	1871	buses: in units
liczba miejsc w tys.	222,0	216,7	199,1	197,9	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	394	368	350	342	trams: in units
liczba miejsc w tys.	51,7	54,0	51,6	50,6	number of seats in thousands
trolejbusy: w sztukach	21	21	21	24	trolleybus: in units
liczba miejsc w tys.	2,3	1,9	1,9	2,1	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	461	417	404	375	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (122). RUCH PASAŻERÓW W PORCIE LOTNICZYM
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^b z portów:					Passengers arrivals ^b from airports:
krajowych	60,1	28,6	76,6	75,7	domestic
zagranicznych	1123,4	1482,8	2325,6	2336,2	foreign
Pasażerowie odprawieni ^c do portów:					Passengers departures ^c to airports:
krajowych	48,7	31,0	73,4	75,8	domestic
zagranicznych	1149,3	1505,6	2354,2	2347,9	foreign

a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. b, c Pasażerowie, dla których Katowice Airport jest: b – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, c – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a Data do not include children below the age of 2. b, c Passengers for whom the Katowice Airport is: b – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, c – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (123). PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORCIE LOTNICZYM
FREIGHT/MAIL LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wyladowane z samolotów przybywających z portów:					Freight/mail unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	702	171	75	49	domestic
zagranicznych	5661	6799	9370	9621	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatających do portów:					Freight/mail loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	564	190	513	288	domestic
zagranicznych	4268	5588	8575	8891	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial service (air transport).

TABL. 8 (124). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018 ^b	2019 ^c	SPECIFICATION
Wypadki	5015	3792	3222	2965	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^d	19,9	12,8	9,9	8,8	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^d
Ofiary wypadków	6484	4839	4002	3760	Road traffic casualties
Śmiertelne	352	255	219	199	Fatalities
na 100 tys. ludności	7,6	5,6	4,8	4,4	per 100 thousand population
Ranni	6132	4584	3783	3561	Injured
na 100 tys. ludności	132,2	100,1	83,3	78,7	per 100 thousand population

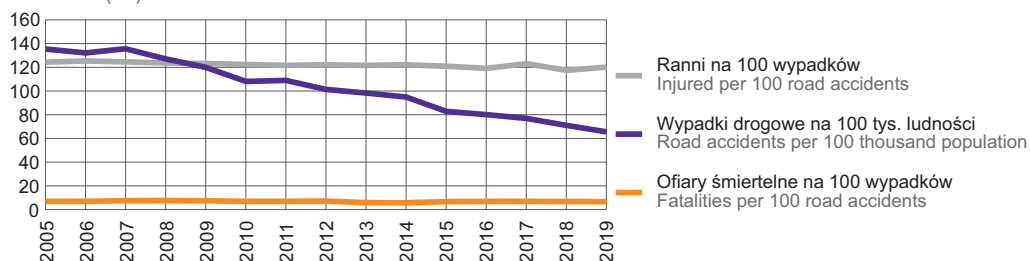
a Zarejestrowane przez Policję. b, c Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na: b – 25 lutego 2019 r., c – 16 lutego 2020 r. d Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; w latach 2015–2019 łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b, c Data from Accident and Collision Register System as of: b – 25 February 2019, c – 16 February 2020. d Vehicles as of 31 December in 2015–2019 including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (71). WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY
CHART 3 (71). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Dział XVII. Handel i gastronomia Chapter XVII. Trade and catering

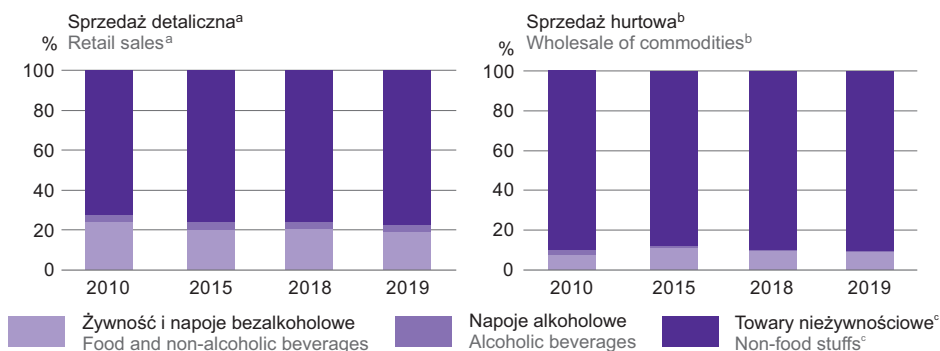
TABL. 1 (125). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	45333,3	49215,2	59468,2	67446,9	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	8372,7	10908,3	16391,9	18361,9	in million PLN
w %	18,5	22,2	27,6	27,2	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	9775	10751	13098	14908	PER CAPITA IN PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA^b WHOLESALE OF COMMODITIES^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	71475,0	71199,5	82555,0	84287,4	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (72). **SPRZEDAŻ DETALICZNA HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CHART 1 (72). **RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)**

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (126). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sklepy	43089	44373	40344	38095	Shops
Domy towarowe	6	8	8	8	Department stores
Domy handlowe	31	20	16	14	Trade stores
Supermarkety	564	869	956	985	Supermarkets
Hipermarkety	102	103	101	99	Hypermarkets
Sklepy powszechne	858	727	721	678	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	3642	4572	4812	4791	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	37886	38074	33730	31520	Other shops ^b
Stacje paliw	918	1043	1142	1018	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shop/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 3 (127). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

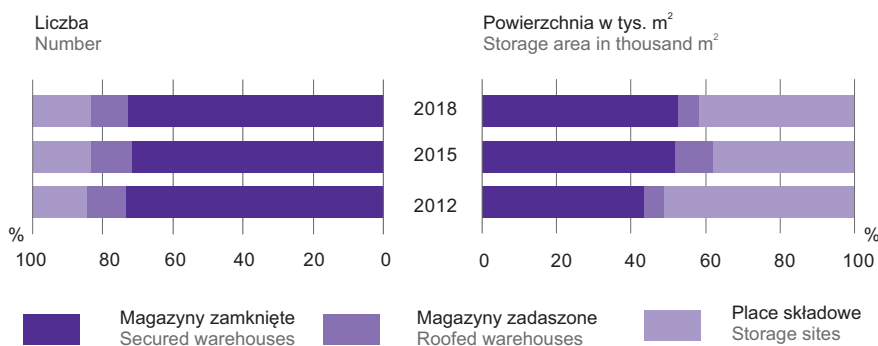
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	1581	1765	1475	1772	Number of catering establishments (as of 31 December)
w tym restauracje	570	624	463	571	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	1095994	1511082	1949170	2316446	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym produkcja gastronomiczna	848474	1233868	1678750	1999426	of which catering production

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (128). **TARGOWISKA**
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 XII): liczba	183	187	176	172	Permanent marketplaces (as of 31 December): number
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	171	185	174	170	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	349	380	710	762	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	29014,4	28637,8	23368,2	23430,6	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
a Number of marketplaces located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (73). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
CHART 2 (73). TRADE WAREHOUSES^a

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

Dział XVIII. Finanse przedsiębiorstw
Chapter XVIII. Finances of enterprises

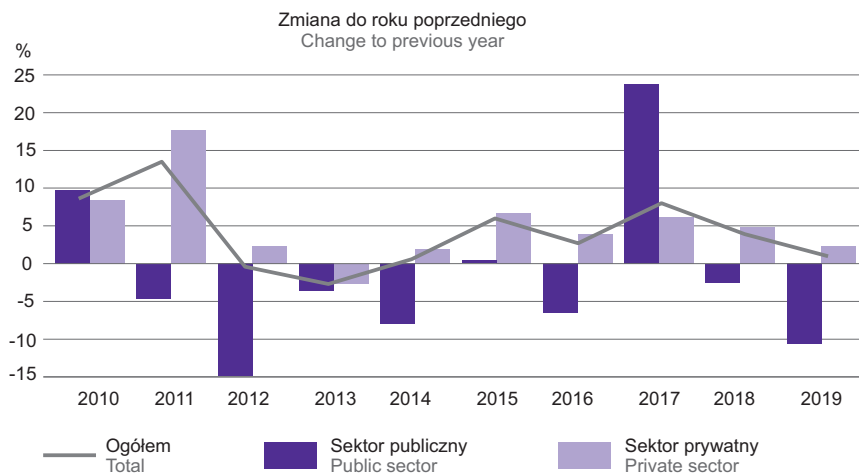
TABL. 1 (129). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
Przychody ogółem	314914,3	369166,7	425390,8	429487,6	Total revenues
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	210094,9	238971,4	287472,4	291161,5	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	94482,1	114186,6	123781,1	126032,1	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	4425,1	6084,0	4667,2	4956,3	Financial revenues
Koszty ogółem	299820,5	367014,5	409421,0	416031,4	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)	206178,1	238960,7	282225,0	290304,6	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	83486,4	101289,1	110050,3	111326,1	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	4897,5	11307,9	7714,8	6612,3	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	15107,4	2135,2	15969,8	13456,3	Gross financial result^a
Zysk brutto	17654,9	18421,5	23719,7	21067,9	Gross profit
Strata brutto	2547,6	16286,4	7749,9	7611,7	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto^b	2219,2	860,3	2873,9	3184,0	Obligatory encumbrances on gross financial result^b
W tym podatek dochodowy	2219,2	860,3	2873,9	3184,0	Of which income tax
Wynik finansowy netto	12888,2	1274,9	13096,0	10272,2	Net financial result
Zysk netto	15325,4	16334,1	20309,8	18065,2	Net profit
Strata netto	2437,2	15059,2	7213,8	7793,0	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: +13,6 mln zł i -17,1 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2010 and 2015 corrected by result on extraordinary events (respectively: plus PLN 13,6 millions and minus PLN 17,1 millions); since 2016 extraordinary events are classified as other operating revenues/costs. b Include only income tax.

WYKRES 1 (74). **PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
CHART 1 (74). TOTAL REVENUES OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

TABL. 2 (130). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

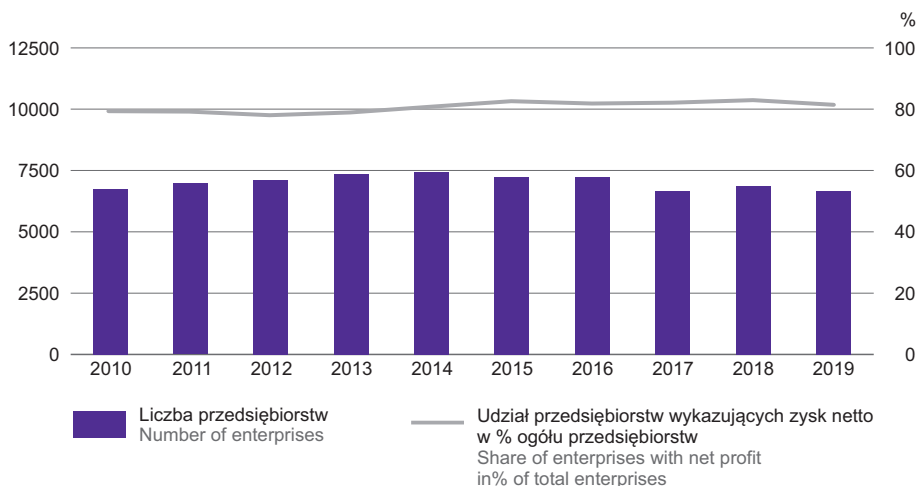
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem	Koszty ogółem	Wynik finansowy brutto ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto ^b	Wynik finansowy netto
		Total revenues	Total costs	Gross finan- cial result ^a	Obligatory encumbran- ces on gross financial result ^b	Net financial result
		w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM TOTAL	2010	314914,3	299820,5	15107,4	2219,2	12888,2
	2015	369166,7	367014,5	2135,2	860,3	1274,9
	2018	425390,8	409421,0	15969,8	2873,9	13096,0
	2019	429487,6	416031,4	13456,3	3184,0	10272,2
w tym: of which:						
Przemysł Industry		263663,2	256434,0	7229,2	2005,5	5223,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		25210,9	28188,3	-2977,4	89,8	-3067,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		207410,8	197682,5	9728,3	1676,8	8051,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		24068,9	23962,4	106,5	161,3	-54,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		6972,6	6600,7	371,9	77,7	294,2
Budownictwo Construction		18195,9	17140,2	1055,7	316,5	739,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		89587,4	86739,7	2847,7	427,0	2420,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		21278,8	20848,1	430,7	116,5	314,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1361,3	1259,8	101,5	9,1	92,4
Informacja i komunikacja Information and communication		5480,9	5067,5	413,4	76,6	336,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		4075,8	3933,8	142,1	31,4	110,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		5192,3	4882,1	310,2	52,2	258,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		5130,8	4753,6	377,3	44,1	333,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		4539,8	4355,8	184,0	32,0	151,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		4005,6	3925,1	80,5	22,4	58,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		5479,8	5301,8	178,0	42,0	136,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities		135,9	145,8	-9,9	-3,2	-6,7

a, b Patrz notki na str. 136.

a, b See footnotes on page 136.

WYKRES 2 (75). **UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW**

CHART 2 (75). **SHARE OF NUMBER OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES**

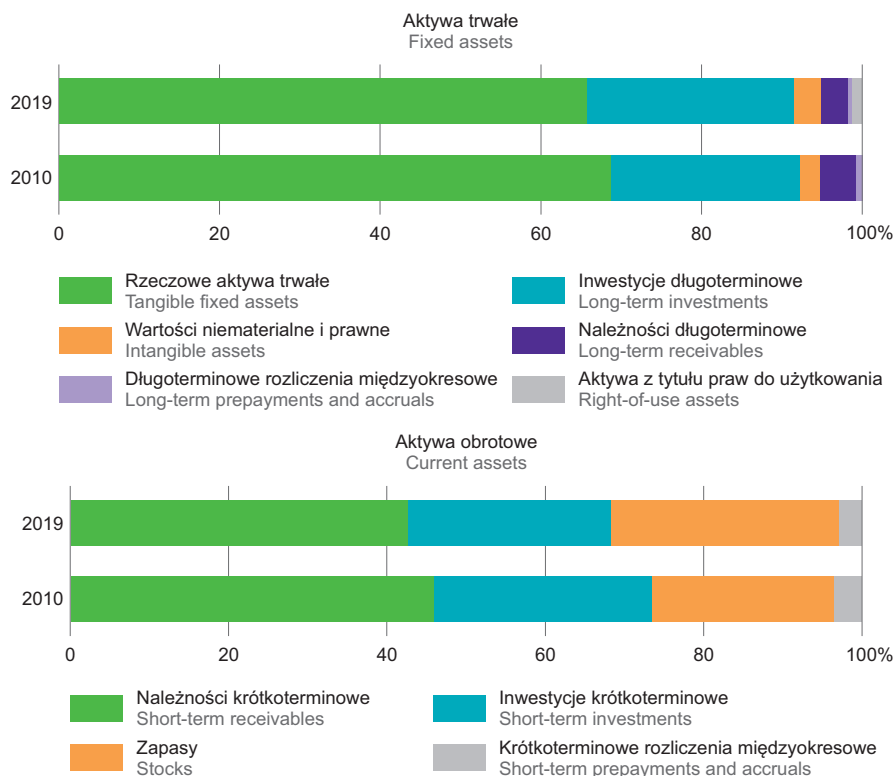
TABL. 3 (131). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability rate		SPECIFICATION	
	brutto gross	netto net		
OGÓŁEM	2010	4,8	4,1	TOTAL
	2015	0,6	0,3	
	2018	3,8	3,1	
	2019	3,1	2,4	
w tym:				of which:
Przemysł		2,7	2,0	Industry
górnictwo i wydobywanie		-11,8	-12,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		4,7	3,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		0,4	-0,2	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		5,3	4,2	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		5,8	4,1	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		3,2	2,7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		2,0	1,5	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		7,5	6,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		7,5	6,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3,5	2,7	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		6,0	5,0	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		7,4	6,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		4,1	3,3	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		2,0	1,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3,2	2,5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		-7,3	-4,9	Other service activities

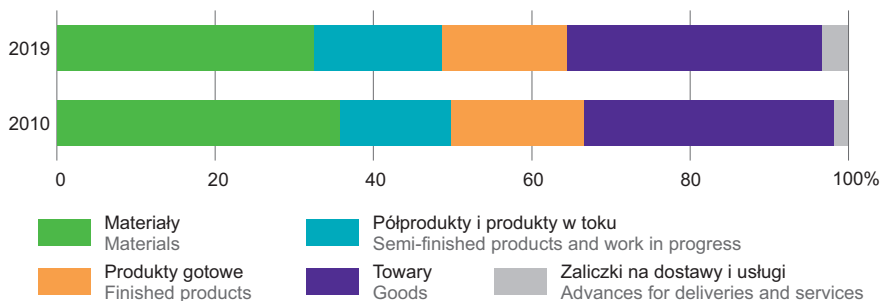
TABL. 4 (132). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan w dniu 31 grudnia
 CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
OGÓŁEM TOTAL	2010	106833,0	24536,8	49021,7	41662,7	29456,3	3818,1
	2015	123952,6	32921,3	55969,4	46439,5	31693,4	3368,5
	2018	150932,5	43838,6	66159,6	55215,2	36655,1	4279,2
	2019	156083,4	44936,0	66592,3	55108,4	40172,3	4382,8
w tym: of which:							
Przemysł Industry		96552,6	26751,0	42261,8	34523,7	25384,0	2155,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		6951,9	1572,2	2279,8	1741,0	2980,2	119,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		79170,5	23844,4	34860,3	29382,3	18665,7	1800,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		7593,8	1022,8	3941,0	2572,3	2462,2	167,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		2836,3	311,7	1180,6	828,1	1275,9	68,1
Budownictwo Construction		10995,0	3320,0	4567,8	3867,6	2369,2	738,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		28941,8	12985,5	10933,9	9566,3	4774,1	248,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		6230,2	1094,8	4014,8	3255,4	1007,7	112,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		274,2	19,2	125,2	50,0	123,7	6,0
Informacja i komunikacja Information and communication		2268,2	150,1	1118,6	976,0	833,2	166,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1380,2	25,5	253,9	144,2	1092,1	8,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		3230,7	119,2	513,6	382,5	1915,6	682,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2782,3	232,1	1189,9	1009,9	1212,9	147,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		1501,4	63,9	839,8	702,2	557,3	40,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		991,5	39,8	537,6	485,8	365,1	49,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		352,7	6,5	58,2	36,8	277,1	10,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities		70,1	12,5	33,6	24,5	22,0	1,9

WYKRES 3 (76). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**
 CHART 3 (76). TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS

WYKRES 4 (77). **ZAPASY**
 CHART 4 (77). STOCKS

TABL. 5 (133). KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a
Stan w dniu 31 grudnia
SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2010	137872,6	66475,3	45469,4	-7960,9	12817,2
	2015	151717,6	65350,6	70471,3	-10780,0	926,1
	2018	178930,5	70147,3	80893,1	-9906,4	13018,5
	2019	179485,6	69010,3	81639,5	-7280,7	10154,7
w tym: of which:						
Przemysł Industry	124854,6	45187,4	59842,4	-4661,3	5106,5	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	9748,4	6829,5	6258,7	-1589,4	-3067,2	
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	79510,0	19550,4	37043,0	-1411,5	7938,7	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	27205,4	13380,1	14171,7	-1459,5	-59,2	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	8390,8	5427,3	2369,0	-200,9	294,2	
Budownictwo Construction	6302,3	1338,7	3897,1	-375,5	739,9	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	21289,9	6032,0	9280,9	20,9	2425,5	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	3861,3	2587,0	1451,1	-1181,7	312,6	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	776,9	551,2	138,5	-65,1	92,4	
Informacja i komunikacja Information and communication	2109,1	385,7	1121,5	62,6	337,6	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2588,9	2755,4	739,6	-439,2	110,7	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	9377,6	5823,8	2601,6	-113,7	258,0	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	4463,3	1734,0	1137,4	479,1	333,1	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	1035,8	243,1	538,6	-45,2	153,5	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	1427,5	1077,6	653,4	-441,2	58,1	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	314,7	759,7	25,2	-562,1	136,0	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	106,5	32,8	70,7	3,1	-6,7	

a Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 192.

a See notes to the chapter, item 10 on page 192.

TABL. 6 (134). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan w dniu 31 grudnia
 LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
			w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM TOTAL	2010	94813,0	20211,8	9082,9	74601,2	10507,0	41477,9
	2015	129811,1	35324,6	19615,0	94486,6	18401,9	45099,1
	2018	150385,7	41293,9	22754,0	109091,8	19899,1	55202,6
	2019	161200,9	48926,8	28682,0	112274,1	22917,0	54351,0
w tym: of which:							
Przemysł Industry		108271,1	34818,8	20662,1	73452,3	14610,8	35002,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		15080,9	5605,2	407,9	9475,7	1434,3	3144,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		68038,0	13458,2	10860,5	54579,8	8939,1	29686,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		22554,5	14597,0	8497,2	7957,5	3849,3	1695,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		2597,6	1158,5	896,6	1439,2	388,1	476,8
Budownictwo Construction		7997,8	1658,2	475,0	6339,6	756,1	3037,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		22468,4	3642,6	2437,7	18825,8	4905,6	10417,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		8867,6	3067,2	735,9	5800,3	1087,3	3238,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		545,8	281,0	264,9	264,9	46,7	91,1
Informacja i komunikacja Information and communication		1346,9	324,0	151,1	1022,9	163,5	426,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1310,6	951,5	873,6	359,1	70,8	49,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		4136,8	2338,4	1634,5	1798,3	265,2	605,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2054,9	509,7	373,4	1545,2	397,6	584,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		1315,7	248,7	118,8	1067,0	146,9	363,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1510,5	625,8	551,7	884,7	220,0	374,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		985,0	366,3	326,0	618,7	182,4	64,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities		95,8	43,9	33,1	51,9	17,8	15,5

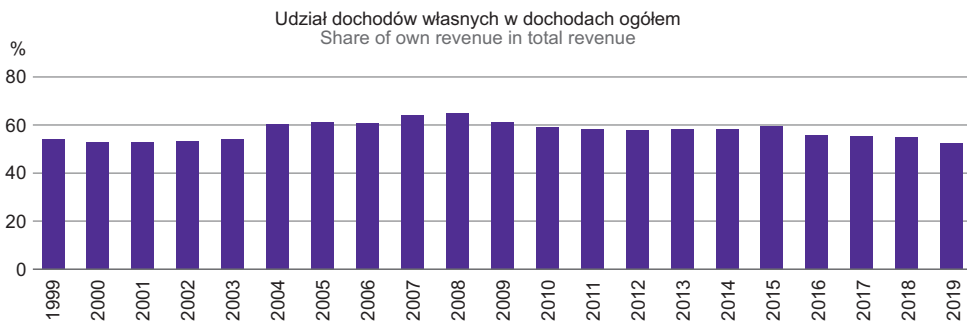
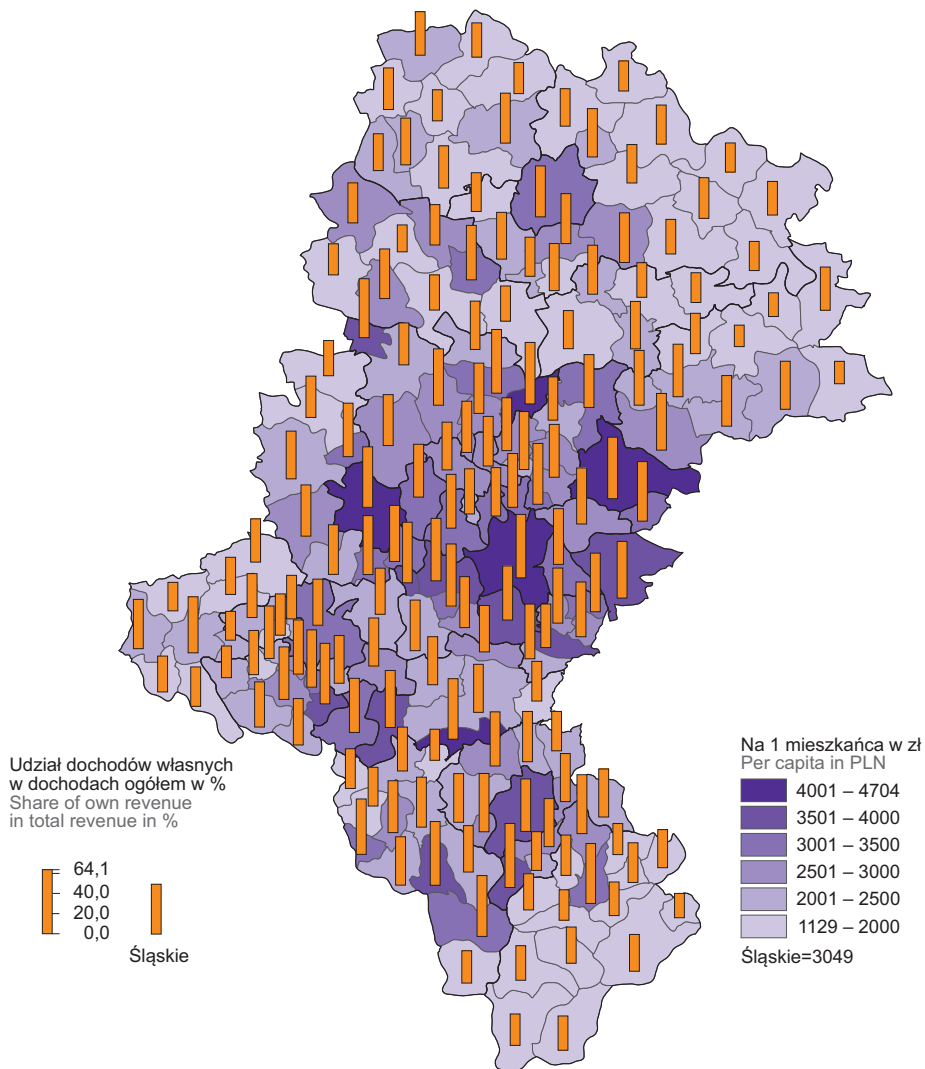
Dział XIX. Finanse publiczne
Chapter XIX. Public finance

TABL. 1 (135). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

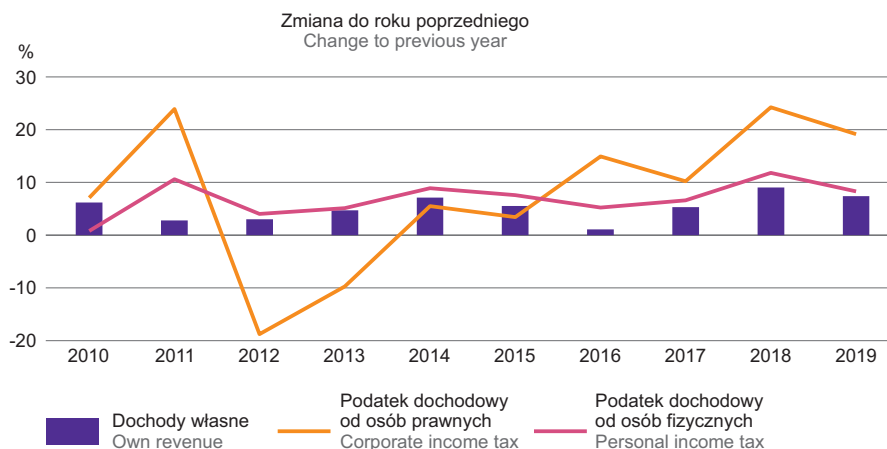
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiats	two
		w tys. zł		in thousand PLN		
OGÓŁEM	2010	18073187,5	5382334,9	9827352,6	1524509,0	1338991,0
TOTAL	2015	22286065,1	6540237,3	12298258,0	1684204,1	1763365,7
	2018	27261178,3	8954166,5	14786364,0	1938285,9	1582361,9
	2019	30070450,2	10098537,0	16225554,3	2082908,7	1663450,2
Dochody własne		15897180,7	4927280,3	8865448,4	955328,2	1149123,8
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym		8264109,9	2261285,4	4368112,1	603208,7	1031503,7
Share in income tax						
od osób prawnych		1249966,0	91899,2	332055,4	19274,9	806736,5
corporate income tax						
od osób fizycznych		7014143,9	2169386,1	4036056,8	583933,8	224767,2
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		3085182,8	1202512,2	1882670,6	.	.
Tax on real estate						
Podatek rolny		53031,1	47821,4	5209,8	.	.
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		115154,4	52810,4	62344,0	.	.
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		273013,1	98709,0	174304,0	.	.
Tax on civil law transactions						
Opiata skarbowa		46170,2	12876,2	33294,0	.	.
Stamp duty						
Dochody z majątku		1038234,4	282871,1	729381,7	12486,1	13495,6
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		534637,2	139999,5	371471,4	10494,5	12671,8
of which income from renting and tenancy as well as agreements with a similar character						
Wpływy z usług		569102,5	141769,6	312187,2	104009,6	11136,1
Services revenue						
Dotacje		8122356,2	3155423,5	4157088,5	454325,7	355518,6
Grants						
Dotacje celowe		6379691,2	2631631,6	3325860,6	354228,5	67970,5
Targeted grants						
z budżetu państwa		6072901,4	2533160,9	3224497,9	258535,8	56706,8
from the state budget						
na zadania:						
for tasks:						
z zakresu administracji rządowej		5449720,3	2305428,8	2931756,2	177022,8	35512,5
for government administration tasks						
własne		609660,4	226672,9	282882,6	79115,3	20989,5
for own tasks						
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej		13520,7	1059,2	9859,1	2397,7	204,8
realised on the basis of agreements with government administration bodies						
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego		127995,7	50473,6	30704,0	39520,1	7298,0
for tasks realised on the basis of agreements between local government units						
otrzymane z państwowych funduszy celowych		48650,7	13814,3	27346,7	7489,7	-
received from state appropriated funds						
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań		130143,4	34182,9	43312,0	48682,8	3965,7
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks						
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		1742664,9	523791,9	831227,8	100097,2	287548,1
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b						
Subwencja ogólna z budżetu państwa		6050913,2	2015833,2	3203017,4	673254,8	158807,8
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa		5327377,5	1730366,4	2927949,8	587542,7	81518,7
Of which educational part						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

MAPA 1 (36). DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.
 MAP 1 (36). OWN REVENUE GMINAS^a BUDGETS IN 2019

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

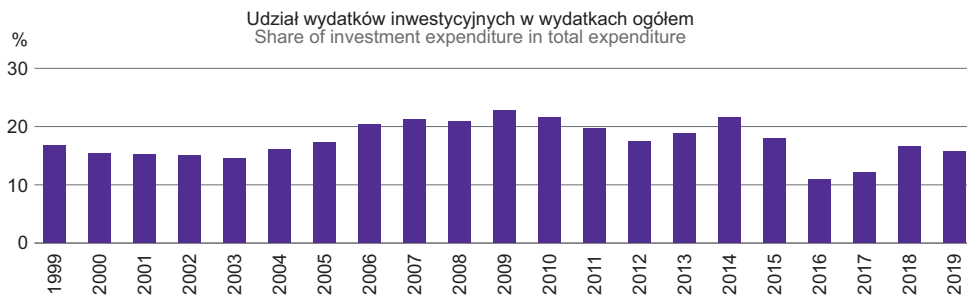
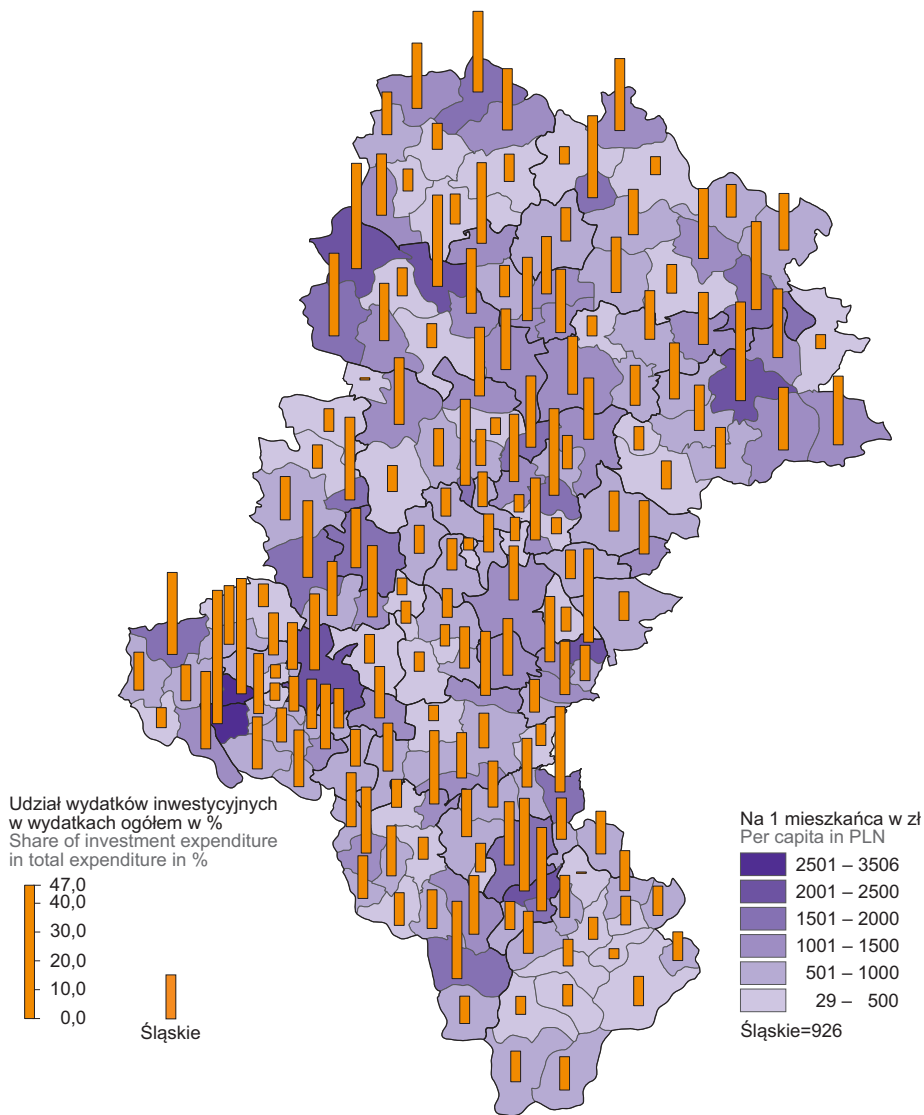
WYKRES 1 (78). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WYKRES 1 (78). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENTS UNITS

TABL. 2 (136). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiaty	Voivodship
		w tys. zł		in thousand PLN		
OGÓŁEM	2010	18947046,4	5769063,3	10147953,1	1619996,1	1410034,0
TOTAL	2015	22216373,5	6502375,4	12277455,4	1644812,4	1791730,3
	2018	27625428,6	9135702,7	15103453,3	1933151,7	1453120,9
	2019	30262936,2	10086159,4	16657999,3	2025197,6	1493579,8
Wydatki bieżące		25009006,0	8439352,0	13792363,0	1684713,7	1092577,3
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje		3086375,2	688481,6	1742025,8	164445,1	491422,8
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych		94394,8	33023,0	61226,8	145,0	–
of which for local government budgetary establishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		5331150,8	2389099,6	2859206,8	75589,6	7254,8
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		16294326,9	5301580,5	8994614,3	1421739,7	576392,4
Current expenditure of budgetary units						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia		8594840,0	2804013,4	4691112,7	850144,9	249569,1
wages and salaries						
pochodne od wynagrodzeń ^b		1572045,0	534608,6	849660,4	141815,4	45960,6
wages and salaries related expenditure ^b						
zakup materiałów i usług		5139168,9	1670127,8	2926963,6	338871,0	203206,5
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego		176020,6	49391,4	105601,7	7681,9	13345,6
Public debt servicing						
Wydatki majątkowe		5253930,1	1646807,4	2865636,3	340483,9	401002,5
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		4905673,3	1617757,0	2572299,1	332773,7	382843,5
Of which investment expenditure ^c						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (37). WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.
 MAP 2 (37). INVESTMENT EXPENDITURES OF GMINAS^a IN 2019

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (137). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2019 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2019

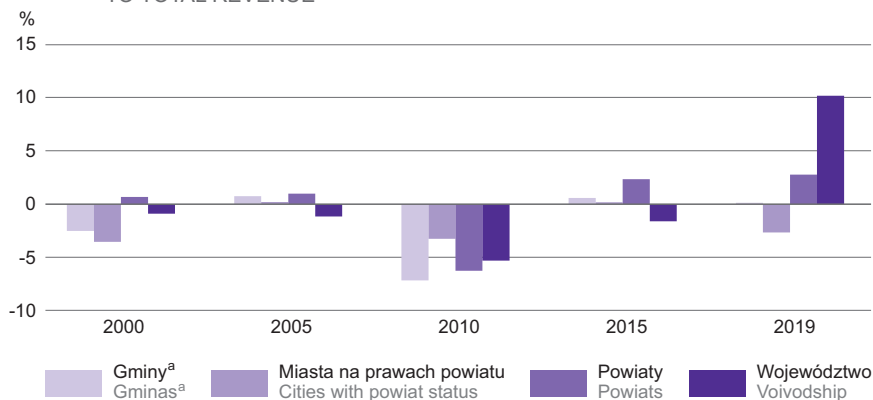
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	1,0	2,7	0,0	0,4	1,7
Transport i łączność Transport and communication	13,0	8,0	12,8	18,8	41,0
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	4,1	3,1	5,3	1,2	1,2
Administracja publiczna Public administration	7,8	8,9	6,3	11,7	12,6
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,9	1,2	2,0	4,8	0,6
Różne rozliczenia Various settlements	0,3	0,1	0,5	0,6	0,0
Oświata i wychowanie Education	28,6	30,8	29,2	28,8	6,9
Ochrona zdrowia Health care	1,6	0,5	1,6	3,2	7,1
Pomoc społeczna Social assistance	5,2	4,1	5,7	9,9	1,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	0,9	0,1	0,9	3,2	3,5
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	2,1	0,9	2,2	7,0	3,2
Rodzina Family	17,7	23,0	17,4	6,1	0,8
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	7,9	9,8	8,2	0,4	0,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,2	3,1	2,8	0,4	0,8
Kultura fizyczna Physical education	2,9	2,4	3,5	0,4	2,4

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (79). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**

WYKRES 2 (79). **RELATION OF RESULTS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE**

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (138). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

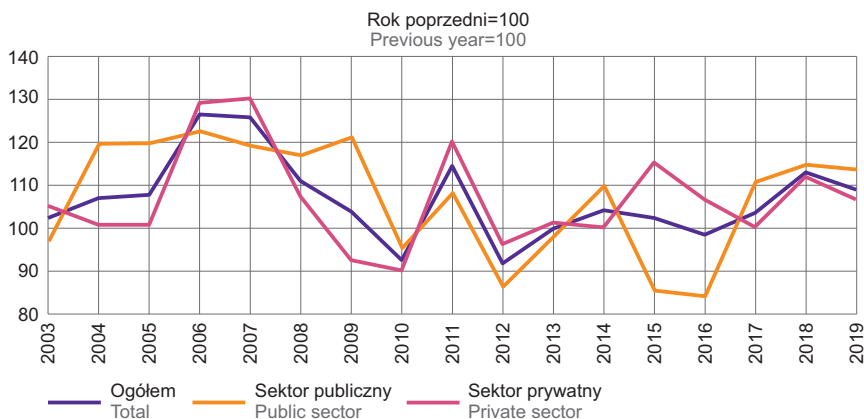
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM	26304,5	29502,9	34014,8	37090,5	TOTAL
sektor publiczny	12451,9	10731,6	11492,9	13061,8	public sector
sektor prywatny	13852,6	18771,4	22521,9	24028,7	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	192,6	206,8	172,2	195,4	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	10487,4	14913,1	16598,7	18764,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	1959,3	2133,7	3001,5	3583,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	5221,4	7295,8	10540,9	10744,2	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1741,6	4156,5	2032,8	3252,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1565,2	1327,1	1023,5	1183,5	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	736,8	555,9	2266,5	1531,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1798,9	1895,0	2293,0	2555,5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	5899,8	4124,6	4741,0	4962,5	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	302,1	183,1	301,8	240,7	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	192,2	460,5	409,4	400,0	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	334,1	238,7	160,7	153,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2532,8	3310,8	3102,4	3596,7	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	790,6	437,4	411,6	357,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	164,4	223,7	189,1	211,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	372,0	743,0	654,4	1127,6	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	648,3	705,7	959,2	1118,7	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	722,8	679,9	893,7	903,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1025,5	719,0	791,3	934,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	104,2	105,7	69,8	38,2	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

WYKRES 1 (80). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

CHART 1 (80). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

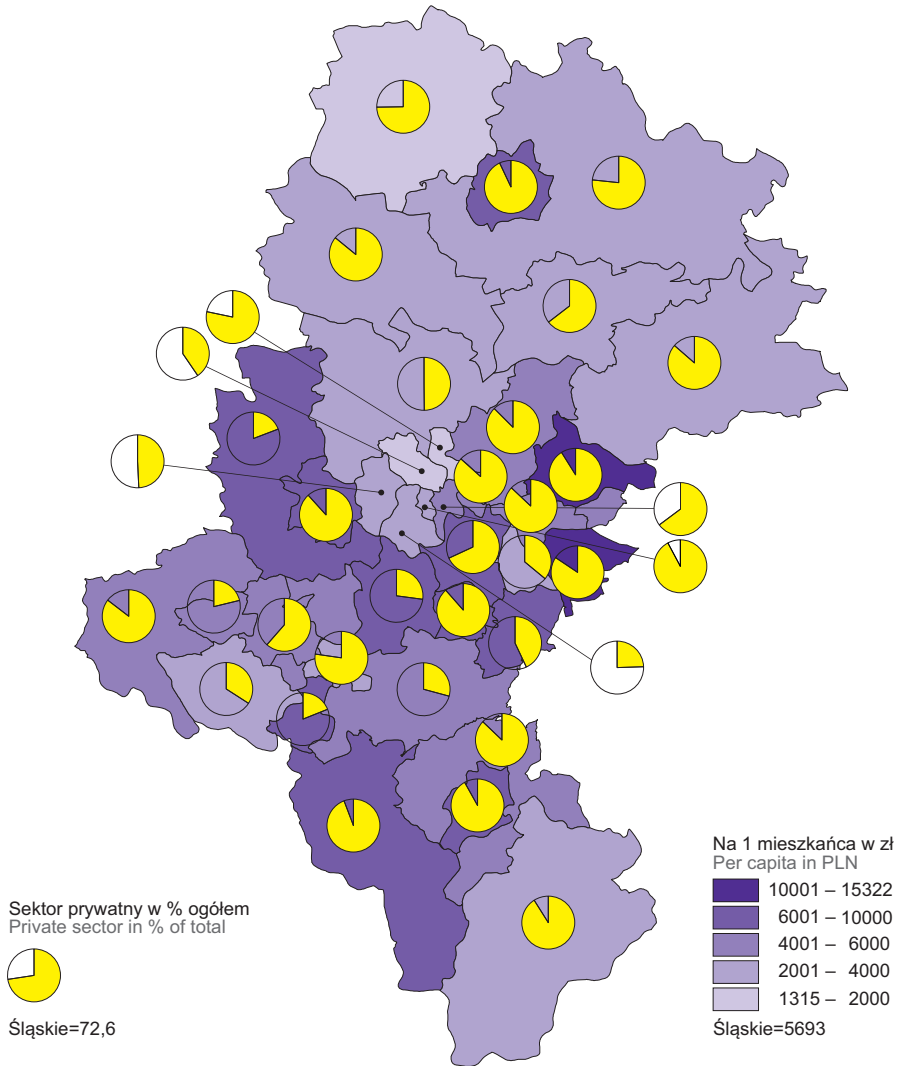

a Według lokalizacji inwestycji.

a According to investment location.

MAPA 1 (38).
MAP 1 (38).

NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2019 R. (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2019 (current prices)

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

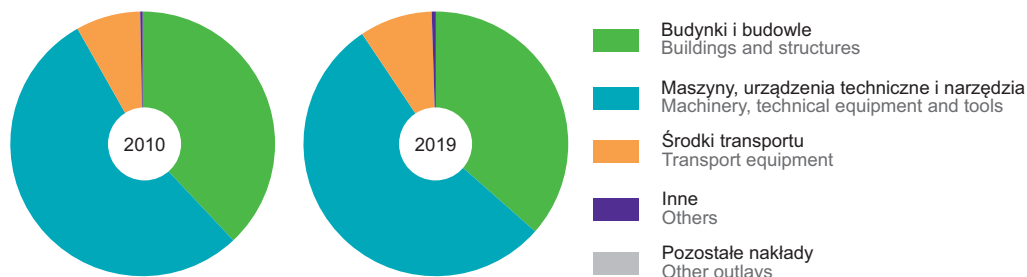
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 (139). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
OGÓŁEM	2010	12567,0	4776,3	6765,4	992,8
TOTAL	2015	17847,1	6574,6	9624,4	1502,8
	2018	20726,4	6628,0	12246,8	1753,4
	2019	22592,6	8238,6	12220,6	2019,1
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		97,6	42,2	33,5	21,7
Przemysł Industry		16549,7	5320,4	10528,5	628,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		3756,0	1718,6	1881,8	129,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		9996,9	2406,0	7143,7	425,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		2116,8	732,9	1353,4	6,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		680,0	462,9	149,6	66,0
Budownictwo Construction		1213,2	945,9	163,3	78,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		1552,2	714,8	546,4	287,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1277,5	292,0	87,4	891,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		102,6	72,8	27,3	2,2
Informacja i komunikacja Information and communication		202,2	73,6	105,8	22,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		115,3	32,2	77,5	5,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		352,4	290,2	52,4	6,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		214,3	52,8	135,3	26,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		75,8	11,1	47,4	17,3
Edukacja Education		14,7	3,1	9,6	2,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		593,2	228,7	340,2	23,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		227,1	156,5	65,3	5,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

WYKRES 2 (81). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)**
 CHART 2 (81). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 3 (140). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 grudnia
 GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	304668,1	417408,3	463145,6	482815,4	TOTAL
sektor publiczny	126266,1	165950,0	172681,8	181308,1	public sector
sektor prywatny	178402,0	251458,3	290463,8	301507,3	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5440,6	6188,7	6591,8	6785,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	145490,6	192926,7	210106,5	213495,5	Industry
górnictwo i wydobywanie	26537,9	38113,8	28971,4	29252,6	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	71782,8	94297,5	118248,1	119071,6	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	31410,7	37288,6	37592,2	40270,3	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	15759,2	23226,8	25294,8	24900,9	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	6386,2	8273,9	9138,6	10197,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	14449,9	20322,8	23288,2	25512,1	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	30484,6	54820,5	63145,9	67927,6	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2584,8	3657,1	4180,5	4346,7	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5378,8	8543,0	7725,8	7706,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3334,6	4039,4	3878,0	3876,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	55243,2	68447,3	77634,6	80686,3	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3277,8	4714,7	5563,8	5618,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2279,2	2683,2	3891,0	4734,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10160,7	11115,8	11267,4	12660,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	8674,7	12042,2	13905,8	14968,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6689,9	10720,5	12249,0	12576,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4010,2	7658,2	9263,4	10358,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	782,3	1254,3	1315,4	1364,3	Other service activities

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. b Including value of public roads, streets and squares.

Dział XXI. Rachunki regionalne Chapter XXI. Regional accounts

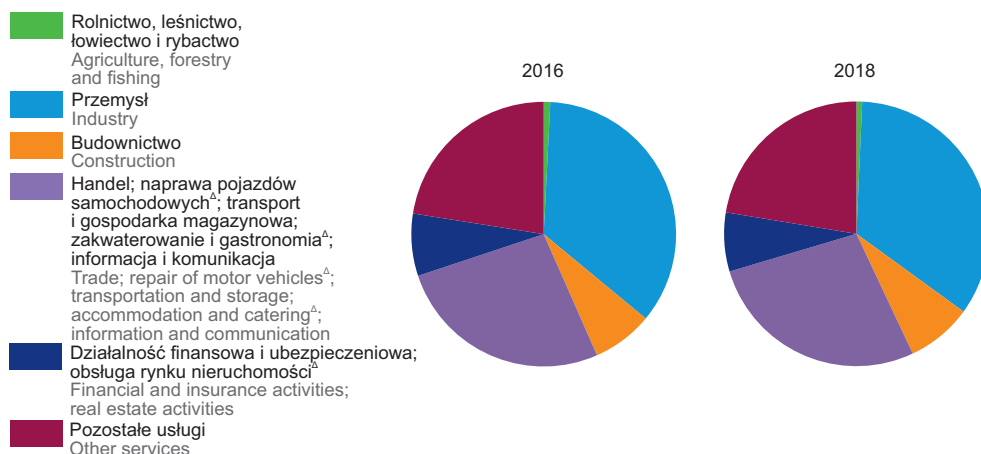
TABL. 1 (141). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2016	2017	2018	2016	2017	2018
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	229206	244133	260532	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	202491	214404	228103	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	112365	119442	128430	55,5	55,7	56,3
instytucji rządowych i samorządowych general government	26818	28039	29556	13,2	13,1	13,0
gospodarstw domowych households	56277	59490	62382	27,8	27,7	27,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1614	1838	1660	0,8	0,9	0,7
Przemysł Industry	71237	74882	78130	35,2	34,9	34,3
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	51773	51718	54171	25,6	24,1	23,7
Budownictwo Construction	14958	15827	18287	7,4	7,4	8,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	53720	57740	62437	26,5	26,9	27,4
Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	15481	15853	16416	7,6	7,4	7,2
Financial and insurance activities; real estate activities						
Pozostałe usługi Other services	45480	48265	51173	22,5	22,5	22,4
NA 1 MIESZKAŃCA^Δ PER CAPITA^Δ	50216	53625	57384	.	.	.

a W złotych.
a In PLN.

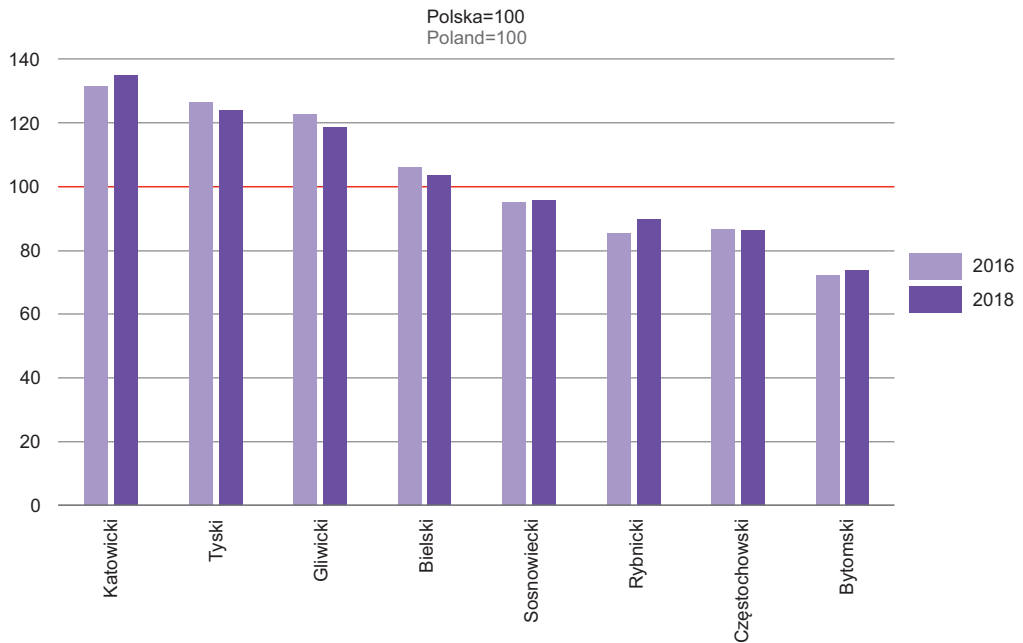
WYKRES 1 (82). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
(ceny bieżące)

CHART 1 (82). GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (current prices)

WYKRES 2 (83). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W PODREGIONACH
WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**

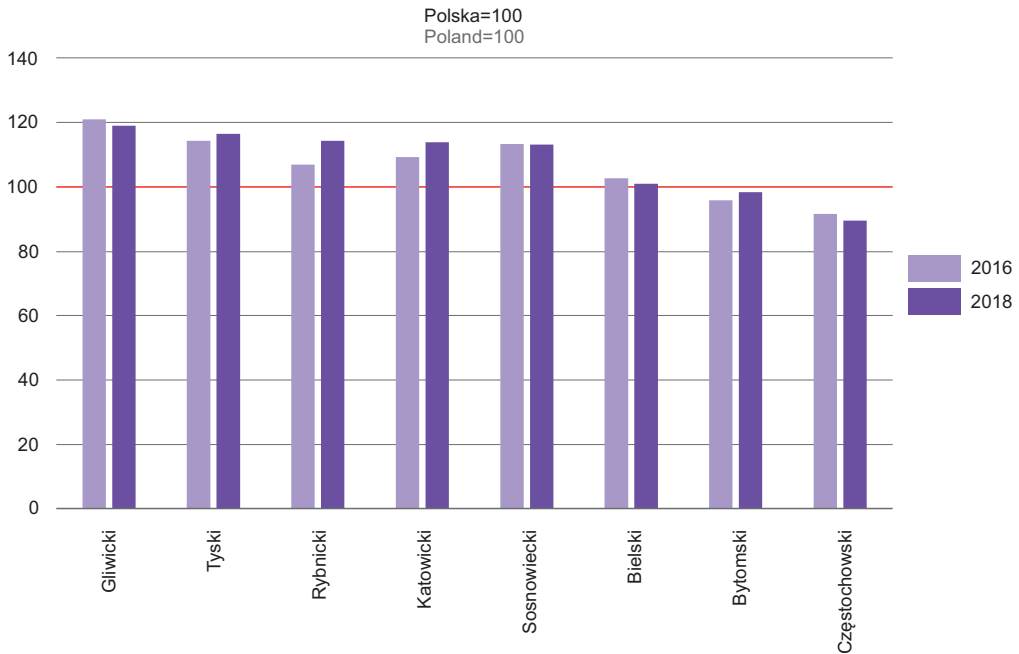
CHART 2 (83). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP
(current prices)**

TABL. 2 (142). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M	122268	127294	134054	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18358	20867	18872	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	150623	156274	161096	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	148997	143720	147254	of which manufacturing
Budownictwo	144878	152119	171111	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	123448	129384	139498	Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a	239323	245885	259049	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	92411	96086	100182	Other services

WYKRES 3 (84). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**
 CHART 3 (84). **GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

TABL. 3 (143). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
 BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	480170	513601	547827	Gross output
Zużycie pośrednie	277679	299197	319723	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	202491	214404	228103	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	91528	98161	106556	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	108149	113068	117910	Gross operating surplus

TABL. 4 (144). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
 NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	146157	153544	164442	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32021	33726	36220	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	148419	154952	166142	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32517	34036	36594	per capita in PLN

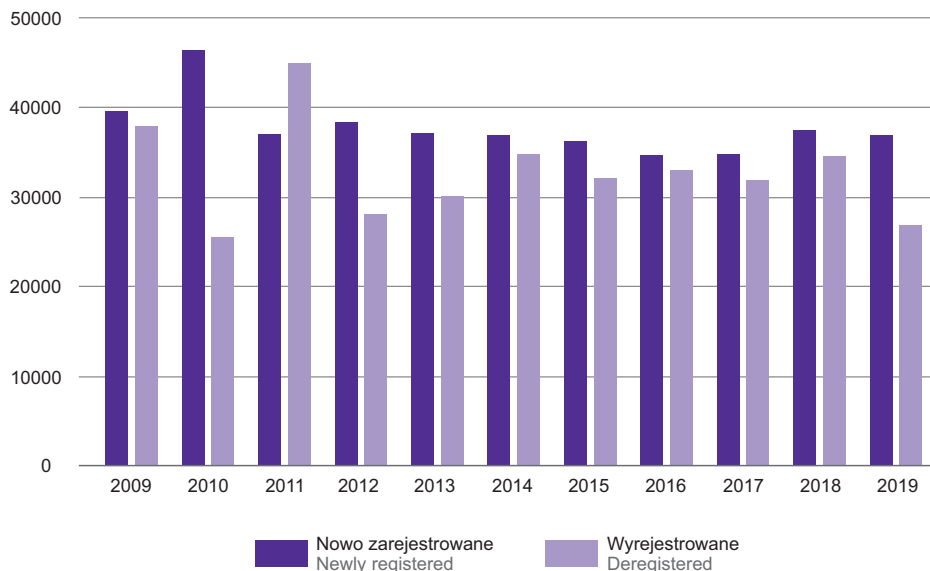
Dział XXII. Podmioty gospodarki narodowej
Chapter XXII. Entities of the national economy

TABL. 1 (145). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	451635	465779	472498	481757	T O T A L
sektor publiczny	16551	16032	14951	14906	public sector
sektor prywatny	435084	447042	452620	461090	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	19	8	4	4	State owned enterprises
Spółki	68139	83948	85537	87944	Companies
w tym:					of which:
handlowe	32809	47907	49826	52203	commercial
cywilne	35189	35878	35544	35574	civil
Spółdzielnie	1162	1151	850	832	Cooperatives
Fundacje	884	1678	2105	2254	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	8395	10181	10290	10616	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	342941	334531	339810	346148	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 1 (85). PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON^a
CHART 1 (85). NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a

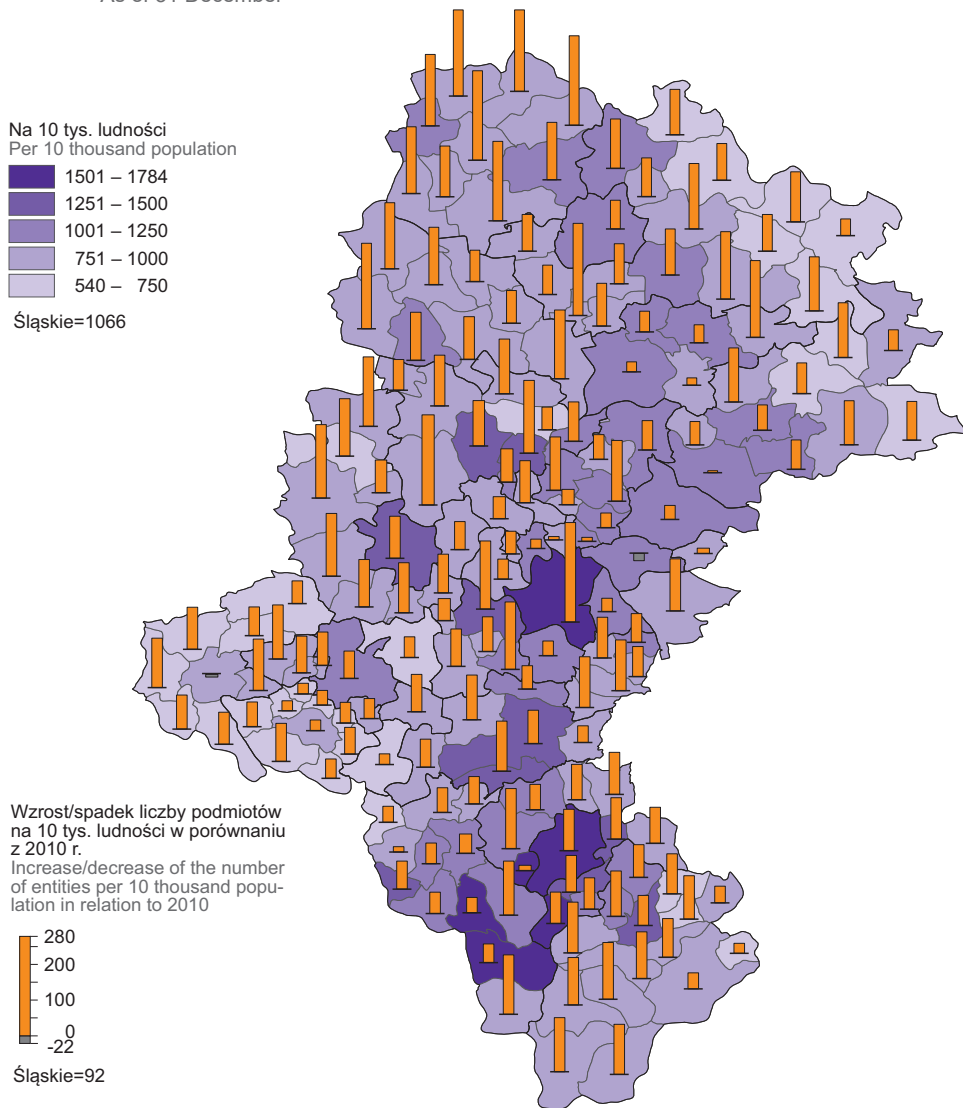
a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (39). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2019 R.

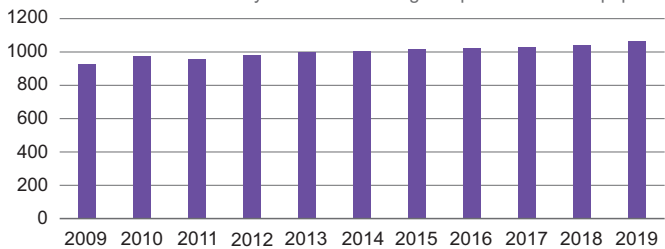
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (39). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2019

As of 31 December

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Entities of the national economy in the REGON register per 10 thousand population

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R.

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
		ogółem	Polska=100	
		total	Poland=100	

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 grudnia AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December

Powierzchnia w km ²	312705	12333	3,9	Area in km ²
Powiaty	314	17	5,4	Poviats
Miasta na prawach powiatu	66	19	28,8	Cities with powiat status
Gminy	2477	167	6,7	Gminas
Miasta	940	71	7,6	Towns
Miejscowości wiejskie	52477	1293	2,5	Rural localities
Sołectwa	40789	1077	2,6	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	27,1	5,6	20,6	particulate
gazowych	198440,7	32432,4	16,3	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3278	204	6,2	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2454	113	4,6	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	817	91	11,1	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	114133,5	30502,2	26,7	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	12752,8	1700,9	13,3	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	12415,2	1815,4	14,6	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	4,9	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3223,7	779,5	24,2	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	2,1	.	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	796557	108859	13,7	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	208	241	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	73,1	76,8	.	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38382,6	4517,6	11,8	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	23033,1	3460,7	15,0	urban areas
wieś	15349,5	1057,0	6,9	rural areas
w tym kobiety	19815,5	2340,3	11,8	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	366	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	66,7	67,7	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all real-estate owners and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,9	-2,5	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	-1,0	.	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	15783,0	1777,2	11,3	Employed persons ^{ab} (as of 31 December) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	4920,09	4922,79	100,1	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	866,4	66,5	7,7	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	5,2	3,6	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^c (as of 31 December):
mieszkania: w tysiącach	14812,8	1786,7	12,1	dwelling: in thousands
na 1000 ludności	385,9	395,5	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	207,4	14,0	6,7	in thousands
na 1000 ludności	5,4	3,1	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej	310897,6	21926,9	7,1	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	165098,8	17141,6	10,4	sewage distribution ^d
gazowej	157868,5	17889,0	11,3	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE^e – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^e – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3061,5	343,4	11,2	primary
branżowych I stopnia ^g	207,9	22,0	10,6	stage I sectoral vocational ^g
liceach ogólnokształcących	642,3	66,3	10,3	general secondary
technikach	648,5	74,0	11,4	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^h	14,1	2,6	18,6	general art ^h
policealnych	188,4	24,1	12,8	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children attending pre-primary education establishments ⁱ :
w tysiącach	1401,0	159,5	11,4	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	904	914	.	per 1000 children aged 3–6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Na podstawie bilansu. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 183. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami w oddziałach zasadniczych szkół zawodowych oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By actual workplace and kind of activity. b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. c Based of balance. d Including collectors. e See notes to the chapter "Education", item 1 and 2 on page 183. f Excluding schools for adult, except post-secondary schools. g Including students of basic vocational school sections and students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
		ogółem	Polska=100	
		total	Poland=100	

OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 grudnia
HEALTH CARE^a – as of 31 December

Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	90884	11064	12,2	doctors
lekarze dentyści	13509	1409	10,4	dentists
pielęgniarki ^c	193132	24690	12,8	nurses ^c
Przychodnie	21839	2797	12,8	Out-patients departments
Szpitala ogólne	890	136	15,3	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	166,8	23,3	14,0	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	12286	1420	11,6	Generally available pharmacies ^d

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	7881	777	9,9	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	17,2	18,0	104,7	Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	959	74	7,7	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	40217,3	1514,4	3,8	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	523	55	10,5	Fixed cinemas (as of 31 December)
Widzowie w kinach stałych w tys.	61710,9	7745,6	12,6	Audience in fixed cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establishments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	825,5	51,6	6,3	number of beds (as of 31 July) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	35668,1	2903,2	8,1	tourists accommodated in thousands

ROLNICTWO
AGRICULTURE

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) w tys. ha	14550,3	357,8	2,5	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) in thousand ha
w tym pod zasiewami	10897,7	270,4	2,5	of which sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	28990,3	823,2	2,8	cereals
ziemniaki	6481,6	119,1	1,8	potatoes
warzywa gruntowe ^f	3849,8	54,0	1,4	ground vegetables ^f
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	36,7	38,0	103,5	cereals
ziemniaki	214	162	75,7	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 184. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. c Including master nurses. d See notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 8 on page 184. e Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. f Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9258,8	395,7	4,3	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	32,1	.	Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1615202,7	249472,8	15,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	42077	55143	131,1	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	230209,3	26418,2	11,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5997	5839	97,4	per capita in PLN
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	307065,9	22037,4	7,2	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	24360,2	2738,6	11,2	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7627	784	10,3	Postal offices ^c
Łączna abonenckie ^d :				Subscriber lines ^d :
w tysiącach	3583,5	457	12,8	in thousands
na 1000 ludności	93,4	101,2	.	per 1000 population
HANDEL – stan w dniu 31 grudnia TRADE – as of 31 December				
Sklepy	333340	38095	11,4	Shops
Targowiska stałe	2156	172	8,0	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^e				Budgets of gminas^e
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	135161,5 ^f	10098,5	7,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5240 ^f	5052	96,4	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	135316,9 ^f	10086,2	7,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5246 ^f	5046	96,2	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	93894,4	16225,6	17,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7466	6426	86,1	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	96885,5	16658,0	17,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7703	6597	85,6	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Własne; dane częściowo szacunkowe. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. f Bez gminy Boguszów-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Own; partly estimated data. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. f Excluding the gmina Boguszów-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (dok.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100		

FINANSE PUBLICZNE (dok.)

PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów				Budgets of powiats	
Dochody:				Revenue:	
w milionach złotych	30696,3	2082,9	6,8	in million PLN	
na 1 mieszkańca w zł	1189	1042	87,6	per capita in PLN	
Wydatki:				Expenditure:	
w milionach złotych	29630,7	2025,2	6,8	in million PLN	
na 1 mieszkańca w zł	1148	1013	88,2	per capita in PLN	
Budżety województw				Budgets of voivodships	
Dochody:				Revenue:	
w milionach złotych	18755,0	1663,5	8,9	in million PLN	
na 1 mieszkańca w zł	489	368	75,3	per capita in PLN	
Wydatki:				Expenditure:	
w milionach złotych	18376,0	1493,6	8,1	in million PLN	
na 1 mieszkańca w zł	479	330	69,0	per capita in PLN	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):	
w milionach złotych	320937,4	37090,5	11,6	in million PLN	
na 1 mieszkańca w zł	8361	8198	98,1	per capita in PLN	
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31 December; current book- -keeping prices):	
w milionach złotych	4263508,5	482815,4	11,3	in million PLN	
na 1 mieszkańca w zł	111079	106873	96,2	per capita in PLN	

RACHUNKI REGIONALNE W 2018 R.

REGIONAL ACCOUNTS IN 2018

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):	
w milionach złotych	2121555	260532	12,3	in million PLN	
na 1 mieszkańca w zł	55230	57384	103,9	per capita in PLN	
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):	
w milionach złotych	1857482	228103	12,3	in million PLN	
na 1 pracującego ^c w zł	123451	134054	108,6	per employed person ^c in PLN	
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:	
w milionach złotych	1245199	166142	13,3	in million PLN	
na 1 mieszkańca w zł	32416	36594	112,9	per capita in PLN	

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d (stan w dniu 31 XII)				Entities of the national economy in the REGON register ^d (as of 31 December)	
	4509916	481757	10,7		
sektor publiczny	111788	14906	13,3	public sector	
sektor prywatny	4325275	461090	10,7	private sector	

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a According to investment location. b According to the abode of the local kind-of-activity unit. c For calculations the average number of employed persons was applied. d Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	12294	12333	12333	12333	Area in km ² (as of 31 December)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	26,2	22,7	23,1	22,3	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	61,1	61,8	62,2	62,8	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	43,5	32,5	30,6	29,4	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	15,0	11,1	9,7	8,8	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczenia	88,2	86,4	84,4	85,1	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	4,2	4,3	4,7	4,6	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	62,9	72,0	80,2	81,7	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	38,5	13,4	10,2	5,6	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	610,6	689,8	774,7	610,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	99,0	99,6	99,6	99,7	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	31,3	29,6	27,1	25,8	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 December):
w % powierzchni ogólnej	22,1	22,1	22,2	22,1	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	570	589	599	603	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	3810,4	2879,1	2961,8	2473,2	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	334,2	297,6	332,0	376,0	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	5,2	5,6	6,8	4,9	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	1,5	0,8	1,5	2,1	in water management
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	165766	169024	117163	108859	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	347	364	256	241	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	46,2	63,6	68,4	76,8	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtlóceniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określone jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015 estimate includes waste collected from all real-estate owners and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 XII)	4765657	4634935	4570849	4517635	Population (as of 31 December)
miasta	3776228	3607496	3525289	3460667	urban areas
wieś	989429	1027439	1045560	1056968	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	386	376	371	366	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					Population of age (as of 31 December):
przedprodukcyjnym	1082720	799933	767533	772668	pre-working
produkcyjnym	3007552	3021163	2858648	2694162	working
poprodukcyjnym	675385	813839	944668	1050805	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	6,1	4,9	4,7	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,1	1,8	1,8	1,8	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,9	10,3	9,1	9,0	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	9,7	10,3	11,0	11,4	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,8	0,0	-1,9	-2,5	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	10,2	5,7	4,7	4,6	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-2,6	-1,1	-1,5 ^a	-1,0	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,55	71,62	72,98	73,81	males
kobiety	77,18	79,71	80,31	80,80	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{b,c} (stan w dniu 31 XII):					Employed persons ^{b,c} (as of 31 December):
w tysiącach	1750,8	1637,3	1672,0	1777,2	in thousands
w tym kobiety	793,2	728,6	767,7	812,2	of which women
na 1000 ludności	368	353	366	393	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	466,1	449,1	473,7	in thousands
na 1000 ludności	.	101	98	105	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	88,8	76,1	79,1	in thousands
na 1000 ludności	.	19	17	17	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Według faktycznego miejsca pracy. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b By actual workplace. c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	259,8	181,2	148,5	66,5	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
2000=100	100,0	69,7	57,2	25,6	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					In % of registered unemployed (as of 31 December):
kobiety	57,9	54,2	54,3	56,6	women
w wieku 24 lata i mniej	32,2	19,8	12,5	10,5	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	39,2	23,6	37,6	31,8	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	309	44	17	8	Registered unemployed persons (as of 31 December) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	12,9	10,0	8,2	3,6	Registered unemployment rate ^a (as of 31 December) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1954,41	3306,69	3969,67	4922,79	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	169,2	203,1	251,9	2000=100
w tym: w przemyśle	.	3910,15	4648,07	5620,68	of which: in industry
w budownictwie	.	2602,45	3075,04	4146,29	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	1140,2	1186,5	1147,3	1184,6	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1066,6	1138,7	1109,0	1151,4	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	73,7	47,8	38,3	33,2	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1072,00	1978,16	2429,61	2731,77	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	761,00	1204,18	1402,70	1458,11	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 December):
mieszkania:					dwelling:
w tysiącach	1594,2	1696,6	1740,3	1786,7	in thousands
na 1000 ludności	335,0	366,0	380,7	395,5	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	60,7	69,0	70,4	71,5	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwelling:
w tysiącach	5,6	10,2	10,2	14,0	in thousands
na 1000 ludności	1,2	2,2	2,2	3,1	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	115,2	127,1	119,8	107,3	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					Distribution network (as of 31 December) in km:
wodociągowej	17268,2	19786,6	21055,4	21926,9	water supply
kanalizacyjnej ^c	5944,6	11403,3	15557,3	17141,6	sewage ^c

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010. b Based on balances. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.)		DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)			
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	185,4	140,7	135,9	139,3	in cubic hectometre
na 1 mieszkańca w m ³	38,9	30,3	29,7	30,8	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	2567,2	2861,8	2656,3	2733,2	in gigawatt-hour
na 1 mieszkańca w kWh	679,5	792,1	751,7	788,0	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE		EDUCATION			
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	369,1	240,4	279,6	343,4	primary ^c
branżowych I stopnia ^{de}	62,7	25,1	20,5	22,0	stage I sectoral vocational ^{de}
liceach ogólnokształcących ^f	101,3	67,0	51,3	66,3	general secondary ^f
liceach profilowanych	.	3,3	.	.	specialised secondary
technikach ^g	131,4	67,4	58,8	74,0	technical secondary ^g
artystycznych ogólnokształcących ^h	2,2	2,3	2,3	2,6	general art ^h
policealnych	29,1	42,9	35,2	24,1	post-secondary
Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{efgik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14	11	8	7	Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{efgik} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^l (stan w dniu 31 XII; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 XI) w tys.	178,8	181,3	126,6	113,0	Students of higher education institutions ^l (as of 31 December; in years 2000–2017 – as of 30 November) in thousands
Absolwenci uczelni ^m w tys.	29,4	48,8	38,7	29,8	Graduates of higher education institutions ^m in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	36,3	38,3	23,9	14,5	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ⁱ w tys.	9,3	7,3	7,5	3,9	Graduates of schools for adults ⁱ in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe i od roku szkolnego 2017/18 łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. e-g łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikumami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). h Dające uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. k łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. l łącznie z filiami uczelni mającymi siedzibę jednostki macierzystej poza województwem śląskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m Osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.; w latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools and since the 2017/18 school year, including basic vocational school sections. e-g Inclusive schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. l Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Śląskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. m Persons who obtained higher education diplomas between 1 December 2017 and 31 December 2019; 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	109,8	117,7	136,2	147,1	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.	111,6	128,3	132,8	159,5	children ^a in thousands
w przedszkolach	103,7	115,8	122,9	147,4	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	7,8	12,0	8,9	11,3	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	525	673	817	845	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA ^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE ^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 XII):					Medical personnel ^d (as of 31 December):
lekarze	11848	10345	11077	11064	doctors
lekarze dentyści	1560	1499	1483	1409	dentists
pielęgniarki ^e	25442	25740	25674	24690	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	61,0	56,1	55,8	51,5	Beds in general hospitals ^f (as of 31 December) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1508,1	1969,8	2046,6	1934,1	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1692	2437	2814	2797	Out-patient departments (as of 31 December)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	1044	1294	1486	1420	Generally available pharmacies (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę ogólnodostępną	4558	3582	3076	3181	Population (as of 31 December) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	6,5	7,2	7,8	8,0	medical
stomatologiczne	0,9	0,8	0,9	0,9	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^h	19,0	23,0	61,0	115,4	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31 December) per 1000 children up to age 3 ^h
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	858	814	791	777	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	4573	3744	3385	3021	per 1000 population
na 1 czytelnika	20,8	19,7	19,5	18,0	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	1,9	2,2	2,8	Seats in theatres and music institutions (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	258,3	305,7	329,6	413,3	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	38	55	68	74	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	150,8	239,1	351,5	334,7	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; od 2007 r. bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgniarska. e łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments; since 2007, excluding pre-primary education in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Since 2005, working directly with a patient; since 2006 including persons whose primary workplace is a medical and nurse practice. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	70	56	48	55	Fixed cinemas (as of 31 December)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,5	8,5	8,3	9,2	Seats in fixed cinemas (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	481,8	1177,5	1308,4	1712,1	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 December) per 1000 population:
radiowi	267	217	219	216	radio
telewizyjni	260	210	211	208	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	518	511	633	699	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 July)
w tym hotele	111	156	198	221	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	88,5	88,4	100,2	114,1	Number of beds ^a (as of 31 July) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	270,7	381,5	469,1	641,7	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO^b AGRICULTURE^b					
Użytki rolne (stan w czerwcu) ^{cd} w tys. ha	550,8	391,2	356,7	362,3	Agricultural land (as of June) ^{cd} in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	95,0	98,2	98,8	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^{de} w tys. ha	330,4	268,0	264,0	270,4	Sown area (as of June) ^{de} in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	66,5	72,8	67,8	71,7	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	12,6	4,2	2,9	2,7	potatoes
buraki cukrowe	1,0	0,6	0,4	0,5	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	630,9	599,3	642,5	685,2	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki ^f	818,6	207,5	123,5	119,1	potatoes ^f
buraki cukrowe	157,6	76,3	68,2	103,7	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	28,7	30,7	35,9	35,4	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki ^f	197	184	163	162	potatoes ^f
buraki cukrowe	496	454	585	701	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie ^d (stan w czerwcu):					Livestock ^d (as of June):
bydło:					cattle:
na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	30,6	32,6	34,3	35,6	per 100 ha of agricultural land ^c in heads
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca):					pigs (in 2000 – as of the end of July):
na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	67,2	89,2	70,5	54,9	per 100 ha of agricultural land ^c in heads
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :					Production per 1 ha of agricultural land ^c :
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^g w kg	180,6	341,8	426,4	801,7	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^g in kg
mleka krowiego w l	609,8	584,1	675,1	745,7	of cows' milk in litres

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. c Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. d W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. e Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). f Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. g Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

a Since 2011, concern establishments 10 and more bed places. Since 2016, data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Data are presented according to the official residence of the land user. c Since 2010, excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. d In 2010, data of the Agricultural Census. e Since 2010, excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). f Since 2010, excluding kitchen gardens. g Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
ROLNICTWO^a (dok.) AGRICULTURE^a (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czyste składniki na 1 ha użytków rolnych ^{bcd} w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{bcd} in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	73,4	112,7	114,7	126,2	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	164,4	42,0	22,2	37,6	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	398,8	401,9	403,8	405,7	Forest land (as of 31 December) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					Forest area (as of 31 December):
w tysiącach hektarów	390,1	392,1	393,9	395,7	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,1	0,1	0,1	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	31,7	31,8	31,9	32,1	Forest cover (as of 31 December) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	298,7	519,0	413,6	408,7	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	182501,4	205039,8	249472,8	in million PLN (current prices)
rok poprzedni = 100 (ceny stałe)	.	113,5	109,0	100,8	previous year = 100 (constant prices)
2005 = 100 (ceny stałe)	.	146,3	158,2	184,1	2005 = 100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	391516	456509	526642	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	39353	44789	55143	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^e (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^e (current prices):
w milionach złotych	.	16459,1	18682,1	26418,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	3549	4081	5839	per capita in PLN
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^f :					Railway lines operated – standard gauge ^f :
w kilometrach	1918	2155	1970	1925	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	15,6	17,5	16,0	15,6	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	19630	21264	21649	22037	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	159,7	172,4	175,5	178,7	per 100 km ² of total area in km

a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. c W roku gospodarczym. d W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. e Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. f Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Data are presented according to the official residence of the land user. b Since 2010, excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. c In farming year. d In 2010, data of the Agricultural Census. e Realised by construction units – by place of performing works. f Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia (dok.) TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December (cont.)					
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	1273,8	2041,6	2398,1	2738,6	in thousand units
na 1000 ludności	267,3	440,5	524,7	606,2	per 1000 population
Placówki dla usług pocztowych ^b	790	794	788	784	Postal service offices ^b
na 100 tys. ludności	16,6	17,1	17,2	17,4	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	44180,8	45333,3	49215,2	67446,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9264	9775	10751	14908	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 XII)	52369 ^c	43089	44373	38095	Shops (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	90,9 ^c	107,6	103,0	118,6	Population (as of 31 December) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^d					Budgets of gminas^d
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	2296,7	5382,3	6540,2	10098,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1174	2709	3277	5052	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	2354,4	5769,1	6502,4	10086,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1203	2904	3258	5046	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	5160,6	9827,4	12298,3	16225,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1835	3707	4763	6426	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	5344,2	10148,0	12277,5	16658,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1900	3828	4755	6597	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiaty
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	833,3	1524,5	1684,2	2082,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	426	767	844	1042	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	827,7	1620,0	1644,8	2025,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	423	815	824	1013	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	603,5	1339,0	1763,4	1663,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	127	289	385	368	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	608,9	1410,0	1791,7	1493,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	128	304	391	330	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. c Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a		INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a			
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	15343,4	26304,5	29502,9	37090,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	3217	5672	6445	8198	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	190764,0	304668,1	417408,3	482815,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	40085	65733	91320	106873	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE ^{de}		REGIONAL ACCOUNTS ^{de}			
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	.	.	222770	260532	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	48662	57384	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	.	.	.	105,3	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	.	.	197652	228103	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	43175	50241	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	.	.	143903	166142	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	31434	36594	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	.	.	.	105,8	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^f – stan w dniu 31 grudnia					
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^f – as of 31 December					
Ogółem: w tysiącach	385,4	451,6	465,8	481,8	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	809,9	974,4	1019,0	1066,4	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	84,4	108,7	131,2	135,6	in thousands
2000=100	100,0	128,7	155,4	160,6	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,3	1,2	1,2	0,8	cooperatives
spółki handlowe	17,6	32,8	47,9	52,2	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3,7	5,6	6,8	5,5	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	43,1	35,2	35,9	35,6	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	301,0	342,9	334,5	346,1	in thousands
2000=100	100,0	113,9	111,1	115,0	2000=100
na 10 tys. ludności	632,4	739,9	731,9	766,2	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2019 r. dane dotyczą 2018 r. e Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 195. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of The Accounting Act. b According to investment location. c According to the abode of local kind-of-activity unit. d In the column for 2019, data concern 2018. e See notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 195. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Obecna czwarta rewizja (NUTS 2016) została wprowadzona Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 1 listopada 2016 r., zgodnie z którym od 1 stycznia 2018 r. Polskę podzielono na 3 poziomy, w ramach których funkcjonuje 97 jednostek statystycznych NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas and rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, with later amendments). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. Current, fourth revision (NUTS 2016) was introduced by Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016, according to which from 1 January 2018 Poland is divided into 3 levels, under which there are 97 NUTS statistical units:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. 2016 poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. w tabelach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i dła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. **Liczyby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tabelach.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (uniform text Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 December 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the decree of the Council of Ministers, dated 3 October 2016 (Journal of Laws 2016 item 1864), replacing the classification valid until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax), as well as other taxes on products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 June.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated – unless otherwise indicated – for the years 2000–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
*

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series "Statistical Research Methodology".

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowanych w oparciu o ewidencje gruntów i budynków wprowadzanych rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity, Dz. U. 2019 r. poz. 393).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (zakładów przemysłowych, do nawadnień gruntów rolnych i leśnych oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych, a także do eksploatacji sieci wodociągowej), pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi oraz z zanieczyszczonymi wodami z zakładów górniczych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o wielkości emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek ustalonych przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku, z hal produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbawia się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się których jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich efektach rzeczowych (według lokalizacji inwestycji) prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską - EUROSTAT.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kole-

Notes to chapters

Environment and environmental protection

1. Information regarding the **geodesic status and use of voidship land** is classified by ownership and register groups, according to the land and building register introduced by the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws of 2019, item 393).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population (industrial plants, irrigation of agricultural and forest land and for filling and replenishing fish ponds, as well as for the operation of the water supply), coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as wastewater discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated cooling water and contaminated mining water), from other units and from households.

4. Information on the amount of **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality as well as the **systems reducing such pollutants and the effects of their utilization** concerns units established by the then Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintenance, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2018 item 1614, with later amendments).

6. **Waste** means any substance or object which the holder discards, intends to discard, or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste (Journal of Laws 2019 item 701, with later amendments).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households, excluding discarded vehicles, as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** (by investment location) are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union - EUROSTAT.

Local government

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws No. 96 item 603, dated 24 July 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voidships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local

giach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespolone (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolone: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.) i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 19) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tablicy 1 (13) na str. 26:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym **dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group “Public administration and economic and social policy” in the section “Public administration and defence; compulsory social security”.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent’s offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
 - 2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
 - 3) voivodships, i.e., marshals’ offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).
4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Public safety. Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code (Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code, uniform text: Journal of Laws 2020 item 1444, with later amendments) and the Penal Fiscal Code (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code, unified text: Journal of Laws 2020 item 19) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (13) on page 26:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Note. Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Thus **data are not fully comparable with the data for previous years**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu uzamknięcia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończony w latach poprzednich.

6. Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. z 2018 poz. 969).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniosły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów między-spisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozdwojach i separacjach.

Dane dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

5. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rodzodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rodzodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

5. The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

6. Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969).

Amendments to the law entered into force as of 2 January 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

Data for 2010 according to administrative division of the country valid in 31 December 2011.

2. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

4. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

5. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

– **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

6. Przrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniu osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych i prezentowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie nie obejmuje ludności zamieszkałej w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały; jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.
- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do **bezrobotnych** zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopec bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

5. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto w nich pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

7. Population projection until 2050 calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 December 2013 (in administrative division valid of 1 January 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

8. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Labour market

1. The data on economic activity of population include persons aged 15 and more, members of households, and they are presented on the basis of the sample survey **Labour Force Survey (LFS)**. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter; the survey does not cover the homeless and persons absent in a household for 12 months and more. The survey does not include the population living in the institutional households.

The LFS results have been generalised on the basis of population balances aged 15 and more living in households.

2. The main criterion in dividing the population into the economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are individuals who during the reference week:
 - perform it, for at least 1 hour, any work generating pay or income,
 - formally had work but did not perform; if the break in work did not exceed 3 months; moreover, if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in the case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:
 - within the reference week were not employed,
 - within a 4 weeks (the last week being the reference week) were actively looking for work,
 - were ready (able) to take up work within 2 weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin work within a three-month period and were ready to take up this work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. Activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Employment rate is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

4. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.e. in regard to private farms in agriculture).

5. Data regarding employment concern persons performing work providing earnings or income. Data do not include persons employed in budgetary entities conducting activity in the scope of national defence and public safety.

6. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

7. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 grudnia wyszacowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

8. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełne etaty;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

11. Źródłem informacji o wolnych miejscach pracy jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Dane o liczbie **bezbrotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2019, poz. 1482) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezbrotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

13. **Stopec bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

6. Data concerning **employment as of 31 December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main workplace.

7. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture** as of 31 December were estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

8. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, as of 31 December** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

9. The data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees.

11. The labour demand survey (the Z-05 report) is the source of **information on job vacancies**.

Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Data regarding **registered unemployed** persons include persons who, in accordance with the Law dated 20 April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (uniform text Journal of Laws 2019, item 1482, with later amendments), are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school curriculum) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office competent for his/her place of residence (permanent or temporary), and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

13. **The registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Information on **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from "Statistical accident report".

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents for which one-off compensations were granted in a given year.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

15. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.**

16. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

17. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

18. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

19. Informacje **o zatrudnionych w warunkach zagrożenia** opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób zaliczanych do wybranych sekcji PKD (szersze informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2019 r.”)
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drgania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przeście platne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

15. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/ NACE Rev. 2 were compiled using the **local kind-of-activity unit method.**

16. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of the national self-defence;
- while performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

17. **Serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

18. **Fatal accident at work** is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

19. Information regarding **persons exposed to risk factors at work** is compiled on the basis of annual reports on working conditions, wherein:

- 1) data concern economic entities employing more than 9 persons, included in selected sections of NACE/PKD (more detailed information available in the publication "Working conditions in 2019").
- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1,000 paid employees in units covered by the survey.

Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wykonujące z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia społeczne

1. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

Social benefits

1. Information regarding retirement and other pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1 January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding retirement and other pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the average monthly retirement and other pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Since 1 April 2016 the child-raising benefit "Family 500+" has been granted to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2019 item 2407, with later amendments). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until 18 years of age regardless of family income.

The benefit is financed from the state budget.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Gospodarstwa domowe

Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za lata 2003–2009 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej) oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych placonych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) placone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków placonych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łącność”.

5. **Zasięg ubóstwa** – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego), zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej

Households. Dwellings

Households

The **households projection** until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2003–2009 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – Population and Housing Census 2011.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item "communication".

5. **Poverty rates** – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households in Poland estimated with the use of the so-called original OECD equiva-

0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych w kraju z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2003–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Dane o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

4. Informacje o mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

5. W związku ze zmianą metodologiczną, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej przeliczone** zgodnie nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010 i 2015 zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano metodą rodzaju działalności, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

7. Informacje o długości sieci wodociągowej i gazowej dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

8. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

9. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej dotyczą gospodarstw domowych w miastach, od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o liczbie odbiorców gazu podano łącznie z odbiorcami

lence scale.

“Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance, provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of the satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on dwelling stocks and dwellings completed concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. Balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2003–2009 the basis constituted the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increase and decreases in dwelling stocks.

Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Data on dwellings in which construction has begun concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

4. Information on dwellings and useful floor area of dwellings completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged part), as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

5. Due to methodological change, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings and useful floor area are recalculated** according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the impossibility of recalculating data back, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for the years 2010 and 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Information regarding the length of the water supply and gas supply networks concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

8. Data regarding the users of water supply and sewage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

9. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity, concern households of urban areas, from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the number of consumers using include consumers regarding collective gas-meters.

Data regarding the consumption of gas, concern all the households.

korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o zużyciu gazu odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

10. Informacje o **energii ciepłej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1481) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

W wyniku wdrożenia nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2019/20 w klasie pierwszej szkół ponadpodstawowych naukę rozpoczęli absolwenci gimnazjów realizujący 3-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (4-letni w technikach) oraz absolwenci szkół podstawowych realizujący 4-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (5-letni w technikach).

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) gimnazja,
 - c) ponadpodstawowe;
- 3) szkoły policealne;
- 4) uczelnie;

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytutach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. **Szkoła doktorska** – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. **Dane dotyczące:**

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelni – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada),
- 3) uczniów i absolwentów według podgrup kierunków kształcenia prezentowane są według Międzynarodowej Klasyfikacji Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie **Systemu Informacji Oświatowej** administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe opracowano na podstawie **Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on** administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance system of payments

10. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (uniform text Journal of Laws 2019 item 1148, with later amendments), the Act of 7 September 1991 on the Education System (uniform text Journal of Laws 2019 item 1481) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (uniform text Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments).

Since 1 September 2017, the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

As a result of implementing the new education system in the 2019/20 school year, the lower secondary school graduates following the 3-year curriculum in general secondary schools (4-year in technical secondary schools) and the primary school graduates following 4-year curriculum in general secondary schools (5-year in technical secondary schools) pursued their education in grade 1 of post-primary schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary schools,
 - b) lower secondary schools,
 - c) post-primary schools;
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions;

3. **Higher education institutions** provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification

7. **Doctoral school** – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. **Data regarding:**

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November),
- 3) pupils and graduates by fields of education are presented according to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the **Educational Information System** administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of **POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education**, administered by the Ministry of Science and Higher Education.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

– chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szcękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;

– zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;

– gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

7. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:

– szpitalne oddziały ratunkowe;

– zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to placówki, które prowadzą obrót detaliczny produktami leczniczymi, głównie na wsi.

9. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r., poz. 1239).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 326, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

11. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej**, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o **placówkach i świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.).

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies as well as social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern persons working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, with later amendments).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds in:

– surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillofacial and cardiosurgery as well as other surgical wards;

– communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;

– tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. **Health resort treatment** includes hospitals and sanatoria, conducted on the area of health resort or outside the health resort area, located in an underground mining excavation, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and healing properties of the climate in the areas where they are situated.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

– hospital emergency wards;

– emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are created for selling prepared medicines and they can be located only in rural areas without generally available pharmacy.

9. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2019 item 1239).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2020 item 326, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. **Data concerning family support and foster care**, from data for 2012, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2019 item 821).

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

12. **Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits** are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2020 item 1876).

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościniec).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

2. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the "Rural Sports Teams" Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organizations (table 7) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs (table 8) one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalnością jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183, z późn. zm.), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534, z późn. zm.),
 - b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),
 - c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do **pracujących** w działalności B+R zaliczono:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **pracujących** w działalności B+R — **personelu wewnętrznym** — obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezalozone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojo-

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

1. Data on research and experimental development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - a) **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2019 item 1183, with later amendments), **research institutes**, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1383) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws item 534, with later amendments),
 - b) **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2020 item 85, with later amendments),
 - c) **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. **Employed persons** in R&D include:

- 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **employed persons** in R&D — **internal personnel** — cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Expenditures on research and development include **intra-mural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D pro-

wych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

W 5. w tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych dziedzin B+R, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. Działalność innowacyjna obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyróbów, usług) – **innowacja produktowa** oraz wprowadzenia nowych lub ulepszenia procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesie biznesowym**.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyróbów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

7. Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing) do wdrożenia innowacji.

8. Produkt nowy lub ulepszony to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o przedsiębiorstwach dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2018 r. w kraju badaniem objęto 19,1 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

3. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa** polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem skle-

jects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main fields of R&D were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation** and bringing into use in the enterprise new or improved business process – **business process innovation**.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

7. **Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) and other preparations for introducing innovation (including product/service design, preparation of production/distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

8. **New or improved product** is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

9. **A patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. **An utility model eligible for protection** – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on enterprises concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage and waste management and remediation activities", "Construction", "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Accommodation and food service activities", "Information and communication", "Real estate activities", "Professional, scientific and technical activities" (excluding veterinary activities), "Administrative and support service activities", "Other service activities" (repair of computers and communication equipment). In 2018 the survey in country covered 19,1 thous. enterprises (i.e. 18,4% of total enterprises).

3. **E-commerce conducted by enterprise** type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

pu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Ceny

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1500 w 2019 r.).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych 23 targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzająca) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoraniu uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

4. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje **produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą**.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających

Prices

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1500 in 2019).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

2. Data on **procurement prices** concern agricultural products purchased by economic entities directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

3. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided every month by a network of interviewers collecting it on selected 23 marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

3. **Agricultural land area** includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, excluding since 2010 the area of crops classified as permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species.

Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. **Gross agricultural output** includes **crop output** and **animal output**.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.).

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (powierzchnia niezalesiona).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

2. **Lesistość** (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną, tj. gruntach nieleśnych.

4. **Obwód łowiecki** stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwoły łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

9. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Data for 2010 on land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 June.

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June – unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 – as of 30 June.

12. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019).

Forestry and hunting

1. **Forest land** includes forest area as well as land connected with forest management.

Forest area includes land with a contiguous area of at least 0.10 ha:

- covered with forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area).

These areas are designated for forest production, comprising parts of nature reserves and national parks or registered as nature monuments.

Land connected with forest management includes land used for purposes of silviculture: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, depot areas etc.

2. **Forest cover** (forest cover indicator) has been calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of voivodship, powiat, gmina.

3. **Renewals** are understood as new tree stands formed in place of removed stands.

Afforestation consists in establishing forest cultures on land previously outside forest management, i.e. on non-forest land.

4. **Hunting district** is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 172.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 172.

Jako **cenę stałą** przyjęto:

- cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011—2015,
- cenę stałą 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 7 na str. 172.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmującej roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleciodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcję w sieci drogowej dzieli się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 470) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** od 2009 r. prezentowane są według central-

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 172.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 172.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011—2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter concerns activity of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 172.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2020 item 470), into following categories: national, regional, district and communal roads.

3. Information on **registered vehicles and tractors** since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

nej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą komunikacji autobusowej (łącznie z autobusami pospieszными), tramwajowej i trolejbusowej – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące transportu lotniczego obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel i gastronomia

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o sprzedaży detalicznej obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o sprzedaży hurtowej towarów obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedawanej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Finanse przedsiębiorstw

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities which basic economic other than road transport.

Information from **urban ground transport** concerns **bus** (including express buses), **tram and trolley-bus** communication – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade and catering

Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

4. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Finances of enterprises

1. Financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne) obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. Koszty ogółem obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej; do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. Wskaźnik rentowności obrotu obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. Total revenues (sums received and due) include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. Total costs include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity; until 2015, it was corrected by result on extraordinary events.

6. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. The net financial result (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

- 8. Turnover profitability indicator** was calculated as follows:
- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
 - **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Current assets include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes is the Act of 27 August 2009 on Public Finances (Journal of Laws 2019 item 869, with later amendments) and regulations introducing the Act on Public Finances (Journal of Laws 2009 item 1241, with later

869, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Investycje. Środki trwałe

Investycje

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2020 item 713, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2020 item 920), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2019 item 512, with later amendments) as well as the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2020 item 23, with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

Investments

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and co-operative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. poz. 529),
- prawa użytkownika wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładowi poniesionemu na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzienia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. poz. 34).

Rachunki regionalne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późniejszymi zmianami).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstwa domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozyście Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstwa domowych składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws item 34).

Regional accounts

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the “European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, with later amendments).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. Gross output includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. Intermediate consumption includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser’s prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. Gross primary income in the households sector is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total com-

z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteria zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wytroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne, spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami, przemytu papierosów oraz nielegalnej produkcji i handlu alkoholem.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2015-2018 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

Zmiana danych wynikała z tytułu:

pensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific institutional sector are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,
- 3) general government sector, which consists of institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 meet criteria for including in the sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including persons providing sexual services).

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from exploiting sexual services, production and trafficking in narcotics, smuggling of cigarettes and illegal production and trade of alcohol.

13. Data from regional accounts for the years 2015-2018 were changed in relation to those previously published, following benchmarking revision in annual national accounts, in accordance with the requirements of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

The change in data was due to:

- using new and updating existing data sources,
- improvement of data compilation methods,
- implementation of the guidelines contained in the updated Manual on Government Deficit and Debt (MGDD).

14. Description of changes introduced in national accounts was included in the note "Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995-2018" of 6 October 2020, available on website

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych,
- doskonalenia metod kompilacji danych,
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD).

14. Opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” z dnia 6 października 2020 r., dostępnej na stronie <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

15. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Podmioty gospodarki narodowej

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2020, poz. 443, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009 z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

W latach 2014–2019 r. liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

15. Information concerning regional accounts are placed in the publication “Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Entities of the national economy

The National Official Business Register hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29 June 1995 on public statistics (Journal of Laws 2020 item 443 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 (Journal of Laws item 2009 with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design application, questionnaires and certificates.

In the REGON register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

In 2014–2019 the number of entities according to ownership sectors and sections can occur without units for which the information on the kind of ownership does not occur in the REGON register.